

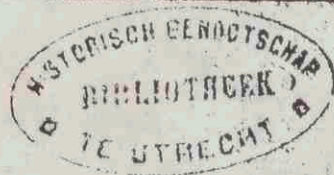
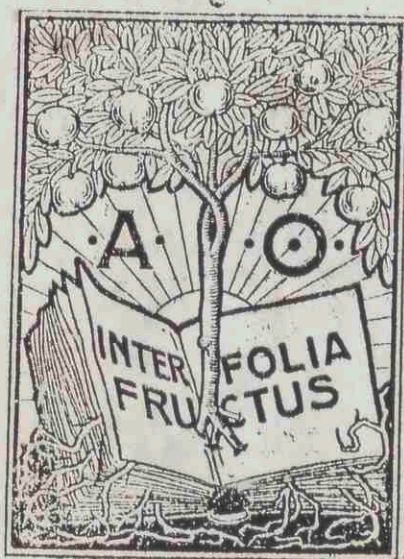
Incunabelen Bibliotheek der Rijksuniversiteit te Utrecht

<https://hdl.handle.net/1874/437402>

BIBLIOTHEEK DER RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

INCUNABELEN

BESCHREVEN DOOR DR J. ALBLAS EN UITGEGEVEN
MET TOELICHTENDE AANTEKENINGEN, PLATEN
EN FACSIMILES, DOOR J. F. VAN SOMEREN

UITGAVE VAN A. OOSTHOEK TE UTRECHT IN MCMXXII

Nr. 307. Hieronymus. 1470.

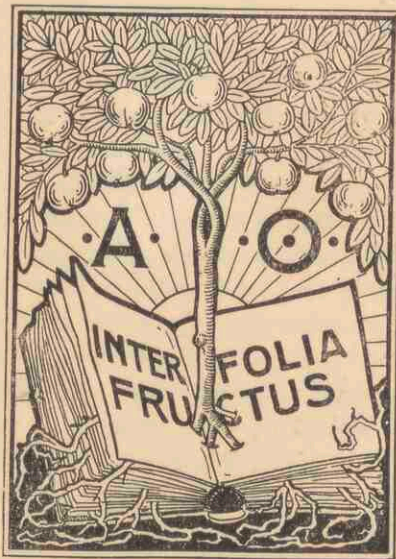
0324 4310

H. J. ge 477

BIBLIOTHEEK DER RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

INCUNABELEN

BESCHREVEN DOOR DR J. ALBLAS EN UITGEGEVEN
MET TOELICHTENDE AANTEKENINGEN, PLATEN
EN FACSIMILES DOOR J. F. VAN SOMEREN

UITGAVE VAN A. OOSTHOEK TE UTRECHT IN MCMXXII

INLEIDING

De verzameling wiegedrukken der Utrechtsche universiteitsbibliotheek maakt — evenmin als de elders bestaande kleinere verzamelingen — den indruk, dat zij stelselmatig en met een bepaald doel is bijeengebracht. Hoe kon het anders? Zij is ontstaan en gevoed uit zéér verschillende bronnen van herkomst: uit inbeslagneming van boekerijen van kloosters en geestelijke instellingen na de Hervorming; uit legaten en giften van belangstellende particulieren in de zestiende en de zeventiende eeuw en later tijd; en, voor een klein deel, uit aankopen van opvolgende bibliotheekbestierders.

Trouwens, de jaren, waarin, afgezien van een beperkt aantal „prototypographische” drukken, de meeste incunabelen ter perse werden gelegd (1468—1500), samenvallende met die van het wegsterven der eigenlijke middeleeuwen en van de opkomst van het Humanisme, gaven in het algemeen reeds aanleiding tot het tweeslachtig karakter, dat aan alle wiegedrukcollecties meer of minder eigen is. De kerk heerschte vele jaren achtereen ongestoord over de breede, aan gezag gewende klassen der bevolking. Ook na de stichting der steden, waarbinnen alleen een samenhangende volksovertuiging kon bestaan, bleef de massa nog langen tijd in verdrukking en dienstbaarheid onder de alleenheerschappij der adellijke geslachten. Een keerpunt ziet men eerst bij het onafhankelijk worden van het handwerk, zooals dit sedert het midden der 14^e eeuw in de oproerige bewegingen der gilden tot uiting komt. Allengs waren de handwerkers uit hun staat van onvrijheid als hoorigen en dienstbaren opgeklimmen tot dien van zelfstandige voortbrenging en van goeiedheid. In den beginne ondervonden zij bij hunne gemeenschappelijke besluiten, genomen in de groepsverbanden der verschillende ambachten den steun van het stadsbestuur. Maar bij de

toeneming van het machtsbetoon der gilden, bewust van de beteekenis van het dusver onmondige volk, maakten zij plotseling met den meesten aandrang aanspraak op invloed in de stadsregeering, voornamelijk in de Duitsche landen en in de Vlaamsche en Brabantsche steden. In de Noord-Nederlanden, b.v. te Utrecht, te Leiden, in Groningen en in het Oversticht gingen evenwel de aanvankelijk verkregen politieke voordeelen onder de Bourgondische vorsten weder te loor.

Bijna tegelijkertijd of iets later deed het Humanisme, dat in de klassieke letteren zijn grondslag vond en door een vrijere studieopvatting zich een tegenstander toonde van de kerkelijke scholastiek, van uit Italië door Frankrijk en Duitschland tot in de Nederlanden en Engeland zijn invloed gelden. De vroegere onwetendheid begon te verdwijnen onder den invloed, die uitging van kapittel- en kloosterscholen; de bedrevenheid in 't lezen, schrijven en rekenen werd den ondersten lagen der stadsbevolking nu meer eigen. De lagere standen begonnen zich te voelen en begeerden met een hooger levensstandaard ook een hoogere ontwikkeling.

Men verwondere zich niet, dat die politieke en sociale bewegingen, zoowel als de nieuwe humanistische geestesstrooming en de ontwaakte drang tot ontwikkeling bij den opkomenden burgerstand, eene verbreiding hebben bevorderd van stichtelijke en populaire lectuur in de landstaal, die, naast de van vroeger overgeleverde streng kerkelijke Latijnsche geschriften en de ridderromans, in de incunabelliteratuur eene plaats wist in te nemen. Met verrassende veelzijdigheid en verscheidenheid wisselen geleerde Latijnsche en stichtelijke, voor leeken bestemde, in de volkstaal overgebrachte geschriften elkander af, in de reeks van wiegedrukken der 15^e eeuw. Daarin spreekt zich evenzeer de groote bedrijvigheid uit, die de stichtingen der Windesheimers en de Broeders des Gemeenen Levens aan den dag legden ter zake van het overbrengen, doen afschrijven en drukken van den bijbel en andere stichtelijke vertoogen.

Zuiver middeleeuwsche vertoogen en oud-klassieke uitgaven verschijnen tegelijkertijd met moderne humanistische, natuurwetenschappelijke en zedekundige verhandelingen. Aristoteles, Augustinus, Savonarola, Cicero, Thomas Aquino, Caesar, Tauler, Johannes Gerson, Sebastiaan Brant, Thomas à Kempis, Avicenna, Juvenalis, Jacobus de Voragine, Flavius Josephus, Plinius, Petrarca, Vegetius, Ludolphus de Saxonia, Pius II, de Epistelen en Evangeliën, Latijnsche schoolboeken en leerredenen — voorwaar een zonderling gezelschap! — vragen beurtelings de aandacht.

De waarde van de incunabelstudie voor de waarneming van het

geestesleven in de tweede helft der vijftiende eeuw is zoo dikwijls door bevoegde kenners aangetoond, dat het vrijwel overbodig is, daarbij stil te staan. De tijd van den vroegdruk heeft menig bestanddeel der beschaving behouden, dat van blijvende waarde is, omdat het aan een schriftelijken vorm van overlevering herinnert, die in het handschriftenmateriaal gedurende de later vervlogen jaren is ondergaan. Zonder den te Deventer bewaarden wiegedruk van den Latijnschen „Reynaert” b.v. zou die redactie aan het nageslacht onbekend zijn gebleven. Voor de geschiedenis der landstalen zijn incunabelen met Nederlandschen, Engelschen, Duitschen of Franschen tekst van onschatbaar belang. Meer nog dan handschriften zijn zij de verspreiders en vormers geweest van de schrijftaal, daar zij door hun snelle en groote verbreiding op alle plaatsen lezers hebben gekweekt en velen hebben bereikt, die anders van alle geestesbeschaving nog langen tijd zouden zijn verstoken gebleven.

Wanneer men thans de Utrechtsche incunabelverzameling ter nadere beschouwing in groote groepen gaat ontleden, dan blijkt het dat de beoefenaars der patristiek, der praktische theologie en der rechtsgeleerdheid het leeuwenaandeel vormen. Na hen komen de vertegenwoordigers van het Humanisme en der „Antike”, vervolgens de schrijvers van natuur- en geneeskundige onderwerpen en ten slotte de kleinere afdeelingen: geschiedwerken, Nederlandsche vertalingen en bewerkingen, bijbeluitgaven, muziektheorieën en schoolboeken. Betreffende enkele der laatstgenoemde groepen valt nog wat te zeggen. Onder de Nederlandsche vertalingen en bewerkingen, elf stuks, merkt men verscheidene op, die, voor zoover mij bekend, nog niet op het taaleigen zijn onderzocht. B.v.: Nr. 481 „Corte leeringhe wt der scrifturen der heyliger leeraers” [Gouda, Ger. Leeu c. 1482.], een unicum, samengebonden met Nr. 692: „Simon van Venlo, Devote oefening ende bedudenis der missen”. Waaraan is toegevoegd: „Een devote vermaninghe des soeten brudegoms der zielen tot een yeghelike devote siel”, door den schrijver van „Corte leeringhe”. Gedrukt bij denzelfden Goudschen drukker omstreeks hetzelfde jaar. Gelijkewijs kan worden gewezen op Nr. 764: „Wech der syelen salicheyt”, waarvan slechts twee exemplaren bekend zijn.

Ook van „Otto van Passau, Boeck des gulden throens” (Nr. 560), samengebonden met den „Wech der syelen salicheyt” (Nr. 764) en van „Sielentroest” (Nr. 690) bestaan geen nieuwe uitgaven met taalkundige glossen of aantekeningen. Wat den Delftschen bijbel van 1477 (Nr. 146) betreft, is nog niet voldaan aan den wensch van Prof.

Verdam, die in het Tijdschr. v. Ned. lett. een taalkundige vergelijking bepleitte van het Nederlandsche bijbelhandschrift van 1360 met den incunabeltekst van 1477. Het een en ander moge naar voren worden gebracht, om te doen zien, dat er nog wel wat terrein hier voor onze jongere Neerlandici braak ligt.

Ten behoeve van de geschiedenis der geneeskunde heeft de bekende geleerde Dr. Karl Sudhoff reeds een groot deel van de oudere medische schrijvers (o. a.: Avicenna, Guy de Chauliac, Mohammed Rhazes, Moses Maimonides en Petrus de Argellata) behandeld in de door hem uitgegeven geïllustreerde reeks: *Studien zur Geschichte der Medizin*. Leipzig 1877 en vv.

Merkwaardig zijn eveneens het boekje van Johannes Meder (Nr. 419) over de gelijkenis van den Verloren zoon, met zijn lofdicht van Sebastiaan Brant, de geestige voorrede en de aardige prentjes van 1495, en de „*Flores musicae*” van Hugo Spechtshart (Nr. 325) met zijn curieuse voorstelling van de zingende zuilen van Tubal, die alleen in de uitgave van c. 1498 voorkomt.

Daar er hier te lande groot verschil van meening bestaat over het doel van eene incunabelbeschrijving en de wijze, waarop zij dient te worden ingericht, wensch ik, ter voorkoming van misverstand, aan het slot dezer inleiding rekenschap te geven van de door mij gekoesterde opvatting. M. i. heeft deze beschrijving een tweeledig doel; in de eerste plaats de groote waarde aan te toonen van de Utrechtsche verzameling als kenbron voor ernstige historische studie der middeleeuwsche beschaving gedurende de tweede helft der vijftiende eeuw. In de tweede plaats haar belang te doen kennen voor de geschiedenis van den boekdruk in Europa, daar zij een niet te versmaden aantal drukken beschrijft, waarvan geen tweede exemplaar elders wordt aangetroffen.

De volgorde, waarin de titels zijn geplaatst, is (in verband met den bestaanden fiches-catalogus der Utrechtsche Universiteitsbibliotheek) de alphabetische naar den schrijversnaam, of, bij gebreke van dien, naar het eerste, in den titel voorkomende zelfstandig naamwoord, herleid tot den eersten naamval.

Daarbij zijn volgens middeleeuwsch gebruik de doopnamen voorop gesteld, uitgezonderd in de volgende gevallen:

- a. De namen van Grieksche en Romeinsche klassieken;
- b. die der Kerkvaders: Augustinus, Boethius, Chrysostomus, welke zelden of nooit naar hunne doopnamen geciteerd worden;
- c. die van sommige schrijvers van lateren tijd, welke bovenal

onder hunne familienamen gekend worden, b.v.: Boccaccio, Caoursin, Petrarca, Rolevinck enz. Intusschen is door talrijke verwijzingen het gevolgde stelsel aangevuld.

Ik heb gemeend te moeten vasthouden aan de alphabetische volgorde, omdat de incunabelcatalogus daardoor het beste zich aansluit aan den alphabetischen catalogus der universiteitsbibliotheek en noch in het catalogiseeren, noch in het verwijzen eenige verandering noodig maakt van het in zwang zijnde systeem, dat volgens de onderling overeengekomen catalogusregels is vastgesteld.

Een stelselmatige groepeerling naar de landen of naar de taal van de drukwerken zou daarin niet passen, ja slechts verwarring kunnen stichten. Een chronologisch- of een alphabetisch-typografische in-deeling zou daarentegen weer voor den beperkten kring van incunabelisten uitsluitend van nut zijn. Om dezelfde reden is ook in de opgave van het formaat de nadere bepaling: maj(or) en min(or) behouden.

De werken van een zelfden schrijver staan dus in alphabetische volgorde, eerst op den naam, dan naar het eerste naamwoord van den titel, en verder naar tijdsorde; de niet-gedateerden komen telkens achteraan. Typen enz. zijn aangeduid volgens Häbler's Typenrepertorium, I—III, waarbij moet worden in 't oog gehouden, dat de vierde (Ergänzungs-)Band mij eerst in handen kwam, toen de geheele beschrijving reeds ter perse was gelegd, zoodat daarvan geen aantekening kon worden gehouden. Miniaturen, voor de kunst niet zonder belang, zijn beschreven aan de hand van Mej. Dr. J. Hintzen, schrijfster van „Geminieerde handschriften der Utrechtsche Universiteitsbibliotheek" (Het Boek, 1921). Merkwaardige banden zijn dan alleen uitvoeriger vermeld, als zij voor de geschiedenis der bindkunst van waarde kunnen worden geacht, waarbij het geillustreerde werk van Dr. A. Hulshof en Mr. M. J. Schretlen regelmatig is geraadpleegd en aangehaald.

Om evenwel eenig verband te bewaren met de beschrijving in den „Gesamtkatalog der Wiegendrucke", waarvan de verschijning in 1923 wordt tegemoet gezien, heb ik mij ééne afwijking veroorloofd, nl. deze, dat de anonieme werken — in tegenspraak met een der grondregels van onzen alphabetischen bibliotheekcatalogus — ditmaal ook op den schrijversnaam zijn opgenomen. Het voordeel hiervan is, dat op die wijs het einddoel: eene internationale beschrijving van alle in de 15^e eeuw gedrukte boeken niet uit het oog zal worden verloren.

Drukken, die elders niet of in minder volledigen vorm vermeld

zijn, of wel van de bestaande beschrijvingen aanmerkelijk afwijken, zijn in dezen catalogus volledig beschreven overeenkomstig de regelen van de „Kommission für den Gesamtkatalog der Wiegendrucke”. Van de overige incunabelen wordt alleen de titel gegeven met alles wat volgens de gewone eischen daarbij behoort. Ter vermindering van te hooge drukkosten is van „directors, puncturen, rubricaties” en handschriftelijke aantekeningen slechts bij uitzondering gewag gemaakt.

In de beschrijving van incunabelen zijn de initialen aangegeven in navolging van het systeem van E. Gordon Duff 1). Door een cijfer bovenaan de letter wordt uitgedrukt, welke hoogte in gewone tekstregels de initiaal heeft.

Aan den catalogus zijn een aantal afbeeldingen toegevoegd, deels om aan anderen gelegenheid te geven typologisch gebrekkige beschrijvingen te herkennen en zoo noodig aan te vullen; anderdeels om een indruk te geven van de wijze, waarop sommige wiegedrukken met hout-sneden en miniaturen versierd zijn. Ook in dat opzicht heb ik zuinigheidshalve mij tot een zeer beperkte keuze moeten bepalen. Drie registers, waarvan twee alphabetische: één naar de drukkersplaatsen, één naar de namen der bezitters, en het derde ter vergelijking van Hain's nummering met die van dezen catalogus besluiten het werk.

Wat de herkomst aangaat der wiegedrukken, was mijn bijzondere aandacht gewijd aan het verzamelen van bouwstoffen voor de geschiedenis der vijftiende en zestiende eeuwsche boekerijen van particulieren en van geestelijke instellingen in Nederland, als onderdeel der vaderlandsche beschavingsgeschiedenis. Door nauwkeurige opteekening van de namen der bezitters heb ik het bestaan kunnen constateeren van menigen vrij aanzienlijken boekenschat. Om een paar voorbeelden te noemen: Christoffel van Amstel, kanunnik van S. Marie te Utrecht en Karthuizer in het klooster Nieuw Lich (\pm 1549), vermaakte 13 incunabelen aan het klooster; Evert van de Poll, landsadvokaat te Utrecht (1565—1602), heeft niet minder dan 20 wiegedrukken nagelaten aan de Stadsbibliotheek; Albertus Schuersack, Kanunnik en scholaster van S. Marie (1501—1512) telde 6 wiegedrukken, zijn tijdgenoot Magister Martinus Grundick, Kanunnik van hetzelfde kapittel, 10 stuks tot zijn boekenvoorraad, ongerekend al hetgeen ieder bovendien aan handschriften of boeken van lateren tijd had bijeengezameld.

1) Fifteenth century English books. A bibliography of books and documents printed in England, and of books for the English market printed abroad. Oxford 1917 (Zie B. Kruitwagen O. F. M. in Het Boek VIII-1919 blz. 312).

Onder de geestelijke instellingen te Utrecht verheugde zich de Benedictijner abdij van S. Paulus in 30 handschriften en 54 incunabelen. Het Fraterhuis van S. Hieronymus telde 3 handschriften en 20 incunabelen onder zijne boekerij. Het kapittel van S. Jan bezat 17 incunabelen; dat van S. Maarten 8 handschriften en 9 incunabelen; dat van S. Marie 22 handschriften en 26 incunabelen; het Karthuizerklooster 141 handschriften en 49 incunabelen. Van buiten Utrecht noteerde ik o.a. de Maastrichtsche kloosters der Augustijnen met 6, der Beggarden met 10, der Franciskanen met 18 en der Minderbroeders Recollecten met 5 incunabelen. Doch behalve de hier vermelde, stammen uit tal van andere Limburgsche kloosters een of meer werken van vóór 1500, welke in 1840 verkregen zijn uit de zoogenaamde „Maastrichtsche collectie”. 1)

Band en afkomst van verzamelbundels zijn alleen beschreven onder den titel van het stuk, dat in dezen catalogus het eerst voorkomt; van de later genoemde stukken wordt telkens naar het eerste verwezen.

De bij deze gelegenheid hernieuwde collatie van de wiegedrukken heeft aan den dag gebracht, dat helaas vele van de fraaiste exemplaren door gebrek aan bibliotheektoezicht, vooral in de periode van 1800 tot 1878, schade hebben geleden aan inhoud en banden, ja erger nog, gestolen of verminkt zijn. Ik wijs b.v. op het lijstje van vermiste incunabelen aan het eind van deze beschrijving en voorts op de nrs. 9, 27, 32, 38, 56, 95, 101, 108, 132, 140, 166, 188, 212, 226, 268, 289, 306, 346, 347, 382, 419, 453, 560, 632, 680 en 749, waaruit titelbladen, initialen, houtsneden en miniaturen zijn weggesneden.

Dit boek, hetzij met dankbaarheid erkend, is feitelijk zijne tot standkoming verschuldigd aan een zeer aangename samenwerking. Nadat door Dr. J. Alblas, den voormaligen conservator aan de universiteitsbibliotheek, de typologie van alle wiegedrukken was vastgesteld met toevoeging van aantekeningen omtrent schrijver en herkomst, is het geheel door mij gecontroleerd en aan het oordeel van Pater B. Kruitwagen O.F.M. ter revisie onderworpen. Na die revisie, waaraan menige verbetering en aanvulling is te danken, en waarvoor ik hem bij deze van mijn oprechte erkentelijkheid verzeker, is de correctie der drukproeven geschied met zeer gewaardeerde medewerking van de conservatoren: Mej. Dr. J. M. Keyman, Dr. A. Hulshof en G. A.

1) Zie Flament, Catalogus der stadsbibliotheek van Maastricht. Ald. 1889. Dl. I blz. 94.

Evers, van wie laatstgenoemde tevens op den druk het algemeen toezicht had. Toch zou, wegens de ongunstige tijdsomstandigheden, het wellicht niet gelukt zijn dit werk ter perse te leggen, zoo niet het Bestuur van het Oud-Studentenfonds te Utrecht door de toekenning van een subsidie de uitgave had mogelijk gemaakt. Met groote dankbaarheid wordt hier ter plaatse van die vrijgevigheid gewag gemaakt.

Om met de vraag van Dr. C. P. Burger (Het Boek X 1921 blz. 19) te eindigen: „of deze catalogus werkelijk bevrediging geeft? Of er leering „en bezieling van uit kan gaan voor een ruimeren kring dan die der „eigenlijke incunabelvorschers?“ — Het eerste hoop ik; doch — „bezieling“ wekken — welke bibliotheek-catalogus zou dat wel vermogen?

Utrecht, 7 April 1922.

J. F. v. S.

Accursius, Franciscus. — Zie: Franciscus Accursius.

Accursius, Guilelmus. — Zie: Guilelmus Accursius.

Actualitas. — De actualitate divinarum dignitatum. — Zie: Modus intellectus orationum et contemplationum.

1. **Adam Mayer** (Villicus), Sermo capitularis sive rectorialis de S. Benedicto abbate. [Keulen, Arn. Therhoernen c. 1475]. 4°. E. 4°. 341

Type 1. — BMC I p. 209. — C II 5397. — VK 785.

Op het laatste blad: „liber monasterii s. pauli in traiecto inferiori”.

Adamus Scotus (Anglicus). — Zie: Raymundus de Penaforti, Summula sacramentorum.

2. **Adrianus Carthusiensis**, Liber de remediis utriusque fortunae prosperae et adversae. Keulen, Arn. Therhoernen 8 Febr. 1471. 4°. X. 4°. 821

Type 1. — Drukkersmerk. — HC* 96. — BMC I p. 201. — MMW II 435. — Madden, 2e S.-1873, p. 104 vlg. — Peddie I p. 4. — Pell. 58. — Pr. 927. — VK 6. — Bl. 1 ontbreekt.

Samengeb. met nr. 485, 620 en 673.

3. **Aegidius de Assisio**, Aurea verba de gratia dei, virtutibus et vitiis. [Keulen, Ulr. Zell c. 1470]. 4°, min. E. 4°. 1133

Type 2. — HC* 105. — BMC I p. 193. — Holtrop II 69. — MMW II 422. — Peddie I p. 4. — Pell. 66. — Pr. 884. — VK 7.

Op bl. 1a van het eerste werk van dezen bundel: „Sum cartusianorum prope Ultraiectum”. Op het achterschutblad: „ad carthusienses prope traiectionem pro. . . .”. — In oorspr. led. stempelband, beschr. bij Hulshof-Schretlen p. 7, pl. I 20, 24. — Samengeb. met nr. 77, 125, 157, 574, 617, 619 en 621. — In den catalogus van 1608.

Aegidius Aurifaber. — Zie de aanteekening bij *Speculum exemplorum*.

4. **Aegidius Carlerius** (Charlier), *Sporta fragmentorum et sportula fragmentorum*. [Acc.] **Johannes de Econte**, *Scriptum contra filiationem Johannis evangelistae*. **Andreas Carnifex**, *Rationes contra transsubstantiationem corporis B. Johannis evangelistae in corpus Christi*. **Johannes de Econte**, *Scriptum super materia filiationis Johannis evangelistae contra Bonetum et Franciscum de Maronis*. **Gregorius Nicolaus**, *Scriptum super amortisationibus tangentibus certam ecclesiam*. Brussel [Broeders des gemeenen levens] 1478—1479. 2 dln. (1 bd.) 2°. F. 2°, 219

Type 1b. (T van 1a). — HMT 62(74)a. — HC 4513. — CA 398. — MMW II 40. — Peddie II p. 154. — Pell. 3303. — Pr. 9329.

Op het schutblad: „liber fratrum carthusiensium domus nove lucis prope traiectum inferius quem nobis legavit dominus theodericus huesden”. Deze Dirk van Heusden was medestichter van de Broederschap van S. Maarten in 1472, en was betrokken in het geschil met bisschop David van Bourgondië in 1479. — Econte waarschijnlijk abusief voor Ecoute (Eeckhout). — In oorspr. led. stempelband. — In den catalogus van 1670.

5. **Aegidius** (Colonna) **Romanus**, *Super primo libro sententiarum*. Venetië, Peregrinus Pasquale 14 April 1492. 2°.

E. 2°, 2781

Typen 2, 14, 18. — Drukkersmerk. — HC* 125. — Peddie I p. 5. — Pell. 78. — Pr. 4860.

Op bl. 1: „conventus Heremitarum D. Augustini in Hasselt Anno 1601°”. — In oorspr., herstelden led. stempelband (ruitvormig vignet op het plat, als randversiering adelaar in een ruit en dubbele roos, zie Hulshof-Schretlen p. 20); de sloten en het bandtiteltje zijn verloren gegaan. — Samengeb. met Aegidius Romanus, *Quodlibeta. Theoremata de corpore Christi*. Guil. de Ockam, *De sacramento altaris*. Venetië 1502. — In den catalogus van 1845.

Aeneas Sylvius Piccolomini. — Zie: Pius II.

6. **Aesopus**, *Fabulae translatae per Laurentium Vallam*. Deventer, Jac. van Breda [c. 1490]. 4°. min. E. 4°, 2153

Typen 3, 4, 7? — Houtsn. (Mis van St. Gregorius, Conway 159). — CA 32. — C II 105. — Peddie I p. 10. — Pr. 9069.

Samengeb. met nr. 7 en 9.

7. **Alanus a b Insulis**, *Doctrinale altum sive liber paraboliarum metricae cum glossa*. Deventer, Jac. van Breda [14]92. 4o.
E. 4o, 2151
Typen 3, 6, 7. — HMT 66 (114)e. — HC 379. — CA 55. — Peddie I p. 13. — Pr. 9059.
Samengeb. met nr. 6 en 9. — In den catalogus van 1608.
- Alanus de Rupe** (Alain de la Roche), *Compendium psalterii beatissimae Trinitatis. De psalterio b. Mariae exempla*. — Zie: **Franciscus Michael de Insulis**, *Determinatio de veritate fraternitatis rosarii*.
8. **Albertanus Causidicus Brixianus**, *De arte loquendi et tacendi*. [Straatsburg, drukker van den Henricus Ariminensis c. 1476]. 2o.
F. 2o, 943
Type 1. — H* 394. — BMC I p. 77. — Peddie I p. 13. — Pell. 252. — Pr. 304.
Samengeb. met nr. 78, 117 en 582.
9. **Albertanus Causidicus Brixianus**, *De arte loquendi et tacendi*. Deventer, Jac. van Breda 1490. 4o. min. E. 4o, 2152
Typen 4, 6. — HMT 66 (114). — Rubr. α . — HC 407. — CA 67 en suppl. III. — Peddie I p. 14. — Pell. 263. — Pr. 9052. — Bl. 1 (titelhoutsn.) ontbreekt.
Samengeb. met nr. 6 en 7. — In den catalogus van 1608.
10. **Albertus Magnus**, *Liber de muliere forti i.e. commentarius in ult. cap. Proverbiorum Salomonis. Orationes super evangelia dominicalia*. Keulen, Hei. Quentell 7 Mei 1499. 4o.
E. 4o, 2732
Typen 3, 7, 9, 12, 13. — H* 465. — BMC I p. 290. — Holtrop II 309. — Peddie I p. 15. — Pell. 302. — Pr. 1555. — VK 41. — Bl. 160b □.
Uit het Regulierenklooster te Utrecht. Zie: A. Hulshof, *Een en ander over de bibliotheek van het Regulierenklooster te Utrecht* (Tijdschr. v. boeken bibliotheekwezen VIII-1910 p. 17—48). — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn afgebeeld bij Hulshof-Schretlen pl. I 4, 5, 8, 9. — Samengeb. met Leo I, *Sermones*. Parijs 1515. — In den catalogus van 1670.
11. **Albertus Magnus**, *Sermones de sacramentis eucharistiae*. [Straatsburg, drukker van de 1493 *Casus breves decretalium* (Geo. Husner)] z. j. 4o. min. E. 4o, 216
Typen 1, 4. — H* 452. — BMC I p. 161. — Peddie I p. 15. — Pell. 290. — Pr. 740. — Zie over den drukker: Voulliéme, *Die deutschen Drucker des XV. Jahrh.* (1916) p. 107.

Op het titelbl.: „Liber monasterii sancti pauli apostoli in Traiecto inferiori”. — In oorspr. led. stempelband, beschreven bij Hulshof-Schretlen p. 6, pl. I 19, 21, 22, 23, 25, 26. — In den catalogus van 1608.

12. **Albertus Magnus**, *Sermones notabiles de tempore et de sanctis per totius anni circulum*. Keulen, Arn. Therhoernen 24 Dec. 1474. 2°. E. 2°. 156

Type 1. — Drukkersmerk (rood). — HC 475. — C II² p. 237. — Holtrop II 148. — MMW II 445. — Peddie I p. 15. — Pell. 306. — Pr. 936. — VK 48. — Bl. 81—90 ontbreken.

In den catalogus van 1835.

Albertus Magnus. — Zie: *Hugo de Argentina*, *Compendium theologiae veritatis*, aantekening.

Albertus Magnus, *Notula de festo Epiphaniae*. — Zie: *Johannes de Hildesheim*, *Historia trium regum*.

Alexander Carpentarius (Carpenter). — Zie: *Destructorium vitiorum*.

13. **Alexander de Hales**, *Summa theologiae*. P. IV. Neurenberg, Ant. Koberger 23 Aug. 1482. 2°. E. 2°. 288

Typen 4, 5. — H* 643 (4). — BMC II p. 422. — Holtrop II 566. — Peddie I p. 21. — Pell. 431 (4). — Pr. 2024. — Bl. 1 en 9—11 ontbreken.

Op bl. 2: „Est bibliothecae fratrum Minorum Montis Lucis” (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — Het werk is voltooid door *Guilielmus de Melitona* e.a. Zie Hurter II-1906 kol. 258, 259. — In den catalogus van 1845.

14. **Alexander Hegius**, *Farrago*. [Deventer, Rich. Paffroet] 30 Sept. 1490. 4°. X. 4°. 1802

Typen 3, 4, 6. — HMT 64 (112) d 1, e 2, 65 (113) a. — Rubr. *α*. — CA 740. — C II 3430. — Pr. 8987.

Samengeb. met nr. 554 en Andr. Guarna, *Bellum grammaticale*. Deventer 1514.

Alexander (Tartagnus) *de Imola*. — Zie: *Bartolus de Saxoferrato*, *Lectura super III ll. Codicis; it. super I, II parte Infortiati; it. super I, II parte digesti veteris; it. super I, II Digesti novi; it. super I, II parte Codicis*.

15. **Alexander** (Gallus) *de Villa Dei*, *Doctrinale*. [Utrecht, drukker van het *Speculum* c. 1469—1470]. 4°. X. 8°. 1456

Fragment, 1 bl. op perkament, 29 regels. — Type 5 (117, 118 m.M.). — HMT 23 (2). — Saliceto- of Doctrinaaltype (Zedler blz. 57). — Bl. 1a r. 1: Exuo cū vestit monet induo calceo cīgo. R. 29: Est ablat[ivus] demonstrās..... Bl. 1b, r. 1: Excessus regit hūc excessū dictio signās. R. 29: Virib⁹ inuict⁹ pperat voce pede benign⁹. Dit fragment bevat de verzen 1266—1322. — De letters van bl. 1a hebben de zwarte kleur gedeeltelijk verloren.

glo 934 xiii
blz. 23

ccccx.

acōquimisco disco apesco glisco infisco tepesco
nosco qesco fatisco corusco cresco a pascō. Itē cō
posita q̄rūdā istoz patēt ut tepasco tescō cog
nosco agnosco opposco cōglisco debisco cā. Itē
q̄uis quiesco est vey inchoatm̄ a quies es tū
tenet tanq̄ pfectū: cū quies nō est v̄hitatū
Itē significatō istoz satis patet ex p̄dictis In
fiscare. i. pecuniā ad fiscum reponere Itē fiscus
ā ē cōis bursa alie? ātatis v̄ cōgregatōis Itē
fiscare capit p eodē. a cōfiscare. i. siml̄ fiscare.
Itē Depescēa apescō. t. bebēdyngben.
Itē coruscare. i. vibrare v̄ fulgē. t. blencken.
vū dīa. Sol radiat. mucroq; micat. fulgorq; co
ruscat. Cū fulgor sup̄ nos patet tunc fulgurat
ether Itē Fatisco isē. i. deficē lassai abūdāt apiri

De meditatio
tua forma

In meditatiuis fiet formatio tal

Verbi pfecti supremū pone supimū

Et finē brevīa cū q̄ rio sit sociata

Parturio facere sic debes esurioq;

Verbozq; data sit declinatio quarta.

Quid ē sm
meditatiū

Verbū meditatiū est qd̄ definit in vno a fē
meditō; actōis v̄ passōis sui p̄mīū ut esu
rio is in. i. meditor edō Parturio is in. i. meditor
parē. Itē verbū meditatiū fōz ab vlti^o su^o coru
piēdo v̄ a ad dēdo rio Vt esū esu ad dēdo rio fit esu
rio. ptū partu ad dēdo rio fit parturio.

16. **Alexander (Gallus) de Villa Dei, Doctrinale. P. I.** [Keulen, Ulr. Zell] 24 Jan. 1485. 4o. X. 4o. 741

Typen 2, 3. — C II 303. — Peddie I p. 23. — Ten onrechte noemt Reichling, *Das Doctrinale des Alexander de Villa Dei* (Berlin 1893), blz. CLXXXII No. 26*, Straatsburg als de drukplaats. — Zie het facs. op blz. 5.

In oorspr., doch beschadigden led. stempelband, waarvan twee stempels zijn afgebeeld bij Hulshof-Schretlen pl. V 16, 19. — Samengeb. met nr. 441. — In den catalogus van 1835.

Almanak. — Zie: *Prognosticatio*.

Alphonsus (Diaz) de Montalbo. — Zie: *Nicolaus Panormitanus, Lectura super primo secundo (pars 1, 3), tertio decretalium. 1487—1488.*

17. **Alphonsus (Lopez) de Spina, Fortalitium fidei. Neurenberg, Ant. Koberger 10 Oct. 1485. 2o.** E. 2o. 3

Typen 7, 9. — H* 873. — BMC II p. 427. — Peddie I p. 30. — Pell. 563. — Pr. 2044.

Op het schutbl.: „Liber monasterii s. pauli In trajecto inferiori”.

Ambrosius (Traversari) Camaldulensis. — Zie: *Dionysius (Pseudo-) Areopagita, Opera.*

18. **Ambrosius Mediolanensis, De officiis ministrorum.** [Keulen, Ulr. Zell c. 1470]. 4o. F. 4o. 1432

Type 1b. — HC* 905. — BMC I p. 188. — Holtrop II 83. — MMW II 398. — Peddie I p. 31. — Pell. 588. — Pr. 860. — VK 104.

Voorin: „Liber monasterii sancti Pauli apostoli in Trajecto inferiori”. — In oorspr. led. stempelband, beschreven bij Hulshof-Schretlen p. 8, pl. II 7, 11. — Samengeb. met nr. 332 en 390. — In den catalogus van 1608.

— Tweede exemplaar. F. 8o. 6243

Bl. 112—116 ontbreken. — Samengeb. met nr. 332 en 730.

19. **Ambrosius Mediolanensis, De officiis ministrorum. [Acc.] Martinus Dumiensis, De quattuor virtutibus.** [Leuven, Joh. van Westfalen c. 1480—1481]. 4o. G. 4o. 51

Type 1b. — HMT 49 (87) d. — CA 150. — MMW II 176. — Peddie I p. 31. — Pell. 592. — Pr. 9221.

Op het schutbl.: „liber fratrum carthusiensium domus nove lucis extra traiectum ex testamento magistri christofori de aemstel apud nos sepulti, a quo et alios plus quam sexaginta libros habemus”. — Christophorus van Aemstel was de zoon van Egbertus van Aemstel. Beiden zijn begraven

in het klooster Nieuw Licht of Bloemendael buiten Utrecht. Zie het *Necrologium*, uitgeg. door L. van Hasselt (1886), blz. 251. — Op bl. 100a: „hic libellus falso ascribitur Cenece. Verus eius author est Martinus episcopus dumiensis cenobii rector quondam et abbas". — Zie over het auteurschap Hurter I-1903 kol. 545. — In oorspr. led. stempelband, beschreven bij Hulshof-Schretlen p. 7, pl. I 20, 24. — Samengeb. met nr. 68.

20. **Ambrosius Mediolanensis**, *Expositio evangelii secundum Lucam*. Augsburg, Ant. Sorg 1476. 2o. E. 2o. 369

Type 1. — H* 900. — BMC II p. 344. — Holtrop II 383. — Peddie I p. 31. — Pell. 584. — Pr. 1648.

21. **Ambrosius Mediolanensis**, *Hexameron seu de principiis rerum*. [Keulen, Joh. Guldenschaff c. 1480]. 2o. G. 2o. 347

Type 1. — H* 901. — BMC I p. 255. — Holtrop II 250. — MMW II 540. — Peddie I p. 31. — Pell. 585. — Pr. Suppl. I, 216a. — VK 103. — Zie over den drukker: Madden, 3e S.-1874 p. 21 vlg.

Bl. 1(□)—4 ontbreken. — In den catalogus van 1845.

Andreas Carnifex (André Boucher), *Rationes contra transsubstantiationem corporis B. Johannis evangelistae in corpus Christi*. — Zie: **Aegidius Carlerius**, *Sporta fragmentorum etc.*

22. **Angelus** (Carletus) de **Clavasio**, *Summa casuum conscientiae*. Spiers [Pt. Drach] 1488. 2o. E. 2o. 287

Typen 7, 8. — HC* 5386. — BMC II p. 496. — Peddie II p. 183. — Pell. 3815. — Pr. 2375.

Voor op den band: „Summa angelica de casibus fratris angeli de Clavasio ordinis minorum et vicarii generalis cismontanorum fratrum observancie eiusdem ordinis". Op het schutbl. voorzijde: „Conventus Eremitarum D. Augustini in Hasselt. Anno 1601o". Op de achterzijde: „Hanc summam de casibus angelicam donavit conventui suo hasselensi frater gerardus tielmanni immeritus sacre theologie professor suppositum alme universitatis parisiensis". — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr. led. stempelband, beschreven bij Hulshof-Schretlen p. 13, pl. VI, 15, 17, 18, 22. — In den catalogus van 1845.

23. **Angelus** (Carletus) de **Clavasio**, *Summa casuum conscientiae*. Straatsburg, M. Flach 1 Dec. 1491. 2o. E. 2o. 286

Typen 1, 2. — H* 5391. — BMC I p. 151. — Peddie II p. 183. — Pell. 3820. — Pr. 692.

Op het schutbl. en op bl. 2a: „Liber monasterii sancti pauli in traiecto inferiori", en bovenaan op bl. 2a: „dono R. Patris Joannis Mathiae missionarii Ultraiectensis bibliothecae Breanae frater J. Broeckmans

Prior 1709". (Joa. Matthiae, Augustijn in 1689, † 1720 te Utrecht in de Jeruzalemsteeg). — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn afgebeeld bij Hulshof-Schretlen pl. I 10, 13, 15, 16.

— Tweede exemplaar.

222. C. 11

Bl. 169—353 ontbreken. Op het titelbl.: „Liber godefridi Jacobi de gravia beneficiati ecclesie traiectensis". Daaronder: „Heredes quondam magistri hugonis de groenenberch dederunt hunc librum in libraria ecclesie traiectensis perpetue Incathenandum".

24. **Angelus** (Carletus) de **Clavasio**, *Summa casuum conscientiae*. Neurenberg, Ant. Koberger 10 Febr. 1492. 2o.

E. 2o. 284

Typen 5 (76 m.M.), 14, 17. — HC* 5395. — BMC II p. 434. — Peddie II p. 183. — Pell. 3821. — Pr. 2071.

Op de keerzijde van het schutbl.: „Ex dono domini Nabbe(?) S. Jacobi sacellani". Daaronder: „Capucinatorum Traiectensium" (te Maastricht). Daaronder: „Ex libris Joh. Graven i[uris] u[triusque] l[icentiatu]s; 5 st[ivers] Joh. Graven". Wellicht dezelfde als Joh. van Grave, Magister artium, theol. bach., pastoor te Hilversum, daarna te Weert, eindelijk kanunnik van S. Servaas te Maastricht, ald. † 1715? — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

25. **Angelus** (Carletus) de **Clavasio**, *Summa casuum conscientiae*. Venetië, Paganinus de Paganinis 7 Juni 1499. 8o min.

E. 8o. 929

Typen 7, 19, 21. — Rubr. α. — Drukkersmerk (91 × 44 m.M.). — HC* 5401. — Holtrop II 489. — Peddie II p. 183. — Pell. 3833. — Pr. 5177.

Op een der schutbladen: „Bibliothecae pp. Beggardorum Traject." Op het titelbl.: „Bibliothecae pp. beggard. traiectensis". Daaronder: „R. P. Joannis Ackermans, tertiarium traiectensis". Op de keerzijde (met latere hand): „Ad usum fratris francisci de oesterwyck alias de manso tercii ordinis seraphici patris francisci specto devoluerique debeo ad domum beate katerine sororis eiusdem ordinis opidi traiectensis superioris in orto sancte marie dicti superioris ministri conscripti super saluo. A° 1700". — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr., doch herstelden led. band, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1845.

26. **Angelus** de **Gambilionibus**, *Lectura super titulo de actionibus Institutionum*. Leuven [J. Veldener] 1475. 2o.

L. 2o. 755¹

Typen 1 (108 m.M.), 2. — HMT 48 (27) 2. — HC 1613. — CA 169. — MMW II 168. — Peddie I p. 54. — Pell. 1155.

Op bl. 30: „Ex legatione magistri Helye de Noerd, canonici quondam ecclesie beate marie Traiectensis". († 1503). — Samengeb. met nr. 236.

Angelus de Perusio. — Zie: **Bartolus de Saxoferrato**, *Lectura super tribus libris Codicis*.

27. **Angelus Politianus** (Angelo Poliziano), *Opera omnia et alia quaedam lectu digna*. [Editio princeps]. Venetië, Aldus Manutius Juli 1498. 2o. B. 2o. 57
 Typen 2, 7. — HC* 13218. — Holtrop II 525. — MMW I 314. — Pr. 5567. — Renouard I 40. — Bl. 301—326 ontbreken.
 In XVIe-eeuwschen led. rolstempelband, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1670.
28. **Annotationes margaritarum decretalium**. [Bazel, Nic. Kessler] z. j. 2o. F. 2o. 235²
 Typen 1, 2, 4. — H* 10755. — BMC III p. 773. — C II 2786. — Pr. 7700.
 Op bl. 1a van het eerste werk van dezen bundel: „Sum Cartusianorum prope Ultraiectum”. — Uitgave bezorgd door Seb. Brant, zie het vers op bl. 1b (vgl. BMC III p. 774 en Hurter II-1906 kol. 1321). — In oorspr. led. stempelband, beschreven bij Hulshof-Schretlen p. 24, pl. XV 3, 4. — Samengeb. met nr. 240 en 516. — In den catalogus van 1835.
29. **Anselmus Cantuariensis**, *Opera et tractatus*. Neurenberg, Caspar Hochfeder 27 Maart 1491. 2o. E. 2o. 2361
 Typen 1, 2. — HC* 1134. — BMC II p. 473. — Holtrop II 592. — Peddie I p. 29. — Pell. 797. — Pr. 2285.
 Achterin: „Pertinet ad librariam domus clericorum sancti Jheronimi in Traiecto”. — In oorspr., doch herstelden led. band, waaraan de sloten ontbreken. — Samengeb. met: Johannes de Turrecremata, *Regula Benedicti* z. n. pl. en j. (Postincunabel).
30. **Anselmus Cantuariensis**, *Opuscula*. [Bazel, Joh. Amerbach niet na 1497.] 4o. E. 4o. 5221
 Typen 11, 19, 26. — HC* 1136. — BMC III p. 759. — Peddie I p. 39. — Pell. 799. — Pr. 7648. — Zie voor de dateering BMC III p. 759.
 In XVIe-eeuwschen rolstempelband. — Samengeb. met nr. 275 en 414.
31. **Anselmus Cantuariensis**, *Opuscula*. [Straatsburg, Geo. Husner] z. j. 2o. F. 2o. 303³
 Typen 1 en M⁹⁹ (10 r. = 70 m.M.). — H* 1135. — BMC I p. 172. — Peddie I p. 39. — Pell. 798. — Pr. 779. — Zie over den druk: BMC I p. 171, en Voullième, *Zur ältesten Buchdruckergesch. Strassburgs* (Zentralbl. f. Bibliothekswesen, XXXII-1915 p. 311), en: *Die deutschen Drucker des XV. Jahrh.* (1916) p. 114. — Niet gerubriceerd. — Bl. 4 en 5 in hs. van c. 1500.
 Samengeb. met nr. 59 en 205. — In den catalogus van 1845.

Anselmus Laudunensis. — Zie: *Biblia latina*. Straatsburg, Ado. Rusch voor 1479.

32. **Antoninus Florentinus**, *Opus historiale*. Pars I, II. Neurenberg, Ant. Koberger 31 Juli 1484. 2°. S. 2°, 1363

Typen 8, 9. — HC* 1159. — BMC II p. 426. — Peddie I p. 40. — Pr. 2040. — Bl. 1(□)—4 van dl. 1 ontbreken. — Onafgewerkte geteekende initialen.

Op het schutbl. van dl. I: „Primum istud volumen egregium partis historialis domini Antonini cum duobus voluminibus reliquis legavit dominus Stephanus de Aken investitus de loedennaken fratribus cruciferis oppidi Traiectensis. Anno christi 1495 in mense Octobr”. Dit klooster is gesticht 1438. Zie *Annales canonicorum regularium S. Augustini ordinis S. Crucis*; collegit etc. C. R. Hermans (1858) II, blz. 260. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

33. **Antoninus Florentinus**, *Opus historiale*. P. III. Neurenberg, Ant. Koberger 10 Jan. 1491. 2°. S. 2°, 26

Typen 9, 18. — H* 1160. — BMC I p. 433. — Holtrop II 847. — Pell. 814. — Pr. 2067.

Op het schutblad en op het laatste blad: „Pertinet ad fratres domus clericorum gloriosi Hieronymi in Traiecto”. — In oorspr. led band.

34. **Antoninus Florentinus**, *Summa confessionalis*. [Acc.] **Johannes Chrysostomus**, *Sermo de poenitentia*. [Keulen, Ulr. Zell niet na 1469.] 4° min. F. 4°, 135

Typen 1b, 2. — HC 1162a. — BMC I p. 181. — C II² p. 239. — Peddie I p. 40. — Pell. 818. — Pr. 820. — VK 121. — Zie over dezen druk: Madden, 6e S.-1886, p. 41 vlg., en voor de dateering de aanteeek. bij VK 121. — Bl. 144 (□) ontbreekt.

Op bl. 413b: „Pertinet Regularibus in Traiecto”.

35. **Antoninus Florentinus**, *Summa confessionalis*. [Acc.] **Johannes Chrysostomus**, *Sermo de poenitentia*. [Leuven, Joh. van Westfalen c. 1485]. 2°. E. 2°, 821

Type 1. — HMT 49 (87) d. — HC 1168. — CA* 162. — Peddie I p. 40. — Pell. 833. — Pr. 9243. — Op grond van de signaturen vermoedt Campbell, dat dit werk en *Tractatus de septem sacramentis ecclesiae* (nr. 740) als bij elkaar behoorend gedrukt zijn. De Utrechtsche exemplaren bevinden zich in denzelfden bundel, echter is het *Liber poenitentialis* (nr. 493) tusschen beide in gebonden.

Uit het Regulierenklooster te Utrecht. — In oorspr. led. stempelband, beschreven bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 1, 4, 5. — Samengeb. met nr. 366, 493 en 740. — In den catalogus van 1670.

36. **Antoninus Florentinus**, *Summa confessionalis*. Straatsburg, M. Flach 1492. 4° min. E. 4°. 337
 Typen 1, 5. — HC* 1200. — BMC I p. 152. — MMW I 808. — Peddie I p. 41. — Pell. 851. — Pr. 694.
 Op het schutbl.: „Liber monasterii S. Pauli in Traiecto inferiori". — In den catalogus van 1608.
37. **Antoninus Florentinus**, *Summa confessionalis*. Straatsburg, M. Flach 1499. 4° min. E. 4°. 473
 Typen 1, 5. — HC* 1205. — BMC I p. 155. — Peddie I p. 41. — Pell. 853. — Pr. 713.
 Op het schutbl.: „liber domini Arnoldi meldert de hasselt". — „Sum Joannis Menten"(?). — „Conventus Heremitarum D. Augustini in Hasselt Anno 1602°". — Met aantekeningen in hs. — Uit de Maastrichtsche collectie. In den catalogus van 1845.
38. **Antoninus Florentinus**, *Summa theologiae moralis*. Straatsburg, Joh. Grüninger 3 Juli—4 Dec. 1490. 4 dln. 2°. E. 2°. 283
 Typen 1, 9, 12. — HC* 1248. — BMC I p. 106. — Peddie I p. 43. — Pell. 882. — Pr. 8. — Bl. 48, 51, 134 en 135 van dl. II ontbreken.
 Op bl. 2 van dl. II—IV: „Capucinatorum Traiectensium" (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.
39. **Antoninus Florentinus**, *Summa theologiae moralis*. Straatsburg, Joh. Grüninger 6 Maart—4 Sept. 1496. 4 dln. 2°. E. 2°. 289
 Typen 12, 17, 19. — HC* 1249. — BMC I p. 109. — Peddie I p. 42. — Pell. 884. — Pr. 469—472.
 Op het titelbl. van dl. I en III: „Ex legato magistri johannis de ameronghen canonici beate marie". (Joh. van Amerongen was kanunnik van St. Marie te Utrecht, in 1549 c. 64 jaar oud). Op het titelbl. van dl. II en IV: „Bibliothecae fratrum Minorum Trudonensium". Dit klooster is gesticht c. 1230. Zie P. Schlager, Beiträge zur Geschichte der Kölnischen Franziskaner-Ordensprovinz im Mittelalter (1904), p. 26, 147. — Uit de Maastrichtsche collectie. — Dl. II en IV zijn gebonden in oorspr. led. stempelband, beschreven bij Hulshof-Schretlen p. 20, pl. XIII 6—9. — In den catalogus van 1845.
40. **Antonius de Bitonto**, *Sermones dominicales per totum annum*. Straatsburg, Joh. Grüninger 20 Febr. 1495. 8° min. E. 8°. 931
 Typen 4, 14, 15. — HC* 3218. — C II² p. 246. — Peddie I p. 109. — Pell. 2405. — Bl. 8 (einde der tabula) in hs.

Op het titelbl.: „liber regularium prope hoern in hollandia". Op de laatste blz.: „liber monasterii beate marie nove lucis regularium prope hoern in hollandia". — Op den band onder hoorn: „Sermones bitontini".

41. **Antonius de Bitonto**, Sermones quadragesimales de vitiis. Venetië, Joh. Hamann-Herzog 14 Febr. 1499. 8°.

E. 2°. 486

Typen 2, 11, 12. — Init. p. — Rubr. α . — Drukkersmerk. — HC* 3223. — Peddie I p. 109. — Pell. 2408. — Pr. 5202.

In den catalogus van 1845.

42. **Antonius de Butrio**, Lectura a titulo de translatione praelatorum usque ad tit. de officio delegati. Neurenberg, Ant. Koberger 30 Jan. 1486. 2°.

L. 2°. 4102

Typen 5, 9. — H* 4173. — BMC II p. 428. — Peddie I p. 144. — VB I 1712.

In den band: „Gerardus de turri legum doctor canonicus sancti petri Traiectensis", en op het schutblad: „Dominus Everardus then bussche de swollis canonicus ecclesie sancti petri". Gerard van den Toorn was in 1510 deken van S. Pieter te Utrecht, en in 1518—1520 afgevaardigde van bisschop Filips van Bourgondië naar Kampen en Zwolle, † 1521. — In den catalogus van 1608. — Dit werk is niet van Antonius, maar door anderen uit zijn werken gecompileerd. Zie Hurter II-1906 kol. 772. — Samengeb. met nr. 552.

43. **Antonius de Butrio**, Speculum de confessione. Leuven, Joh. van Westfalen [c. 1485.] 2°.

F. 2°. 2201

Typen 1b, 2. — CA 392. — C II 1397. — Peddie I p. 144. — Pell. 3126. — Pr. 9256.

In oorspr., doch herstelden led. stempelband. — Samengeb. met nr. 274 en 703. — In den catalogus van 1670.

44. **Antonius Rampegolus** (de Rampigollis), Figurae bibliorum. [Keulen, Conr. Winters von Homburg c. 1481]. 2°. E. 2°. 338

Typen 1, 3. — B. p. 642. — H* 13677. — BMC I p. 251. — Holtrop II 227. — VK 1000.

In den catalogus van 1845.

45. **Antonius Rampegolus** (de Rampigollis), Figurae bibliorum. Venetië, Geo. Arrivabene 1496. 8° min.

F. 8°. 6962

Typen 12, 17. — Rubr. ζ . — HC* 13686. — Pr. 4933. — Bl. 171—174 ontbreken.

Voorin: „Hunc libellum emit frater Petrus de crutsschen stationarie tempore mechlinie anno 1514". Daaronder: „Th. Hender", en „Conventus Eremitarum Divi Augustini in Hasselt. Anno 1601°". — Geschenk van

Dr. Ger. Moll, Hoogleeraar in de wis- en sterrenkunde te Utrecht, * 1783, † 1862. — Samengeb. met nr. 419.

46. **Antonius** (de Balocco) de **Vercellis**, *Quadragesimale*. Venetië, Joh. en Greg. de Gregoriis 16 Febr. 1492. 4o.

E. 4o, 4721

Typen 19, 21, 22. — Rubr. 1. — Drukkersmerk III. — H* 15949. — Pr. 4522. Samengeb. met nr. 527. — In den catalogus van 1845.

Antonius Volscus (Volsci). — Zie: **Ovidius**, *Heroides*.

47. **Apollinaris Sidonius** (**Cajus Sollius Modestus**), *Opera*. [Editio princeps. Utrecht, Nic. Ketelaer en G. van Leempt c. 1473.] 2o.

X. 2o, 961

Type 1. — HMT 37 (38) 1. — HC* 1286. — CA* 1542. — Peddie I p. 45. — Pell. 909. — Pr. 8848.

Op het schutbl.: „pertinet regularibus in trajecto". — In oorspr. led. stempelband; de stempels zijn afgebeeld bij Hulshof-Schretlen pl. I 4, 8. — Samengeb. met nr. 558.

Apollonius van Alexandrië, bijgen. **Dyscolus**, *De constructione libri IV*. — Zie: **Theodorus Gaza**, *Grammatica introductiva*.

48. **Apollonius Rhodius**, *Argonautica*. Florence, Lorenzo di Francesco di Alopa 1496. 4o.

W. 4o, 146

Type 5 en nog 2 andere Grieksche typen. — HC* 1292. — Peddie I p. 45. — Pell. 913. — Pr. 6407.

Op het laatste bl.: „Emptum apud Altheer 1829 30 fl." — In den catalogus van 1835.

49. **Apuleius, Lucius**, *Opera*. [Acc.] **Hermes Trimegistus**, *Dialogus*. **Alcinous**, *Epitome disciplinarum Platonis*. Venetië, Ph. Pincius 30 April 1493. 2o.

X. 2o, 771

Type 3. — H* 1317. — Peddie I p. 45. — Pell. 925. — Pr. 5297. — De initialen niet ingevuld.

Op bl. 1a: „Pertinet conventui sancte Katherine In leydis". Daaronder: „Ex dono Symonis Jacobi". — „Pertineo magistro Cornelio Corneli". — „Pertineo magistro Ghijsberto Godefridii". — „Nunc Everardo Pollioni nepoti suo". — „Ex donatione E. Pollionis." Ghijsbertus Godefridii = Ghijsbert Goeyertss (van Ewijck), Med. Dr. te Utr. † tusschen 1535 en 1538. Hij was grootvader van Mr. Everaert van de Poll, geb. c. 1565, landsadvokaat van Utrecht, † 1602. Zie S. Muller Fz., *Catalogus v. h. archief der fundatie van Mr. E. van de Poll*. Utrecht [1919]. — Samengeb. met nr. 234.

Aquino, Thomas de. — Zie: Thomas de Aquino.

Aratus, Fragmentum phaenomenon Germanico interprete.
Phaenomena R. F. Avieno interprete cum comm.
Theonis, [Grieksch]. — Zie: Scriptores astronomici
veteres.

Aretinus. — Zie: Leonardus Brunus.

50. **Aristophanes, Comoediae IX.** [Editio princeps.] Venetië, Aldus
Manutius 15 Juli 1498. 2°. W. 2°, 111

Type 1 (114 m.M.) en 2 grieksche typen (114 en 146 m.M.). — Init. a, f, g. —
HC* 1656. — Holtrop II 513. — MMW I 345. — Peddie I p. 55. — Pell.
1174. — Pr. 5566. — Renouard I p. 38—40.

Op de binnenzijde van den band: „Sum Petri Bruchesii (doorgehaald) iure
emptonis 1578”. — Op het titelblad en op het voorlaatste blad: „Joannes
Annonius (1534)”. — Op het titelblad: „Sum Gisberti Voetii 1626 qui
Academiae et Bibliothecae Ultrajectinae dedit a^o CIOIOCXLI”. — Pt.
Bruchesijs was een beroemd stadsgeneesheer te Brugge, * te Rijthoven,
begin 16e eeuw, † c. 1571. — Gisb. Voetius was de bekende hoogleeraar
in de theologie te Utrecht, * 1589, † 1676. — In den catalogus van 1670.

51. **Aristoteles, Liber de moribus ad Eudemium, per Leonardum Brunum in latinum translatus.** [Keulen, Ulr. Zell
c. 1470]. 4° min. W. 4°, 158

Type 1. — HC* 1764. — BMC I p. 183. — Holtrop II 44. — MMW II 371. —
Peddie I p. 58. — Pell. 1241. — Pr. 823. — VK 143.

Uit het Karthuizerklooster te Utrecht. — Zie over de vertaling de aantek.
bij MMW II 371. — In den catalogus van 1835.

52. **Aristoteles, Liber oeconomicorum tractans de gubernatione
rerum domesticarum [latine] cum commento Johannis
Versoris.** [Keulen, Hei. Quentell c. 1495.] 2°.

W. 2°, 166²

Typen 6, 7 (104, 105 m.M.), 10. — Init. e, g, o. — Rubr. γ , δ , ε (volgens
Voulliéme, Die Typen der Kölner Buchdrucker, GfT VI-1912). — C II
636. — VK 148.

Samengeb. met nr. 53. — In den catalogus van 1838.

53. **Aristoteles, Libri octo politicorum [latine] cum commento
Johannis Versoris.** Keulen, Hei. Quentell 4 Juni 1497.
2°. W. 2°, 166¹

Typen 6, 7 (104, 105 m.M.), 10. — Init. e, g, o. — Rubr. γ , δ , ϵ (volgens Voulliéme, Die Typen der Kölner Buchdrucker, GfT. VI-1912). — H 16056. — C II 634. — Peddie I p. 58. — VK 145.

Samengeb. met nr. 52.

54. **Aristoteles**, Opera. Vol. II—V. Venetië, Aldus Manutius 1497—1498. 2o. Hs. 1497

Typen 1, 2, 7. — Init. b, g. — Rubr. (niet bij Häbler). — HC* 1657. — Holtrop II 521. — Peddie I p. 55. — Pell. 1175. — Pr. 5553, 5555, 5556, 5565. — Renouard I p. 16—20, 23—26, 37, 38.

In den catalogus van 1718.

55. **Arnoldus Geilhoven** (de Hollander, van Rotterdam), Gnotosolitos sive speculum conscientiae. Brussel, [Broeders des gemeenen levens] 25 Mei 1476. 2o. E. 2o. 6

Type 1b. — HMT 62 (74) a. — HC 7514. — CA* 830. — MMW II 35. — Pedie II p. 279. — Pell. 5007. — Pr. 9327. — Groote, ingeteekende beginletters, enkele met randversiering.

Op het schutblad, het eerste en het laatste blad: „Liber monasterii s. pauli in Traiecto inferiori”.

56. **Articella** seu thesaurus operum medicorum, quo continentur: Johannitii isagoge, Philareti libellus de pulsibus, Theophili libellus de urinis, Hippocratis aphorismi cum commentis Galeni, Hippocratis liber pronosticorum, eiusdem liber de regimine acutorum morborum, eiusdem epidemiae, eiusdem liber de natura fetus, Galeni liber: micro tegni s. ars parva, Gentilis de Fulgineo libellus de divisione librorum Galeni, Hippocratis liber introductorius de lege, et liber qui dicitur iusiurandum. Venetië, Herm. Lichtenstein 29 Maart 1483. 2o. O. 2o. 156

Typen 6, 9, 10. — H* 1869. — Peddie I p. 63. — Pell. 1377. — Bl. 1, 152—155, 176 en 181 ontbreken.

Op het schutblad: „liber magistri Joannis de Amersfordia quem recepi accommodate a venerabili viro magistro A. buser scolastico dive virginis”. (Een Johan van Amersfoort noemt Bots, Oude kloosters en abdijen (1883), blz. 223, als kloosterling in het Minderbr. klooster te Haarlem 1562.) Anthonius Buser filius Wilhelmi wordt, als minorennis, kanunnik van St. Marie kort na 26 Sept. 1494. Hij wordt geëmancipeerd 27 Dec. 1505. (Wilhelmus Buser geeft 29 Dec. aan de kanunniken en 30 Dec. aan de vicarissen een convivium episcopale in zijn huis „opten dam”). Hij wordt capitulair kanunnik 14 Aug. 1508. (Reeds 19 Juli 1508 had hij daartoe de „litteras studij sui” dd. 8 Juli 1508 vertoond, die echter discrepantie

in datum vertoonden met de brieven „incepti studij“, weshalve het kapittel zich nog eenige dagen wilde beraden). Hij wordt scholaster 7 Oct. 1522, en officiaal van den proost 26 Jan. 1527, † 28 Oct. 1539. — Het „libellus de urinis“ is waarschijnlijk niet van Theophilus, maar van zijn leerling Stephanus. — In oorspronkel. herstelden led. stempelband, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1608.

Articuli abbreviati ultimae bullae indulgentiarum. — Zie: **R a y m u n d u s P e r a l d u s**.

57. **Articuli fidei sive liber penitentialis** [metrisch. Parijs, P. Levet] z. j. 4° min. F. 4°. 3151

Type 3. — Drukkersmerk I. — C II 703. — Peddie I p. 63. — Pell. 1392. Samengeb. met nr. 69 en Catalogus librorum reprobatorum et praelegendorum ex iudicio Academiae Lovaniensis. Leuven 1550. — In den catalogus van 1718.

58. **Astesanus de Ast, Summa de casibus conscientiae. Venetië, Joh. de Colonia en Joh. Manthen 18 Maart 1478. 2 dln. 2°.** E. 2°. 48, 49

Typen 10, 11. — HC* 1893. — Peddie I p. 64. — Pell. 1405. — Pr. 4329. Op bl. 1a van elk deel: „liber monasterii s. pauli apostoli in traiecto inferiori“. — In oorspr. led. stempelband, waaraan de sloten ontbreken, met den titel op het plat achter hoorn. — In den catalogus van 1835.

Astesanus de Ast, Canones poenitentiales. — Zie: **N i c o l a u s a b A u x i m o, Supplementum summae Pisanellae.**

Astronomici veteres. — Zie: **S c r i p t o r e s**.

59. **Athanasius, De homousia contra Arium cum aliis opusculis** [latine]. Parijs, André Bocard 20 Juni 1500. 2°. F. 2°. 3032

Typen 2b, 3, 4, 9. — Rubr. β. — Init. d. — Drukkersmerk. — H* 1906. — Peddie I p. 65. — Pell. 1414. — Pr. 8166.

Samengeb. met nr. 31 en 205. — In den catalogus van 1845.

Athanasius, Liber contra hereticos Sabellium, Fotinum et Arium. — Zie: **Johannes de Turrecremata, Tractatus contra principales errores Machometi et Turcorum.**

Auctoritates utriusque testamenti. — Zie: **Nicolaus de Hanapis, Virtutum vitiorumque exempla.**

60. **Augustinus, Aurelius, Confessiones.** [Straatsburg, Joh. Mentelin niet na 1470.] 2o. G. 2o. 281
 Type 2. — H* 2030. — BMC I p. 54. — Holtrop II 661. — Peddie I p. 69. — Pell. 1536. — Pr. 205.
 Op het schutbl.: „S. Joannis" (waarschijnlijk uit het kapittel van S. Jan te Utrecht).
61. **Augustinus, Aurelius, De civitate Dei.** Venetië, Gabr. de Pietro 1475. 2o. G. 2o. 277
 Type 1, 2. — Versierde initialen. — HC* 2052. — MMW I 232. — Peddie I p. 69. — Pell. 1551. — Pr. 4193.
 Uit het Karthuizerklooster bij Utrecht. — In oorspr., doch herstelden led. band. — In den catalogus van 1670.
62. **Augustinus, Aurelius, De civitate Dei cum commento Thomae Valois et Nicolai Trivet.** Bazel, Joh. Amerbach 13 Febr. 1489. 2o. G. 2o. 335
 Typen 9, 13, 14, 15. — Houtsn. (Schr. 3393). — HC 2064. — BMC III p. 751. — Holtrop II 834. — Peddie I p. 69. — Pell. 1559. — Pr. 7578.
 Uit het kapittel van S. Jan te Utrecht.
63. **Augustinus, Aurelius, De consensu evangelistarum.** [Leuven, Joh. van Westfalen c. 1481—1482.] 2o. G. 2o. 348
 Type 1. — HMT 49 (87) d. — HC* 1980. — CA 210. — Peddie I p. 67. — Pell. 1493. — Pr. 9241.
 Waarschijnlijk uit het kapittel van S. Marie te Utrecht.
64. **Augustinus, Aurelius, De disciplina christiana.** [Keulen, Bartholomäus von Unckel c. 1480.] 4o min. G. 4o. 43
 Type 1. — H* 1963. — BMC I p. 242. — Peddie I p. 67. — Pr. 1144. — VK 193.
 Op de laatste blz. van G. 4o. 45. (nr. 357) staat: „Pertinet ad librariam domus sancti Jheronimi in traiecto". — Samengeb. met nr. 65, 66, 71 en 357. — In den catalogus van 1835.
65. **Augustinus, Aurelius, De doctrina christiana.** [Keulen, Bartholomäus von Unckel c. 1480.] 4o min. G. 4o. 41
 Type 1. — H* 1958. — Holtrop II 239. — Peddie I p. 67. — Pell. 1474. — VK 195.
 In oorspr. led. stempelband, beschreven bij Hulshof-Schretlen p. 10, pl. III 3, 12, 13. — Samengeb. met nr. 64, 66, 71 en 357. — In den catalogus van 1835.

66. **Augustinus, Aurelius, De moribus ecclesiae catholicae.**
[Keulen, Bartholomäus von Unckel c. 1480]. 4° min.

G. 4°, 42

Type 1. — HC* 2108. — BMC I p. 242. — Holtrop II 240. — Peddie I p. 171. — Pell. 1591. — Pr. 1145. — VK 204.

Samengeb. met nr. 64, 65, 71 en 357. — In den catalogus van 1835.

67. **Augustinus, Aurelius, De trinitate.** Bazel, Joh. Amerbach
[1489]. 2°.

G. 2°, 323

Typen 6, 9, 13, 14, 15* en een Grieksch type. — HC 2037. — BMC III p. 751. — Holtrop II 836. — Peddie I p. 69. — Pell. 1541. — Pr. 7581. — Zie voor de dateering de aantek. bij BMC III p. 751.

68. **Augustinus, Aurelius, De virtute psalorum.** [Leuven, Joh.
van Westfalen niet na 1479]. 4° min.

G. 4°, 52

Type 1b. — CA 198. — C II 744. — Peddie I p. 67. — Pell. 1489. — Pr. 9217. Dateering volgens Proctor.

Op bl. 1b in margine „falso ascribitur augustino”. Dit werk is niet van Augustinus maar van Alcuinus, zie Hurter I-1903 kol. 706. — Samengeb. met nr. 19. — In den catalogus van 1835.

69. **Augustinus, Aurelius, De virtute psalorum.** [Antwerpen,
Math. van der Goes c. 1487]. 4° min.

F. 4°, 3152

Typen 3, 4. — Init. a. — Rubr. α . — Drukkersmerk I. — HMT 101(48)b 1. — HC 1978. — CA 200. — Peddie I p. 67. — Pell. 1490. — Pr. 9427. — Dateering volgens Campbell.

Samengeb. met nr. 57 en Catalogus librorum reprobatorum et praelegendorum ex judicio Academiae Lovaniensis. Leuven 1550. — In den catalogus van 1718.

70. **Augustinus, Aurelius, De vita beata. De honestate mulierum.** [Acc.] S. Bernardus, Libellus de honestate vitae.
[Keulen, Ulr. Zell c. 1470]. 4° min.

E. 4°, 1222

Type 1b. — H* 1960. — Peddie I p. 67. — Pell. 1475. — Pr. 863. — VK 200.

Op het 1ste schutbl. en op het laatste bl.: „Pertinet ad librariam domus s. iheronymi in traiecto ex legatione domini theodrici de hoerden vicarii ecclesie s. iacobi”. Zie over dezen Dirk van Heusden de aantek. bij nr. 4. — Samengeb. met nr. 153.

71. **Augustinus, Aurelius, De vita christiana.** [Acc. eiusdem]
liber de dogmatibus christianis. [Keulen, Bartholomäus von
Unckel c. 1480]. 4°.

G. 4°, 44

Type 1. — H* 2097. — BMC I p. 242. — Holtrop II 240. — Peddie I p. 70. — Pell. 1585. — Pr. 1146. — VK 202.

Samengeb. met nr. 64, 65, 66 en 357. — In den catalogus van 1835.

72. **Augustinus, Aurelius, Explanatio psalmodum.** Bazel, Joh. Amerbach 1497. 2°. 110. E. 13
 Typen 9, 11, 13, 14, 19?. — HC* 1975. — BMC III p. 758. — Peddie I p. 67. — Pell. 1487.
 Op het titelbl.: „Ex legato domini Alberti Schuersack quondam Canonici et Scholastici huius ecclesie beate Marie Traiectensis" (1501—1512).
73. **Augustinus, Aurelius, Explanatio psalmodum.** [Bazel, Joh. Amerbach] z. j. 3 dln. 2°. G. 2°. 278—280
 Type 12. — C II 741. — Holtrop II 913. — Peddie I p. 67. — Pell. 1484. — Pr. 8807.
 Op het schutbl. van dl. I, en op het voorlaatste bl. van alle dln.: „Pertinet ad librariam clericorum domus s. iheronimi in traiecto". — In oorspr. led. banden, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1670.
74. **Augustinus, Aurelius, Flores ex libris de civitate Dei extracti per Franciscum de Mayronis.** [Keulen 1473?] 2°. Hs. 306
 Type 1 (108 m.M.). — BMC I p. 235 (Pl. XXIII). — C II 773. — Holtrop II 118. — Peddie I p. 70. — Pr. 1102. — VK 184. — Zie voor de dateering en het type: BMC I p. 234.
 Op het titelbl.: „pertinet regularibus in traiecto". — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn afgebeeld bij Hulshof-Schretlen pl. I 4, 8. — In den catalogus van 1608.
75. **Augustinus, Aurelius, Interpretatio in Pauli epistolas. Johannes Chrysostomus, Homelie septem.** Parijs, Ulr. Gering en B. Rembolt 1499. 2°. G. 2°. 336
 Typen 6?, 8, 12, 13, 14. — Init. d, e. — Rubr. ε. — Drukkersmerk II. — HC 1983. — Peddie I p. 67. — Pell. 1496. — Pr. 8310.
 Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht.
76. **Augustinus, Aurelius, Opuscula plurima.** Straatsburg, M. Flach 11 Aug. 1491. 2°. G. 2°. 3241
 Typen 1, 5. — HC* 1950. — BMC I p. 151. — Peddie I p. 66. — Pell. 1462. — Pr. 691.
 Op het achterschutbl.: „Joh. Worchem canonicus ecclesie beate marie virginis". Vermeld als geestelijke in de diocese van Keulen, 25 Febr. 1484; kanunnik van S. Marie van 27 Oct. 1490 tot zijn dood 15 Juni 1504. — Samengeb. met nr. 294 en 448.
- Tweede exemplaar. G. 2°. 282
 Op het voorste en het laatste schutblad: „Liber sancte Marie sanctique Laurentii in Oestbroick". Dit klooster was een mannen- en vrouwen-

klooster van de orde der Benedictijnen, gesticht 1123. Zie A. Miraeus, *Origines . . . Benedictinorum* (1606) p. 339. — Op het titelbl.: „Ex donatione Pollionis“. Zie over hem de aantek. bij nr. 49.

77. **Augustinus, Aurelius**, *Sermo de verbis evangelicis: Non potest filius a se facere quidquam nisi quod viderit patrem facientem. [Acc. eiusdem] expositio verborum evangelistae: Sicut pater suscitatur mortuos sic et filius etc.* [Keulen, drukker van de Dictys c. 1470]. 4° min. E. 4°. 1134

Type 1. — H 1993a. — Peddie I p. 68. — Pell. 1499. — Pr. 981. — VK 210. Zie over den drukker: Voullième, *Die deutschen Drucker des XVten Jahrh.* (1916) p. 30.

Samengeb. met nr. 3, 125, 157, 574, 617, 619 en 621.

78. **Augustinus, Aurelius**, *Soliloquium de arra animae.* [Augsburg, Günther Zainer] 12 Oct. 1473. 2°. F. 2°. 942

Type 2. — H* 2021. — BMC II p. 319. — Peddie I p. 68. — Pell. 1525. — Pr. 1536.

Samengeb. met nr. 8, 117 en 582. — In den catalogus van 1670.

Augustinus, Aurelius, *Responsiones ad Dulcitium de octo quaestionibus ab illo missis.* — Zie: **Johannes de Turrecremata**, *Tractatus contra principales errores Machometi et Turcorum.*

Augustinus, Aurelius, *Sermo de Cypriano.* — Zie: **Cyprianus**, *Epistolae.*

Augustinus, Aurelius, *Sermo de lectione divina.* — Zie: **Chrysostomus, Johannes**, *De compunctione cordis.*

Augustinus, Aurelius, *Sermones duo de epiphania domini.* — Zie: **Johannes de Hildesheim**, *Historia trium regum.*

Augustinus, Aurelius, *Tractatus de caritate.* — Zie: **Hieronymus**, *Liber adversus Helvidium.*

79. **Augustinus, (Pseudo-)**, *De mirabilibus sacrae scripturae.* [Utrecht, Nic. Ketelaer en G. van Leempt c. 1473]. 2°.

F. 2°. 3023

Type 1. — HMT 37 (38) 1. — HC 2075. — CA* 203. — Peddie I p. 70. — Pell. 1567. — Pr. 8842.

Dit werk is niet van Augustinus. Zie: Migne, Patrol. lat. XXXV-1845, kol. 2151. — Samengeb. met nr. 127 en 477. — In den catalogus van 1845.

80. **Augustinus (Pseudo-)**, Epistola ad b. Cyrillum de magnificentiis Hieronymi. [Acc.] **Pseudo-Cyrillus**, Epistola ad Augustinum de miraculis Hieronymi. **Hieronymus**, Epistola ad Susannam lapsam et ad Heliodorum. [Keulen, Ulr. Zell c. 1470]. 4° min. A. 4°. 3313

Type 1b. — H* 6719 (2) = HC 8568. — BMC I p. 188. — Holtrop II 52. — MMW II 400. — Peddie I p. 71. — Pr. 862. — VK 187. — Bl. 1—41 ontbreken.

De brieven zijn noch van Augustinus, noch van Cyrillus. Zie B. H. L. nr. No. 3867, 3868. — Samengeb. met nr. 176, 334, 492, 670, 671 en 672.

— Zie: **Eusebius Cremonensis**, Epistola ad Damasum.

Aureoli, Petrus. — Zie: **Petrus Aureoli**.

81. **Avicenna**, Canon de medicina translatus in latinum a **Gerardo Cremonensi**. [Straatsburg, R-drukker (Ado. Rusch)] z. j. 2°. O. 2°. 65

Type 2 (107, 108 m.M.). — H* 2197. — BMC I p. 65. — Choulant p. 362. — Peddie I p. 74. — Pell. 1657. — Pr. 245. — Zie over den drukker K. Dziatzko, Der Drucker mit dem bizarren R (Beiträge ... des Schrift-, Buch- u. Bibliothekswesens VIII-1904 p. 13 vlg.).

In den catalogus van 1608.

Avicenna. — Zie: **Johannes Matthaeus (Ferrari) de Gradibus**.

82. **Azo, Portius**, Summa extraordinaria super Institutis. Spiers, Pt. Drach 1482. 2°. L. 2°. 820

Type 2 en een grooter type (5 r. = 30 m.M.). — HC* 2231. — BMC II p. 492. — Peddie I p. 75. — Pell. 1679. — Pr. 2350. — Bl. 1 (□) en 2 (register) ontbreken.

Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht.

Balbus de Janua, Johannes. — Zie: **Johannes Balbus de Janua**.

83. **Baldus de Ubaldis**, Consilia. Venetië, Angel. en Jac. Britannicus 5 Febr., 7 Mrt., 22 Apr., 14 Mei, 1 Juni 1491. 5 dln. (1 bd.) 2°. L. 2°. 227

Typen 1, 2. — Rubr. α . — Drukkersmerk rood en zwart 120 × 60 m.M., en nog een drukkensmerk zwart, 55 × 27 m.M. (niet bij Häbler). — H* 2329 (I, II, V). — Peddie I p. 79.

DI. III, 118 bladen. Signat. AA—TT⁶UU⁴. Bl. 1 □. Bl. 2a α (sign. AA²): ¶ Excellentissimi iureconsulti domini Baldi perusini ve/ri monarche: Consilio²um tertia pars: ab elegantissimo o2i/ginali suo: hac in nouissima imp2essione edita: Castigatissi-/ma quidē ē exceptis q̄ pluribus p2io2is imp2essiōis erro2i-/bus feliciter incipit./ Bl. 118a β r. 38: ¶ Excellētissimi vtriusq; iuris viri Monarche dñi Bal./ pusini cōsilioꝝ tertia ps: ab elegātissimo o2iginali suo ī hac/ scd'a im̄ssione ī lucē edita: remotꝝ erro2ib⁹ ē legū p2io2is ī/ p̄ssiōis co22uptiōib⁹: maximo studio cura at q; ī p̄sa Angeli/ ē Jacobi fratrum de b2itānicis: decimo kal. Maij. 1491. Venetijs īp2essa est. Drukkersmerk, zwart. Bl. 118b □.

DI. IV, 100 bladen. Signat. AAA—QQQ⁶RRR⁴. Bl. 1a □ (sign. AAA): ¶ Excellentissimi Monarche: iuris cesarei pontificiiq; /inte2p2etis: dñi Baldi de Perusio: cōsilioꝝ quarta pars: ab/ elegantissimo suo exemplari ī his regionibus nouiter īuen/to feliciter incipit./ Bl. 99b β r. 26: ¶ Excellētissimi iuris Cesarei p̄tificijq; p̄fesso2is: ac in/terp̄tis fere diui: Dñi Baldi Perusini: Consilioꝝ quarta/ pars: Castigatissima quidem: ē ab o2iginalibus suis nuper/ edita: remotis legū erro2ibus: ē verboꝝ p2io2is im̄p̄ssionis/ co22uptionibus Venetijs feliciter finē habuit. In qua q̄-/ta sit adhibita diligentia vt sine mēda in lucem p̄diret: faci-/lime cum p2io2i Im̄p̄ssione collatione facta dignosci pote-/rit: īgenio ē cura: sump-tibusq; nō paruis Angeli ē Jacobi/ fratrum de Britannicis. Anno salutis nostre. 1491. p̄die/nonis Maij. Drukkersmerk, zwart. Bl. 100 □.

Op bl. 1a van het 1ste deel: „Ex donatione E. Pollionis”. Zie de aantek. over hem bij nr. 49. — In den catalogus van 1608.

84. **Baldus de Ubaldis**, *Lectura super digesto novo*. Milaan, Ulr. Scinzenzeller 27 Februari 1489. 2o. L. 2o, 7532

Typen 4, 5. — H* 2310. — Peddie I p. 78.

Samengeb. met nr. 86.

85. **Baldus de Ubaldis**, *Lectura super quattuor libros instituti-onum Justiniani cum quibusdam eiusdem Baldi consiliis et aliorum Ictorum repetitionibus*. Keulen, Joh. Koelhoff 1477. 2o. L. 2o, 7641

Typen 4, 5. — Rubr. bij type 4 (niet bij Häbler). — HC* 2271. — BMC I p. 220. — C II 819. — Peddie I p. 77. — Pr. 1032. — VK 216. — BL 1 (□) en 2 ontbreken.

Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht. — Samengeb. met nr. 103.

86. **Baldus de Ubaldis**, *Lectura super secunda parte digesti veteris*. Z. n. en pl. 16 Febr. 1489. 2o. L. 2o, 7531

162 bladen, 2 kol., 64 r., signat. ab^{10c-t8v6}. 2 got. typen: M⁴⁶ en M⁸⁸ (94, 95 m.M.). — DKGW. — Peddie I p. 78.

Bl. 1 (□) ontbreekt. Bl. 2a α (m. signat. a2): Incipit lectura Domini Baldi. de Perusio su/pe2 secunda parte. ff. veteris.// De rebus creditis & si cer/tum petatur. ꝑica.// [(T)¹¹]Res. Par/tes h2 nostra Rub2ica. Bl. 161b β r. 18: Explicit lectura famosissimi Juī Utriusqꝫ iterōtis/ dñi Bal. de perusio super secūda. ff. veteris cum non/ nullis suis aditiōib⁹[!]. Imp²essis anno. M.cccc.lxxxviii./ die./ xvi. Feb2uarij. Bl. 162a Register. Bl. 162b □. Uit het kapittel van St. Maarten (van den Dom) te Utrecht. — Samengeb. met nr. 84.

87. **Baldus de Ubaldis**, Lectura super sexto libro Codicis. Venetië, Geo. Arrivabene en Pag. Paganinus 1 Maart 1485. 2o. L. 2o. 766
Typen 57, 6 en nog een type (met rubr.) 62 m.M. (niet bij Häbler). — Rubr. β. — H* 2283 (I—V). — Peddie I p. 78. — Pell. 2723 (I—VI).
Uit het kapittel van S. Maarten (van den Dom) te Utrecht.
88. **Baldus de Ubaldis**, Super usibus feudorum et commentum super pace Constantiae. [Lyon] Jac. Suigus en Nic. de Benedictis 28 Aug. 1497. 2o. L. 2o. 794
Typen 4 (80 m.M.), 12, 13. — Rubr. ε. — Drukkersmerk IV. — H* 2324. — Peddie I p. 78. — Pell. 1744. — Bl. 1 en 5 ontbreken.
89. **Baldus de Ubaldis**, Super usibus feudorum et commentum super pace Constantiae. Venetië, Bern. Benalius 20 Maart 1500. 2o. L. 2o. 2311
Typen 17, 19, 21. — Rubr. α γ. — Drukkersmerk II. — H* 2325. — Peddie I p. 78. — Pr. 4898. — Blad 1 en 2 ontbreken. Blad 116 □.
Uit het kapittel van S. Maarten (van den Dom) te Utrecht. — Samengeb. met nr. 359 en 360. — In den catalogus van 1608.
90. **Baldus de Ubaldis**, Tractatus super pace Constantiae. Rome in domo Anthonii et Raphaelis de Vulterris [Sixtus Riesinger] z. j. 2o maj. L. 2o. 4722
Type 4 en nog een type (10 r. 70 à 72 m.M. niet bij Häbler). — Rubr. β. — Drukkersmerk (van Joh. de Lignano). — Peddie I p. 79. — Pell. 1739.
Op bl. 1 van het 1ste werk van dezen bundel: „V[alentijn] van der Voort” (secretaris der stad Utrecht, † 1539) en: „Ex donatione Pollionis”. Zie over dezen de aantek. bij nr. 49. — In oorspr. doch beschadigden led. stempelband, waaraan de sloten ontbreken; beschreven bij Hulshof-Schretlen p. 19, pl. X, 11—14. — Samengeb. met: Baldus de Ubaldis, De dote, Trino 1508; Ma. Laudensis, Tractatus de principibus, Pavia 1512; P. de Puteo, Tractatus de re militari enz., Milaan 1509; A. Barbatia, De praestantia cardinalium, Milaan 1508. — In den catalogus van 1608.
- Baldus de Ubaldis**. — Zie: Guilelmus Durandus, Speculum judiciale. 1486.

91. **Baptista** (Spagnuoli) **M a n t u a n u s**, Parthenice secunda Catharinaria. Deventer, Jac. van Breda 16 Mei 1497. 4° min. X. 4°. 891
 Typen 3, 4, 8, HMT 66 (114) d2. — Rubr. α , β . — Drukkersmerk (Conway p. 160). — CA 243. — HC 2373. — Holtrop I 379. — Peddie I p. 80. — Pr. 9085.
 Op het titelblad bovenaan: „Liber est Huberti Buchel”; onderaan: „ex donatione Hub. a Buchel”. Deze was kanunnik van S. Marie te Utrecht, * in 1513, † te Keulen in 1599. — Samengeb. met nr. 180, 209, 496 en 507 en Leo I, De epiphania sermones, [Deventer] 1503, Hesiodus, Liber georgicorum per Nic. de Valle e graeco translatus, Deventer 1502. — In den catalogus van 1608.
92. **Baptista** (Trovamala) **d e S a l i s**, Summa casuum conscientiae, dicta Baptistiana. Neurenberg, Ant. Koberger 14 April 1488. 2°. E. 2°. 67
 Typen 9, 14, 17. — H* 14181. — BMC II p. 432. — Pr. 2063.
 Op het schutbl.: „Amelgardus canonicus sancti Johannis et lambertus hairlem vicarius presentem librum suis sumptibus et expensis ecclesie consignari fecerunt”. Op bl. 1a: „Sancti Joannis” (te Utrecht). — Lambertus Theodorici van Haerlem, vicaris van S. Jan te Utrecht in 1507, † 1518. — Op den oorspr., doch beschadigden led. band, achter hoorn: Summa Baptiste. — In den catalogus van 1718.
93. **Bartholomaeus** **A n g l i c u s**, De proprietatibus rerum. Keulen, Joh. Koelhoff 19 Jan. 1483. 2°. B. 2°. 109
 Typen 7, 9. — H* 2504. — BMC I p. 225. — Peddie I p. 84. — Pell. 1871. — Pr. 1055. — VK 220.
 Op het 1ste bl.: „Dyt boeck hoert to Wilhelm Zeyne[a?] glasmakersgast”. Op het laatste bl.: „Pertinet ad librariam domus sancti Jheronimi In Traiecto” (uitgewischt). In 1585 werd te Herborn als student ingeschreven een Wilhelmus a Sein, comes in Witgenstein. — Zie over den schrijver: Th. Plassmann, Bartholomeus Anglicus (Archivum Franciscanum historicum, XII-1919, p. 68—109).
94. **Bartholomaeus** **A n g l i c u s**, De proprietatibus rerum. Straatsburg, [Geo. Husner] 11 Aug. 1491. 2°. B. 2°. 137
 Typen 1, 5. — HC* 2509. — BMC I p. 142. — Peddie I p. 85. — Pell. 1875. — Pr. 665. — Zie over den drukker: E. Voullième, Zur ältesten Buchdrucker-geschichte Strassburgs (Zentralbl. f. Bibliothekswesen XXXII-1915 p. 309 vlg.).
 Op het schutbl.: „liber petri de amerongen canonici beate marie traieciensis”. Zie over hem de aanteek. bij nr. 107. — Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht.

95. **Bartholomaeus Anglicus**, *De proprietatibus rerum*. Neurenberg, Ant. Koberger 20 Juni 1492. 2o. B. 2o, 144
 Typen 9, 14, 17 (76 m.M.). — HC* 2510. — BMC II p. 435. — Peddie I p. 85. — Pell. 1876. — Pr. 2073. — Bl. 119—136 ontbreken.
 In den catalogus van 1845.
96. **Bartholomaeus (Avogadro) Brixienensis**, *Casus et notabilia decretorum*. [Keulen, Ludw. von Renchen], z. j. 2o. L. 2o, 7701
 Typen 6, (10). — Rubr. (paragraaf) bij type (10) (niet bij Häbler). — H 2471a. — BMC I p. 269. — C II 876. — Peddie I p. 85. — Pell. 1851. — Pr. 435. — Proctor schrijft dezen druk toe aan den drukker van de 1483 *Vitas patrum*, zie hierover BMC I p. 269.
 De verzamelaar van deze *Casus* was *Benincasa Senensis*. Zie Hurter II-1906 kol. 250. — Samengeb. met nr. 479 en 526. — Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht.
- Bartholomaeus Brixienensis**. — Zie: **Gratianus**, *Decretum cum apparatu*, 1 Juli 1500.
97. **Bartholomaeus Caepolla**, *Cautela juris*. Pavia, Fra de S. Petro 20 Oct. 1480. 2o. L. 2o, 7672
 Type 1. — H 4863. — Peddie II p. 187. — R. App. V p. 94.
 Op het 1e schutblad: „Ex legato Magistri Martini Grundick Legum doctoris canonici huius Insignis ecclesie beate Marie Traiectensis” (in 1501, capitularius 3 Nov. 1517, officiaal van den proost in 1519, † 25 Jan. 1526 of 1527). — Samengeb. met nr. 98 en 99.
98. **Bartholomaeus Caepolla**, *Libellus de contractibus emptio-
 num et locationum cum pacto de retrovendendo simulatis*.
 Pavia, Fra. de S. Petro 14 Maart 1481. 2o. L. 2o, 7673
 Type 1. — HC 4854. — Peddie II p. 168. — Pell. 3488.
 Samengeb. met nr. 97 en 99.
99. **Bartholomaeus Caepolla**, *Tractatus de servitutibus*. Pavia,
 Fra. de S. Petro 22 Febr. 1481. 2o. L. 2o, 7671
 Type 1. — HC 4834. — Peddie II p. 167.
 Op het schutbl.: „Ex legato Magistri Martini Grundick legum doctoris canonici huius insignis ecclesie beate Marie Traiectensis”. Zie over hem de aantek. bij nr. 97. — Samengeb. met nr. 97 en 98.
- Bartholomaeus Fontius (Fonti)**. — Zie: **Persius**, *Satirae*.

100. **Bartholomaeus** (Sacchi) de Platina, Liber de vita Christi ac de vitis pontificum. Neurenberg, Ant. Koberger 11 Aug. 1481. 2°. H. 2°. 1232
 Typen 4, 5. — HC* 13047. — BMC II p. 420. — Pr. 2005.
 Samengeb. met nr. 218. — In den catalogus van 1670.

Bartholomaeus de S. Concordio. — Zie: Nicolaus de Auximo.

101. **Bartholomaeus** Sibilla, Speculum peregrinarum quaestionum. Straatsburg, Joh. Grüninger 19 Aug. 1499. 4°. E. 4°. 485
 Typen 19, 22. — HC* 14720. — BMC I p. 113. — Pr. 490. — Bl. 1 (titelhoutsn.) ontbreekt.
 Op bl. 2: „bibliothece fratrum minorum Recollectorum Trajecti ad Mosam”. — Uit de Maastrichtsche collectie.

102. **Bartolus de Saxoferrato**, Consilia, disputationes, tractatus. Venetië, Bernardinus Benalius Bergomensis 25 Februari 1487. 2°. L. 2°. 40
 Typen 1, 3?, 18, 19 en nog een type (109 m.M.). Rubr. α. — Houtsneden. — HC* 2655. — Peddie I p. 90.

103. **Bartolus de Saxoferrato**, Lectura super Authenticis. Neurenberg, Ant. Koberger 5 Sept. 1481. 2°. L. 2°. 7642
 Typen 4, 5. — HC* 2627. — Peddie I p. 89. — Pr. 2009.
 Samengeb. met nr. 85.

— Tweede exemplaar. L. 2°. 7732
 Op het schutblad voorin: „Ex legato Magistri Martini Grundick legum doctoris canonici huius Insignis ecclesie beate Marie Traiectensis”. Zie over hem de aantek. bij nr. 97. — Samengeb. met nr. 565.

104. **Bartholus de Saxoferrato**, Lectura super Authenticis. [Lyon, J. Syber] z. j. 2°. maj. L. 2°. 8073
 Typen 4, 8. — Rubr. δ (bij type 8). — H* 2621. — Peddie I p. 89.
 Samengeb. met nr. 108.

105. **Bartolus de Saxoferrato**, Lectura super I et II parte Codicis cum additionibus Alexandri de Imola. Lyon, [J. Syber] z. j. 2 dln. (1 bd.) 2°. L. 2°. 1059

Typen 4, 8. — Rubr. δ (bij type 8). — Signat. van dl. I: $ab^8cde^6fghi^8k^6$
 $l-p^8q^{10}r-t^6$. — Blad 1 en 140 (beide \square) ontbreken. Signat. van dl. II:
 $A-H^8I^6K-O^8PQ^6$. — Blad 1, 121 en 122 (alle \square) ontbreken. — Direc-
 tors. — Rood en blauw gerubr. — Peddie I p. 86, 87. — Pell. 1900.

106. **Bartolus de Saxoferrato**, *Lectura super I et II parte digesti novi cum additionibus Alexandri de Imola*. [Lyon, J. Syber] z. j. 2 dln. (1 bd.) 2o. maj. L. 2o. 807c

Typen 4, 8. — Rubr. δ (bij type 8). — Tekst met commentaar. 2 kol. 70 r. —
 Dl. I. 162 bl. Sign. $A^{10}BC^8D^6E^8F^6G-O^8PQ^6R-X^8$. Dl. II. 248 bl. Sign.
 $Aa-Ee^8Ff^{10}Gg-Ii^8Kk^6Ll^8Mm-Oo^6Pp^8Qq^{10}Rr-Ss^8Tt^6Vv-\tau\tau^8\textcircled{D}^6-$
 $Aaa^6Bbb-Fff^8Ggg^6Hhh^4$.

Dl. I bl. 1 (\square) ontbreekt. Bl. 2a (sign. A) kol. 1: tekst: [(D)⁸] Omini vt scit^r.
 Hic/nō est ca-/put toti⁹ cōpilationis. et/ ideo \bar{q} in p²incipijs alio-/ rū libro².
 Bl. 161b, kol. 1 r. 6 tekst: ¶ Explicit lectura dñi Bartoli de saxoferrato
 sup/ p²ima parte. ff. noui. cū additiōibus eximij vtriusq⁵/ iuris docto²is
 dñi alexand²i de ymola. Kol. 2: Register. Bl. 162 \square .

Dl. II is beschreven in den catalogus van Uppsala. Alleen moet daar
 veranderd worden bl. 248 in bl. 247, en bijgevoegd: bl. 248 \square .

107. **Bartolus de Saxoferrato**, *Lectura super I et II parte digesti veteris cum additionibus Alexandri de Imola*. [Lyon, Joh. Syber] z. j. 2 dln. (1 bd.) 2o. L. 2o. 807b

Typen 4, 8. — Rubr. δ (bij type 8). Drukkersmerk II. — Peddie I p. 87. —
 Pell. 1919. (Niet = H* 2568). — Bl. 203 en 204 van dl. I (\square) ontbreken.

Bl. 1 van dl. II (\square) ontbreekt. Dl. II heeft 146 bl. (volgens Pell. 144 bl.).
 Op het 1ste bl. van dl. I: „Volumen petri et Jacobi de ameronghen fratrum
 et canonicorum b. mariae traiectensis". Zij waren beide kanunniken van
 S. Marie te Utrecht; Jacobus van 21 Febr. 1484 tot zijn dood 17 Maart
 1508. Zijn broeder Perus leefde van c. 1476—1502.

108. **Bartolus de Saxoferrato**, *Lectura super I et II parte Infortiati cum additionibus Alexandri de Imola*. [Lyon, Joh. Syber] z. j. 2 dln. (1 bd.) 2o. L. 2o. 807¹, 2

Typen 4, 8. — Rubr. δ (bij type 8). — Peddie I p. 88. — Pell. 1938 (1).

Samengeb. met nr. 104. — Dl. I, zie beschrijving bij Pellechet. Dl. II 186 bl.
 Sig. $aaa^8bbb^6ecc, ddd^8eee^{10}fff, ggg^8hhh^{10}iii-lll^8mmm^{10}nnn-yyy^8zzz^6$.
 Bl. 1 \square . Bl. 2a α (m. sign. aaa en bladtitel: De legatis p²imo): ¶ De legatis
 p²imo. Rub²ica. [p¹²] Er omnia exequata/ Dicit... Bl. 183b β r. 21 v. d.
 tekst: ¶ Expli^c lectura eximij doctor³ dñi Bartoli de sa/xoferrato sup
 2a prte info²rtiati vna cū addi. do. Ale/xandri de imola. Bl. 184—186 \square .

— Tweede exemplaar.

L. 2o. 807a

Aan dl. II ontbreken bl. 177—186. Op het schutbl.: „Venerabilis et
 Egregius dominus et magister Stephanus petri de haerlem Canonista

Canonicus Traiectensis legavit ecclesie traiectensi omnia opera bartoli in quinque voluminibus quorum hoc presens vnum est". Waarschijnlijk slaat deze aanteekening op de nummers 104, 106, 107 en 108.

109. **Bartolus de Saxoferrato**, *Lectura super tribus libris Codicis cum additionibus Angeli de Perusio et Alexandri de Imola*. [Lyon, J. Syber] z. j. 2°. L. 2°. 1058
 Typen 4, 8. — Rubr. δ (bij type 8). — Collijn, *Katalog der Inkunabeln der kgl. Universitäts-Bibliothek zu Upsala* (1907) 261. — *Peddie I* p. 87.
 Blad 1 en 50 (beide \square) ontbreken.
110. **Bartolus de Saxoferrato**, *Tractatuli*. Leipzig, Greg. Bötticher 5 Oct. 1493. 8°. U. 8°. 584
 Typen 1, 2. — Rubr. α . — H* 2636. — *Peddie I* p. 89. — Bl. 47, 48 ontbreken. Bl. 45, 46, 49 en 50 zijn dubbel.
 Op het titelbl.: „ad Conventum lipsiensem pertinet”.
- Barzizius, Gasparinus**. — Zie: **Gasparinus Barzizius**.
- Beatitudo**. — De beatitudine claustrali. — Zie **Jacobus de Gruytrode**, *Colloquium peccatoris et crucifixi Jesu*.
- Benincasa Senensis**. — Zie de aanteekening bij **Bartholomaeus Brixienensis**, *Casus et notabilia decretorum*.
- Berchorius, Petrus**. — Zie: **Petrus Berchorius**.
111. **Bernardinus de Bustis, Mariale**. Straatsburg, M. Flach 26 Juli 1496. 2°. E. 2°. 275
 Typen 1, 2. — H* 4161. — *BMC I* p. 154. — *C II²* p. 250. — *Peddie I* p. 154. — *Pell.* 3110. — *Pr.* 704.
 Op bl. 1: „dono Reverendi . . . P. Johannis Mathiae ordinis Erem. S. P. Augustini Missionarii vltrajectini”. Daaronder: „Bibliothecae Aug. Breanae fr. J. Broeckmans prior 1709”. Zie de aanteek. over Joh. Mathiae bij nr. 23. — In oorspr., doch beschadigden led. stempelband, zie de beschrijving in *Hulshof-Schretlen* p. 6, pl. I 10—18. De doppen en een slot ontbreken.
112. **Bernardinus de Bustis, Mariale**. Straatsburg, M. Flach 15 Aug. 1498. 2°. E. 2°. 276
 Typen 1, 2. — Rubr. α . — H* 4162. — *BMC I* p. 155. — *Peddie I* p. 144. — *Pell.* 3111. — *Pr.* 710.
 Op bl. 2: „Bibliothecae P. P. Beggardorum Trajectensium”. Uit de Maas-trichtsche collectie. — In oorspr., doch beschadigden led. stempelband,

beschreven bij Hulshof-Schretlen p. 18, 20, pl. XII 1—4, 8, 11. De sloten ontbreken. — In den catalogus van 1845, een ander exemplaar in den catalogus van 1608.

113. **Bernardinus de Carvajal**, Oratio de pontifice eligendo. [Rome, St. Planck na 6 Aug. 1492]. 8o. 214. F. 50
Type 2. — Rubr. γ. — H* 4543. — Peddie II p. 156. — Pell. 3323. — Pr. 3697.

Bernardinus de Landriano. — Zie: **Dominicus de Sancto Geminiano**, Lectura super VI. decretalium. Lyon z. j.

114. **Bernardinus Senensis**, Quadragesimale de religione christiana. [Bazel, Joh. Amerbach c. 1489]. 2o. E. 2o. 65
Typen 11, 13, 14, 16. — HC* 2834. — BMC III p. 751. — Peddie I p. 96. — Pell. 2083. — Pr. 7632.

In oorspr., herstelden led. stempelband uit het Regulierenklooster te Utrecht, waaraan de sloten ontbreken. Zie de beschrijving en de afb. der stempels in: Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I, 1, 2, 4, 5.

115. **Bernardinus Senensis**, Sermones de evangelio aeterno. [Bazel, Joh. Amerbach] z. j. 2o. E. 2o. 324
Typen 5, 11, 13, 16 (54 m.M.) — H* 2827. — BMC III p. 752. — Peddie I p. 96. — Pell. 2079. — Pr. 7631.

Op het titelblad: „Est bibliotheca fratrum minorum montis Lucis“ (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

116. **Bernardinus Senensis**, Sermones de evangelio aeterno. [Bazel, Nic. Kessler] z. j. 2o. E. 2o. 99

Typen 1, 2, 4. — Init. b. — Titelhoutsn. (Schr. 3428). — H* 2828. — BMC III p. 773. — Peddie I p. 96. — Pell. 2080.

Op het 1ste en laatste bl.: „Liber monasterii Sancti pauli apostoli In traiecto inferiori“. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de doppen en sloten ontbr. Zie de afb. der stempels in Hulshof-Schretlen, pl. I 10—18. — In den catalogus van 1608.

117. **Bernardinus Senensis**, Tractatus de contractibus et usuris. [Straatsburg, drukker van den Henricus Ariminensis] z. j. 2o. F. 2o. 941

Type 1. — HC* 2835. — BMC I p. 78. — Peddie I p. 96. — Pell. 2085. — Pr. 317. — Zie over den drukker: E. Voulliéme, Die deutschen Drucker des XV. Jahrh (1916) p. 105, 106 en BMC I p. 78.

In oorspr., doch herstelden led. kloosterband. — Samengeb. met nr. 8, 78 en 82. — In den catalogus van 1670.

118. **Bernardus Claraevallensis**, De consideratione ad Eugenium papam. Zwolle, Pt. van Os 28 Oct. 1486. 4°.

G. 4°. 282

Type 5. — HC 2889. — CA 266. — Peddie I p. 99. — Pell. 2135. — Blad 1 en 8 in gelijktijdig hs.

Op het 1e schutbl.: „Liber monasterii sancti pauli in traiecto inferiori”. — Samengeb. met nr. 638. — In den catalogus van 1608.

119. **Bernardus Claraevallensis**, De consideratione ad Eugenium papam. Utrecht, Nic. Ketelaer en G. van Leempt. z. j. 2°.

G. 2°. 2932

Type 1. — HMT 37 (38) 1. — CA 263. — C II 976. — Peddie I p. 99. — Pell. 2131. — Pr. 8843.

Op het 1e schutbl.: „Medaldus (Arnoldus)? Goudanus hunc sibi vendicat librum”. Op het laatste blad van het eerste werk van dezen bundel: „Liber monasterii regularium prope harlem” (? uitgekrabd). — Samengeb. met nr. 259, vroeger ook met hs. 175.

120. **Bernardus Claraevallensis**, De incarnatione salvatoris domini nostri Jesu Christi dulciloquium. Eiusdem de memoria amarissimae passionis Jesu Christi oratio, eiusdem canticum de sanctissimo nomine Jesu Christi. [Acc.] Oratio in laudem beatae Virginis Mariae. Johannes Pisanus, Meditatio de sacramento altaris. [Keulen, Joh. Koelhoff c. 1477]. 4° min.

F. 4°. 305

Type 4. — Peddie I p. 101. — VK 237.

Zie over Johannes (Peckham) Pisanus: Latein. Hymnendichter d. MA. Hrsg. v. G. M. Drevés. 2te F. p. 592 vlg. (Analecta hymnica medii aevi. L-1907). — In den catalogus van 1718.

121. **Bernardus Claraevallensis**, Epistolae. Brussel, [Broeders des gemeenen levens] 11 April 1481. 2°.

F. 2°. 1721

Type 1b. — HC 2871. — CA 268. — Peddie I p. 98. — Pell. 2105. — Pr. 9333.

Uit het Karthuizerklooster te Utrecht. — Op het schutbl.: „liber magistri christofori de aemstel ex traiecto inferiori oriundi”. (Zie over hem de aanteek. bij nr. 19.) — Samengeb. met nr. 727. — In den catalogus van 1608.

122. **Bernardus Claraevallensis**, Epistolae. Bazel, [Nic. Kesler] 1 Dec. 1494. 2°.

E. 2°. 2742

Type 2, 4, 9, 10, 13. — HC* 2872. — BMC III p. 771. — Peddie I p. 98. — Pell. 2106. — Pr. 7686.

Op bl. 1 van het 1ste stuk: „Bibliothecae R. P. Beggardorum Traiect.“ (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — Samengeb. met: Joa. Fr. Trithemius, Sermones et exhortationes ad monachos. Straatsburg 1516. — In den catalogus van 1845.

123. **Bernardus Claraevallensis**, *Homilia super evangelio: Missus est angelus Gabriel. Figurae ex compendio bibliorum.* [Antwerpen, Ger. Leeu c. 1487.] 4o. E. 4o. 2193

Typen 4, 5. — Titelhoutsn. (Conway p. 330). — Init. f. — Rubr. γ en nog een: 2,5 m.M. hoog (niet bij Häbler). — HC 2864. — CA 281. — Peddie I p. 98. — Pell. 2101. — Pr. 9389.

Op bl. 2a van het 1e stuk: „Liber monasterii sancti pauli in Traiecto inferiori“. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschreven en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 6, pl. I 10, 13, 16. — Samengeb. met nr. 191, 232 en 685.

124. **Bernardus Claraevallensis**, *Sermones in Cantica canticorum.* [Acc.] **Gilbertus**, *Sermones super Cantica canticorum.* Straatsburg, M. Flach 1497. 2o. F. 2o. 3052

Typen 1, 5. — HC* 2859. — BMC I p. 154. — Peddie I p. 97. — Pell. 2098. — Pr. 707. — Bl. 1 ontbreekt.

Op bl. 1a van het eerste stuk: „Est bibliotheca fratrum minorum montis lucis“ (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — Samengeb. met nr. 662. — In den catalogus van 1845.

— Tweede exemplaar. F. 2o. 3122

In oorspr. herstelden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschreven en afgeb. in Hulshof-Schretlen p. 13, pl. VII 5, 10, 14. — Samengeb. met: Johannes Gerson, Quarta pars operum. Straatsburg 1502. — In den catalogus van 1845.

125. **Bernardus Claraevallensis**, *Speculum de honestate vitae. Octo puncta vitae spiritualis.* [Keulen, Ulr. Zell. c. 1473]. 4o. min. E. 4o. 1132

Type 2. — HC* 2901. — BMC I p. 193. — Holtrop II 59. — Peddie I p. 99. — Pell. 2145. — Pr. 885. — VK 238.

Samengeb. met nr. 3, 77, 157, 574, 617, 619 en 621. — In den catalogus van 1608.

— Zie: **Augustinus**, *De vita beata.*

Bernardus Claraevallensis, *Sermo de obsecratione, oratione, postulatione et gratiarum actione. De septem misericordiis dei.* — Zie: **Chrysostomus**, **Johannes**, *De compunctione cordis.*

126. **Bernardus** (Giustiniani) **Justinianus**, Oratio ad Sixtum IV.
[Rome, St. Planck] z. j. 8o. 214. F. 47

Type 2. — H* 9644. — Pr. 3738.

127. **Bernardus de Parentinis**, Liliū sive elucidarius difficultatum circa officium missae. Keulen, Joh. Guldenschaff 13 Mei 1484. 2o. F. 2o. 3021

Typen 1, 2. — H* 12419. — BMC I p. 257. — Holtrop II 263. — Pr. 1210. — VK 245. — Zie over den drukker de aanteek. bij nr. 21.

Op het titelbl.: „In usum fratrum Sanctae crucis trajectinatium (Maastricht) Anno domini in Virginis partu 1606 in Mayo". — Uit de Maastrichtsche collectie. — Samengeb. met nr. 79 en 477. — In den catalogus van 1845.

128. **Bernardus** (Bottonus) **Parmensis**, Casus longi super V ll. decretalium. [Bazel, Michael Wenssler] z. j. 2o. L. 2o. 761

Typen 1b, 2. — HC* 2929. — BMC III p. 727. — Peddie I p. 97. — Pell. 2188.

Op het 1ste bl.: „Ex legato magistri Helye de Noerd canonici quondam ecclesie beate marie Trajectensis". (± 1503).

129. **Bernardus** (Bottonus) **Parmensis**, Casus longi super V libris decretalium. [Memmingen, Alb. Kunne] z. j. 2o. L. 2o. 756

Typen 1, 2. — H* 2930. — Peddie I p. 97. — Pell. 2188. — Pr. 7491. — Proctor schrijft dezen druk toe aan Wenssler te Bazel (de toeschrijving aan Kunne op grond van Häbler en BMC pl. LIX). — Bl. 211 en 212 zijn defect.

Op het schutbl.: „Johannes Adriani meus". (Deze Jan Adriaanse was in 1581 zielpriester in de Oud-Munsterkerk te Utrecht.)

Bernardus (Bottonus) **Parmensis**. — Zie: **Gregorius IX**, Decretales. 1491.

130. **Bernoldus**, Distinctiones de tempore et de sanctis. [Deventer, Rich. Paffroet c. 1480]. 2o. E. 2o. 732

Type 2*. — HMT 64 (112) c. — HC* 436 (2). — CA 285. — MMW II 70. — Peddie I p. 101. — Pell. 2204. — Pr. 8961.

Op bl. 1b van het eerste werk van dezen bundel: „Hunc librum legavit magister Wilhelmus keteler carthusiensibus prope trajectum". — Uit de voorrede blijkt, dat dit werk tegelijk met Hugo de Argentina, Compendium theologiae veritatis gedrukt is. Zie de aanteek. bij MMW II 70, en over het werk: B. Kruitwagen in zijn recensie van: Des écrits authentiques de S. Thomas d'Aquin par R. Mandonnet (Het Boek I-1912 p. 130). — In oorspr. herstelden led. band waaraan de sloten ontbreken. — Samengeb. met nr. 317.

Bertachinus, Johannes. — Zie: Johannes Bertachinus.

131. **Bertholdus**, Horologium devotionis circa vitam Jesu Christi. [Acc. Thoma sa Kempis], Meditationes de vita et beneficiis salvatoris Jesu Christi cum gratiarum actione. Keulen [Ulr. Zell c. 1488.] 8o, min. F. 8o, 91
 Typen 2, 4. — Houtsneden en metaalgravures (Schr. 3444a). — HC 2995 = 8931. — BMC I p. 199. — C II 1008. — Peddie I p. 103. — Pr. 917a, 918. — VK 246.
 In den catalogus van 1845.
132. **Bessarion**, Adversus Platonis calumniatorem. Rome, Konr. Sweinheim en Arn. Pannartz [voor 13 Sept. 1469]. 2o. B. 2o, 139
 Type 2. — HC* 3004. — MMW I 97. — Peddie I p. 103. — Pell. 2253. — Pr. 3300. — Bl. 2—9 (register) ontbreken. Zie voor de dateering de aantek. bij BMC IV, 7.
133. **Biblia latina**. I. Parijs, Ulr. Gering, Ma. Cranz en Mich. Friberger [1475]. 2o. 113. C. 8
 Typen 2, 3. — HC 3058. — Peddie I p. 106. — Pell. 2288. — Pr. 7845. — Dateering volgens Pellechet. — Bl. 1a initiaal F op gouden grond.
 In oorspr. herstelden zwijnsled. band zonder sloten.
134. **Biblia latina**. Neurenberg, Ant. Koberger, 30 Juli 1477. 2 dln. 2o, 106. D. 7, 8
 Typen 3, 4. — HC* 3065. — BMC II p. 414. — Peddie I p. 106. — Pell. 2294. — Pr. 1980.
 Op het laatste schutbl. van dl. I: „pertinet bernardo de hairlem Canonico Traiectensi" (kanunnik van den Dom te Utrecht....). Op bl. 2 van dl. I en bl. 1 van dl. II: „Ex dono E. Pollionis". (Zie over hem de aantek. bij nr. 49.) — In den catalogus van 1608.
135. **Biblia latina**. Neurenberg, Ant. Koberger 10 Nov. 1478. 2o, 106. D. 9
 Typen 3, 4. — HC* 3069. — BMC II p. 416. — Peddie I p. 106. — Pell. 2297. — Pr. 1989.
 Uit het Regulierenklooster te Utrecht. — In oorspr., doch zeer beschadigde stempelband, waarvan de stempels zijn beschreven en afgeoid. bij Hulshof-Schretlen p. 24, pl. XV 1, 2; de doppen en de sloten ontbreken.
136. **Biblia latina** cum glossa ordinaria Walafridi Strabonis et interlineari Anselmi Laudunensis. [Straatsburg, Ado. Rusch voor 1479.] 4 dln. 2o. 106. A. 9—11, B. 1

Typen 1, 2, 3, 4. — HC* 3173. — BMC I p. 92. — Holtrop II 831. — Peddie I p. 105. — Pell. 2352. — Pr. 299. — Zie over den drukker: Von Strampff, *Biblia latina*... (Serapeum XIII-1852 p. 135 vlg., XIV-1853 p. 236 vlg.) en de aantek. bij nr. 81. — Dateering volgens Proctor. — Dl. I: 254 bl., bl. 138 (□) ontbreekt; II: 326 bl.; III: 340 bl.; IV: 292 bl., bl. 112 (□) ontbreekt. — Vele fraaie beginletters in rood, blauw en groen, en kleinere in rood en blauw; rubriekteekens in rood en blauw.

Op het achterschutbl. van dl. I: „gisbertus antissiodorensis ecclesie diaconus glossator istius”. — In beschadigde doch herstelde led. stempelbanden met titels op het plat achter hoorn; de doppen en sloten ontbreken; de stempels dezer banden zijn beschreven en afgeb. in Hulshof-Schretlen p. 33, pl. XXIV 1, 3; XXV 1, 2; XXVI 1—4. Waarschijnlijk uit de werkplaats van Michael Heynriccks, te Utrecht. — In den catalogus van 1608.

— Tweede exemplaar.

106. B. 4—7

Bl. 1 van dl. III ontbreekt. — Op het schutbl. of op het 1e bl. en op het laatste bl. van ieder deel: „Dominus Symon de Slusa quondam praepositus et Archidiaconus traiectensis legavit hunc librum. In libraria ecclesie traiectensis perpetuo incathenandum”. Simon van der Sluys was proost en aartsdeken van de S. Nicolaaskerk te Dordrecht, 1477. — De tekst van dit exemplaar wijkt eenigszins af van dien van het 1ste; zie hiervoor de noot bij H* 3173. — Nieuwe band, waaraan elk spoor van een ketting ontbreekt.

137. *Biblia latina*. Keulen, Conrad Winters von Homburg 20 Sept. 1479, 2°. 108. A. 7

Typen 1, 2. — H* 3071. — BMC I p. 247 (pl. XXIV). Holtrop II 219. — Peddie I p. 106. — Pell. 2300. — Pr. 1165. — VK 254. — Bl. 9 (VIII) ontbreekt. Groote initiaal in blauw, rood, geel en groen met randversiering; andere initialen in rood of blauw met of zonder randversiering. Op het laatste bl.: „Martini Teodori” (XVIIde eeuw). — In oorspr. zwijnsled. band, waaraan de sloten ontbreken.

138. *Biblia latina*. I. Keulen [Nic. Götz] 9 Mei 1480, 2°. 113. F. 2

Type 1. — C II 1025. — Holtrop II 212. — Peddie I p. 106. — Pr. 1113. — VK 255. — Bl. 1, 347, 348 ontbreken.

In den catalogus van 1845.

139. *Biblia latina*. Venetië, Fra. Renner 1483, 4°. 106. K. 9

Typen 6, 7. — HC* 3089. — Peddie I p. 107. — Pell. 2316. — Pr. 4182. — Het titelbl. ontbreekt, doch is vervangen door een ander, niet tot dezen druk behoorende, terwijl de aantekening in hs. van het drukjaar daarop foutief is.

Op het titelbl.: „M. Endegeest”. — In den catalogus van 1718.

140. **Biblia latina** cum postillis Nicolai de Lyra et additionibus Pauli Burgensis et replicis Matthiae Dorinck. [Acc.] Nicolaus de Lyra, Quaestiones judaicam perfidiam improbant. Dl. I, IV. Neurenberg, Ant. Koberger 7 Mei 1485. 2°. 113. E. 24, 25
 Typen 5, 9, 12. — Houtsn. (Schr. 3472). HC* 3166. — BMC II p. 427. — Peddie I p. 107. — Pell. 2345. — Pr. 2041. — Bl. 15 van dl. IV voor 't grootste gedeelte uitgescheurd.
 Op het 1ste bl. van dl. I: „D. Gerardi de Marbays Canonici b. Virginis Traiectensis utriusque juris doctoris”. Gérard de Marbays, kanunnik v. Maastricht, komt voor op 10 Aug. 1496 in eene schuldbekentenis van f 660.— aan de abdij van S. Truijen, die hij in 1525 afloste (G. Simenon, L'organisation éconóm. de l'abbaye de St. Trond. Mém. de l'acad. roy de Belgique. Coll. in 8°. 2e S. X, 2-1912). Op het 1ste bl. van dl. IV: „frater laurentius est possessor huius libri”. Op het 2de bl.: „bibliothecae augustinianae mosae traiectionis”. „frater Laurentius Dozy” (met zijn geteekend wapen). „Monasterii D. P. Augustini Mosae Traiecti”. Op bl. 386: „Franciscus Colmont de Traiecto”. Op het achterste schutbl.: „Franciscus Colmont 1534”. — Uit de Maastrichtsche collectie.
141. **Biblia latina**. [Straatsburg, J. Prüss] 1486. 2 dln. 2°. 111. D. 1, 2
 Typen 2, 3. — HC* 3095. — BMC I p. 119. — Peddie I p. 107. — Pell. 2322. — Pr. 518.
 Op het 1ste bl. van het 1ste dl.: „Pertinet religiosis fratribus sancte Brigitte in Teneramunda.” (Dendermonde); op bl. 2a: „Pertinet religiosis fratribus sancte brigitte in teneramunda”. „Bibliothecae Conventus(?) S. Bernardi”. Op het 1ste bl. van dl. II: „Pertinet religiosis fratribus loci S. Bernardi”. — In oorspr. doch herstelde zwijnsled. banden met nieuw vergulde ruggen en met sloten. — In den catalogus van 1835.
142. **Biblia latina**. Bazel, Nic. Kesler 9 Oct. 1487. 2°. 111. E. 7
 Typen 1, 2, 4?, 5, 6. — Drukkersmerk. — HC* 3100. — BMC III p. 765. — Peddie I p. 107. — Pell. 2325. — Pr. 7664.
 Op het 1ste bl.: „Ex liberali donatione donavit D. Theobaldus Ebelen canonicus Berckensis pastor Raesfeldtensis Johanni Bilderbeccensi hanc Bibliam Anno salutis 1592 primo Aprilis”.
143. **Biblia latina** cum postillis Nicolai de Lyra. Dl. II. Straatsburg [Joh. Reinh. Grüninger c. 1492.] 2°. 113. F. 13
 Typen 9, 11, 16. — HC* 3169. — BMC I p. 108 (pl. X). — Peddie I p. 107. — Pell. 2348. — Pr. 462. — Van Dl. IV is de druk voltooid 3 Nov. 1492.
 Op het schutbl.: „M. Dominicus alias Dominus Joannes ab altenborch”. Op het 1ste bl.: „bibliothecae augustinianae mosae Traiectionis”. „Monasterii D. P. Augustini Mosae Traiecti.”

144. *Biblia latina cum postillis Nicolai de Lyra et additionibus Pauli Burgensis*. [Acc.] Nic. de Lyra, Quaestiones Judaicam perfidiam improbant. Neurenberg, Ant. Koberger 12 April 1493. 4 dln. 4o. 111. C. 3—6

Typen 14, 15, 21. — Houtsneden uit de hand gekleurd (Schr. 3475). — HC* 3170. — BMC II p. 436. — Peddie I p. 107. — Pell. 2349. — Pr. 2083. — Bl. 318 van dl. 3 (□) ontbreekt.

Op bl. 1 van alle deelen: „frater laurentius Ascha me utitur 1570". Daaronder: „Bibliothecae Fratrum minorum Recollectorum Traiectensium" (Maastricht). — Waarschijnlijk uit de Maastrichtsche collectie. — Dl. 1, 2 en 4 zijn gebonden in gelijkvormige, doch beschadigde 16e-eeuwsche led. banden met blinde rol-stempels, dl. 3 in een gelijktijdigen herstelden led. band; op het plat een vlechtwerk van kruislijnen, omsloten door een rand van zeer kleine □ stempels. Aan alle ontbreken de sloten.

— Tweede exemplaar. 109. C. 10—13

De laatste regel van bl. 1a van dl. 1 luidt: *cum textu plano incluso*, niet *cum* ^q7, zooals in het 1e exemplaar.

Op bl. 1a van dl. 1: „Bibliothecae fratrum minorum Recollectorum Traiectensium". Op bl. 1 van dl. 2 en 3: „Conventus fratrum Minorum Recollectorum Traiectensium". Op bl. 2 van dl. 4: „Monasterii D. P. Augustini Mosae-Trajecti"; daaronder met latere hand: „bibliothecae augustinianae mosaetraiectensis". Uit de Maastrichtsche collectie. — Dl. 1 en 2 in oorspr. doch beschadigde led. banden, op het plat een vlechtwerk van evenwijdige kruislijnen, waartusschen kleine stempels, omsloten door een rechthoek; dl. 3 in oorspr. doch herstelden led. band met eenigszins afwijkende versiering op het plat, dat aan 3 zijden omringd is door een rij gekartelde halve cirkels; zie de afb. der stempels in Hulshof-Schretlen pl. VII, 19—25; dl. 4 in gladden XVI-eeuwschen lederen band met vergulden rug.

145. *Biblia latina cum glossa ordinaria et expositione Nicolai de Lyra*. Bazel, Joh. Petri en Joh. Froben 1 Dec. 1498. 6 dln. 2o. 106. F. 10—13; J. 1—2

Typen 1, 4, 6, 7, 10, 11. — Rubr. β. — Houtsn. (Schr. 3477). — HC* 3172. — BMC III p. 791. — Peddie I p. 108. — Pell. 2351. — Pr. 7763. —

Op het voorlaatste schutbl. van dl. I: „Diese VII Boken Glosam ordinariam cum expositione Lyrae in tota Biblia mit Dionysie Areopagitae caelesti Hierarchia ontfangen von Jacob die Potter Anno 1584, 13 Januarij veteri stylo nha wthwisinge myns egen handschrift, up die selvige tydt Pottero weder gegeven van wegen deser voerberoerden boocken". Op de achterste schutbl. van dl. 1, 2 en 5: „Iste liber pertinet ad sanctum laurentium in Oestbroick". Jacob de Potter was o.a. Gecommitteerde uit de vroedschap tot de directie der gemeene bibliotheek te Utrecht, 1582—1584. Zie J. F. van Someren, *De Utrechtsche universiteitsbibliotheek* (1909) p. 10. — Uitgave bezorgd door Seb. Brant; zie zijn opdracht in dl. I bl. 1b aan Johann von Dalberg en Hurter II-1906 kol. 1320. — In den catalogus van 1608.

146. **Biblia neerlandica.** Het oude Testament zonder de psalmen. Delft, J. Jacobsz. [van der Meer] en Mau. Yemantszoon van Middelburg 10 Jan. 1477. 2 dln. (1 bd.) 2°. D. 2°. 420
 Type 1. — Drukkersmerk HMT 81 (104) a. — Conway p. 111. — HC 3160. — CA 290. — Holtrop I 425. — Peddie I p. 104. — Pell. 2366. — Pr. 8862. — Versierde initialen.
 Op het laatste bl. van het boek der Maccabeën: „[dit bo]ec hoert toe den besloeten susteren regulierissen sinte marien poel buten leyden". Het Regulieren Kanonikessen-zusterklooster S. Marienpoel, waarnaar een straat te Leiden is genoemd, bestond sinds 1431. — Het boek Daniël, dat in het 2e stuk tusschen Ezechiël en Hosea behoort, is in het 1e stuk gebonden tusschen de boeken der Koningen en der Macabeën. (Zie Le Long, Boekzaal, p. 373). — Led. Renaissanceband met sloten.
 Geschenk van Mr. W. J. Roijaards van den Ham, Lid der Prov. Staten 1879—88; daarna Lid van de 2e Kamer St.-Gen. (* 1829; † 1897), te Utrecht, in 1892.

Biel, Gabriel. — Zie: **G a b r i e l B i e l.**

Bienboeck. — Zie: **T h o m a s d e C a n t i m p r a t o.**

147. **Blancus Cerutus** (Ceruti), *Declamationum novarum libellus.* [Padua, Math. Cerdonis] 29 Mei 1482. 4° min. B. 4°. 2241
 Type 1. — H* 4889. — Peddie II p. 168. — Pr. 6807.
 Samengeb. met nr. 486.
148. **Boccaccio, Gio v.,** *De casibus virorum illustrium.* [Editio princeps. Straatsburg, Geo. Husner] z. j. 2°. S. 2°. 431
 Type 1. — HC* 3338. — BMC I p. 83. — Holtrop II 683. — Peddie I p. 112. — Pell. 2480. — Pr. 352. — Met marginale aantekeningen.
 Op het schutbl.: „Hunc librum legavit nobis carthusiensibus prope traiectum inferius magister christoforus de aemstel apud nos sepultus. Oremus igitur pro eo". Op bl. 1a: „„Generoso militi domino maghinaro de calua. cantibus de florençia preclaro regni cecilie marescalco Johannes Bocacius de certaldo prologus in librum de casibus virorum et mulierum illustrium". Op het laatste bl.: „Nota Jo. boccacius auctor presentis libri fuit... vixit post tempus destructionis templariorum et combustionis eorundem parisius, nam, sicut testatur idem Jo. in nono huius capitulo 21, pater eius interfuit illi combustioni" etc. Zie over Chrf. van Amstel de aantek. bij nr. 19. — Samengeb. met nr. 241 en 659.
149. **Boccaccio, Gio v.,** *Genealogia deorum gentilium.* [Keulen, drukkér van de Flores Augustini c. 1473.] 2°. B. 2°. 641
 Type 1. — HC 3317. — BMC I p. 234. — C II 1077. — Holtrop II 150. — Peddie I p. 112. — Pell. 2465. — Pr. 1104. — VK 258. — Zie over den drukker: Voulliéme, *Die deutschen Drucker des XV. Jahrh.* (1916), p. 32.

Op het schutbl.: „Pertinet regularibus in traiecto". — Samengeb. met nr. 181.

150. **Boethius, Anicius Manlius Severinus**, De consolatione philosophiae, cum commentario Pseudo-Thomae de Aquino. Neurenberg, Ant. Koberger 10 Nov. 1476. 2o.

X. 2o. 52

Type 2. — HC* 3370. — BMC II p. 413. — Peddie I p. 114. — Pell. 2513. — Pr. 1971.

Op het 1ste schutbl.: „Liber domus fratrum sancti Hieronymi in traiecto"
Op het laatste bl.: „liber domus clericorum s. iheronymi in traiecto". — Samengeb. met nr. 331. — In den catalogus van 1608.

151. **Boethius, Anicius Manlius Severinus**, De consolatione philosophiae. [Latijsch—Nederl. tekst.] Gent, Arend de Keyser 3 Mei 1485. 2o.

X. 2o. 4

Typen 3, 4. — HMT 113 (99) d, e, en 114 (99) a, b. — HC 3400. — CA 333. — Pell. 2545. — Pr. 9461. — Versierd met roode en blauwe initialen, waaruit zich capillair ornament ontwikkelt, en met 4 miniaturen, ter grootte van $\frac{3}{4}$ bl., N. Ned. einde 15e eeuw, op fol. 1, 99, 190 en 285. Zie J. Hintzen, De geminieerde hss. der Utr. universiteitsbibliotheek (Het Boek X-1921 bl. 12 vlg.). — Verg. de afbeelding van een andere miniatuur in een B-codex der XVe eeuw in: Durrieu, La miniature flamande. Brux. 1921, pl. 69. — Zie over het begin der tabula de aantek. bij CA 322. Dit exemplaar is gelijk aan dat der Kon. Bibl. (Bl. 359b β r. 5: by my Arend de Keyser (Campb.: Keyser).

Op het 1ste schutbl.: „Donum D. Joannis de Milaen Canonici S. Mariae Traiectensis. XXIX° Septembr. 1677". Joa. de Milaen [Visconti], Kanunnik van O.L. Vr. te Utr. * 1622, † 1699. — Voor een andere vertaling zie: Catal. cod. mss. biblith. Ultraject. I-1881 nr. 1335. — In perkamenten Ned. renaissance-stempelband, waaraan de linten ontbreken.

152. **Boethius, Anicius Manlius Severinus**, De consolatione philosophiae cum commentario Pseudo-Thomae de Aquino. Keulen, Hei. Quentell 31 Oct. 1493. 4o. min.

X. 4o. 731

Typen 3, 6, 7. — Rubr. γ . — Titelhoutsn. I. — HC* 3384. — BMC I p. 278. — Peddie I p. 184. — Pell. 2435. — Pr. 1318. — VK 263.

Op het titelbl.: „liber fratrum domus sancti martini In Wesalia". Dit klooster is gesticht 1435 en opgeheven 1543. Lager: „Ex dono Ev. Polli-
onis". Zie over hem de aantek. bij nr. 49. — Samengeb. met nr. 572, 639 en 744.

153. **Bonaventura, Itinerarius mentis in deum. Breuiloquium in sacram scripturam.** [Keulen, Arn. Therhoernen c. 1472]. 4o. min.

E. 4o. 1221

Type 1. — C II 1195. — Peddie I p. 122. — Pell. 2605. — VK 274. — Bl. 85 (carton) ontbreekt.

Op het schutbl.: „Pertinet ad librariam domus s. iheronymi in traiecto ex legatione domini theodrici de hoerden vicarii ecclesie iacobi in traiecto". Zie over Dirk van Heusden de aantek. bij nr. 4. — Samengeb. met nr. 70.

154. **Bonaventura**, Libri et tractatus varii sive opuscula. Keulen, Joh. Koelhoff 24 Dec. 1486. 2o. F. 2. 1302

Typen 14, 17. — H* 3464. — Peddie I p. 117. — Pell. 2619. — VK 271. — Bl. 1—120 en 217—352 ontbreken.

Op het 1e schutbl.: „Pro fratribus in monte (met latere hand bijgevoegd:) nostro habitantibus est repositus anno 1651 Majj 5". Op het laatste bl.: „Hos 4or libros pharatre doctorum legavit ven. vir hermannus de cranevelt conventui fratrum minorum in Novimagio et sunt ad usum fratris gherardi venlo de licentia ven. patris vicarii provincialis fratris heynrici de berck." Henricus de Berca was vier maal vicarius provincialis van de Minderbroeders. Zie P. Schlager, Beiträge zur Geschichte der Kölnischen Franziskaner-Ordensprovinz im Mittelalter (1904) blz. 229. — Zie over de authenticiteit der verschillende tractaten: Bonaventura, Opera omnia X (Quaracchi 1902) p. 2 vlgg. — Samengeb. met nr. 412 en hs. 354.

155. **Bonaventura**, Libri et tractatus varii sive opuscula. Straatsburg, [Geo. Husner] 18 Dec. 1495. 2 dln. 2o. F. 2o. 307

Typen 1, 4. — Houtsn. (Schr. 3521, waar echter de houtsn. op bl. 352b en 359a van dl. II niet genoemd worden). — H* 3468. — BMC I p. 144. — Peddie I p. 117. — Pell. 2616. — Pr. 639. — Bl. 1, waarop houtsn., en 116 (genummerd: XCVI) van het 2e dl. ontbreken. — Zie over den drukker: E. Voullième, Zur ältesten Buchdruckergeschichte Strassburgs (Zentralbl. f. Bibliothekswesen XXXII-1915 p. 309 vlg.)

Op het schutbl. en op bl. 2a van dl. II: „bibliothece fratrum minorum recoll. trajecti" (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

156. **Bonaventura**, Quaestiones in IV ll. Sententiarum Petri Lombardi a Joh. Beckenhaupt edit. in IV P. [Neurenberg], Ant. Koberger [na 2 Maart 1491.] 2 dln. 2o. F. 2o. 204, 205

Typen 9, 14, 18, 19. — H* 3540. — BMC II p. 433. — Holtrop II 593. — Peddie I p. 120. — Pell. 2714. — Pr. 2068. — Vooraf gaat: 1 epistola Joh. Beckenhaupt ad Nicolaum Tinctoris de Guntzenhausen. 2. Carmen eiusdem. 3. Responsio N. Tinctoris data ex Bamberg 2. Mart. 1491. 4. Disticha IV. Aan het einde van P. IV: Epistola Jac. Wimpheling Sletstadensis in laudem Bonaventurae data ex Nuremb. anno 1491. Aan P. V. (de tabula), die geplaatst is na P. I., ontbreken bl. 1—98. — Met versierde beginletters; die voor P. III. prijkt met het wapen van (Amilius) Van Zuylen van Nyvelt van Schalkwijk, kanunnik van Oud-Munster, als zoodanig geadmitteerd 31 Aug. 1503.

Op het schutbl. van het 1e dl.: „Hunc librum legavit nobis carthusiensibus extra muros civitatis traiectensis venerabilis dominus Johannes foyt ecclesie maioris traiectensis canonicus“. — Joh. Foeyt, kanunnik van S. Salvator (Oud-Munster) te Utrecht, was 1465 curator der St. Nicolaas-kerk te Utrecht.

— Tweede exemplaar, 4 dln. E. 2o, 328

Bl. 1—98 van P. V. (de tabula) is geplaatst voor P. I., en het vervolg achter P. IV. Met versierde ingeteekende beginletters.

Op bl. 1a van alle deelen: „Bibliothecae R. P. Beggardorum Traiectensium“ (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr. herstelde kloosterbanden met rosetten, wapens en legenden, waaraan de sloten ontbreken; zie de beschr. en afb. der bandstempels in Hulshof-Schretlen p. 13, pl. VIII. — In den catalogus van 1845.

157. **Bonaventura**, Regimen conscientiae vel parvum bonum. [Acc.] **Methodius**, De regnis gentium et novissimis temporibus certa demonstratio christiana. **Bonaventura**, Tractatus de praeparatione ad missam. [Keulen, Ulr. Zell, c. 1475.] 4o, min. E. 4o, 1131

Type 2. — B. p. 653. — HC* 3498, 11124. — BMC I p. 193. — Holtrop II 56—58. — Peddie I p. 118. — Pell. 2649. — Pr. 886. — VK 275.

Samengeb. met nr. 3, 77, 125, 574, 617, 619 en 621.

158. **Bonaventura**, Sermones de tempore et de sanctis. Zwolle [Pt. van Os] 1479. 2o. E. 2o, 209

Type 2. — HMT 89 (77) c. — HC 3512. — CA 336. — Peddie I p. 119. — Pell. 2654. — Pr. 9122. — Van dezen druk bestaat een zgn. dubbeldruk. Zie Zentralbl. f. Bibliothekswesen XX-1903 p. 376 vlg. — *Broelmann 696*

Op het schutbl. en op bl. 11: „Liber monasterii sancti pauli in Traiecto inferiori“. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn afgeb. bij Hulshof-Schretlen pl. I 10, 13, 15, 16. — In den catalogus van 1608.

159. **Bonaventura**, Stimulus divini amoris. Parijs, Geo. Mittelhus 4 April 1493. 8o min. F. 8o, 6951

Typen 1, 2. — Rubr. β . — HC 3480. — Holtrop II 611. — Peddie I p. 118. — Pell. 2662. — Bl. 1—40 ontbreken.

Volgens Hurter II-1906 kol. 327 is de Stimulus waarschijnlijk niet van Bonaventura. In dezen stimulus is de kortere Stimulus van **Jacobus Mediolanensis** geheel ingevoegd; zie hierover: Bibliotheca franciscana medii aevi IV (1905) VII—XIII, en Bonaventura, Opera omnia, X (Quaracchi 1902) p. 23. — Samengeb. met nr. 161 en Henr. Herpf, Directorium aureum. . . . [Keulen] 1513. — In den catalogus van 1845.

160. **Bonaventura**, Tractatus de corpore Christi. [Keulen, Hei. Quentell] 1499 [1491?] 4o. Hs. 307

Typen 3?, 7. — HC* 3509. — BMC I p. 291. — CA 351. — Peddie I p. 120. — Pr. 1360. — Vroeger door Holtrop, Campbell en Voulliéme toegeschreven aan Jacob van Breda, later door laatstgenoemde aan Quentell. — Zie voor de dateering: Voulliéme, *Miszellen zur ältesten Druckergeschichte*. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen, XXXVI-1919, p. 212.)
Op bl. 1a: „Ad Regulares in Traiecto”. — Volgens A. Franz, *Die Messe im deutschen Mittelalter* (1902), bl. 462 is het auteurschap van Bonaventura twijfelachtig.

Bonaventura, *Auctoritates utriusque testamenti*. — Zie: Nicolaus de Hanapis, *Virtutum vitiorumque exempla*.

161. **Bonaventura** (Pseudo), *Diaeta salutis cum tractatu de nativitate Jesu Christi et de resurrectione hominis a peccato*. Parijs, Geo. Mittelhus 27 Maart 1497. 8° min. F. 8°. 6952

Typen 1, 3, 4. — 2 titelhoutsn. — Rubr. α . — Peddie I p. 119. — Pell. 2599. — Blad 152 ontbreekt.

Deze tractaten zijn niet van Bonaventura. De *Diaeta* is van Guilelmus de Lanicia. Het 2e tractaat is ontleend aan het boekje van Pseudo-Bonaventura, *Meditationes vitae Christi*, en het 3e is ontleend aan de werken van Bonaventura. Zie: *Catalogus codd. mss. bibliothecae Rheno-Trajectinae II* (1909) nr. 169, en *Histoire littéraire de la France XXVI-1873* p. 552—555. — *Samengeb.* met nr. 159 en *Henr. Herpf, Directorium aureum*.... [Keulen] 1513. — In den catalogus van 1845.

162. **Bonifatius VIII**, *Liber sextus decretalium cum apparatu Joannis Andree*. Mainz, Peter Schöffler 9 Jan. 1476. 2°.

L. 2°. 61

Typen 5 (118, 119 m.M.), 6. — Drukkersmerk. — HC* 3593. — BMC I p. 32. — C II² p. 247. — Holtrop II, 11. — Peddie I p. 122. — Pell. 2736 (1). — Versierde beginletter in goud en blauw en kleinere in rood en blauw.

Op het 1ste bl.: „sum cartusianorum prope Ultraiectum”. Op het 1e schutbl.: „Item dit boeck hoert toe meyster gisbert” (doorgehaald), daaronder en op het laatste blad: „pertinet ad cartusienses prope traiectum”. — In oorspr. herstelden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 8, pl. II 22—24; de sloten ontbreken.

163. **Bonifatius VIII**, *Liber sextus decretalium*. [Straatsburg, Joh. Grüninger] 14 Febr. 1491. 2°. L. 2°. 8172

Typen 1, 11, 12. — Rubr. β , γ . — HC* 3617. — BMC I p. 107. — Peddie I p. 123. — Pell. 2757 (1). — Pr. 460.

Op bl. 1a van het 1e stuk van dezen bundel: „Est bibliothecae fratrum Minorum et Recollectorum Traiectensis”. — Uit de Maastrichtsche collectie. — *Samengeb.* met nr. 184 en 271. — In den catalogus van 1845.

Bonum universale de proprietatibus apum. — Zie: Thomas de Cantimprato.

164. **Botho** (Bote), Cord, Cronecken der Sassen. Mainz, Peter Schöffler 6 Maart 1492. 2o. S. 2o, 1443

Typen 2, 7, 8. — Houtsneden (Schr. 3531). — Drukkersmerk. — HC* 4990. — BMC I p. 37. — Peddie II p. 172. — Pell. 2786. — Pr. 130. — De houtsnede op bl. 15b is de oudst bekende afbeelding van Frankfort (vergel. Simon, Eine Frankfurter Stadtansicht von 1492 in „Altfrankfurt“ III-1911 p. 60).

Op het schutbl.: „Emi ex bibliotheca Bredewaldi ex conventualis Hammerslebens Paderbornae VIII a Kalendas Octobr. MD(C)CCXXIII 2 Thaler 16 Grosch v. Daniels“. Op het titelbl.: „Dieses Buch gehört dem Herrn Jean Adolpho Prigge in Wolfenbüttel. Ita testor Adolph Wilhelm Vhlich manu propria“. „Adolph Wilhelm Vhlich juris utriusque licentiatius me possidet jure permutationis 1679“. Bovenaan staat nog (doorgehaald): „Reyner van der Auer“ (?) „Geradt van Rede“ (?). Op bl. 2: „Liber canonicae S. Pancratii martyris in Hammersleben comp. a Pancratio Bentler praeposito (?) in Dorstadt 1721“. Onderaan: „Jan Blijdensteijn Jzn. te Utrecht“. — Van Jan Blijdensteijn zijn ook eenige hss. van het Aartsbisschoppel. Museum te Utrecht afkomstig (mededeeling van Pater B. Kruitwagen O. F. M.).

165. **Breviarium ecclesiae maioris Leodiensis. Pars aestivalis.** Keulen, Lu. von Renchen 12 Mei 1492. 4o min. E. 4o, 483

Type 5. — Rubr. α . — BMC I p. 267. — C II 1281. — Peddie I p. 131. — Pr. 1268. — VK 286. — Bl. 1 (titel) ontbreekt; achterin 38 bln. in hs.

Vgl. H. Bohatta, Liturgische Bibliographie des XV. Jahrh. mit Ausnahme der Missale u. livres d'heures (1911) n. 269. — In oorspr., herstelden led. stempelband.

166. **Breviarium secundum consuetudinem ecclesiae maioris Coloniensis.** Keulen, Herm. Bungart 6 Juni 1500. 2o. E. 2o, 336

Typen 3, 6, kolomtype (5 à 6 m.M.) en nog een got. type (niet bij Häbler). — Rubr. β (2 soorten), γ . — Peddie I p. 130. — VK 285. — Bl. 1—7 en 14 ontbreken. — De kalender behoort tot een anderen druk.

Vgl. H. Bohatta, Liturgische Bibliographie des XV. Jahrh. mit Ausnahme der Missale u. livres d'heures. (1911) n. 195. — In den catalogus van 1845.

Bricot, Thomas. — Zie Thomas Bricot.

167. **Bruno Herbipolensis, Psalterium ex doctorum dictis collectum.** Neurenberg, Ant. Koberger 1494. 4o min.

113. G. 24

Typen 14, 15, 20, 21. — H* 4012. — BMC II p. 439. — Holtrop II 577. — Peddie I p. 159. — Pell. 3035. — Pr. 2096.

Op het 1e blad: „Frater Joannes Mondo ordinis minorum conventus montensis”. Latere hand: „Nunc Capucinatorum Trudonensium anno 1617”. Andere hand: „Lieuijn Meyeraert”. — Waarschijnlijk uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

168. **Bruno Herbipolensis**, Psalterium ex doctorum dictis collectum. [Neurenberg], Ant. Koberger 1497. 4° min.

F. 4°. 3934

Typen 14, 18, 20. — HC* 4013. — BMC II p. 444. — Peddie I p. 139. — Pell. 3036. — Pr. 2117.

Op het 2e schutbl.: „Petrus Tuleman canonicus sanctissimi Servatii miles Jherosolomitanus.....” „Nunc autem Martinus Tuleman ex legato predicti domini me possidet claustritimus V. Ecclesie Collegiate S. Servatii” (te Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr., herstelden led. stempelband. — Samengeb. met Jacobus Gaudensis, Passio magistralis, Keulen 1505; Joh. Gerson, Sermones de dominica passione, Straatsburg 1509; en met nr. 436. — In den catalogus van 1845.

Brunus, Leonardus. — Zie: **Leonardus Brunus.**

Brutus, Jacobus. — Zie: **Jacobus Brutus.**

Caepolla, Bartholomaeus. — Zie: **Bartholomaeus Caepolla.**

169. **Caesar, C. Julius**, Commentarii de bello gallico, de bello civili etc. [Editio princeps.] Rome, [Konr. Sweinheim en Arn. Pannartz] 12 Mei 1469. 2°. X. 2°. 24

Type 2. — HC* 4212. — BMC IV p. 7. — Peddie II p. 146. — Pell. 3139. — Pr. 3299.

Op bl. 2a: „S. Joannis” (waarschijnlijk uit het kapittel van S. Jan te Utrecht). Op bl. 167a: „Mense Augusti Ann. 1554”.

Cajetanus. — Zie: **Gaietanus.**

Calderinus, Domitius. — Zie: **Domitius Calderinus.**

170. **Caoursin, Guil.**, Obsidionis Rhodiae urbis descriptio, etc. Ulm, Joh. Reger 24 Oct. 1496. 2°. H. 2°. 2383

Type 3. — Init. b. — Drukkersmerk. — Houtsneden (Schr. 3667). — H* 4369. — BMC II p. 542. — Holtrop II 809. — MMW II 830. — Peddie II p. 150. — Pell. 3214. — Pr. 2256. — Bl. 59 en 60 ontbreken.

Op het 1e schutbl.: „Donum Illustrissimorum et praepotent. dominorum Ordinum Provinciae Ultraject. a^o MDCLXVI. Biblioth. Ultraject.”. —

Een portret van den schrijver komt voor in het hs. der Nationale Bibliotheek te Parijs (Lat. 6067, fol. 3 v.) en is gereproduceerd in: „Album de portraits d'après les collections du départem. des mss. par Camille Couderc [1907] 4°”, pl. XCVIII. De gelijkenis is echter niet groot met de figuur voorkomende bl. 2b van bovenst. werk. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn afgeb. bij Hulshof-Schretlen, pl. II 14, 16, 17, 20. — Samengeb. met nr. 171, 215, 282 en 637.

171. **Caoursin, Guil.**, *Stabilimenta Rhodiorum militum sacri ordinis hospitalis S. Johannis Hierosolymitani*. Ulm, Joh. Reger 1496. 2°. H. 2°, 2382

Typen 1, 3. — Init. b, c. — Houtsn. (Schr. 3669). — HC 4364. — BMC II p. 541. — Peddie II p. 150. — Pell. 3223. — Pr. 2585.

Samengeb. met nr. 170, 215, 282 en 637.

Caracciolus, Robertus. — Zie: Robertus Caracciolus.

Carchano, Michaelde. — Zie: Michaelde Carchano.

Carlerius, Aegidius. — Zie: Aegidius Carlerius.

Carvajal, Bernardinus de. — Zie: Bernardinus de Carvajal.

Cassianus, Johannes. — Zie: Johannes Cassianus.

172. **Cassiodor(i)us, Flavius Magnus Aurelius**, *Historia ecclesiastica tripartita ex Socrate, Sozomene et Theodoro*. [Parijs, Geo. Wolff] z. j. 4°. S. 4°, 2202

Typen 8, 9. — Rubr. ε. — Drukkersmerk. — HC* 4570. — Holtrop II 630. — Peddie II p. 157. — Pell. 3346. — Pr. 8148.

Op het titelbl. in het drukkensmerk: „liber domus gloriosi iheronimi in traiecto inferiori retro sanctum petrum inden regenboge”. — Samengeb. met: Sigbertus Gemblacensis, *Chronicon*.... Parijs 1513. — In den catalogus van 1835.

173. **Catharina de Senis**, *Dialogus et orationes*, [latine,] interprete Raymundo Capuano, cum Pii II versibus ad laudem S. Catharinae. Brescia, Bernardinus Misinta 15 April 1496. 4° min. 192. F. 24

Typen 5, 7. — HC* 4693. — Peddie II p. 161. — Pell. 3392. — Pr. 7034.

Op het titelbl.: „Conventus Seti Stefani de Bergamo”.

Cato, Sententiae paraeneticae distichi. — Zie: **Theocritus**, Eclogae.

Cato moralisatus. — Zie: **Philippus de Bergamo**.

174. **Cato moralissimus** [**Cato**, Disticha de moribus], cum commento **Roberti de Euremodio**. Deventer, Rich. Paffroet [c. 1491]. 4o. X. 4o. 166

Typen 3, 3*, 4. — HMT 64 (112) c 2, d 1. — Rubr. α. — Drukkersmerk II. — HMT 65 (113) b. — HC 4716. — CA 410. — Peddie I p. 162.

Zie over den naam van den dichter: Pauly's Real-Encyclopädie V-1905 p. 362 i. v. Dicta Catonis.

Cerutus, Blancus. — Zie: **Blancus Cerutus**.

Christophorus Landinus. — Zie: **Vergilius**, Opera. — **Horatius**, Opera.

175. **Chrysostomus, Johannes**, De compunctione cordis. De reparatione lapsi. Sermo de penitentia. Quod nemo laeditur nisi a se ipso. [Acc.] **Augustinus**, Sermo de lectione divina. **Bernardus**, Sermo de obsecratione, oratione, postulatione et gratiarum actione. De septem misericordiis dei. [Venetië, Andreas Torresanus 1495]. 4o min. 214. F. 48

Typen 4, 8, 20. — H 5044. — Peddie II p. 173. — Pr. 4748. — R. App. II p. 149.

176. **Chrysostomus, Johannes**, Liber de eo quod nemo laeditur nisi a se ipso. [Keulen, Ulr. Zell c. 1470.] 4o min.

A. 4o. 3312

Type 1b (107 m.M.). — HC 5052. — BMC I p. 182. — Holtrop II 40. — MMW II 366. — Peddie II p. 174. — Pr. 840. — VK 646. — Bl. 17—22 ontbreken.

Samengeb. met nr. 80, 334, 492, 670, 671 en 672.

177. **Chrysostomus, Johannes**, Sermones de patientia in Job. [Keulen, Ulr. Zell] z. j. 4o. min. F. 4o. 1658

Typen 1a, 2. — HC 5024. — BMC I p. 181. — Holtrop II 37. — Pr. 808. — VK 653.

Samengeb. met nr. 385, 388, 391, 392, 393, 394, 396 en 510. — In den catalogus van 1670.

178. **Chrysostomus, Johannes**, Sermones morales XXV. [Acc.] Eiusdem epistola ad monachum Theodorum et liber de cordis

compunctione ad Demetrium. Quaedam dicta pernotabilia super evangelium Loquente Jesu ad turbas Extollens vocem quaedam mulier de etc. [Keulen, Ulr. Zell c. 1475.] 2o.

E. 2o. 1042

Type 2. — H* 5041. — BMC I p. 194. — Peddie II p. 173. — Pr. 896. — VK 652.

Op het 3de schutbl. en op het laatste bl.: „pertinet regularibus in traiecto”. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn afgeb. bij Hulshof-Schretlen pl. I 4, 8. — Samengeb. met nr. 427. — In den catalogus van 1670.

Chrysostomus, Johannes, Omeliae septem. — Zie: **Augustinus, Interpretatio in Pauli epistolas.**

Chrysostomus, Johannes, Sermo de penitentia. — Zie: **Antoninus Florentinus, Summa confessionalis** niet na 1469; c. 1485.

179. **Cicero, M. Tullius, De officiis libri III cum Petri Marsi interpretatione.** Leuven, Joh. van Westfalen [c. 1483]. 2o.

X. 2o. 122

Typen 1, 2. — HMT 49 (87) d, e. — HC 5269. — CA 438. — Peddie II p. 178. — Pell. 3750 (1). — Pr. 9232.

Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht.

180. **Cicero, M. Tullius, De senectute.** [Deventer, Jac. van Breda c. 1491]. 4o.

X. 4o. 897

Typen 3, 4, 8. — HMT 66 (114) e 1, f 2. — CA 432. — C II 1637. — Peddie II p. 180. — Pr. 9105.

Samengeb. met nr. 91, 209, 496, 507 en Leo I, De epiphania sermones [Deventer] 1503, en Hesiodus, Liber georgicorum per Nic. de Valle e graeco translatus, Deventer 1502.

181. **Cicero, M. Tullius, Rhetorica nova ad Herennium.** [Keulen, Joh. Koelhoff c. 1473]. 2o.

B. 2o. 642

Type 1 (98 m.M.). — HC 5063. — Peddie II p. 174. — Pr. 4063. — VK 337.

Samengeb. met nr. 149.

— Tweede exemplaar.

X. 2o. 951

Op het schutbl. (doorgehaald): „liber magistri christofori de aemstel ex traiecto inferiori oriundi”. Daaronder: „hunc librum legavit nobis carthusiensibus prope traiectum inferius magister christoforus de aemstel apud nos sepultus”. Zie over hem de aantek. bij nr. 19. — Samengeb. met nr. 571 en 743.

Cícero, M. Tullius. — Zie: *Scriptores astronomici veteres.*

Cicero, M. T., Responso contra invecivam Sallustii. — Zie: *Sallustius Crispus, C., Inveciva contra M. T. Ciceronem.*

182. **Claudianus Siculus, Claudius, De raptu Proserpinae.** [Utrecht, Nic. Ketelaer en G. van Leempt c. 1473]. 2°.

E. 2°, 2072

Type 1. — HMT 37 (38) 1. — HC 5377. — CA 447. — MMW II 206. — Peddie II p. 182. — Pell. 3804. — Pr. 8844.

Op het 1e schutbl. en op bl. 2a van het 1e stuk van dezen bundel: „Liber monasterii sancti Pauli in traiecto inferiori”. — Samengeb. met nr. 199.

— Tweede exemplaar.

E. 2°, 100, a²

Bl. 1 op één zijde bedrukt. Bl. 1b, 2 en 7 in hs. Samengeb. met nr. 199.

183. **Clemens V (Bertrand d'Agoust), Constitutiones cum apparatu Johannis Andreae.** Mainz, Pt. Schöffler 19 Sept. 1476. 2°.

L. 2°, 10

Typen 5, 6. — Drukkersmerk. — HC* 5421. — BMC I p. 33. — Holtrop II 12. — Peddie II p. 183. — Pr. 111.

Op het 1e bl.: „Sum cartusianorum vltraiectensium”. — In oorspr., doch herstelden led. band, waarvan de stempels zijn afgeb. bij Hulshof-Schretlen pl. II 22—24; de doppen en sloten ontbreken. — In den catalogus van 1835.

184. **Clemens V (Bertrand d'Agoust), Constitutiones. Extravagantes decretales cum apparatu Joh. Andreae.** [Straatsburg, Joh. Grüninger] 19 Maart 1491. 2°.

L. 2°, 8173

Typen 1, 11. — H* 5444. — Peddie II p. 184. — Pell. 2757 (2). — Fragment bevattende slechts de Extravagantes decretales, bl. XLVIII (XLVI)—LII. Samengeb. met nr. 163 en 271.

Collectio duarum passionum Jesu Christi. — Zie: *Johannes Kannemann.*

Colloquium peccatoris et crucifixi Jesu. — Zie: *Jacobus de Gruytrode.*

185. **Compendium juris canonici.** Straatsburg, [Geo. Husner] 9 Februari 1499. 2°.

L. 2°, 1491

Typen 1, 4. — HC* 5558. — BMC I p. 147. — Holtrop II 725. — Peddie II p. 189. — Pell. 3890. — Pr. 644. — Zie over den drukker: Voulliéme, Zur ältesten Buchdruckergeschiede Strassburgs (Zentralbl. f. Bibliothekswesen, XXXII-1915 p. 309 vlg.).

Uit het Regulierenklooster te Utrecht, zooals de bandversiering aantoot. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn afgeb. bij Hulshof-Schretlen, pl. I 4, 8. — Samengeb. met nr. 515. — In den catalogus van 1608.

Compendium theologiae veritatis. — Zie: **Hugode Argentina.**

186. **Confessionale.** Quinque orationes Gregorianaë. [Antwerpen, Matthias van der Goes c. 1487]. 2o. F. 4o. 1682

Typen 3, 4. — Rubr. α . — Drukkersmerk. — HMT 101 (48) b 1. — Houtsn. (Conway, p. 175—177). — CA 490. — C II 1744. — Peddie II p. 191. — Pr. 9420.

Op het 2e schutbl.: „Liber monasterii sancti pauli in traiecto inferiori quem dedit magister symon de Allenberch“. — Samengeb. met nr. 276 en met hs. 351. — In den catalogus van 1608.

187. **Conradus de Brundelsheim,** Sermones Socci de sanctis. Deventer [Rich. Paffroet c. 1477]. 2o. E. 2o. 152

Type 1. — HMT 64 (112) a. — CA 1539. — C II 5546. — MMW II 67. — Pell. 3928. — Pr. 8957.

Op het schutbl.: „Pertinet regularibus in traiecto“. — Zie over de benaming Sermones Socci: F. Schillmann, Wolfgang Trefler und die Bibliothek des Jacobsklosters zu Mainz (Beiheft zum Zentralbl. f. Bibliothekswesen, XIII-1913) p. 216—218. — In den catalogus van 1608.

188. **Conradus de Brundelsheim,** Sermones Socci de sanctis. [Reutlingen, Mich. Greyff, niet na 1478]. 2o. 219. A. 12

Type 1. — H* 14829. — BMC II p. 574. — MMW II 692. — Pell. 3929. — Pr. 2683.

Op bl. 2a: „Bibliothecae fratrum Minorum Reco[llectorum] Traiecti ad Mosam“. Waarschijnlijk uit de Maastrichtsche collectie. Door vuur en vocht beschadigd.

189. **Conradus de Brundelsheim,** Sermones Socci de tempore. Deventer, Rich. Paffroet 1480. 2 dln. 2o. E. 2o. 150, 151

Type 2*. — HMT 64 (112) b2. — HC 14825. — CA 1540. — MMW II 72. — Pell. 3930. — Pr. 8947.

Op bl. 1 van dl. II: „Pertinet regularibus in traiecto“. — In oorspr. doch beschadigden led. stempelband, waarvan de stempels zijn afgeb. bij Hulshof-Schretlen pl. I 4, 8; de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1608.

190. **Conradus de Media Civitate sive Halberstadiensis**, Concordantiae bibliorum. Bazel, Joh. Petri en Joh. Froben [niet vóór 1 Oct.] 1496. 2o. 111. E. 8

Typen 4, 5, 10, 11, 12. — H* 5633. — BMC III p. 791. — Peddie II p. 192. — Pr. 7762. — Zie voor de dateering de aantek. bij BMC III p. 791. — Het titelbl. ontbreekt.

In den catalogus van 1608.

191. **Conradus de Saxonia** (Holzinger de Brunswick), Speculum sermonum b. Mariae virginis super salutatione angelica. Antwerpen, Ger. Leeu 2 Aug. 1487. 4o. E. 4o. 2192

Typen 4, 5. — HMT 102 (57) a. — Titelhoutsn. (Conway 330). — Drukkersmerk (niet bij Häbler, HMT 105 (60), Conway 54). — Init. e, f. — Rubr. γ en nog een (bij type 5 (bl. 57b) 2.5 m.M. hoog, niet bij Häbler). — HC 7349. — CA 1576. — MMW II 20. — Peddie II p. 269. — Pell. 4917. — Pr., 9366.

Vroeger ten onrechte toegeschreven aan Franciscus Michael de Insulis. — Zie Hurter II-1906 kol. 451. — Samengeb. met nr. 123, 232 en 685.

Consuetudines feudorum. — Zie: **Obertus de Horto.**

Contractus, Johannes. — Zie: **Johannes Contractus.**

Cordiale quattuor novissimorum. — Zie: **Gerard van Vliedervoven.**

192. **Corona Mariae virginis.** Straatsburg, [Geo Husner c. 1487]. 2o. H. 2o, 2362

Typen 1, 2, 3. — HC* 5746. — BMC I p. 136. — Peddie II p. 198. — Pell. 3989. — Pr. Suppl. II 632 a. — Zie over den drukker: Voulliéme, Zur ältesten Buchdruckergeschichte Strassburgs (Zentralbl. f. Bibliothekswesen, XXXII-1915 p. 309 vlg.)

Op het 1e schutbl.: „Liber Bernardi de harlem canonici traiectensis“. Zie over hem de aantek. bij nr. 218. — Op bl. 1a: „Ex donatione Pollionis“. Zie over hem de aantek. bij nr. 49. — Samengeb. met nr. 218.

193. **Corona Mariae virginis.** Straatsburg [Geo. Husner] 10, 27 Aug. 1492. 2o. F. 2o, 320

Typen 1, 3. — H* 5748. — BMC I p. 143. — Peddie II p. 198. — Pr. 627. — Zie over den drukker: Voulliéme, Zur ältesten Buchdruckergeschichte Strassburgs (Zentralbl. f. Bibliothekswesen, XXXII-1915 p. 309 vlg.).

Op het titelbl.: „Est(?) Neostadt(?) Ordinis Sancti Pauli P.E. 1660". Op de voor- en achterzijde van het schutbl. latijnsche lofdichten ter eere van Johannes Nicolaus Boelhouwer uit Amersfoort, en van Petrus van Os, met het onderschrift: „Datum in collegio hooghstratano sub regimine ff. min. recoll. 28 Aug. 1739". — In XVIIIe eeuwse band, verguld marocco. — In den catalogus van 1608.

— Tweede exemplaar.

E. 2o, 1492

Op het 2e schutbl.: „Liber monasterii sancti pauli In traiecto inferiori". Op het laatste bl.: „Liber monasterii sancti pauli traiectensis". — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 6, pl. I 10, 13, 15, 16. Met looden doppen; de sloten ontbreken. — Samengeb. met nr. 751.

Cronecken der Sassen. — Zie: **Botho**.

194. **Cronike van Brabant.** Antwerpen, Roland van den Dorp 28 Febr. 1497. 2o. S. 2o, 1594

Type 1. — HMT 111 (72) a2. — Houtsneden (Conway 185—187). — Rubr. α — Drukkersmerk HMT 111 (72) a3. — HC 5004. — CA 508. — MMW II 34. — Peddie II p. 172. — Pr. 9459. — De bl. 57—60 (genealog. tabellen) ontbreken. Bl. 210 is bijgeteekend.

Deze kroniek is een vertaling van: *Catalogus et cronica principum Flandriae tam forestariorum quam dominorum ac comitum Flandriae*, door **Andries de Smet**. Zie: *Pothast I-1896* p. 207 en 306. Vgl. echter ook **W. Nijhoff**, *Nederlandsche bibliographie van 1500 tot 1540 met medew. van M. E. Kronenberg (1919)* 659, aantekening.

195. **Curtius Rufus, Q.**, *De rebus gestis Alexandri Magni*. [Rome] **Georgius Lauer** [vóór of in 1472]. 4o. X. 4o, 157

Type 2. — HC 5879. — BMC IV p. 37. — Peddie II p. 204. — Pell. 4064. — Pr. 3407.

Op het schutbl.: „S. Johannis". Uit het kapittel van S. Jan te Utrecht.

196. **Cyprianus, Thascius Cecilius, Epistolae**. [Praec.] **Hieronymus**, *Ex libro de viris illustribus de beato Cypriano*. [Acc.] **Augustinus**, *Sermo de Cypriano*. **Cyprianus**, *Orationes, Passio sancti Cypriani*. **Cyprianus**, *Libri tres contra Judaeos*. [Deventer, Rich. Paffroet c. 1477]. 2o. G. 2o, 212

Type 1. — HMT 64 (112) a. — HC 5894. — CA 520. — MMW II 66. — Peddie II p. 204. — Pell. 4074. — Pr. 8954. — Zie over het type: **M. E. Kronenberg**, *Catalogus van de incunabelen in de Athenaeum-bibliotheek te Deventer (1917)*, de aantek. op blz. 140 in voce *Paffroet*.

Uit het Regulierenklooster te Utrecht, zooals de bandversiering aantoon. Zie de aantek. bij nr. 10. — In oorspr. stempelband, waarvan de stempels zijn afgeb. bij Hulshof-Schretlen, pl. I 4, 8; de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1835.

Cyprianus, Thascius Cecilius, Liber de duodecim abusivis saeculi. — Zie: **Isidorus Hispalensis, Speculum de summo bono.**

Cyrillus (Pseudo-), Epistola ad Augustinum de miraculis Hieronymi. — Zie: **Augustinus (Pseudo-), Epistola ad b. Cyrillum de magnificentiis Hieronymi. Eusebius Cremonensis, Epistola ad Damasum.**

197. **Decisiones antiquae et novae rotae romanae.** [Collectore **Guil. Horborch.**] Mainz, Pt. Schöffler 4 Jan. 1477. 2o.

L. 2o, 143

Typen 3 (91 m.M.), 5, 6. — Drukkersmerk a. — H* 6047. — BMC I p. 33. — MMW II 623. — Peddie II p. 212. — Pr. 112.

Op het schutbl.: „liber magistri christofori de aemstel ex traiecto inferiori oriundi“. Daaronder „hunc librum legavit nobis carthusiensibus prope traiectum inferius magister christoforus de aemstel apud nos sepultus“. Zie over hem de aantek. bij nr. 19. — In den catalogus van 1608.

198. **Decisiones antiquae et novae rotae romanae.** Collectore **Guil. Horborch.**] Venetië, **Bernardinus Benalius** 2 Aug. 1496. 2o.

L. 2o, 771

Typen 17, 18, 19. — Rubr. δ. — Drukkersmerk II. — H* 6054. — Peddie II p. 212. — Pr. Suppl. I 4891a.

Uit het kapittel van S. Maarten (van den Dom) te Utrecht. — In oorspr. herstelden led. stempelband.

199. **Defensorium fidei contra Judaeos, haereticos et Saracenos.** [Utrecht, **Nic. Ketelaer** en **G. van Leempt** c. 1473.] 2o.

E. 2o, 2071

Type 1. — HMT 37 (38) 1. — HC* 6083. — CA 558. — MMW II 213. — Peddie II p. 213. — Pell. 4185. — Pr. 8845.

Samengeb. met nr. 182. — In den catalogus van 1670.

— Tweede exemplaar. E. 2o, 100a1

Bl. 1—8 ontbreken. — Samengeb. met nr. 182.

— Derde exemplaar. W. 2o, 1412

Samengeb. met nr. 633.

— Vierde exemplaar. E. 2o, 1002

Op het eerste en het laatste schutbl.: „Iste liber pertinet Regularibus In Traiecto”. — In oorspr., beschadigden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 5 pl. I 4, 8. — Samengeb. met nr. 588.

200. **Destructorium vitiorum**. Keulen, Hei. Qentell 6 Mei 1480. 2o.
maj. E. 2o. 293
Typen 1, 2. — HC 649. — BMC I p. 262. — Peddie I p. 21. — Pell. 434. — Pr. 1242. — VK 367. — Bl. 1, 359 en 360 (beide □) ontbreken.
Op bl. 2a onderaan: „Fratribus in Haestrecht pertinet iste liber”. — De naam van den schrijver is volgens de *Histoire littéraire de la France*, XVIII-1835 p. 322, en volgens Hurter, II-1906 kol. 260 nog onzeker. R. Galle, *Inkunabelverzeichnisse und literarische Wissenschaft* (Zentralbl. f. Bibliothekswesen XXV-1908 p. 247) noemt als schrijver: *Alexander Carpentarius*.
201. **Destructorium vitiorum**. Neurenberg, Ant. Koberger 20 Sept. 1496. 2o.
E. 2o. 66
Typen 14, 17, 21. — HC* 652. — BMC II p. 443. — Peddie I p. 21. — Pell. 436. — Pr. 2111.
Op het 1e schutbl. en op het laatste bl. tweemaal: „Liber monasterii sancti Pauli in Traiecto inferiori”.
202. **Destructorium vitiorum**. Parijs, P. Levet 11 April 1497. 2o.
E. 2o. 282
Typen 1*, 3?, 8?. — Rubr. α. — Drukkersmerk I. — HC 653. — Peddie I p. 21. — Pell. 437. — Pr. 8069.
Op bl. 1a (doorgehaald): „Cornelius Opheleus presbiter”.
203. **Dialogi decem variorum auctorum**. [Keulen, drukker van de Flores S. Augustini] 1473. 2o.
X. 2o. 972
Type 1 (110 m.M. BMC 100 (109)). — H* 6107. — BMC I p. 235. — Holtrop II 119. — MMW II 510. — Peddie II p. 215. — Pell. 4212. — Pr. 1101. — VK 869. — Bl. 19—120 ontbreken. — Dit fragment bevat: *Isidorus Hispalensis*, *Tractatus de spirituali consolatione*, en *Hieronymus*, *Tractatus pro consolatione infirmorum*.
Op het titelbl. van het 3e stuk: „Ex dono Pollionis”. Zie over dezen de aantek. bij nr. 49. — Samengeb. met *Eutropius Paulusque Diaconus*, *De totius Italicae provinciae ac Romanorum gestis*, Parijs 1512; en *Sabellicus*, *Historia Hebraeorum*, Basel 1515.
- Dialogus christiani contra saracenum**. — Zie: *Johannes de Turrecrēmata*, *Tractatus contra principales errores Machometi et Turcorum*.

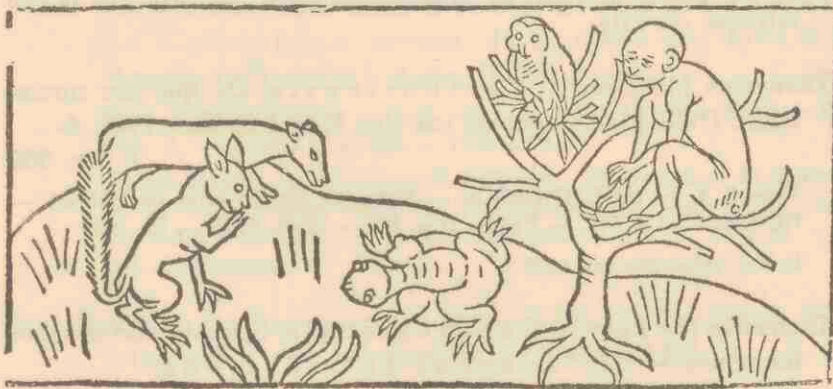
204. **Dialogus der creaturen** [door Mayno de Mayneri?] Delft
[Chr. Snellaert] 2 Nov. 1488. E. 2o, 1052

Typen 1, 3. — HMT 82 (106) a. — Houtsnede (Conway p. 121). —
Drukkersmerk. — HMT 83 (106) a 2. — HC 6137. — CA* 568. — Peddie
II p. 315. — Pr. 8882.

Op bl. 92a: „Bidt om gods wil voer beert van moudwyck ende voer haer
ouders die ons dit boec in een testament ghegheven heeft“. — Dit werk
werd vroeger ten onrechte toegeschreven aan Nicolaus Pergamenus. Zie:
Grundriss der roman. Philologie II, 1-1902 p. 322; en Collijn, Katalog der
Inkunabeln der Kgl. Bibliothek in Stockholm II (1916) p. 22 vlgg. Volgens
Rud. Weigel, Kunstlagerkatalog IX (1840) nr. 9972 e. a. heette de boven-
bedoelde schrijver: Nicolaus Pergamensis (= Nicola da Bergamo). —
Samengeb. met nr. 733. — In den catalogus van 1845.

wylh; vā romē pleech te leggē dztet
meer te lesereie was dz romē bgaen
was o binites rijcdō meer dā van ar
moede wāt i aundeē wort de doeth

na diē dz die romeynē hē toff gieric
h; settē wordē si altoos indē stride h
wōnē **Wā** dat eenkoren hē ende
squillatus. **Dialogus C: xj**

ii ij

Nr. 204. Dialogus der creaturen. 1488.

Dicta Catonis. — Zie: Cato moralissimus.

205. **Dionysius (Pseudo-) Areopagita, Opera, cum epistolis
Ignatii et Polycarpi Ambrosio Camaldulensi interprete.** Parijs, Joh. Higman en Wolfig. Hopyl 6
Februari 1498[99]. 2o. F. 2o, 3031

Typen 5, 8. — Houtsnede. — HC* 6233. — Peddie II p. 219. — Pell.
4297. — Pr. 8140. — *Bronhouwer 436*

- Alleen de Epistolae van Ignatius en Polycarpus zijn echt. — Samengeb. met nr. 31 en 59. — In den catalogus van 1845.
206. **Dionysius de Burgo**, Commentarii in Valerium Maximum. [Straatsburg, Ado. Rusch] z. j. 2o. X. 2o. 81
 Type 1. — HC* 4103. — BMC I p. 63. — MMW II 742. — Peddie I p. 142. — Pell. 3059. — Pr. 237.
 Op het schutbl.: „liber fratrum carthusiensium domus nove lucis prope traiectum inferius quem legavit nobis christoforus de aemstel apud nos sepultus”. Zie de aantek. bij nr. 19. — Zie over het werk: Madden 4e S.-1875 p. 93 vlg. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn afgeb. bij Hulshof-Schretlen pl. III 6, 11, 13, 18; de sloten ontbreken.
207. **Dionysius (de Leeuwis) Carthusiensis**, De particulari iudicio Dei. Delft, [Chr. Snellaert] 1491. 4o. E. 4o. 342
 Typen 37, 4. — Init. e. — Rubr. α . — Titelhoutsn. (Conway 327). — HC 6244. — CA 580. — C II² p. 258. — MMW II 60. — Peddie II p. 220. — Pell. 4304. — Pr. 5888.
 Op het titelbl.: „Pertinet ad carthusienses prope traiectum”. — In den catalogus van 1718.
208. **Dionysius (de Leewis) Carthusiensis**, De quatuor novissimis. Delft [Jac. Jacobsz. van der Meer] 26 Jan. 1487. 4o. F. 4o. 300
 Type 3, 4. — HMT 82 (105) h. — Rubr. bij type 4 (niet bij Häbler). — HC 6243. — CA 583. — Peddie II p. 220. — Pell. 4306. — Pr. 8877.
 In den catalogus van 1608.
- Dionysius (de Leewis) Carthusiensis**, Specula status vitae humanae. — Zie: **Jacobus de Gruytrode**.
- Dionysius Halicarnassensis**, Praecepta de oratione nuptiali etc. — Zie: **Fortunatianus**, Rhetoricorum libri III.
- Discipulus**. — Zie: **Johannes Herolt**.
- Dominicus a Capranica**, Liber de arte bene moriendi et canones poenitentiales. — Zie: **Guido de Monte Rocherii**, Enchiridion sacerdotum. 1476.
- Dominicus de Flandria**. — Zie: **Thomas de Aquino**, Commentaria in II. perihermenias et posteriorum Aristoteles.

209. **Dominicus Mancinus**, De passione domini. Deventer, R. Paffroet [c. 1500]. 4° min. X. 4°, 894
 Typen 2, 3. — Rubr. α . — B. p. 521. — HC 10638. — CA 1195. — Pr. 9044.
 Samengeb. met nr. 91, 180, 496, 507, Leo I, De epiphania [Deventer] 1503; en Hesiodus, Liber georgicorum per Nic. de Valle e graeco translatus, Deventer 1502.
210. **Dominicus de Sancto Geminiano**, Lectura super VI decretalium, a Joh. Stoll et Hen. Niffer edita. P. I. [Spiers, P. Drach voor of in 1479.] 2°. L. 2°, 798*
 Typen 1, 2. — HC* 7530. — BMC II p. 490. — Holtrop II 739. — Peddie II p. 280. — Pr. 2342. — Zie voor de dateering de aantek. bij BMC II p. 490.
 Op het schutbl.: „Ex legato Mag. Martini Grundick legum doctoris canonici huius Insignis ecclesie b. Mariae Traiectensis“. Zie over hem de aantek. bij nr. 97. — In oorspr. herstelden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 12, pl. IV 16—22.
211. **Dominicus de Sancto Geminiano**, Lectura super VI decretalium, cum notis Bernardini ex Capitaneis de Landriano necnon Johannis de Gradibus. [Lyon], J. Pivard z. j. 2 dln. (1 bd.) 2° maj. L. 2°, 405
 Type 7 (84, 85 m.M.) en nog een type (M¹⁷ 10 r. = 84/85 m.M.). — Rubr. δ . — Peddie II p. 280. — Pell. 4393.
 Op het titelbl.: „Ex donatione E. Pollionis“. Zie over hem de aantek. bij nr. 49. — In oorspr. herstelden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 18, pl. XI 1—5, 7, 8; de sloten ontbreken.
212. **Domitius Calderinus**, Commentarius in Martialem. [Editio princeps]. Rome, Joh. Gensberg 22 Maart 1474. 2°. X. 2°, 87
 Type 1. — HC* 4235. — BMC IV p. 49. — Peddie II p. 146. — Pell. 3157. — Pr. 3460. — Bl. 1—9 ontbreken.
 Op het schutbl.: „S. Johannis“. — Uit het kapittel van S. Jan te Utrecht. — In oorspr. beschadigden led. stempelband, waaraan de sloten ontbreken; de stempels, die waarschijnlijk door Jan Veldener zijn gesneden, zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 10, pl. III 1, 6, 7, 9, 13, 16, 18, 21 (benevens twee haantjes in een rechthoek, die ook voorkomen op den Haagschen band van Jan Veldener, beschr. bij Weale II 318).
213. **Domitius Calderinus**, Commentarius in Martialem. Venetië, Joh. de Colonia en Joh. Manthen 1474. 2°. X. 2°, 89
 Type 1. — HC* 4236. — MMW I 249. — Peddie II p. 146. — Pell. 3158. — Pr. 4291. — Blad 66 en 69 ontbreken.

Domitius Calderinus. — Zie: **Ovidius Naso, P., Heroides. Vergilius, Opera.**

214. **Donatus, Aelius, Des VIII parties d'oraison.** [Utrecht, drukker van het Speculum] z. j. 4° min. B. 4°, 66

Type 1 (Proctor), Speculumtype (Zedler blz. 77, 104 vlg.). — HMT 14 (55) b. — CA 615a (3e suppl.). — C II 2101. — Peddie II p. 227. — 4 bladen perkament, n.l. bl. 1, 2, 7, 8, zoodat bl. 3—6 ontbreken. — Nieuwe facsimile-uitgave door Léon Dorez, getiteld: „L'Ars Minor de Donat“, Paris 1890.

Uit het gemeente-archief te Utrecht, in bruikleen afgestaan.

Donatus, Aelius. — Zie: **Vergilius, Opera.**

Dondis, Jacobus de. — Zie: **Jacobus de Dondis.**

Duns Scotus, Johannes. — Zie: **Johannes Duns Scotus.**

Durandus, Guilelmus. — Zie: **Guilelmus Durandus.**

Eike von Repkow. — Zie: **Spiegel van Sassen.**

Elias Regnier. — Zie: **Helias Regnier.**

215. **Ephraim Syrus, De compunctione cordis, iudicio dei, beatitudine animae, poenitentia, luctamine spiritali, die iudicii.** [Freiburg i. Br., Kil. Piscator (Fischer)] z. j. 2°. H. 2°. 2385

Typen 1, 2, 3. — HC* 6597. — BMC III p. 693. — Peddie II p. 237. — Pell. 4580. — Pr. 7711.

Samengeb. met nr. 170, 171, 282 en 637.

216. **Epistelen ende evangelien.** [Utrecht, J. Veldener] 4 Nov. 1478. 4°.
130. D. 23

Type 5. — HMT 39 (29) 1. — HC 6648. — CA 687. — MMW II 217. — Peddie II p. 238. — Pell. 4596. — Pr. 8855.

In led. rolstempelband, uit de 2e helft der XVIe eeuw; de sloten ontbreken.

217. **Eusebius (Pseudo-) Cremonensis, Epistola ad Damasum de morte Hieronymi [Acc.] Pseudo-Augustinus, Epistola ad Cyrillum de magnificentiis Hieronymi. Pseudo-**

Cyrillus, Epistola de miraculis Hieronymi etc. [Blaubeuren, Korn, Mancz] z. j. 4o. 175. C. 37

Type 1. — H* 6718. — BMC II p. 564. — Pr. 2653. — Bl. 66 (□) ontbreekt.

Op het laatste bl.: „Anno Domini nostri Jesu Christi 1672 pro restauratione dedit florenum Joannes Georgius Pistor capellanus S. Jacobi minoris Gamundiae Suev..." (Schwäbisch Gmünd a. d. Rems). — De brieven zijn niet van Eusebius, Augustinus of Cyrillus, zie BHL 3866, 3867, 3868.

218. Eusebius Pamphilus Caesariensis, Historia ecclesiastica [latine] interprete Rufino. Mantua, Joh. Schall Juli 1479, 2o. H. 2o. 2361

Type 3. — H* 6711. — Peddie II p. 242. — Pell. 4638. — Pr. 6908. — *Brennbuume 358*

Op het voorplat: „Florentius Thin me possidet". (Deze was pensionaris van Utrecht, † 1590). Op het schutbl.: „liber Bernardi de haerlem canonici traiectensis". (Deze was kanunnik van S. Salvator of Oudmunster, in 1524 decretorum doctor" in het Generaal kapittel, vice-deken 1515—1530). Op het 1e blad: „Ex donatione Pollionis". Zie over hem de aanteeek. bij nr. 49. — Samengeb. met nr. 192.

— Tweede exemplaar. H. 2o. 1231

Samengeb. met nr. 100. — In den catalogus van 1670.

Eusebius Pamphilus Caesariensis, Legenda S. Silvestri Papae. — Zie: Johannes de Turrecremata, Tractatus contra principales errores Machometi et Turcorum.

Exempla virtutum vitiorumque. — Zie: Nicolaus de Hanapis.

Expositio symboli contra Jovinianum. — Zie: Rufinus, Tyrannius.

Farrago. — Zie: Alexander Hegius.

Fasciculus temporum. — Zie: Rolevinck, Werner.

Felinus Maria Sandeus. — Zie: Sandeus, Felinus Maria.

219. Felix Hemmerlin, Variæ oblectationis opuscula et tractatus. [Straatsburg, Joh. (Reinhard gen.) Grüninger na 13 Aug. 1497]. 2o. B. 2o. 113

Typen 13, 17, 20 (96 m.M.) — Titelhoutsn. (Schr. 4198). — HC* 8424. — BMC I p. 172. — Pr. 482. — Zie over den drukker: BMC I p. 172. — Blad 4 (□) ontbreekt. Blad 168 en 171 in hs. Enkele bladen zijn onleesbaar gemaakt.

Op het titelbl.: „Ex dono Ev. Pollionis“. (Zie over hem de aantek. bij nr. 49.)

Ferrari, Giovanni Matteo. — Zie: Johannes Matthaeus (Ferrari) de Gradibus.

Ferrer, Vincentius. — Zie: Vincentius Ferrer.

Ficinus, Marsilius. — Zie: Marsilius Ficinus.

Firmicus Maternus Junior, Matheseos libri VIII. — Zie: Scriptorum astronomicorum veteres.

220. **Flavius Josephus, Boec vander destructien van Jherusalem.**
Gouda, G. Leeu 23 Aug. 1482. 4o. S. 4o, 377i

Type 2. — HMT 67 (52) 2. — HC 9373. — CA 298. — Pr. 8928.

Op het laatste bl. van het laatste stuk: „Dit boeck hoert toe Joeffrou floris van Jutfaes vedue“. — Samengeb. met nr. 312 en 387. — In den catalogus van 1718.

221. **Flavius Josephus, Opera [latine]. Venetië, Joh. Rubeus Vercellinus** 23 Oct. 1486. 2o. U. 2o, 366

Type 2. — HC* 9454. — Holtrop II 500. — Pr. 5118. — Met geteekende beginletters.

Uit het kapittel van S. Jan te Utrecht.

222. **Flavius Josephus, Opera [latine. Straatsburg, Joh. Mentelin]** z. j. 2o. W. 2o, 124

Typen 7, 8 (122, 123 m.M.). — HC 9449. — Pr. 226. — Bl. 281, 282 en 420 □. — In dit exemplaar gaat de tabula vooraf.

Op het voor- en achterschutbl.: „Liber canonicorum regularium in traiecto“.

Flores musicae. — Zie: Hugo Spechtshart.

Florus, Lucius Annaeus, Epitome gestorum romanorum.
— Zie: Justinus, M. Junianus, Epitome historiarum Pompeji Trogi.

- Formula vivendi canonicorum.** — Zie: Rolevinck, Werner.
223. **Formularium instrumentorum ad usum curiae romanae.** [Rome] z. n. en j. 4°. J. 4°. 682
 Typen 1, 2 (volgens Proctor). — Rubr. (dezelfde bij beide typen). — BMC IV p. 144 (pl. XIII). — Peddie II p. 266. — Pell. 4870. — Pr. 4006.
 Op bl. 1a van dit en van het tweede stuk: „libellum (Librum) hunc vir honorabilis dominus Johannes Pistoris de herentals contulit (donavit) Cruciferis traiectensibus. Ann. Chr. 1499". Hij wordt vermeld als Kapelaan van S. Croix te Luik en van S. Servaas te Maastricht in een akte van 2 Jan. 1498 (Cartulaire de S. Lambert de Liège, V (1913) p. 237). Op bl. 1a van het 1e stuk staat voorts: „Walterus Belleus". — Samengeb. met nr. 224.
224. **Formularium universale et modernum diversorum contractuum.** Rome, St. Planck 9 Mei 1492. 4°. J. 4°. 681
 Typen 2, 7? — Rubr. β. — C II 2558. — Peddie II p. 267.
 Samengeb. met nr. 223.
225. **Fortunatianus, Cl. Chirius, Rhetoricorum libri III et alia opuscula.** [Acc.] Dionysius Halicarnassensis, Praecepta de oratione nuptiali, de natalicia oratione, et de componendis epithalamiis, a Th. Gaza latine interpretata. [Editio princeps. Venetië, Cph. de Pensis] z. j. 4°. X. 4°. 792
 Type 7 (111 m.M.) en een grieksch type. — Init. c, g, m, n. — Rubr. β (bij type 7). — HC* 7305. — Peddie II p. 267. — Pell. 4889. — Pr. 5256.
 Uit de bibliotheek van Arend van Buchell (geleerde en genealoog te Utrecht, * 17 Maart 1563, † 15 Juli 1641). — Samengeb. met Veterum aliquot de arte rhetorica traditiones, Basel 1521.
226. **Franchinus Gafurius (Gafori), Theorica musicae.** Napels, Fra. di Dino 8 Oct. 1480. 4° min. A.A. 4°. 95
 Type 1. — Houtsneden. — HC 7404. — Peddie II p. 274. — Pr. 6721. — Blad 1—18 ontbreken, blad 112—114 zijn defect.
 Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht.
227. **Franciscus Accursius, Casus longi super digesto novo.** [Lyon, J. Syber] z. j. 2°. L. 2°. 7693
 Typen 4, 8. — Rubr. δ (bij type 8). — HC* 67. — Peddie I p. 3. — Pell. 39.
 Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht. — Samengeb. met nr. 756 en 758.
- Franciscus Aretinus.** — Zie: Phalaris, Epistolae.

228. **Franciscus Marius Grapaldus** (Grapaldi), *De partibus aedium*. Parma, Angelus Ugoletus [c. 1494]. 4° min. 166. E. 31
 Typen 1, 2. — Drukkersmerk II. — HC 7868. — Peddie II p. 295. — Pr. 6870. — R. App. II p. 179. — De datum volgens Proctor.
229. **Franciscus de Mayronis**, *Scriptum super primum sententiarum*. Bazel, Nic. Kessler 15 Oct. 1489. 2°. E. 2°. 308
 Type 1, 2. — Rubr. α . — Drukkersmerk. — H* 10535. — BMC III p. 768. — Pell. 4914. — Pr. 7675. — Bl. 161a, 2e kol., en b, 1e kol. in gelijktijdig hs. Op bl. 1a: „Est bibliothecae fr. min. Montis Lucis” (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie.
230. **Franciscus de Mayronis**, *Sermones de laudibus sanctorum*. Bazel, Jac. [Wolff] von Pforzheim 1498. 4°. E. 4°. 482
 Typen 1, 2, 3, 4. — H* 10332. — BMC III p. 777. — Pr. 7706.
231. **Franciscus de Mayronis**, *Sermones de tempore*. [Brussel, Broeders des gemeenen levens c. 1484]. 2°. E. 2°. 216
 Typen 1b, 3. — HC* 10529. — CA 1215. — Pr. 9343.
 Op het 1e bl.: „Pertinet hic liber ad cartusienses prope Traiectum”. — In oorspr. herstelden led. band, waaraan de sloten ontbreken, — Samengeb. met hs. 364.
- Franciscus de Mayronis**. — Zie: Augustinus, *Flores ex libris de civitate Dei*.
232. **Franciscus Michael de Insulis** (Lille), *Determinatio de veritate fraternitatis rosarii seu psalterii b. Mariae virginis*. [Acc.] Alanus de Rupe, *Compendium psalterii beatissimae Trinitatis. De psalterio b. Mariae exempla*. [Antwerpen, Ger. Leeu c. 1485]. 4°. E. 4°. 2191
 Type 5. — HMT 102 (57) a. — Houtsn. (op bl. 1a) voorstellende een rozenkrans. — [Fol. 41—68 = H. 6761]. — CA 759. — C II 2577. — Peddie II p. 269. — Pr. 9390.
 Samengeb. met nr. 123, 191 en 685. — In den catalogus van 1718.
- Franciscus Michael de Insulis**. — Zie: de aantek. bij Conradus de Saxonia.
- Franciscus Moneliensis**. — Zie: Guilelmus Durandus, *Speculum judiciale*. 1486.

233. **Franciscus Niger**, Grammatica. Parijs, Geo. Wolff en Tielmann Kerver 17 Dec. 1498. 4o. X. 4o. 813

Type 15, een Grieksch type en muziek. — C II 4427.

Op bl. 1a van het 1e stuk: „Ex donatione E. Pollionis”. Zie over hem de aantek. bij nr. 49. — In XVIe-eeuwschen herstelden band, waaraan de linten ontbreken. — Samengeb. met J. Reuchlin, Sergius. Baden 1508; en Nicolaus Perotti, Institutiones grammaticae. Keulen 1518. — In den catalogus van 1835.

234. **Franciscus Philellphus**, Orationes et alia opuscula. Venetië, Pt. Pincius 14 Oct. 1492. 2o. X. 2o. 772

Typen 3, 9. — HC* 12924. — Pr. 5295.

Samengeb. met nr. 49. — In den catalogus van 1718.

Franciscus Philellphus. — Zie: **Plutarchus**, Dicticae.

235. **Franciscus de Platea** (Fra. Francesco Piazza), Opus restitutionum, usurarum et excommunicationum. Keulen, Joh. Koelhoff 1474. 2o. L. 2o. 9351

Typen 2, 3. — HC 13037. — BMC I p. 218. — Pr. 1023. — VK 424.

In oorspr. doch beschadigden led. stempelband. — Samengeb. met nr. 366.

236. **Franciscus de Zabarellis** (Francesco Zabarella), Repetitio super capitulo Perpendimus de sententiis excommunicationis. [Leuven, J. Veldener c. 1473/1474]. 2o. L. 2o. 7552

Type 1. — HMT 48 (27) 2a. — H 16262. — CA 1788. — C II 6612. — Bl. 28 (□) ontbreekt.

Samengeb. met nr. 26.

Fusigna, Jacobus. — Zie: **Jacobus Fusigna**.

237. **Gabriel Biel**, Sermones. P. II, III. Tübingen, Joh. Otmar 18 Nov. 1499. 4o. E. 4o. 267

Typen 7, 10, 12. — Rubr. α . — HC* 3184. — BMC III p. 703. — Peddie I p. 108. — Pell. 2393. — Pr. 3234.

Afkomstig uit het Regulierenklooster te Utrecht, zooals blijkt uit de bandversiering. Zie de aantek. bij nr. 10. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 5, 6, 7, 9; de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1608.

Gafurius, Franchinus. — Zie: **Franchinus Gafurius**.

238. **Gaietanus de Thienis**, *Commentaria in Aristotelis libros de anima*. [Eiusdem] *Quaestio de sensu agente, et Johannes de Janduno, Quaestiones super libro (Averrois) de substantia orbis*. Vicenza, Rigo di Ca Zeno s. de Sancto Urso. 21 Sept., 16 Oct. 1486. 2o. B. 2o, 1432
 Typen 6, 7, 8?. — Drukkersmerk. — Rubr. (bij typen 6 en 7) niet bij Häbler. — C II 5824 + 5825. — Pell. 4941 (1). — Pr. 7168. — Bl. 7 ontbreekt.
 Op bl. 2a: „Est bibliothecæ fratrum minorum Montis Lucis” (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — Samengeb. met nr. 411. — In den catalogus van 1845.
- Galenus, Claudius**, *Liber: micro tegni s. ars parva. Hippocratis aphorismi cum commentis Galeni*. — Zie: *Articella*.
239. **Gallus Cisterciensis**, *Malogranatum*. [Keulen, Lu. von Renchen] 1487. 2o. E. 2o, 83
 Typen 9, 10. — H* 7451. — Holtrop II 699. — MMW II 558. — Peddie II p. 276. — Pell. 4982. — Pr. 1279.
 Op het titelbl. en op bl. 23a: „Liber. monasterii sancti pauli in Traiecto inferiori”. — In oorspr. doch herstelden led. band, waaraan de sloten ontbreken, met stempels langs het plat.
- Gambilionibus, Angelus de**. — Zie: *Angelus de Gambilionibus*.
- Garcia Xativensis, Petrus**. — Zie: *Petrus Garcia Xativensis*.
240. **Gasparinus Barzizius** (Barzizza), *Epistolae*. [Leuven, Joh. van Westfalen vóór 1483]. 2o. F. 2o, 2353
 Type 4. — HC 2668. — CA 773. — Peddie I p. 90. — Dateering volgens Campbell.
 Samengeb. met nr. 28 en 516. — In den catalogus van 1835.
- Tweede exemplaar. B. 2o, 651
 Op het schutbl.: „Liber domus fratrum gloriosi hieronymi in traiecto inferiori”. — Samengeb. met nr. 440.
241. **Gasparinus Barzizius** (Barzizza), *Epistolae*. Bazel, Michael Wenssler en Fri. Biel z. j. 2o. S. 2o, 433
 Type 1. — HC* 2675. — Peddie I p. 90. — Pr. 7466.
 Samengeb. met nr. 148 en 659. — In den catalogus van 1670.

- Gaudentius.** — Zie: Hieronymus, Liber adversus Helvidium.
- Gaza, Theodorus.** — Zie: Theodorus Gaza.
- Geilhoven, Arnoldus.** — Zie: Arnoldus Geilhoven.
- Gentilis de Fulgineo, Libellus de divisione librorum Galeni.** — Zie: Articella.
242. **Gerard van Vliederhoven, Cordiale quattuor novissimorum.** Deventer [Rich. Paffroet] 1489. 4o. E. 4o. 338
 Typen 3, 4. — Drukkersmerk I. — HMT 65 (113) a. — Rubr. α . — B. p. 518. — HC* 5705. — CA 1304. — Peddie II p. 196. — Pell. 5103. — Pr. 8984.
 Zie over het auteurschap: Hauréau, Notices et extraits de qq. mss. lat. de la Bibliothèque nationale, II (1891) p. 344, en Hurter II-1906 kol. 916.
- Tweede exemplaar. Hs. 114
 Op het schutbl. en op het titelbl.: „Liber monasterii sancti pauli in traiecto inferiori”. — Met klavieren. — Samengeb. met nr. 508 en hs. 114.
243. **Gerard van Vliederhoven, Cordiale quattuor novissimorum.** Deventer [Rich. Paffroet] 25 Febr. 1491. 4o. E. 4o. 5171
 Typen 3, 5, 6. — Drukkersmerk I. — HMT 65 (113) a. — Rubr. α . — HC 5706. — CA 1305. — Peddie II p. 196. — Pell. 5104. — Pr. 8994. — Bl. 53 en 54 ontbreken.
 Op het titelbl.: „liber cartusiensium in ruremonda”. — Samengeb. met nr. 675 en G. Dorlandus, Viola animae, Keulen 1501, Purgatorium detractorum, Keulen 1509, Arbor consanguinitatis, [Keulen 1502?] en Hs. 339.
244. **Gerard van Vliederhoven, Cordiale quattuor novissimorum.** Deventer, Rich. Paffroet 16 Dec. 1494. 4o. E. 4o. 340
 Typen 3, 4, 6. — HMT 64 (113) e 2. — Rubr. α . — HC* 5708. — CA 1308. — Peddie II p. 196. — Pell. 5107. — Pr. 9005.
245. **Gerard van Vliederhoven, Cordiale quattuor novissimorum.** Deventer, Jac. van Breda z. j. 4o. min. E. 4o. 339
 Typen 3, 4, 8. — HMT 66 (114) d 1, 2; f 2. — HC 5697. — CA 1312. — Peddie II p. 195. — Bl. 45 en 46 in photogr. reproductie.
 In den catalogus van 1835.

Gerardus Cacapistus (Cacapisti). — Zie: **Obertus de Horto**, *Consuetudines feudorum*.

Gerardus Cremonensis. — Zie: **Avicenna**, *Canon de medicina*. **Mohammed Rhazes**, *Liber ad Almansorem*.

Gerardus Cremonensis, *Theorica planetarum*. — Zie: **Johannes de Sacrobusco**, *Sphaera mundi*.

246. **Gerardus** (Terstegen) **de Monte Dei**, *Commentatio circa Thomae Aquinatis de ente et essentia seu de quidditatibus rerum. Sequitur eiusdem tractatus ostendens concordantias dictorum Thomae Aquinatis et Alberti Magni*. [Keulen, **Theodoricus** (Molner) c. 1485]. 2o. B. 2o, 1406

Typen 1, 3 (70 m.M.). — C II 2662. — Peddie II p. 283. — Pr. (Suppl. I) 1456b. — VK 447.

Uit het kapittel van **S. Jan te Utrecht**. — Samengeb. met nr. 454, 455, 477 en 728.

247. **Gerardus de Schueren**, *Teuthonista*. Keulen, Arn. **Therhoernen** 31 Mei 1477. 2o. B. 2o, 130

Type 1 (BMC 100). — Rubr. (niet bij Häbler). — Drukkersmerk. — B. p. 609. — HC 14513. — BMC I p. 206. — Holtrop II 159. — Pr. 940. — VK 448.

Op het schutbl. en op het 1e blad: „*Liber monasterii s. pauli apostoli in Traiecto inferiori*“. — In den catalogus van 1718.

— Tweede exemplaar. B. 2o, 130*

Bl. 397—405 ontbreken.

Op het 1e blad: „*Sum fratrum Eremitarum ad arborem Sanctae Mariae*“ (Marienboom bij Kleef).

Bibl. v. h. Prov. Utr. gen. v. kunsten en wetenschappen.

248. **Gerardus** (Zerbolt) **de Zutphania**, *De reformatione animae*. [Parijs, **Geo. Mittelhus**] 1493. 8o, min. 214. G. 39

Typen 2, 5?, 6. — Rubr. β. — HC 16292. — Pell. 5121. — Pr. 8111.

249. **Gerardus** (Zerbolt) **de Zutphania**, *Tractatus de spiritualibus ascensionibus*. [Parijs] **Rob. Gourmont** z. j. 8o, min. E. 8o, 3621

Typen 1, 6. — Rubr. α (bij type 6). — Drukkersmerk (niet bij Häbler). — Pell. 5117. — St. Gallen 1558.

Samengeb. met: **Bonaventura**, *Tractatus de septem gradibus contemplationum*, Parijs z. j. fragment.

Germanicus, Caesar. — Zie: *Scriptores astronomici veteres.*

Gerson, Johannes. — Zie: *Johannes Gerson.*

250. **Gesta Romanorum**, [Hollandsch]. Delft. [Jac. Jacobsz. van der Meer] 18 Nov. 1483. 4o. Bk. Moltzer 2. J. 17

Type 1*. — HMT 82 (105) b. 2, d. — Drukkersmerk II. — HMT 82 (105) a 2. — CA 827. — Peddie II p. 289. — Bl. 1 (□) ontbreekt. Bl. 128 en 135 zijn bijgeschreven.

Legaat van Dr. H. E. Moltzer (* 1836, † 1895, van 1882 tot aan zijn dood hoogleeraar te Utrecht). De vorige bezitter was Mr. J. Enschedé, Boekdrukker-uitgever te Haarlem, * 1785, † 1866. — In XVII-eeuwschen stempelband met koperen sloten.

Gilbertus de Hoylandia, *Sermones super Cantica Canticorum.* — Zie: *Bernardus Claraevallensis, Sermones in Cantica Canticorum.*

Gnotosolitos. — Zie: *Arnoldus Geilhoven.*

Gobius Junior, Johannes. — Zie: *Johannes Gobius Junior.*

251. **Gotschalculus Hollen** (Gottschalk Holem), *Praeceptorium divinae legis seu commentarius in Decalogum.* Keulen, Joh. Guldenschaff 4 Oct. [14]81. 2o. E. 2o, 78

Type 1. — H 8166. — BMC I p. 255. — Pr. 1208. — VK 589. — Zie over den drukker de aantek. bij nr. 21.

Op het 1e bl.: „Liber domini Wlphardi(?) in snekis(?) quem comparavit dominus petrus marci commissarius indulgentiarum prior carmelitarum in trajecto ab eodem anno domini M^occcc^olxxx^oiii^o die mensis Julii VI°“. Met Petrus Marci is bedoeld Petrus Nypezele, die in de rekeningen van het Karmelietenklooster te Utrecht in 1484 als prior wordt genoemd (zie voor deze rekeningen: S. Muller Fz., *Catal. kloosters en begijnhuizen, Utrecht 1913, nr. 722*). Daaronder: „Sancti Johannis“ (waarschijnlijk uit het kapittel van S. Jan te Utrecht).

Grabow, Matthaeus. — Zie: *Matthaeus Grabow.*

Grapaldus, Franciscus Marius. — Zie: *Franciscus Marius Grapaldus.*

252. **Gratianus**, *Decretum cum apparatu*, ed. Bartholomaeus Brixienensis. Bazel, Bern. Rihel 10 Juni 1476. 2o maj. L. 2o, 225

Typen 2, 3. — Init. b. — 2 rubr. (niet bij Häbler). — Drukkersmerk. — H* 7888. — BMC III p. 737. — Peddie II p. 296. — Pell. 5312. — Pr. 7529.
Op het schutbl.: „Pertinet ad carthusienses extra traiectum inferius”.

253. **Gratianus**, *Decretum cum apparatu*, ed. **Bartholomaeus Brixien-
sis**. Bazel, Michael Wenssler 5 Sept. 1482. 2°.
L. 2°, 11

Typen 4, 5, 6, 7. — Rubr. α , γ . — Drukkersmerk. — HC* 7896. — BMC III p. 738. — Peddie II p. 396. — Pell. 5318. — Pr. 7497.

Op het 1e schutbl.: „Pertinet Regularibus in Traiecto”. — In den catalogus van 1670.

254. **Gratianus**, *Decretum cum apparatu*, ed. **Bartholomaeus Brixien-
sis**. Straatsburg, Joh. Grüninger 4 Sept. 1484.
2°, maj. L. 2°, 52ⁱ

Typen 1, 2, 3, 4. — Init. a. — Rubr. α . — HC* 7901. — BMC I p. 103 (pl. X). — C II² p. 263. — MMW II 793. — Peddie II p. 296. — Pell. 5322. — Pr. 442.

Op het schutbl.: „Ex legato Magistri Martini Grundick legum doctoris canonici ecclesie beate Marie Traiectensis”. Zie over hem de aantEEK. bij nr. 97. Op bl. 1a: „Liber monasterii sancti pauli apostoli in traiecto inferiori”. — Samengeb. met nr. 513.

255. **Gratianus**, *Decretum cum apparatu*, ed. **Bartholomaeus Brixien-
sis**. Bazel, Mich. Wenssler 1486. 2°. L. 2°, 53

Typen 4, 10, 11. — HC* 7903. — BMC III p. 729 (pl. LXIX). — Peddie II p. 296. — Pell. 5324. — Pr. 7509.

Op bl. 1a: „Sum cartusianorum prope Ultraiectum”. — In den catalogus van 1670.

256. **Gratianus**, *Decretum cum apparatu*, ed. **Bartholomaeus Brixien-
sis**. Bazel, Joh. Froben en Joh. Amerbach 1 Juli
1500. 2°. L. 4°, 199

Typen 4, 6, 7 en een Grieksch type. — Houtsnede (Schr. 4118). — H* 7918. — BMC III p. 792. — Peddie II p. 296. — Pell. 5339. — Pr. 7765.

Op het 2e schutbl.: „Ad incertum usum conceditur iste liber fratri cornelio tilborch [later veranderd in: „cornelio potter”) ordinis predicatorum provincie theutonice conventus busciducensis Anno xv^o xxx^a” [sic] (1530). Op bl. 1a: „Ex donatione Hub. a. Buechel”. Zie over hem de aantEEK. bij nr. 91. Lager: „Frater Timannus Horst anno 1559”. — Uitgave bezorgd door Seb. Brant, zie bl. 1b, de verzen onder de houtsnede op bl. 12b en het colophon (vgl. BMC III p. 792). — In oorspr. led. stempelband, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1835.

257. **Gratianus**, *Decretum cum apparatu*, ed. **Bartholomaeus Brixienensis**. Venetië, Baptista de Tortis 1 Aug. 1500. 2o.
L. 2o. 226
Typen 5, 12 (94 m.M.) 16. — Rubr. ζ, η. — Init. a, b, c. — Drukkersmerk. — H* 7919. — Peddie II p. 296.
Op het schutbl.: „Dominus Everardus ten Busche canonicus ecclesie beate petri”. — Uit het kapittel van S. Pieter. — In oorspr. herstelden led. band met afbeelding van St. Maarten op de vijfhoekige stempels der voor- en achterzijde; met sloten; zie de beschr. en afb. der stempels bij Hulshof-Schretlen p. 15—16, pl. IX 7—10. — In den catalogus van 1670.
258. **Gregorius I**, *Dialogorum libri quattuor*. Parijs, U. Gering en B. Rembolt 6 Maart 1494 [1495]. 8o.
G. 4o. 82
Typen 5, 6, 9, 10?. — Drukkersmerk I. — HC* 7964. — Peddie II p. 298. — Pell. 5358. — Pr. 8303.
Op het titelbl.: „Liber cartusiensium prope traiectum”. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 7 pl. I 20, 24. — Samengeb. met nr. 260.
259. **Gregorius I**, *Homiliae in evangelia*. [Acc.] **Origenes**, *Homiliae*. [Keulen, Bartholomäus von Unckel] 9 Dec. 1475. 2o.
G. 2o. 2931
Type 1. — HC 7947 (I). — BMC I p. 240. — C II 2782. — MMW II 517. — Peddie II p. 297. — Pell. 5368. — Pr. 1136. — VK 507. — Bl. 31 ontbreekt. Samengeb. met nr. 119, vroeger ook met hs. 175.
— Tweede exemplaar. E. 2o, 1572
Samengeb. met nr. 482.
260. **Gregorius I**, *Homiliae in evangelia*. Parijs, Geo Wolff 1491. 8o.
G. 4o. 81
Type 2. — HC* 7950. — Holtrop II 631. — Peddie II p. 297. — Pell. 5369. Samengeb. met nr. 258. — In den catalogus van 1718.
261. **Gregorius I**, *Homiliae in Ezechielem*. [Brussel, Broeders des gemeenen levens c. 1476/1477]. 2o.
G. 2o. 2761
Type 1a. — HMT 62 (74) a. — HC 7944. — CA 853. — MMW II 37. — Peddie II p. 297. — Pell. 5374. — Pr. 9336.
Op bl. 1a: „Ex legatione magistri Jacobi meman vicarii in Delft pro domo nove lucis prope traiectum”. — Samengeb. met nr. 587.
262. **Gregorius I**, *Homiliae*, [Hollandsch. Utrecht, Joh. Veldener] 22 April 1479. 8o.
F. 8o. 1909

Type 5. — HMT 29 (39) 1. — HC 2954. — CA 854. — MMW II 218. —
 Peddie II p. 297. — Pell. 5371. — Pr. 8856. — *Arnhem 620*
 In perkamenten band.

263. **Gregorius I**, *Moralia sive expositio in Job*. [Keulen, Conr.
 Winters von Homborch vóór 20 Sept. 1479?] 2o. G. 2o, 337

Type 1. — HC* 7927. — BMC I p. 246. — Peddie II p. 297. — Pell.
 5377. — Pr. 1177. — VK 508. — De datum volgens BMC.

Uit het kapittel van S. Maarten (van den Dom) te Utrecht.

264. **Gregorius I**, *Moralia seu expositio in Job*. Bazel, Nic. Kessler
 1496. 2o. G. 2o, 272

Typen 1, 27, 67, 117. — Drukkersmerk. — H* 7934. — BMC III 772
 (pl. XXIII). — Peddie II p. 297. — Pell. 5381. — Pr. 7690.

Op het titelbl.: „Liber godefridi Jacobi de gravia et post mortem eius
 habebunt cartusienses extra traiectionem”. Op het achterschutbl.: „Iste liber
 pertinet ad cartusienses prope traiectionem ex testamento godefridi iacobi
 vicarii ecclesie sancti martini”. — In oorspr. led. stempelband, waarvan
 de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 8, pl. II 14—17,
 20; de sloten ontbreken.

265. **Gregorius I**, *Pastorale*. Venetië, Hieron. de Paganinis 13 Dec.
 1492. 8o. 214. F. 49

Type 2. — HC* 7986. — Peddie II p. 298. — Pell. 5390. — Pr. 5466.

266. **Gregorius I**, *Pastorale*. Parijs, U. Gering en B. Rembolt 18 Juli
 1498. 8o. G. 4o, 91

Type 4, titeltype (2 r. = 11 m.M.), en een grooter type (M = 5 m.M.). —
 Rubr. α. — Drukkersmerk II. — HC* 7989. — Holtrop II 602. — Peddie
 II p. 298. — Pell. 5393. — Pr. 8307.

Op het titelbl.: „Sum cartusianorum prope Ultraiectionem”. Op bl. 2a:
 „Cartusiani prope Ultraiectionem hunc sibi librum vendicant”. — Samengeb.
 met Gregorius I, *Homiliae*. Parijs 1502. — In den catalogus van 1608.

267. **Gregorius IX**, *Decretales*. [Straatsburg, Hei. Eggstein c. 1472].
 2o. maj. L. 2o, 224

Typen 2, 3. — HC* 7996. — BMC I p. 70. — Peddie II p. 299. — Pr. 273. —
 Dateering volgens Collijn, *Katalog der Inkunabeln der Kgl. Bibliothek in
 Stockholm* (1914) I 484. — Blad 199, 283, 312 en 386 (alle □) ontbreken.
 Met geschreven alphabet. index.

Op het voorlaatste blad: „Pertinet ad librariam domus sancti iheronimi
 in traiectione ex legatione venerabilis viri domini heinrici de ruremondis

canonici ecclesie sancti lebuini in daventria". Hij wordt vermeld a^o 1582 als schenker van 5 gouden rijnse gld. voor mis-sieraden (Dumbar, Kerkel. Deventer I-1732 p. 598).

268. **Gregorius IX**, Decretales. Bazel, Michael Wenssler 19 Aug. 1478. 2o. L. 2o. 721

Typen 1, 2. — Drukkersmerk. — HC* 8004. — BMC III p. 725. — Peddie II p. 299. — Pr. 7486. — De commentaar der bladen 57, 58, 67 en 68 in hs. Oorspronkelijk was de eerste blz. van elk hoofdstuk versierd met een fraai uitgevoerde sierletter in goud en kleuren, omgeven door randwerk van ranken en menschelijke figuren eveneens in goud en kleuren, dat den tekst van den commentaar afscheidt; 4 dezer sierletters zijn echter in vroegeren tijd uitgesneden. De versiering is N. Nederl. werk.

Op bl. 2a: „Pertinet ad carthusienses apud Traiectum inferius". — In oorspr. herstelden led. stempelband, beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 7, pl. I 20.

— Tweede exemplaar. L. 2o. 223

Op het schutbl.: „Gerardus van den Toerne de Zwollis". Op het 1e blad: „Dominus Everardus then busche Canonicus ecclesie sancti petri". Zie de aantek. bij nr. 42. — In den catalogus van 1670.

- 269 **Gregorius IX**, Decretales. Mainz, Pt. Schöffner 10 Maart 1479. 2o. L. 2o. 222

Typen 5 (120 m.M.), 6. — Drukkersmerk a (de schilden op rooden grond). — H* 8006. — Peddie II p. 299. — Versierde beginletters in rood en blauw, sommige op gouden grond.

Op het schutbl.: „Pertinet ad carthusienses extra traiectum inferius". — In oorspr. doch beschadigden en herstelden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 8 pl. II 21—24; de sloten ontbreken.

270. **Gregorius IX**, Decretales. Venetië, Joh. Herbort 10 Sept. 1481. 2o. L. 2o. 230

Typen 3, 4. — Drukkersmerk. — HC* 8011. — Peddie II p. 299. — Pr. 4682.

Op bl. 1b: „Ex legato magistri Martini Grundick legum doctoris canonici insignis ecclesie beate Marie traiectensis". Zie over hem de aantek. bij nr. 97. Op bl. 2a: „Liber monasterii s. pauli apostoli in traiecto inferiori".

271. **Gregorius IX**, Decretales cum glossa [ordinaria Bernardi Bottoni Parmensis]. Venetië, Joh. Hamann-Herzog 23 Juni 1491. 2o. L. 2o. 8171

Typen 2, 3. — Drukkersmerk I (wit op rood). — Rubr. α . — HC* 8027. — Peddie I p. 299. — Pr. 5186.

Zie over de glossa ordinaria J. F. von Schulte, Die Geschichte der Quellen u. Literatur des canonischen Rechts. II (1897) p. 115. — Samengeb. met nr. 163 en 184. — In den catalogus van 1845.

272. **Gregorius IX**, Decretales. [Lyon, Joh. Syber] z. j. 2°. maj. L. 2°, 9

Typen 4*, 5. — Drukkersmerk II. — HC* 7998. — Peddie II p. 299.

Op bl. 2a: „Sum cartusianorum prope Vltraiectum“. — In oorspr. led. stempelband, waaraan de sloten ontbreken.

Gregorius Nicolaus, Super amortisationibus tangentibus certam ecclesiam. — Zie: **Aegidius Carlerius**, Sporta fragmentorum etc.

Gritsch, Johannes. — Zie: **Johannes Gritsch**.

Guarinus Veronensis, Ars diphthongandi, punctandi et accentuandi. — Zie: **Reuchlin (Capnio), Joh.**, Vocabularius brevilocus.

273. **Guido de Monte Rocherii (Montrocher)**, Enchiridion sacerdotum seu Manipulus curatorum. [Acc.] Jac. Fusigna, Libellus artis praedicationis. Dom. Capranica, Liber de arte bene moriendi et canones poenitentiales. Keulen, Bartholomäus von Unckel 6 April 1476. 2°.

E. 2°, 1022

Type 1. — HC 8175, 7399. — C II² p. 262. — MMW II 519 (I). Peddie II p. 304. — VK 514.

Op het 2e schutbl.: „Iste liber pertinet ad carthusienses prope traiectum“. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 7. pl. I 20, 24; de sloten ontbreken. — Samengeb. met nr. 407. — In den catalogus van 1670.

274. **Guido de Monte Rocherii (Montrocher)**, Enchiridion sacerdotum seu manipulus curatorum. Keulen, Hei. Quentell [c. 1480]. 2°. F. 2°, 220²

Typen 1, 8. — H 8169. — Peddie II p. 304. — VK 516.

Samengeb. met nr. 43 en 703. — In den catalogus van 1835.

275. **Guido de Monte Rocherii (Montrocher)**, Enchiridion sacerdotum seu Manipulus curatorum. Straatsburg [Ma. Flach] 1499. 4°. E. 4°, 522²

Type 1, 5. — H 8212. — BMC I p. 156. — Peddie II p. 306. — Pr. 715.

Samengeb. met nr. 30 en 414.

276. **Guido** de Monte Rocherii (Montrocher), Enchiridion sacerdotum seu Manipulus curatorum. Z. n. pl. en j.
4° min. F. 4°. 1681

Euerendo ac in cristo patri domino: domi
no Raimūdo diuina prouidentia sancte ua
lentie sedis episcopo Quorum deuotozum
mīnīmū guidō de monte rocherii Quz de
uota et humilī recommendatione se totum suis obse
quiss mancipatum: fons sapientie dei uerbum dispo
sitione mirabili disponens et cuncta ordinans: mltis
tantem ecclesiam ordinauit et disposuit ad instar ecc
lesie triumphantis Quod figuratiue ostensum fuit
legislatori moysi: quando preceptum fuit sibi ut edi
ficaret tabernaculum i deserto: iuxta exemplar quod
sibi fuerat demonstratum. tabernaculum enim in hu
ius mundi deserto constructum ē sancta mater eccle
sia: ad instar superne Iherusalem ordinata Quis qui
dem militantis ecclesie fundamenta i montibus sanc
tis propheta rememorans: per montes prelatos su
periores apostolis succedentes insinuat: qui ad mo
dum spirituum supreme iherarchie medios Inferio
res nidelicet prelatos illuminant perficiunt atz pur
gāt: ut sic medii a superioribus illuminati sanctis per
fecti uirtutibus ac erroribus expurgati: inferiores se
culares scz et laicos simili modo illuminent perfici
ant et expurgent: quod facere nequeunt nisi fuerint di
uina imbuti doctrina: hec ergo attenta et uigili medi
tatione perpensans: sequens opusculum de instructio
ne neophitozum curatorum composuit: rudī quidem
stilo sz uelī: non curans de uerborū ornatu sed de an
imarum commodo et profectu Quod quidem opuscu
lū ad uos qui estis sancte eccie lumī are preclarū quoz
cētis uelut lucerna lucēs i firmamēto ecclesie militā
tis Qui radio diuine sapientie exēploqz sanctissime

g ii

Nr. 276. Guido de Monte Rocherii. Z. j.

152 bl., 31 r., één type, got. lett., sign. a⁸—t⁸. Zie voor beschrijving en facsimile Het Boek III-1914 p. 146—147. De druk is van de groep Proctor 8814—8817 (Fransche groep met Spaansch cachet). — Bl. 1 ontbreekt. Bl. 2a (sign. a ii): [(R)⁴]Euerendo ac in cristo patri domino: domi/no Raimūdo diuina p2ouidentia sancte ualētie sedis episcopo etc. Bl. 2b

r. 12: sancte cui me humiliter recommēdo// Incipit p2ologus in lib2rum qui dicitur manipu- / lus curato2um/ [(Q)³]Uoniā secundū q dicit p2opheta malachias/ etc. Bl. 3b (sign. a iii) r. 15: um officium sunt agenda. Explicit p2ologus/ Incipit libellus qui dicitur manipulus curato2ū/ qui habet tres partes/ [(D)³]uiditur ergo p2esens opusculū in tres par- / tes etc. R. 25: Incipit p2ima pars huius libelli/ [(Q)³]uantū ad p2imā partē p2imo uidebūrur [I] aliq̄/ etc. Bl. 150a (sign. t⁶) r. 23: bens charitatiue [I] co2- rigat: et pro me peccato2e p2eces/ ad deum fideliter fundat./ Bl. 150b: Incipit tabula siue registrum manipuli cu2atoruꝝ/ Bl. 151b (sign. t⁷) r. 31: Explicit tabula/ Bl. 152 □.

Samengeb. met nr. 186.

277. **Guilelmus Accursius**, Casus in terminis super institutis. [Lyon, Johan Syber] z. j. 2o. 225. A. 31

Type 8. — Rubr. δ. — H* 4664. — VB I 4694. — Bl. 1—5 ontbr. — Door vocht en vuur beschadigd.

Zie over den schrijver: F. C. von Savigny, Geschichte des Römischen Rechts im Mittelalter, V (1850) p. 331 vlgg.

278. **Guilelmus Alvernus** (Guillaume d'Auvergne), De sacramentis. Cur deus homo. De poenitentia. [Neurenberg, Geo. Stuchs niet na 1497]. 2o. E. 2o, 2912

Typen 5, 7 (100 m.M.), 13 (71 m.M.). — HC* 8316. — BMC II p. 470. — Pr. 2276. — Dateering volgens BMC.

Op het 1e bl. van het 1e stuk: „Est bibliothecae fratrum minorum montis Lucis” (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr. herstelden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 13 pl. VII 1—3, 6—9. — Samengeb. met nr. 279. — In den catalogus van 1845.

— Tweede exemplaar. E. 2o, 3721

Bl. 127 (nr. CXXIII) en 132 (nr. CXXVIII) ontbreken.

Op het schutbl.: „ad Bibliothecam P.P. franciscanorum Ambergae”. — Samengeb. met nr. 279.

279. **Guilelmus Alvernus** (Guillaume d'Auvergne), De universo. [Neurenberg, Geo. Stuchs niet na 1497]. 2o. E. 2o, 2911

Typen 5, 7 (100 m.M.), 13 (71 m.M.). — HC* 8319. — BMC II p. 470. — Peddie II p. 306. — Pr. 2277. — Dateering volgens BMC. — Het titelblad ontbreekt.

Samengeb. met nr. 278. — In den catalogus van 1845.

— Tweede exemplaar. E. 2o, 3722

Samengeb. met nr. 278.

280. **Guilelmus Alvernus** (Guillaume d'Auvergne), Opera. [Neurenberg, Geo. Stuchs na 31 Maart 1496, vóór 1498]. 2o.

E. 2o, 292

Inhoud: Tr. de fide et legibus, Summa de vitiis et virtutibus, composita ex tr. de virtutibus, de moribus, de vitiis et peccatis, de temptationibus et resistentiis, de meritis, de retributionibus sanctorum. De immortalitate animae. Vooraf gaat: Epistola Petri Danhauser ad Theodoricum Ulsenium et huius responsio data ex Nurnberga pridie Kalend. Aprilis anno 1496.

Typen 5, 7 (100 m.M.), 13 (71 m.M.), (BMC 168a, 108a, 72a). — HC* 8300. — BMC II p. 470. — Peddie II p. 306. — Pr. 2275. — Dateering volgens Collijn, Katalog der Inkunabeln der Kgl. Universitäts-Bibliothek zu Uppsala (1907) 668.

Op het titelbl.: „Est bibliothecae fratrum minorum montis Lucis" (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr., beschadigden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 13, pl. VII 1—4, 6—9. — In den catalogus van 1845.

281. **Guilelmus Alvernus** (Guillaume d'Auvergne), Rhetorica divina. Gent, Arend de Keysere 22 Aug. 1483. 4o. E. 4o, 555

Typen 3, 4. — HMT 113 (99) b 3. — HC* 8362 = 8306. — CA 905. — MMW II 98. — Peddie II p. 306. — Pr. 9460. — Zonder het drukkersmerk op de laatste blz., waar alleen het xylographische titelopschrift voorkomt. Zie de aantek. bij CA 905, en over de typen de aantek. bij MMW II 98.

Vroeger samengeb. met hs. 214; op het voorschutbl. daarvan staat: „Pertinet regularibus in traiecto".

282. **Guilelmus Alvernus** (Guillaume d'Auvergne), Rhetorica divina. [Freiburg i. Br. Kil. Piscator (Fischer) niet na 1493]. 2o.

H. 2o, 2384

Typen 1, 2. — HC* 8303. — BMC III p. 693. — C II 2873. — Peddie II p. 306. — Dateering volgens Is. Collijn, Katalog der Inkunabeln der Kgl. Universitäts-Bibliothek zu Uppsala (1907) 678. — Bl. 1 (titel) ontbreekt.

Samengeb. met nr. 170, 171, 215 en 637.

Guilelmus Alvernus. — Zie **Guilelmus Peraldus**, aantekening.

Guilelmus Baufetus. — Zie: **Tractatus de septem sacramentis ecclesiae.**

Guilelmus Brito. — Zie: **Nicolaus de Lyra**, **Postilla in bibliam c.** 1485.

Guilelmus Caoursin. — Zie: **Caoursin**, **Guilelmus.**

283. **Guilelmus Durandus** (Durantis), *Rationale divinorum officiorum*. [Straatsburg, Geo. Husner vóór of in 1483]. 2°.

E. 2°, 72

Typen 1, 2, 3. — Init. a. — H* 6469. — BMC I p. 130. — MMW II 779. — Peddie II p. 231. — Pell. 4482. — Pr. 633. — Zie over den drukker: Voulliéme, Zur ältesten Buchdruckergeschichte Strassburgs (Zentralbl. f. Bibliothekswesen XXXII-1915, p. 309 vlg.).

Op het laatste bl.: „Johannes puntschet 1483”. Op bl. 1: „pro Wolffgango Keller donatum per dominum Leonhardum Keller consanguineum qui olim fuit (anno Salutis 1529) canonicus Beatae mariae virginis Vormatiensis. Ab anno 1530 usque ad annum 1551. eodem anno obiit, cuius anima requiescat in S. pace. Amen”. „Pro Joanne Vuilingo Ravenspergensis 1564”. (Joa. Willing, * 1525, † 1572, is de bekende hofprediker en raadsman in kerkelijke aangelegenheden van den Keurvorst Frederik III van de Paltz, daarna van den paltzgraaf Johan Casimir.) „Franciscus Gomarus, Christo duce fide comite”. (Deze is de bekende contra-remonstrantsche hoogleeraar te Leiden, * 1563, † 1641.)

284. **Guilelmus Durandus** (Durantis), *Rationale divinorum officiorum*. Neurenberg, Ant. Koberger 30 Sept. 1494. 4°.

E. 4°, 487

Typen 14, 21. — H* 6497. — BMC II p. 439. — Holtrop II 576. — Peddie II p. 232. — Pell. 4516. — Pr. 2094.

Op het schutbl.: „Conventus fratrum minorum Recollectorum Heinsbergensium”, veranderd in „Traiectensium” (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr., beschadigden led. stempelband, waarvan de stempels zijn afgeb. bij Hulshof-Schretlen pl. XII 7, 9, 10. — In den catalogus van 1845.

285. **Guilelmus Durandus** (Durantis), *Speculum judiciale cum additionibus Joh. Andreae, a Joh. Aloisio Tuscano editum*. Rome, G. Lauer en Leon. Pflugl 15 Maart 1474. 4 dln. (3 bdn.) 2°. L. 2°, 819

Type 6. — Rubr. β. — H* 6508. — BMC IV p. 38. — Peddie II p. 232. — Pell. 4524. — Pr. 3414.

Op het 1e blad van het 2e dl.: „Est bibliothecae Montis Lucis Traiectensis” (Maastricht). Op het 2e blad van het 3e dl.: „Bibliothecae traiectensis fratrum minorum recollectorum”. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

286. **Guilelmus Durandus** (Durantis), *Speculum judiciale cum additionibus Joh. Andreae et Baldi, a Francisco Moneliensi correctum et editum*. P. I, III, IV. Neurenberg, Ant. Koberger 2 Mei, 2 Juni 1486. 2 dln. 2°.

L. 2°, 801, 802

Typen 8 (82 m.M.), 9. — Rubr. α . — H* 6512. — BMC II p. 429. —
 Peddie II p. 233. — Pell. 4530. — Pr. 2048.

Uit het kapittel van den Dom (S. Maarten) te Utrecht.

287. **Guilelmus de Gouda**, *Expositio mysteriorum missae*. Deventer [Rich. Paffroet] 4 Sept. 1488. 4°. E. 4°. 3461

Typen 3, 4 (88 m.M.). — HMT 64 (112). — Drukkersmerk II HMT 65 (113) b. — Rubr. α . — CA* 883. — C II 2760. — Peddie II p. 293. — Pr. 8978.

Samengeb. met nr. 681.

288. **Guilelmus de Gouda**, *Expositio mysteriorum missae*. Deventer [Rich. Paffroet] 20 Febr. 1490. 4° min. F. 4°. 3954

Type 3, 5. — HMT 64 (112) d 1. — Rubr. α . — Titelhoutsnede (drukkersmerk I) (Conway p. 161). — HMT 65 (113) a. — HC* 7830. — CA* 884. — Peddie II p. 293.

Samengeb. met nr. 328, 700 en Jac. Montanus Spirensis, *De passione ac morte Christi*. Keulen 1511. — In den catalogus van 1845.

Guilelmus Horborch. — Zie: *Decisiones antiquae et novae rotae romanae*.

Guilelmus de Lanicia. — Zie: *Bonaventura, Diaeta salutis etc.*

Guilelmus de Melitona (William de Melton). — Zie: *Alexander de Hales, Summa theologiae*, 1482.

289. **Guilelmus de Ockam**, *In primum librum sententiarum*. [Esslingen, Conr. Fyner] 1483. 2°. E. 2°. 280

Typen 2, 3, 4. — HC* 11945. — BMC II p. 612. — Holtrop II 902. — Pr. 2483. — Zeer defect exemplaar. Bl. 1—26 en 425—468 ontbreken. Bl. 115—136 en bl. 289—294 zijn bijgeschreven in gelijktijdig hs.

Op het 1e en laatste bl.: „Bibliothecae fratrum Minorum Tungris”. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr. led. band, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1845.

290. **Guilelmus de Ockam** *Quodlibeta septem. Tractatus de sacramento altaris*. Straatsburg, [Geo. Husner na 6 Jan. 1491], 2°. F. 2°. 171

Typen 1, 5. — H* 11941. — BMC I p. 141. — Pr. 660. — Zie over den drukker: Voullième, *Zur ältesten Buchdruckergeschichte Strassburgs*

(Zentralbl. f. Bibliothekswesen XXXII-1915 p. 309 vlg.). — Bl. 1—6 (titelbl. en tabula) ontbreken.

In den catalogus van 1670.

291. **Guilelmus Peraldus** (Perault), *Sermones*. Tübingen, Joh. Otmar 18 Febr. [14]99. 2o. E. 2o. 158

Typen 7, 13. — H* 8323. — BMC III p. 702. — Peddie II p. 307. — Pr. 3230.

Op het schutbl., bl. 280 en het laatste bl.: „Liber monasterii s. pauli In trajecto inferiori”. — Deze sermones zijn niet van Guilelmus Alvernus; zie: Hurter II-1906 kol. 263. — In oorspr. doch beschadigden led. band, waaraan de doppen en sloten ontbreken.

292. **Guillermus de Parisiis**, *Postilla super epistolas et evangelia de tempore et de sanctis et pro defunctis*. Delft [J. Jacobsz. van der Meer] 26 Sept. 1480. 2o. E. 2o. 901

Type 1*. — HMT 82 (105) b. — HC 8256. — CA* 897. — Peddie II p. 308.

Op het 1e bl.: „Sancti Johannis.” (waarschijnlijk uit het kapittel van S. Jan te Utrecht). — In oorspr. led. stempelband, waaraan de doppen en sloten ontbreken. Titel achter hoorn. — Samengeb. met hs. 154. — In den catalogus van 1670.

293. **Guillermus de Parisiis**, *Postilla super epistolas et evangelia de tempore et de sanctis et pro defunctis*. Bazel, Nic. Kessler 1 Dec. 1489. 2o. E. 2o. 376

Typen 1, 2, 4. — BMC 180 (160) 93, 82a. — Drukkersmerk. — B. p. 450. — H 8270. — BMC III p. 768. — Peddie II p. 308. — Pr. 7677.

294. **Guillermus de Parisiis**, *Postilla super epistolas et evangelia de tempore et de sanctis et pro defunctis*. Straatsburg [Geo. Husner] 4 Maart 1493. 2o. G. 2o. 324²

Typen 1, 3, 4. — HC* 8281. — BMC I p. 142. — Peddie II p. 308. — Pr. 635. — Zie over den drukker: E. Voulliéme, Zur ältesten Buchdruckergeschichte Strassburgs (Zentralbl. f. Bibliothekswesen, XXXII-1915 p. 309 vlg.).

Samengeb. met nr. 76 en 448.

295. **Guillermus de Parisiis**, *Postilla super epistolas et evangelia de tempore et de sanctis et pro defunctis*. Keulen, Hei. Quentell 1494. 4o. E. 4o. 107

Typen 3, 6, 7. — Titelhoustnede I (Schr. 4145). — HC* 8285. — Peddie II p. 308. — VK 537.

Op het titelbl.: „Ex donatione Hub. a Buechel”. Zie over hem de aantek. bij nr. 91. — In den catalogus van 1835.

296. **Guillermus de Parisiis**, Postilla super epistolas et evangelia de tempore et de sanctis et pro defunctis. Keulen, Hei. Quentell 1497. 4°. E. 8°, 9331

Typen 3, 6, 7. — C II 2871. — Peddie II p. 308. — Schr. 4125. — VK 538. — Bl. 1—4 ontbreken. — Bl. 5a: Incipiūt postille super ep̄las et euangelia (bij VK: ...euangelia et ep̄las).

Op het titelbl. van het 2e stuk: „M. Jacob schyllynx brede“. — Waarschijnlijk uit de Maastrichtsche collectie. — Samengeb. met nr. 453.

297. **Guillermus de Parisiis**, Postilla super epistolas et evangelia de tempore et de sanctis et pro defunctis. P. I. [Spiers, Pt. Drach] z. j. 2°. E. 2°, 2132

Type 2. — C II 2862. — Peddie II p. 307.

Op bl. 1b: „Pertinet regularibus in traiecto“. — Zie over den schrijver: Wetzer u. Welter's Kirchenlexikon² XII-1901 kol. 1622. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschreven en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 4, 8. — Samengeb. met nr. 487 en 503.

298. **Guy de Chauliac (Cauliacus)**, Guidon de la pratique en chirurgie. Lyon, Joh. Fabri (Schmidt) 27 Aug. 1485. 4° min. N. 4°, 10

234 bladen, signat. a—C⁸D¹⁰, 39 regels, 2 kol. — Type 1, 27. — Rubr. α bij type 1. — Directors. — Diviezen. — HC 4815. — Peddie II p. 164. — Bl. 1a: Le guidon en francois. Bl. 1b □. Bl. 2a α: [(P)⁵]. Vis'que ie auray rendu/ graces a dieu qui donne/ vie perpetuelle aux ames/ et sante aux co2 ps.... Bl. 233b βr. 23: ¶ Cy finist le liure appelle guidon/ de la p2ac-tique en cirurgie de maistre/ guidon de calliac tres excellent docte2/ et maistre en medicine et en cirurgie/ Imp2ime a lyon par Johānes fab2i/natif dalemaigne Lan de grace Mil/cccc.lxxxv. et le. xxvij. iour daoust. Bl. 234 □. Op bl. 1a: „Ex donatione Pollionis“. Zie over hem de aantEEK. bij nr. 49.

299. **Hartmann Schedel**, Liber chronicarum. Neurenberg, Ant. Koberger 12 Juli 1493. 2°. S. 2°, 1

Typen 9, 16. — Initialen a, b. — Houtsn. van Wohlgermuth en Pleidenwurff (Schr. 5203). HC* 14508. — BMC II p. 437. — Holtrop II 575. — MMW II 671. — Pr. 2084. — De initiaal van bl. 21a (nr. 1) bevat een fraaie N. Ned. miniatuur voorstellende S. Bruno (?). Op bl. 21b is de groote houtsn. uit de hand gekleurd en zijn de schilden ingevuld met het wapen van Utrecht, met S. Maarten, en dat van het geslacht Gaesbeek, waartusschen het j. 1524, dat ook den datum vaststelt van de op bl. 21a aangebrachte miniatuur. Zie: J. Hintzen, De geminieerde hss. der Utr. Universiteitsbibliotheek (Het Boek, X-1921 p. 13). Het wapen van Gaesbeek doet veronderstellen, dat de voormalige bezitter is geweest Martinus de Gaesbeec, van 1523—1533 kanunnik van S. Marie.

Uit het kapittel van S. Marie. — In den catalogus van 1670.

— Tweede exemplaar.

S. 2°. 1545

Bl. 26 (nr. VI) ontbreekt.

Op het 1e bl.: „Conventus sanctissimi Nominis Jesu prope Rheinbach Ord. Serv. B. M. V. A. 1761". Daaronder: „Sum ex Bibliotheca J. Josephi Helden Bongardensis, Pastoris in Neukirchen; AA.LL. et Philosophiae Magistri in Caesarea Regea Universitate Pragae Bohemorum. Neukirchen in Festo Nativitatis B. V. M. 1808". Op bl. 2a: „Dono datus Venerabili Residentiae Sanctissimi Nominis Jesu prope Rheinbach 1740".

Haymo, De christianarum rerum memoria. — Zie: **Petrarca**, Res memorandae.

Hegius, Alexander. — Zie: **Alexander Hegius**.

300. **Helias Regnier**, Casus longi Sexti et Clementinarum. Straatsburg, [Joh. Prüss] 1488. 2°. L. 2°. 7591

Typen 4, 5 of 6, 8. — H* 13842. — Pr. 540.

Op de keerzijde van het 1e bl.: „liber petri de amerongen Canonici beate marie traiectensis". Zie over hem de aantek. bij nr. 107. — Samengeb. met nr. 514.

Helwicus Teutonicus. — Zie: **Johannes de S. Geminiano**.

Henricus de Gorinchem. — Zie: **Petrus Lombardus**, Liber sententiarum 1487.

Henricus de Gorinchem, Opus collativum de quadam puella, quae olim in Francia equitavit. — Zie: **Johannes Gerson**, Opera. 1488.

301. **Henricus Herp**, Sermones. Spiers. Pt. Drach [na 17 Jan. 1484]. 2°. E. 2°. 302

Typen 1, 7, 8. — Drukkersmerk. — HC* 8527. — BMC II p. 493. — MMW II 713. — Pr. 2353. — De dateering volgens Proctor. — Blad 25 gedeeltelijk uitgescheurd. Bladen 120—139 en 233 ontbreken.

Op bl. 1a: „frater Jaspas procuravit". Op bl. 2a en 20a: „Est bibliothecae fratrum minorum montis lucis" (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 14, pl. VII 17. — In den catalogus van 1845.

Henricus Niffer. — Zie: **Dominicus de Sancto Geminiano**, Lectura super VI. decretalium, vóór of in 1479.

302. **Henricus de Piro**, Super institutiones. [Keulen, Joh. Koelhoff c. 1482]. 2°. L. 2°. 7921
 Typen 4, 9 (85 m.M.). — C II 1356. — Holtrop II 186. — VK 551.
 Op blad 2a: „Ex bibliotheca Ecclesiae Beatae Mariae Trajectensis”. —
 Samengeb. met nr. 473 en 762.
303. **Henricus Spyccker**, Calendarium. Nijmegen, G. van Leempt [c. 1479]. H. 2°. 504
 1 blad (fragment), de keerzijde □. — Type 1 (110 m.M.). — CA 1596a
 (3e suppl.). — Houtsn. (wapen van Nijmegen). — Niet in Einblattdrucke.
- Hermes Trismegistus**, Dialogus. — Zie: **Apuleius**, Opera.
- Herodianus, Aelius**, De numeris. — Zie: **Theodorus Gaza**, Grammatica introductiva.
- Herolt, Johannes**. — Zie: **Johannes Herolt**.
- Herophile**, Carmina de Christo Jesu. — Zie: **Theocritus**, Eclogae.
304. **Herveus Natalis** (de Nédellec) seu **Brito**, Quodlibeta. Venetië, Ren. de Novimagio 11 Juli 1486. 2°. Hs. 215
 Type 7. — HC* 8530. — Pr. 4447. — Bl. 96 (□) ontbreekt.
 Samengeb. met hs. 215 en met nr. 484.
- Hesiodus**, Theogonia. Scutum Herculis. Georgicon. — Zie: **Theocritus**, Eclogae.
305. **Hieronimus**, Commentaria in Bibliam. Venetië, Joh. en Greg. de Gregoriis 1497, 25 Aug. 1498. 2 dln. 2°. G. 2°. 246, 247
 Typen 11, 207, 32. — Initialen a, b, n, w, z en nog een: 55 × 47 m.M. (niet bij Häbler). — Rubr. ε. — Drukkersmerk I en III. — H* 8581. — Pr. 4558. — Dl. I, bl. 9, r. 3: questiones (Hain: quaestiones). Dl. II, bl. 1, r. 2: (LA)MENTATIONVM HIEREMIAE PROPHETAE (dit laatste woord door Hain weggelaten).
 Op bl. 458a van dl. II: „Pertinet ad librariam domus S. Hieronymi in traiecto”. — In oorspr. beschadigde led. banden, waaraan de sloten ontbreken.
306. **Hieronimus**, De viris illustribus. [Utrecht, Nic. Ketelaer en G. van Leempt c. 1473]. 2°. F. 2°. 3081

- Type 1. — HMT 37 (38) 1. — CA* 933. — C II 2956. — MMW II 207. — Pr. 8846.
 Samengeb. met: P. Wann, Quadragesimale. Hagenau 1508.
307. **Hieronymus, Epistolae.** Mainz, Pt. Schöffier 7 Sept. 1470. 2°.
 G. 2°. 1
 Type 5. — H* 8554. — BMC I p. 26. — Pr. 92. — Op perkament. — Bl. 201—408 ontbreken. Van deze ontbrekende bladen zijn er eenige gebruikt als schutbladen in boeken uit de boekerij van Hub. Buchelius, nl. in: E. 4°. 81; G. 2°. 210; H. 2°. 114, 118, 124; S. 4°. 226; T. 2°. 23; voorts 4 losse fragmenten, waarvan twee uit F. 8°. 119. — Bl. 5a: Ad laudem beatissime trinitatis. exaltationem (bij Hain: exaltationis). — Versierd met 6 initialen waaruit zich capillair ornament ontwikkelt, en met 1 miniatuur, W. Duitsch omstr. 1470, met randversiering bij elke „distinctio”. Zie J. Hintzen, De geminieerde hss. der Utr. Universiteitsbibliotheek (Het Boek, X-1921 p. 13). — Zie de afb. t. o. den titel.
 Op het 1e schutbl.: „Liber Ade de Craenleyde pastoris In Gouda et canonici bergensis supra Zoniam” (doorgehaald) en daaronder: „Pro conventu fratrum Hieronymi In traiecto inferiori”. — In oorspr., herstelden led. band met doppen; de sloten ontbreken.
308. **Hieronymus, Epistolae.** Venetië, Ant. Bartholomei [Miscomini] 22 Jan. 1476. 2 dln. (1 bd.) 2°.
 G. 2°. 193
 Type 2. — HC* 8556. — Holtrop II 442. — Pr. 4356. — Dl. I 158 bl. bl. 1 en 158 □. Dl. II 206 bl. (bl. 1, 205 en 206 □). Bl. 206 ontbreekt.
 Op het schutbl. (doorgehaald): „liber magistri Christofori de aemstel ex traiecto inferiori oriundi”. Zie over hem de aanteeek, bij nr. 19. Op bl. 2a: „Pertinet ad carthusienses prope trajectum”.
309. **Hieronymus, Epistolae.** Rome, 2 dln. I Arn. Pannartz 28 Maart 1476. II. Ger. Lauer 1 April 1479. 2°.
 G. 2°. 135, 136
 Dl. I: Type 2. Dl. II: Type 10. — HC 8555. — Holtrop II 348 (II). — Bl. 11a van dl. I en bl. 9a van dl. II met versierde beginletters en randen op gouden grond. Beneden in beide randen het wapen van Beieren-Pfaltz-Lützelstein, en in de beginletter M van dl. I het jaartal 1479. De spreukbanden zijn gemerkt D. C. A. (misschien de initialen van den verluchter). Waarschijnlijk afkomstig van een vorst of een primaat uit het Beiersche huis. Zie: J. Hintzen, De geminieerde hss. der Utrechtsche universiteitsbibliotheek (Het Boek X-1921 p. 13).
 In moderne half led. banden. — In den catalogus van 1670.
310. **Hieronymus, Liber adversus Helvidium de perpetua virginitate b. Mariae.** [Acc. eiusdem] epistola ad Gaudentium de institutione filiae et epistola ad Panmachium et Oceanum. Augustinus, Tractatus de caritate. [Keulen, drukker van den Dictys c. 1471]. 4°.
 Hs. 232

Type 1. — HC 8575. — Holtrop II 158. — MMW II 470. — Pr. 986. — VK 575. — Zie over den drukker: Voulliéme, Die deutschen Drucker des XV. Jahrh. (1916) p. 30.

Op het eerste schutbl.: „Liber monasterii sancti Pauli in traiecto inferiori”; daaronder: „Liber Simonis de traiecto”. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 6, pl. I 10, 13, 15, 16. — Samengeb. met nr. 425, 618 en hs. 232.

Hieronymus. — Zie: *Vitas patrum*, aantekening.

Hieronymus, Epistola ad Susannam lapsam et ad Heliodorum. — Zie: *Augustinus* (Pseudo-), Epistola ad b. Cyrillum.

Hieronymus, Tractatus pro consolatione infirmorum. — Zie: *Dialogi decem variorum auctorum*.

Hippocrates, Aphorismi cum commentis Galeni. — Liber pronosticorum. — Liber de regimine acutorum morborum. — Epidemiae. — Liber de natura fetus. — Liber introductorius de lege. — Liber, qui dicitur iusiurandum. — Zie: *Articella*.

Historia Alexandri Magni. — Zie: *Leo Neapolitanus*.

311. **Historia nova undecim millium virginum.** [Keulen, Joh. Guidenschaff]. 25 Mei 1490. 4o. H. 4o. 380

Typen 2, 3. — HC 8745. — BMC I p. 258. — Pr. 1214. — VK 583. — Zie over den drukker de aantek. bij nr. 21.

Historia scolastica. — Zie: *Petrus Comestor*.

Historia trium regum. — Zie: *Johannes de Hildesheim*.

Historiae plurimorum sanctorum ex diversis libris collectae. — Zie: *Jacobus de Voragine*, *Legenda aurea*. 1483.

312. **Historie van die seven wise mannen van Romen.** Delft, [Jac. Jaczn. van der Meer] 13 Jan. 1483. 4o. S. 4o. 3773

Type 1*. — Houtsneden (Conway, p. 112, 113). — HC 8738. — CA 953. — Bl. 1a □. Bl. 1b Houtsnede. Bl. 2a (m. signat. a ij): Hier beghint die hysto2ie van die seuen wise/ mannen van romen Welke hysto2ie bouenma/ten scoē eñ ghenoechlic is om ho2ē. eñ oec v2eem/de eñ luttel ghehoort: want si nu nuwelic in/dit voerleden iaer vā lxxix. ghetranslateert ende/

ouer geset wt den latine in goeden duytsche. op/dattet die leeke luden oec moghen verstaen/. Het overige als bij Campbell.

Zie over dit volksboek: A. J. Botermans, Die hystorie van die seven wijse mannen. Acad. proefschr. Haarlem 1898. — Samengeb. met nr. 220 en 387.

Holcoth, Robertus. — Zie: Robertus Holcoth.

Holgot, Robertus. — Zie: Robertus Holcoth.

Hollen, Gotschalculus. — Zie: Gotschalculus Hollen.

313. **Homiliarius doctorum.** Homiliae et postillae venerabilium doctorum super evangelia, a Paulo Diacono collectae. Keulen, Conr. Winters von Homburg [c. 1478]. 2 dln. (1 bd.) 2°. E. 2°. 217

Typen 1, 2. — HC 8789 (dl. II). — BMC I p. 250 (dl. II). — Holtrop II 226 (dl. II). — Pr. 1192 (dl. II). — VK 901.

Op het 1e schutbl.: „Pertinet ad Regulares In traiecto”.

314. **Homiliarius doctorum.** Homiliae et postillae venerabilium doctorum super evangelia, a Paulo Diacono collectae. Spiers, Pt. Drach 7 Sept. 1482. 2°. E. 2°. 371

Typen 1, 7. — Drukkersmerk. — HC* 8790. — BMC II p. 492. — Pr. 2351.

Op bl. 1a: „Ex penum(?) libraria fratris Valentini Sigleri mancipium autem sanctae virginis Mariae”. Onderaan: een monogram met gravenkroon. On het schutbl. achterin: „Frater Aegidius Köler est possessor huius libri A^o 1590”. — In oorspr. zwijnsled. stempelband met sloten.

315. **Horatius, Opera cum commentariis Christophori Landini.** Venetië, Ren. de Noviomagio 6 Sept. 1483. 2°. X. 2°. 119

Typen 4, 5. — HC* 8882. — Pr. 4446.

Op het schutbl.: „Ex legato domini alberti Schuersack, quondam canonici et scholastici huius ecclesie beate Mariae Traiectensis”. Zie over hem de aantek. bij nr. 72.

Horologium devotionis. — Zie: Bertholdus.

Hubertinus Clericus. — Zie: Ovidius, Heroïdum epistolae.

316. **Hugo de Argentina, Compendium theologiae veritatis.** [Keulen] N[icolaus] G[ötz c. 1475]. E. 2°. 792

Type 1. — H* 433. — Peddie I p. 14. — Pell. 273. — VK 38.

Op het 2e schutbl.: „Gecoft int. erffhuys decani S. Johannis pro iij stuferis“. — Vroeger werd dit werk toegeschreven aan Albertus Magnus e. a. Zie hierover: Hurter II-1906 kol. 383, en The Catholic Encyclopedia VII-[1910] p. 523, i. v. Hugh of Strasburg. — In oorspr. led. stempelband. — Samengeb. met nr. 376 en 512. — In den catalogus van 1608.

317. **Hugo de Argentina**, *Compendium theologiae veritatis* [Deventer, Rich. Paffroet c. 1480]. 2°. E. 2°. 731

Type 2*. — HMT 64 (112) b. — HC* 436 (1). — CA* 473. — MMW II 71. — Peddie I p. 14. — Pell. 276. — Pr. 8960. — Dit werk is tegelijk gedrukt met: Bernoldus, *Distinctiones de tempore et de sanctis*. Zie de aantek. aldaar (nr. 130).

Samengeb. met nr. 130. — In den catalogus van 1670.

318. **Hugo (de Vinac) de Prato florido**, *Sermones de sanctis*. Heidelberg [drukker van den Lindelbach (Hei. Knobloch tzer)] 21 Jan. 1485. 2°. E. 2°. 86

Typen 1, 2. — HC* 9007. — BMC III p. 666. — Zie over den druk: Voulliéme, *Die deutschen Drucker des XV. Jahrh.* (1916) p. 52.

Op het 1e en het laatste bl.: „liber monasterii S. Pauli in Traiecto inferiori“. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 6, pl. I 10, 13, 15; doppen en sloten ontbreken. — In den catalogus van 1608.

319. **Hugo (de Vinac) de Prato florido**, *Sermones dominicales super evangelia et epistolas*. [Straatsburg, Geo. Husner niet na 1478]. 2°. E. 2°. 320

Typen 3, 4. — H* 8997. — BMC I p. 85. — Pr. 364. — Zie voor de dateering de aantek. bij BMC I p. 85. — Bl. 1 (□) ontbreekt.

Op bl. 2a en 477b: „Bibliothecae fratrum Minorum Tongris“.

320. **Hugo (de Vinac) de Prato florido**, *Sermones dominicales super evangelia et epistolas*. [Straatsburg, Geo. Husner] z. j. 2°. E. 2°. 319

Typen 3, 4. — H* 8996. — BMC I p. 85. — Pr. 363. — Bl. 1—10 (de tabel) ontbreken.

Op bl. 11: „Est bibliothecae fratrum minorum montis Lucis“ (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie.

321. **Hugo (de Vinac) de Prato florido**, *Sermones dominicales super evangelia et epistolas*. [Straatsburg, drukker der Vitas patrum] z. j. 2°. E. 2°. 71

- Typen 1, 2. — B. p. 327. — H* 9002. — Zie over den drukker: Voulliéme, Die deutschen Drucker des XV. Jahrh. (1916) p. 109, 110; en BMC p. 98. Op het laatste bl.: „Dominus nicolus filius Petri curatus ecclesie egmondensis maritime”. — In oorspr. led. stempelband, waaraan de doppen en sloten ontbreken. — In den catalogus van 1608.
322. **Hugo de S. Caro** (St. Cher), *Postilla super Psalterium*. Venetië, Joh. en Greg. de Gregoriis 12 Nov. 1496. 2o. 111. C. 9
 Typen 14, 15, 29. — Init. a, b en een van 50 × 42 m.M. (niet bij Häbler). — Drukkersmerk I. — Rubr. α, μ. — H* 8972. — Pr. 4554.
 Op bl. 1a: „fratrum Capucinatorum Trudonensium”. — Waarschijnlijk uit de Maastrichtsche collectie.
323. **Hugo de S. Caro** (St. Cher), *Postilla super Psalterium*. Neurenberg, Ant. Koberger 31 Jan. 1498. 2o. 111. C. 2
 Typen 14?, 15, 19. — Rubr. α en nog een van 15 m.M. (niet bij Häbler). — HC* 8973. — BMC II p. 444.
 Op het titelbl.: „Sum Henrici Donck busschii pretoris civitatis Endoviensis 1603 5/10 14”. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.
324. **Hugo a S. Victore**, *Opera*. [Straatsburg, drukker van den Henricus Ariminensis niet na 1475]. 2o. F. 2o. 106
 Type 1. — HC* 9022. — BMC I p. 78. — MMW II 765. — Pr. 313. — 246 bln. (bl. 245, 246 (beide □) ontbreken).
 Op bl. 1a: „Pertinet ad Carthusienses prope traiectum”. — Zie over deze verzameling: B. Hauréau, Les oeuvres de Hugues de S. Victor, p. 207 (Paris 1886), en over het jaar van uitgave: Collijn, Katalog der Inkunabeln der kgl. Universitäts-Bibliothek zu Uppsala (1907) 738. — In oorspr. led. band, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1608.
325. **Hugo Spechtshart** (Reutlingensis), *Flores musicae omnis cantus Gregoriani*. [Straatsburg, Joh. Prüss c. 1498]. 4o. F. 4o. 3483
 Typen 7, 8 (79 m.M.). — Titelhoutsn., smidse met waterwerk, dezelfde houtsn. op bl. 6b, en muzieknoden in houtsn. (Schr. 5271a). — HC* 7173. — BMC I p. 126. — Pr. 569. — Bl. 86 (□) ontbreekt.
 Zie over den schrijver en de verschillende drukken van dit voor de muziekgeschiedenis zoo hoogst merkwaardige boek de inleiding van C. Beck tot de nieuwe uitgaaf in: Bibliothek des litterar. Vereins in Stuttgart LXXXIX-1868 p. 8, 9. Ons ex., van den 3en druk, bevat de houtsnede in duplo, die in de vorige drukken gemist wordt. De afdruk op bl. 6b bevat op de voorzij eene Lat. verklaring van de voorstelling, hier verkort weergegeven: bovenaan Tubal (uitvinder der tonen) met zijne

Nr. 325. Hugo Spechtshart. c. 1498.

twee zuilen, in het verschieft de arke Noachs; in het midden Pythagoras, de eerste uitvinder der muziek bij de Grieken, die de tonen door de hamerende smidsgezellen voortgebracht afweegt; links vooraan een molenrad met ruischend water. — Samengeb. met nr. 327 en 684.

326. **Humbertus de Romanis**, De predicatione sanctae crucis. [Neurenberg, Pt. Wagner c. 1495]. 4o. min. E. 4o. 2381
 Typen 1, 4?. — Rubr. α . — HC* 9029. — BMC II p. 465. — Holtrop II 876. — Pr. 2193.
 Samengeb. met nr. 525. — In den catalogus van 1670.
327. **Hymnarius**. Expositio hymnorum. [Straatsburg, Joh. Prüss? c. 1489]. 4o. min. F. 4o. 3482
 Typen 6 (64 m.M.), 10 en een geinterliniëerd type: M⁸⁸, 10 r. = 60—69 m.M. — Rubr. α, β, γ . — H* 6779. — Peddie II p. 244. — Pell. 4674.
 Samengeb. met nr. 325 en 684.
328. **Hymnarius**. Expositio hymnorum. Keulen. Hei. Quentell 10 Maart 1499, 4o. F. 4o. 3951
 Typen 6, 7, 9, 10. — Init. e, f. — Rubr. β . — H* 6793. — MMW II 556. — Pell. 4690. — Pr. 1438. — VK 607. — Bl. 78 ontbreekt.
 Samengeb. met nr. 288, 700 en Jac. Montanus Spirensis, De passione ac morte Christi. Keulen 1511.
- Ibn Sina**. — Zie: **Avicenna**.
- Ignatius**, Epistolae. — Zie: **Dionysius (Pseudo-) Areopagita**, Opera.
329. **Innocentius III** (Johannes Lotharius), Liber de miseria conditionis humanae et quattuor tractatus aliorum auctorum. [Acc.] Johannes Nider, Tractatus de contractibus mercatorum. Johannes de Nigro Monte, Articuli. [Leuven, Joh. van Westfalen c. 1485]. 4o. min. E. 4o. 1141
 Type 1b. — HMT 49 (87) b. — HC 10213. — CA 1016. — Pr. 9275.
 Op het 2e en op het laatste bl.: „liber monasterii sancti pauli apostoli in traiecto inferiori A.D. 1542". — In oorspr. led. stempelband, waaraan de sloten ontbreken. — Samengeb. met nr. 379 en 689. — In den catalogus van 1670.
330. **Innocentius IV**, Commentaria in V libros decretalium. Venetië, Joh. Hamann-Herzog 8 Oct. 1491. 2o. L. 2o. 785
 Typen 1, 3. — Drukkersmerk I. — HC* 9193. — Pr. 5187. — Bl. 1 ontbreekt.

Op bl. 2a: „Ludwich Leonaert Hullekens 1682”. — Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht.

Intellectus et modus orationum et contemplationum. — Zie: **Modus** intellectus orationum et contemplationum.

331. **Isidorus Hispalensis**, *Originum sive etymologiarum libri XX*. [Keulen, Conr. Winters von Homburg c. 1478], 2o.

X. 2o. 51

Type 1. — Houtsneefig. — HC* 9271. — VK 706. — Met register in gelijktijdig hs.

Samengeb. met nr. 150. — In den catalogus van 1608.

— Tweede exemplaar.

X. 2o. 17

Met de tabula in gelijktijdig hs. — Op het schutbl.: „Pertinet carthusiensibus prope traiectum inferius”. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 6, pl. I 20, 24.

332. **Isidorus Hispalensis**, *Speculum de summo bono*. [Acc.] **Cyprianus episcopus**, *De duodecim abusivis saeculi liber* [Keulen, Ulr. Zell niet na 1472]. 4o. min.

F. 4o. 1431

Type 1b. — HC* 9281 en HC 5899. — Holtrop II 61, 62. — MMW II 390. — Pr. 856. — VK 704. — Dateering volgens Proctor.

Samengeb. met nr. 18 en 390. — In den catalogus van 1608.

— Tweede exemplaar.

F. 8o. 6242

Samengeb. met nr. 18 en 730.

— Derde exemplaar.

E. 4o. 2131

Op het 2e schutbl.: „Ad usum incertum fratris vincentii de Arnheim conventus Traiectensis Inferioris ordinis fratrum predicatorum”. — Samengeb. met nr. 718.

Isidorus Hispalensis, *Dialogus sive synonyma de homine et ratione*. — Zie: **Jacobus de Gruytrode**, *Colloquium peccatoris et crucifixi Jesu*.

Isidorus Hispalensis, *Tractatus de spirituali consolatione*. — Zie: **Dialogi decem variorum auctorum**.

333. **Jacobus Brutus**, *Aurea corona de laudibus litterarum*. Venetië, Joh. Tacuinus 15 Jan. 1496[7] 4o. min.

F. 4o. 3922

Typen 1, 10. — Rubr. *α*. — Drukkersmerk III. — HC* 4026. — Peddie I p. 139. — Pr. 5445.

Op het titelbl. van het 1e stuk: „In usum fratris Aegidii Bruxellensis 1597"; lager: „Pro bibliotheca fratrum Minorum Tr[ajecti] ad Mosam Anno 1602". — Uit de Maastrichtsche collectie. — Samengeb. met: Alphabetum theologicum. Hagenau 1531, en: Eucharius, Formulae intelligentiae spiritualis. Bazel 1530. — In den catalogus van 1845.

334. **Jacobus de Clusa**, Tractatus de contractibus qui fiunt cum pacto redemptionis perpetuorum censuum seu ad vitam. [Keulen, Arn. Therhoernen c. 1470]. 4o. min. A. 4o. 3316
Type 1. — HC 9342. — BMC I p. 203. — Holtrop II 136. — Pr. 954. — VK 612.

Samengeb. met nr. 80, 176, 492, 670, 671 en 672.

Jacobus de Clusa. — Zie: **Jacobus de Gruytrode**, Colloquium peccatoris et crucifixi Jesu. Aanteekening.

335. **Jacobus de Dondis**, Aggregator de medicinis simplicibus. [Straatsburg, Ado. Rusch] z. j. 2o. O. 2o. 56
Type 2. — H* 6395. — BMC I p. 64. — Holtrop II 664. — Peddie II p. 229. — Pell. 4435. — Pr. 248.

Op bl. 1a: „Ex dono E. Pollionis". Zie over hem de aantek. bij nr. 49. — In den catalogus van 1608.

Jacobus de Erfordia. — Zie: **Jacobus de Clusa**.

Jacobus Fusigna, Libellus artis praedicationis. — Zie: **Guido de Monte Rocherii**, Enchiridion sacerdotum, 6 April 1476.

336. **Jacobus de Gruytrode**, Colloquium peccatoris et crucifixi Jesu. [Acc.] De beatitudine claustrali. **Isidorus Hispanensis**, Dialogus sive synonyma de homine et ratione. Antwerpen, Claes Leeu 17 Mei 1488. 4o. F. 4o. 301

Typen 1, 2. — HMT 106 (62) d. — Init. a, f (van Ger. Leeu). — Rubr. *γ* (van Ger. Leeu). — HC 9296. — CA* 466. — Pr. 9431.

Het colloquium wordt algemeen toegeschreven aan **Jacobus de Gruytrode** (zie: Biographie nation. de Belgique. X-1888/'89 p. 75 vlg.; Hurter II-1906 kol. 980), en ten onrechte aan **Jacobus de Clusa**.

337. **Jacobus de Gruytrode**, Specula status vitae humanae. Neurenberg, Pt. Wagner 28 Jan. 1495. 4o. min. E. 4o. 1811

Type 1. — Rubr. α . — HC* 6246. — BMC II p. 465. — Holtrop II 588. — MMW II 684. — Peddie II p. 220. — Pell. 4332. — Pr. 2251.

Op het titelbl.: „Sum cartusianorum prope Vltrajectum”. — Zie over den auteur de aantek. bij: Catalogus cod. mss. bibl. univers. Rheno-Traject. II (1909) nr. 236. — In oorspr., beschadigden led. stempelband, waaraan de sloten ontbreken. — Samengeb. met nr. 338 en 339.

338. **Jacobus de Lenda**, Sermones de adventu. Parijs, F. Baligault. Z. j. 4°. E. 4°. 1812

Typen 2, 3 en een type (70 m.M.), niet bij Häbler. — Rubr. α — Drukkersmerk II (op het 1e bl. zonder omlijsting, 94 × 58 m.M., op het laatste bl. met ander onderschrift). — C II 3542.

Samengeb. met nr. 337 en 339.

339. **Jacobus de Lenda**, Sermones quadragesimales. Parijs, F. Baligault 5 Febr. 1499 [1500]. 4°. E. 4°. 1813

Typen 2, 3 en een type (70 m.M.) niet bij Häbler. — Rubr. α Drukkersmerk II. (Op het 1e bl. zonder omlijsting 94 × 58 m.M., op het laatste bl. met ander onderschrift). — HC 10009.

Samengeb. met nr. 337 en 338.

340. **Jacobus Magni**, Sophologium. [Straatsburg, Ado Rusch] z. j. 2°. B. 2°. 111

Type 1. — HC* 10471. — BMC I p. 62. — Pr. 240. — Zie over den drukker de aantek. bij nr. 81.

Op het 1e en het laatste bl.: „Pertinet ad Carthusienses extra muros traiectenses”. Op het laatste bl.: „Sum Cartusianorum prope Vltraiectum”. — In oorspr. led. band, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1608.

341. **Jacobus Montanus**, Odarum spiritualium liber. [Deventer, Rich. Paffroet c. 1495]. 4° min. F. 4°. 303

Typen 3, 4 (20 r. = 104 m.M.), 5, 6. — HMT 64 (112) d 1, e 2. — Rubr. α . — B. p. 521. — CA 1269a (Supplem. II). — C II 4350.

In den catalogus van 1608.

342. **Jacobus de Voragine** (Viraggio), Legenda aurea. Keulen, Conr. Winters von Homburg 20 Aug. 1478. 2°. H. 2°. 446

Type 1. — MMW II 527. — Pr. 1164. — VK 618. — Bl. 102 defect. Bl. 133 en 142 in hs.

In den catalogus van 1838.

343. **Jacobus de Voragine** (Viraggio), Legenda aurea. [Deventer] Rich. Paffroet 1479. 2°. H. 2°. 248

Type 1. — Rubr. α . — CA 1752. — Pr. 8945.

Op het 1e bl.: „Liber iste spectat ad Wilhelmum filium Adriani de Dordracho ex donatione reverendi domini Vsbutensis(?) domini sui qui ejus usum reservavit sibi ad vitam. Sed nunc est liber fratris Johannis de Hasselt ordinis Carmelitarum In Trajecto. Ita est de Hasselt". Waarschijnlijk te Utrecht, aangezien aldaar in 1522 een Carmelietenklooster bestond en het boek reeds in den catalogus van 1608 vermeld wordt. — In oorspr. beschadigden led. band, waaraan de sloten ontbreken.

344. **Jacobus de Voragine** (Viraggio), *Legenda aurea*. Keulen, Joh. Koelhoff 1479, 2°. H. 2°, 447

Type 4. — C II 6416. — VK 619. — Bl. 1 en 314 ontbreken. Bl. 2 en 3 zijn defect.

In oorspr. beschadigden led. stempelband, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1845.

345. **Jacobus de Voragine** (Viraggio), *Legenda aurea*. [Straatsburg,] z. n. 1481, 2°. H. 2°, 249

Typen 1, 2, 3 (volgens Proctor). — BMC I p. 96. — C II 6423. — Pr. 413. — Zie over den drukker: Voulliéme, *Die deutschen Drucker des XV. Jahrh.* (1916) p. 109.

In den catalogus van 1670.

346. **Jacobus de Voragine** (Viraggio), *Legenda aurea. Historiae plurimorum sanctorum ex diversis libris collectae*. [Keulen, Ulr. Zell] 1483, 2°. H. 2°, 448

Typen 2, 3 (81 m.M.). — BMC I p. 197. — C II 6434. — Holtrop II 115. — MMW II 431. — Pr. 905. — VK 623. — Bl. 1—227 en 457—462 ontbreken.

De *Historiae plurimorum auctorum* zijn van een onbekenden auteur. Zie: *Analecta Bollandiana*, XXIX-1910 p. 41.

347. **Jacobus de Voragine** (Viraggio), *Legenda aurea. Usuardus, Martyrologium*. Keulen, Joh. Koelhoff 5 Jan. 1490, 2°. F. 2°, 3152

Typen 15, 17, 18. — Rubr. $\alpha\beta$ (volgens Voulliéme, *Die Typen der Kölner Buchdrucker*, GfT. VI-1912) en nog een rubr. (paragraaf, niet bij Voulliéme). — Init. d. — BMC I p. 229. — C II² 6453. — MMW II 496. — Pr. 1079. — VK 625. — Bl. 253—316 ontbreken, bevattende het slot van de *Legenda aurea* en het *Martyrologium*.

Op het titelbl.: „Bibliothecae fratrum minorum Recollectorum Trudonensium". Zie de aantek. bij nr. 39. — In oorspr. led. stempelband, waaraan de sloten ontbreken. — Samengeb. met nr. 400. — Uit de Maastrichtsche collectie.

348. **Jacobus de Voragine** (Viraggio), *Legenda aurea*. [Lyon, J. de Vingle?] 5 Jan. 1495. 4o. min. H. 4o. 342
 Typen 2, 7, 87. — C II 6465. — Bl. 260 (□) ontbreekt.
 Op het titelbl.: „frater Laurentius Ascha Minorita me utitur anno 1580 presentia futuris moderato“. Daaronder: „frater Judocus Doveren“. Daaronder: „Bibliothecae fratrum Minorum Wertensium“. — Uit de Maastrichtse collectie.
349. **Jacobus de Voragine** (Viraggio), *Legenda aurea*. Straatsburg [Geo. Husner] 12 Mei 1496. 2o. H. 2o. 251
 Typen 1, 3. — BMC I p. 146. — C II² 6467. — Pr. 630.
 Uit het Regulierenklooster te Utrecht, zooals blijkt uit de bandversiering. Zie de aantek. bij nr. 10. — In oorspr., beschadigden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 5, 6, 7, 9; de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1608.
- Tweede exemplaar. H. 2o. 252
 Bl. 9 en 10 ontbreken. Bl. 262 en 263 zijn defect. — Op het titelbl. is een 23-regelig Hollandsch bericht omtrent zuster Bertken, vertaald uit het Latijn, naar den brief in haar doodkist, 1514. (Verg. hierover: Tijdschr. voor gesch., oudh. en statistiek van Utrecht onder red. van N. van der Monde, V-1839, blz. 289).
350. **Jacobus de Voragine** (Viraggio), *Passionael*. Utrecht, Ja. Veldener 12 Sept. 1480. 2 dln. 2o. H. 4o. 21, 22
 Type 5. — HMT 39 (20) 1a. — Init. a, b. — HMT 40 (24). — Houtsn. (Conway p. 24, 25). — Drukkersmerk III. HMT 39 (29) 3. — CA* 1757. — C II 6510. — Holtrop I 52. — MMW II 220. — Pr. 8859 — Bl. 6—9, 98 en 103 van het 1e deel, en bl. 1, 2, 351 van het 2e deel in photographische reproductie.
 In den catalogus van 1835.
351. **Jacobus de Voragine** (Viraggio), *Passionaal*. Zwolle, Pt. van Os 1 Sept., 18 Nov. 1490. 2 dln. (1 bd.) 2o. H. 2o. 380
 Typen 5, 6. — HMT 90 (82) a; 94 (85) a 1. — Init. a. — 2 houtsneden (Conway p. 105, 106). — Drukkersmerk I, III. — HMT 90 (82) a 1; 92 (83) b. — CA* 1766. — C II 6519. — MMW II 237. — Pr. 9136, 9137.
 Op de laatste blz. van dl. I: „Evert Hermansoen Van de Poll“. Zie over hem de aantek. bij nr. 49. — In XVIe-eeuwschen herstelden led. stempelband, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1835.
352. **Jacobus de Voragine** (Viraggio), *Passionael*. Delft, H. Eckert van Hombergh Aug. 1499, 1500. 2 dln. (1 bd.) 2o. H. 2o. 253

Typen 1, 2. — HMT 85 (108) b 1. — Houtsneden (Conway p. 126). — Drukkersmerk I (van Christiaan Snellaert). — Rubr. α . — CA* 1767. — C II² 6520. — Bl. 202 van dl. II ontbreekt. — De letters van de houtsn. van het zomerstuk zijn in één blok gesneden. — Het drukkensmerk op het laatste bl. stemt wat den rand betreft niet overeen met dat van HMT 85 (108) b 3.

In den catalogus van 1835.

353. **Jacobus de Voragine** (Viraggio), *Sermones de sanctis*. Straatsburg, Joh. Grüninger 14 Juli 1484. 2°. E. 2°. 75

Typen 1, 2. — BMC I p. 103. — C II² 6551. — Holtrop II 340. — Pr. 441. — Op bl. 2a een sierletter met randversiering.

Op bl. 1a en op het laatste bl.: „Liber monasterii s. pauli in traiecto inferiori”. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 6, pl. I 10, 13, 15, 16; de doppen en sloten ontbreken. — In den catalogus van 1670.

354. **Jacobus de Voragine** (Viraggio), *Sermones de tempore*. [Keulen, Corn. Winters von Homburg c. 1478]. 2°.

E. 2°. 315

Type 1 (BMC 99). — B. p. 643. — BMC I p. 247. — C II 6540. — Holtrop II 233. — Pr. 1185. — VK 629. — Dateering volgens VK 629. — Bl. 337 is defect.

Op bl. 2a en 337a: „Bibliothecae fratrum Minorum Tongris”. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845, een ander exemplaar in den catalogus van 1670.

355. **Jacobus de Voragine** (Viraggio), *Sermones de tempore*. [Leuven] Joh. van Westfalen [c. 1490]. 2°. E. 2°. 881

Type 1b. — CA* 1771. — C II 6541. — Pr. 9447.

Op het 1e, 2e en op het laatste bl.: „liber monasterii s. pauli In traiecto inferiori”. — Samengeb. met nr. 408.

356. **Jacobus de Voragine** (Viraggio), *Sermones de tempore et de sanctis*. I. [Bazel, Joh. Amerbach 1485]. 2°. E. 2°. 314

Typen 1, 3, 5 (BMC 185, 106 (92) 92a*). — BMC III p. 748. — C II² 6545. — Zie voor de dateering de aantek. bij: BMC III p. 748.

Op bl. 2a: „Pro Bibliotheca fratrum minorum Weertensium”. Op het laatste bl.: „Pro conventu Weertensi”. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

357. **Jacobus de Voragine** (Viraggio), *Tractatus de operibus et opusculis S. Augustini*. [Keulen, Bartholomäus von Unckel c. 1480]. 4°, min. G. 4°. 45

Type 1. — C II 6557. — Pr. 1157. — VK 630.

Samengeb. met nr. 64, 65, 66 en 71.

Johannes Aloisius Tuscanus. — Zie: **Guilelmus Durandus**, *Speculum judiciale*, 1474.

358. **Johannes Andreae**, *Novella super sexto decretalium Venetië*, Ph. Pincius 1 Maart 1499. 2°. L. 2°. 3521

Typen 17, 13 (85 m.M.). — Rubr. β . — H* 1080. — Peddie I p. 36. — Pell. 668.

Op het titelbl.: „Ex donatione E. Pollionis”. Zie over hem de aantek. bij nr. 49. — In oorspr. herstelden led. stempelband. — Samengeb. met: **Johannes Andreae**, *Mercuriale Venetië* 1504. — In den catalogus van 1608.

Johannes Andreae. — Zie: **Bonifatius VIII**, *Liber sextus decretalium*, 1476. **Clemens V**, *Constitutiones*. 1476 1491. **Guilelmus Durandus**, *Speculum judiciale*.

359. **Johannes Antonius de Sancto Georgio** (da Sangiorgio), *Commentum super usibus feudorum Venetië*, Ph. Pincius 30 Maart 1498. 2°. L. 2°. 2312

Typen 13, 18 en nog een type met M²². — Rubr. β . — HC* 7592.

Samengeb. met nr. 89 en 360.

360. **Johannes Antonius de Sancto Georgio** (da Sangiorgio), *Lectura super titulo de appellationibus Venetië*, Ph. Pincius 23 Sept. 1497. 2°. L. 2°. 2313

Typen 127, 17, 18. — Drukkersmerk, voorstellende den H. Antonius (niet bij Häbler). — Rubr. γ . — HC* 7595. — Pr. 5318. — Zie de afb. op blz. 94.

Samengeb. met nr. 89 en 359.

361. **Johannes Balbus de Janua**, *Summa quae vocatur Catholicon*. [Straatsburg, Ado. Rusch voor 20 Juli 1478]. 2°.

X. 2°. 13

Type 2 (101 m.M.). — HC* 2251. — BMC I p. 65. — Holtrop II 664. — MMW II 747. — Peddie I p. 76. — Pell. 1699. — Pr. 246. — Dateering volgens Collijn, *Katalog der Inkunabeln der Kgl. Universitäts-Bibliothek zu Uppsala* (1907) 220. — Bl. 1 \square . Bl. 189—198 en 372 (\square) ontbreken.

Op het 1e schutbl.: „Sancti Johannis” (vermoedelijk uit het kapittel van S. Jan te Utrecht).

Johannes Baptista Pius (Pio). — Zie: **Plautus**, *Comediae* 1500.

Johannes Beckenhaupt. — Zie: **Bonaventura**, *Quaestiones in IV ll. Sententiarum*.

362. **Johannes Beets**, Praeceptorium divinae legis sive in decalogum commentaria. Leuven, Egidius van der Heerstraten 19 April 1486. 2°. E. 2°. 87

Type 1. — HMT 55 (93) b. — HC* 2736. — CA 260. — Peddie I p. 92. — Pell. 2018. — Pr. 9303. — De in het colophon van het exemplaar der Kon. Bibl. te 's Gravenhage doorgehaalde woorden: „artis impressorie magistrum" ontbreken in dit exemplaar (zie hierover de aantek. bij CA 260).

Defende nos beate pater Antoni.

Sequitur tabula.

Nr. 360. Johannes Antonius de St. Georgio. 1497.

Op het voorlaatste bl.: „Herman de Pasch”. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 21, pl. XIV 1, 2.

363. **Johannes Bertachinus**, Repertorium juris utriusque. Dl. I, III. Neurenberg, Ant. Koberger 25 Oct. 1483. 2°.

F. 2°. 290, 291

Typen 8, 9. — H* 2982. — Peddie I p. 102. — Pell. 2239.

Op het schutbl. van beide deelen: „Ex legato Magistri Martini Grundick, legum doctoris canonici huius insignis ecclesie beate Marie Traiectensis”. Zie over hem de aantek. bij nr. 97. — Uit het kapittel van S. Marie.

364. **Johannes de Bromyard**, Opus trivium perutilium materiarum praedicabilium. [Keulen, Ulr. Zell niet na 1473]. 2°. F. 2°. 54

Type 2. — HC* 3996. — BMC I p. 192. — Holtrop II 97. — Peddie I p. 138. — Pr. 889. — VK 941. — Dateering volgens de aantek. bij: I. Collijn, Katalog der Inkunabeln der Kgl. Universitäts-Bibliothek zu Uppsala (1907) 1220. De auteur wordt hier ten onrechte Philippus genoemd. Zie: Hurter II-1906 kol. 680. — Bl. 1—17, 18 (□) en 298 (□) ontbreken.

Op het schutbl.: „Iste liber pertinet ad carthusienses prope traiectum inferius”. — In oorspr. led. band, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1608.

365. **Johannes de Bromyard**, Summa praedicatorum. Neurenberg, Ant. Koberger 29 Juni 1485. 2°. E. 2°. 342

Typen 7, 9. — H* 3994. — BMC II p. 427. — Peddie I p. 138. — Pell. 3026. — Pr. 2023. — Bl. 1 (□) ontbreekt. — Op bl. 25 een groote beginletter in rood en blauw.

Op bl. 2a: „Bibliothecae fratrum minorum recollectorum Trudonensium”. Zie de aantek. bij nr. 39. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

Johannes Calphurnius. — Zie: **Plutarchus**, Problemata.

366. **Johannes (Chiolus) de Capistrano**, Tractatus de cupiditate. [Keulen, Joh. Koelhoff c. 1482]. 2°. L. 2°. 9352

Typen 7, 9? (10 r. = 96 m.M.). — HC 4376. — BMC I p. 225. — Holtrop II 189. — Peddie II p. 151. — Pell. 3229. — Pr. 1054. — VK 640.

Samengeb. met nr. 235. — In den catalogus van 1670.

— Tweede exemplaar.

E. 2°. 824

Samengeb. met nr. 35, 493 en 740.

367. **Johannes** (a Deo) **Carthusiensis**, *Nosce te*. Heidelberg, [drukker van den Lindelbach (Hei. Knoblochtzer) na 6 Juli 1489]. 4o. Hs. 260

Type 5 en een titeltype (niet bij Häbler). — Rubr. α . — HC* 9389. — BMC III p. 670. — Pr. 3131. — Zie over den drukker de aantek. bij BMC III p. 670, en Voulliéme, *Die deutschen Drucker des XV. Jahrh.* (1916) p. 52.

Uit het Regulierenklooster te Utrecht, zooals blijkt uit de bandversiering. Zie de aantek. bij nr. 10. — In oorspr. led. stempelband zonder sloten, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 4, 8. — Samengeb. met hs. 260.

368. **Johannes** **Cassianus**, *Collationes patrum*. [Brussel, Broeders der gemeenen levens c. 1476—1477]. 2o. E. 2o. 1461

Type 1b. — HMT 62 (74) a. — HC 4561. — CA 399. — MMW II 36. — Peddie II p. 157. — Pell. 3339. — Pr. 9335.

Uit het Karthuizerklooster te Utrecht. — Samengeb. met nr. 752. — In den catalogus van 1608.

369. **Johannes** **Cassianus**, *De institutis coenobiorum, de origine, causis et remediis vitiorum, de collationibus patrum*. Bazel, Joh. Amerbach 1497. 4o. F. 4o. 397

Typen 11, 16, 19 en een Grieksch type. — HC 4564. — BMC III p. 758. — Holtrop II 843. — Peddie II p. 157. — Pell. 3338. — Pr. 7611.

Op het voorste schutbl.: „Libellus iste jure pii doni pertinet fratribus cruciferis conventus nostri Traiectensis" (Maastricht). Op het titelbl.: „Liber patrum Crucigerorum Traiectensium"; op het achterste schutbl.: „Sanctissimus pater Cassander". — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

Johannes Chrysostomus. — Zie **Chrysostomus**, **Johannes**.

370. **Johannes** **Contractus** (de Korte), *Sermones de tempore et de sanctis per totum annum una cum Communi sanctorum et cum aliquot aliis sermonibus*. Keulen, Joh. Koelhoff [c. 1478]. 2o. E. 2o. 294

Type 6. — HC 5676. — BMC I p. 222. — Holtrop II 180. — Peddie II p. 194. — Pr. 1040. — VK 345.

Op bl. 1a: „Pro conventu fratrum minorum In sancto trudone". Op bl. 2a: „Bibliothecae fratrum Minorum Trudonsium". Zie de aantek. bij nr. 39. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

Johannes **Damascenus**, *Aphorismi*. — Zie: **Moses** **Maimonides**, *Aphorismi medici*.

371. **Johannes Duns Scotus**, *Expositio super quartum sententiarum, cum Johannis Grillot et Antonii Capelli emendationibus*. Parijs, Andreas Bocard voor Joh. Richard, Joh. Petit en Durandus Gerlier 23 Nov. 1497. 2°. E. 2°. 334
 Typen 2*, 3, 4, 5. — Drukkersmerk. — Init. c, d. — Rubr. γ en 2 rubr. bij type 5 (niet bij Häbler). — HC 6431. — Peddie II p. 231. — Pell. 4463. — Pr. 8160.
 Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.
372. **Johannes Duns Scotus**, *Quaestiones super libros posteriorum*. Venetië, Simon de Luere 2 Dec. 1497. 8°. 182. F. 53
 Typen 1, 4. — Rubr. β . — H* 6448. — Peddie II p. 231. — Pr. 5820. — Bl. 50b □.
373. **Johannes Ebernhausen**, *Modus legendi abbreviaturas in utroque jure*. Keulen, Joh. Guldenschaff [c. 1485]. 2°.
 L. 2°. 7572
 Type 1. — C II 4314. — MMW II 543. — VK 815. — Zie over den drukker de aantek. bij nr. 21.
 Zie over den schrijver: Hurter II-1906 kol. 774. — Samengeb. met nr. 445.
374. **Johannes Ebernhausen**, *Modus legendi abbreviaturas in utroque jure*. Straatsburg [Geo. Husner] 20—30 Aug. 1499. 2°.
 L. 2°. 1502
 Typen 1, 2 en een titeltype: M⁶⁰, 10 r. = 80 m.M. — HC 11488. — BMC I p. 172. — Pr. 778. — Zie over den drukker: Voullième, *Die deutschen Drucker des XV. Jahrh.* (1916) p. 114.
 Op het 1e bl. van het 1e stuk en op het laatste bl. van het 2e stuk: „Pertineo M. Cornelio block”. (Deze was prior van het Regulierenklooster te Utrecht, welks geschiedenis hij beschreef. Zie: *Catalogus van de hss. der Universiteitsbibliotheek te Utrecht*. I-1887 nr. 797). — Zie over den schrijver: Hurter II-1906 kol. 774. — In oorspr. led. stempelband. — Samengeb. met nr. 763.
375. **Johannes Ebernhausen**, *Modus legendi abbreviaturas in utroque jure*. [Holl. dr. Drukker van het Liber Alexandri de proeliis] z. j. 2°.
 L. 2°. 2641
 Type 1 (Proctor). — HMT 126 (78) a. — CA 1263 a (1e suppl.). — C II 4312.
 Op bl. 1a: „Liber canonicorum Regularium in Traiecto”. — In slappen herstelden hoornen band. — Samengeb. met nr. 435 en 739.

- Johannes de Econte** [Ecouste (Eeckhoute)?] *Scriptum contra filiationem Johannis evangelistae. Scriptum super materia filiationis Johannis evangelistae etc.* — Zie: **Aegidius Carlerius**, *Sporta fragmentorum etc.*
376. **Johannes de Fonte**, *Fons theologiae et quattuor librorum sententiarum.* [Keulen, Joh. Koelhoff] 11 Dec. 1479. 2o.
E. 2o. 791
Type 4 (105, 106 m.M.), 8. — Rubr. δ bij type 4 (volgens Voulliéme, *Die Typen der Kölner Buchdrucker*, GfT Jhrg VI 1912). — C II 2550. — MMW II 488. — Pr. 1043. — VK 656.
Samengeb. met nr. 316 en 512.
377. **Johannes de Garlandia**, (Garland), *Synonyma.* [Keulen, Hei. Quentell c. 1486]. 4o. min.
X. 4o. 87
Typen 3, 4, 5. — HC* 7471. — BMC I p. 273. — Peddie II p. 272. — Pr. 1376. — VK 666. — Gespatiëerde tekst met commentaar. Achterin: Een latijnsch-duitsch woordenlijstje in hs. op 3 bladen.
Volgens Hauréau is dit werk niet van Johannes de Garlandia. Zie: *Notices et extraits des mss. de la bibliothèque nationale*, XXVII, 2-1879 p. 1—64. — In den catalogus van 1718.
378. **Johannes Gerson**, (Jean Charlier), *Alphabetum divini amoris.* [Bazel, Joh. Amerbach niet na 1491]. 8o. min.
F. 8o. 6944
Typen 6, 9, 15*. — HC* 7633. — BMC III p. 753. — Peddie II p. 284. — Pr. 7637. — Zie voor de dateering de aantek. bij BMC III p. 753. — Bl. 32 (□) ontbreekt.
Samengeb. met nr. 413, 555 en 735.
379. **Johannes Gerson** (Jean Charlier), *Libri IV de imitatione Christi et de contemptu omnium vanitatum mundi.* [Leuven] Joh. van Westfalen [c. 1485]. 4o.
E. 4o. 1142
Type 1b. — HMT 49b. — HC 9083. — CA 803. — Pr. 9273.
Samengeb. met nr. 329 en 689.
380. **Johannes Gerson** (Jean Charlier), *Opera II—IV.* Keulen, Joh. Koelhoff 31 Aug. 1483, 1483, 23 Febr. 1484. 2o.
F. 2o. 292, 309, 310
Typen 7, 9, 10. — H* 7621. — Peddie II p. 283. — Pell. 5124. — Pr. 1036. — VK 458. — Dl. I ontbreekt. — Dl. II met index in hs. — Dl. III bl. 89 in hs. — Dl. IV bl. 233—240 in hs.
Op het 1e schutbl. van dl. II: „Ex legato domini Alberti Schuersack

quondam canonici et scholastici huius ecclesie b. Marie Traiectensis". Zie over hem de aantek. bij nr. 72. Op de binnenzijde van den band van dl. III en op bl. 1a van dl. IV: „pro libraria fratrum minorum de observancia montis gratie dei extra traiectum supra mosam". — Dl. III en IV uit de Maastrichtsche collectie. — Dl. III in oorspr. led. band met sloten. — In den catalogus van 1845.

381. **Johannes Gerson** (Jean Charlier), Opera. [Straatsburg, Joh. Prüss of Joh. Grüninger?] 10 Sept., 3 Juli, 6 Sept. 1488. 3 dln. 2°. F. 2°, 311
 Typen 2, 7, 8. — Houtsnede (Schr. 4101). — HC* 7622. — BMC I p. 170. — Peddie II p. 283. — Pell. 5125. — Pr. 534—536. — Volgens BMC is deze druk waarschijnlijk van Grüninger. — Behalve van Gerson bevat deze druk: In dl. I **Johannes de Schoonhoven**, Defensio dictorum Joh. Ruysbroeck contra Gerson. **Mattheus Grabow**, Conclusiones de vera religione et revocatio earundem. In dl. II **Henricus de Gorinchem**, Opus collativum de quadam puella, quae olim in Francia equitavit.
 Op bl. 1a van elk dl.: „liber Peregrini Vullenii".
382. **Johannes Gerson** (Jean Charlier), Opera. II, III. Bazel, Nic. Kessler 21 Maart 1489. 2°. F. 2°, 293, 294
 Typen 1, 2, 6. — Drukkersmerk. — HC* 7624. — BMC III p. 767. — Peddie II p. 284. — Pell. 5127. — Pr. 7672. — Schr. 4102. — Bl. 1 van beide deelen, waarop de houtsn., ontbreekt.
 Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht.
383. **Johannes Gerson** (Jean Charlier), Opera. Neurenberg, Geo. Stuchs 22 Nov., 1 Aug., 21 Oct. 1489. 3 dln. (2 bdn.) 4°. F. 4°, 107, 108
 Typen 3, 4. — Rubr. α . — Houtsneden (Schr. 4103). — HC* 7623. — Holtrop II 590. — Peddie II p. 284. — Pell. 5126. — Pr. 2263. — Dl. II bl. 290 (□) ontbreekt.
 Op het algemeene titelbl.: „Sum cartusianorum vltraiectensium". Op het schutbl. van dl. III: „liber canonicorum regularium in traiecto". — Dl. III in oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 4, 8; de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1835.
384. **Johannes Gerson** (Jean Charlier), Opera II, III en Inventarium. [Straatsburg, M. Flach] 13 Dec., 11 Aug. 1494. 2 dln. 2°. F. 2°, 313, 314
 Typen 1, 4, 5. — Houtsneden (Schr. 4104). — HC* 7625. — BMC I p. 152. — Peddie II p. 284. — Pell. 5128. — Pr. 698. — Dl. II bl. 1 ontbreekt.

Op bl. 2a van dl. II: „Est bibliothecae montis lucis" (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — Een ander exemplaar in den catalogus van 1608.

385. **Johannes Gerson**, (Jean Charlier), *Opusculum tripartitum de praeceptis decalogi, de confessione et de arte moriendi*. [Keulen, Uir. Zell c. 1467]. 4° min. F. 4°. 1651
 Typen 1, 2. — HC 7653. — BMC I p. 180. — Peddie II p. 285. — Pell. 5189. — Pr. 804. — VK 467. — Op bl. 31b herdruk van bl. 26b.
 In oorspr. led. stempelband, waaraan de sloten ontbreken, met den titel op het plat achter hoorn. — Samengeb. met nr. 177, 388, 391, 392, 393, 394, 396 en 510. — In den catalogus van 1670.
386. **Johannes Gerson** (Jean Charlier), *Opusculum tripartitum de praeceptis decalogi, de confessione et de arte moriendi*. [Deventer, Rich. Paffroet c. 1480]. 4° min. E. 4°. 2082
 Type 1 (HMT 64 (112) a). — CA 801a (Suppl. II). — C II 2675. — Peddie II p. 285.
 Het laatste stuk in dezen band getiteld: „Tractatus de arte moriendi" in hs. bevat op de laatste blz. de woorden „ad librariam domus s. iheronimi in traiecto". Op het 1e schutbl.: „Pertinet domui clericorum sancti iheronimi in traiecto". — In oorspr. led. band, waaraan de sloten ontbreken. — Samengeb. met nr. 389 en hs. 379. — In den catalogus van 1835.
387. **Johannes Gerson** (Jean Charlier), *Boec vanden gheboden Gods, vander biechten ende van conste te sterven*. [Opus tripartitum in het Hollandsch.] Delft, [Jac. Jaczn. v. d. Meer] 1482. 4°. S. 4°. 3772
 Type 1*. — HMT 82 (105) c. — Houtsneden (Conway p. 111, 112). — Drukkersmerk II. HMT 82 (105) a 2. — HC 7657. — CA* 802. — Peddie II p. 285.
 Samengeb. met nr. 220 en 312. — In den catalogus van 1718.
388. **Johannes Gerson** (Jean Charlier), *Quaestio de custodia linguae et corde bene ruminanda*. [Keulen, Uir. Zell] z. j. 4°. min. F. 4°. 1657
 Type 1. — H* 7682. — BMC I p. 184. — Holtrop II 72. — MMW II 374. — Peddie II p. 286. — Pell. 5162. — Pr. 833. — VK 470.
 Samengeb. met nr. 177, 385, 391, 392, 393, 394, 396 en 510. — In den catalogus van 1670.
389. **Johannes Gerson** (Jean Charlier), *Sex lectiones de vita et morte animae*. Gouda, Ger. Leeu, 15 Sept. 1480. 4°. min. E. 4°. 2081

Type 2. — HMT 68 (53) 3. — Drukkersmerk I. — B. p. 467. — HC 7674. — CA 811. — Holtrop I 415. — MMW II 109. — Peddie II p. 285. — Pell. 5241. — Pr. 8922.

Samengeb. met nr. 386 en hs. 379. — In den catalogus van 1835.

390. **Johannes Gerson** (Jean Charlier), *Tractatulus de pollutione nocturna, an impediat celebrantem vel non.* [Acc.] *Forma absolutionis sacramentalis.* [Keulen, Ulr. Zell c. 1466]. 4° min.
F. 4°. 1433

Type 1 (96 m.M.). — HC* 7694 = 7666. — BMC I p. 179. — Holtrop II 48. — MMW II 356. — Peddie II p. 286. — Pell. 5219. — Pr. 800. — VK 476.

Samengeb. met nr. 18 en 332.

391. **Johannes Gerson** (Jean Charlier), *Tractatulus de pollutione nocturna, an impediat celebrantem an non.* [Keulen, Ulr. Zell c. 1470]. 4° min.
F. 4°. 1652

Type 1. — H* 7696. — BMC I p. 184. — Holtrop II 70. — Peddie II p. 286. — Pr. 837. — VK 478.

Samengeb. met nr. 177, 385, 388, 392, 393, 394, 396 en 510. — In den catalogus van 1670.

392. **Johannes Gerson** (Jean Charlier), *Tractatulus responsionis de sollicitudine ecclesiasticorum.* [Keulen, Ulr. Zell] z. j. 4°. min.
F. 4°. 1654

Type 1. — HC* 7668. — BMC I p. 190. — C II² 263. — MMW II 408. — Peddie II p. 285. — Pell. 5231. — Pr. 874. — VK 485.

Samengeb. met nr. 177, 385, 388, 391, 393, 394, 396 en 510.

393. **Johannes Gerson** (Jean Charlier), *Tractatus de cognitione castitatis et pollutionibus diversis.* [Acc.] *Forma absolutionis sacramentalis.* [Keulen, Ulr. Zell] z. j. 4°. min. F. 4°. 1653

Type 1. — H* 7692. — BMC I p. 184. — C II 2689. — Holtrop II 71. — Peddie II p. 287. — Pell. 5136. — Pr. 831. — VK 488.

Samengeb. met nr. 177, 385, 388, 391, 392, 394, 396 en 510. — In den catalogus van 1670.

394. **Johannes Gerson** (Jean Charlier), *Tractatus de meditatione cordis, de oratione et valore eius, expositio super septem psalmos poenitentiales.* [Keulen, Ulr. Zell c. 1470]. 4° min.
F. 4°. 1655

Type 1b. — HC* 7628. — BMC I p. 184. — MMW II 376. — Peddie II p. 284. — Pell. 5181. — Pr. 836. — VK 493.

Samengeb. met nr. 177, 385, 388, 391, 392, 393, 396 en 510.

395. **Johannes Gerson** (Jean Charlier), *Tractatus de mendicitate spirituali*. [Sequuntur] *diversae orationes et meditationes animae devotae circa orationem dominicam*. [Keulen, Ulr. Zell c. 1470]. 4o. min. F. 4o. 1742
 Type 1b. — H* 7675. — BMC I p. 187. — Holtrop II 55. — MMW II 389. — Peddie II p. 286. — Pr. 855. — VK 494.
 Op het 3e schutbl.: „Pertinet regularibus in traiecto”. — Samengeb. met nr. 426 en 624.
396. **Johannes Gerson** (Jean Charlier), *Tractatus de simonia, de probatione spirituum, de eruditione confessorum, de remediis contra recidivum peccandi a confessoribus dandis*. [Keulen, Ulr. Zell] z. j. 4o. min. F. 4o. 1656
 Type 1. — H* 7707. — BMC I p. 184. — MMW II 377. — Peddie II p. 287. — Pell. 5229. — Pr. 839. — VK 497.
 Samengeb. met nr. 177, 385, 388, 391, 392, 393, 394 en 510.
397. **Johannes Gobius Junior**, *Scala coeli*. Lübeck [Luc. Brandis] 1476. E. 2o. 84
 Type 1. — HC* 9405. — BMC II p. 551. — Peddie II p. 291. — Pell. 5268. — Pr. 2612.
 Op het schutbl.: „pertinet ad fratres carthusienses domus nove lucis S. salvatoris prope traiectionem inferius”. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 7, pl. I 20, 24; de sloten ontbreken.
- Johannes Grillot**. — Zie: **Johannes Duns Scotus**, *Expositio super quartum sententiarum*.
398. **Johannes Gritsch**, *Quadragesimale*. [Bazel, Mich. Wenssler 5 Febr. 1484]. 2o. E. 2o. 323
 Typen 4, 9. — HC* 8070. — BMC I p. 98, III p. 729. — Peddie II p. 301. — Pr. 420. — Zie over den drukker: BMC III p. 729.
 Op het schutbl.: „Conventus Heremitarum D. Augustini in Hasselt Anno 1601o”. Op de keerzijde van het schutbl.: „Istud quadragesimale contulit conventui suo hassellensi frater gerardus tielmanni sacre theologie humilis professor”. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.
399. **Johannes Gritsch**, *Quadragesimale*. [Straatsburg, Geo. Husner] 31 Dec. 1490. 2o. E. 2o. 215
 Typen 1, 6. — H* 8075. — BMC I p. 141. — Peddie II p. 301. — Pr. 659. — Zie over den drukker: E. Voullième, *Zur ältesten Buchdruckergeschichte Strassburgs* (Zentralbl. f. Bibliothekswesen, XXXII-1915 p. 309 vlg.).

Op het schutbl.: „*liber Regularium In traiecto*“. — In oorspr., beschadigden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 4, 8; de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1608.

400. **Johannes Gritsch**, *Quadragesimale*. [Straatsburg, drukker van de 1493 *Casus breves decretalium* (Geo. Husner)]
31 Dec. 1495. 2o. F. 2o, 3151

Typen 1, 2. — HC* 8078. — BMC I p. 145. — Peddie II p. 301. — Pr. 739. — Zie over den drukker: Voulliéme, Zur ältesten Buchdrucker-geschichte Strassburgs (Zentralbl. f. Bibliothekswesen, XXXII-1915 p. 309 vlg.). — Bl. 41 en 44 in gelijktijdig hs.

Samengeb. met nr. 347.

401. **Johannes Guallensis** (Wallensis of de Waleys), *Summa collationum ad omne genus hominum*. [Keulen, Ulr. Zell c. 1470].
4o. F. 4o, 131

Type 1. — H* 7440. — BMC I p. 191. — Holtrop II 86. — MMW II 410. — Peddie II p. 273. — Pr. 841. — VK 657.

Op het 1e schutbl.: „*Liber monasterii sancti Pauli in traiecto inferiori*; op het 2e schutbl.: „*Liber monasterii sancti Pauli in traiecto inferiori. Si quis eum huic ecclesie abstulerit anathema sit amen. fiat. fiat.*“. — In oorspr. beschadigden led. stempelband, waarvan de stempels, die alleen op het voorplat voorkomen, zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 6, pl. I 10, 13, 15, 16; de sloten ontbreken.

402. **Johannes Herolt** (Discipulus), *De eruditione christifidelium*
Keulen, Herm. Bungart 27 Oct. 1496. 4o. E. 4o, 480

Typen 1, 2, 6, 10 (volgens Voulliéme, Die Typen der Kölner Buchdrucker, GfT. VI-1912). — Rubr. α , δ . — Init. a, d. — HC 8522. — BMC I p. 300. — VK 560. — Bl. 150 ontbreekt.

Op bl. 1a: „*Iste liber pertinet conventui... en[si] ordinis predicatorum concessus fratri Johanni Hasselt ad usum incertum. Emptus ab eodem anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo octavo*“. Zie over hem de aantek. bij nr. 343.

403. **Johannes Herolt** (Discipulus), *Sermones de tempore et de sanctis*. Neurenberg, Ant. Koberger 2 Aug. 1481. 2o.
E. 2o, 297

Typen 4, 5. — H* 8482. — BMC II p. 420. — Pr. 2004. — Bl. 1—14 en 349 ontbreken.

Op het schutbl.: „*Bibliothecae Patrum Capucinatorum Masecanorum*“. Op bl. 20b: „*Ex liberalitate heredum Reverendissimi Domini Magistri Martini Pilliard qui obiit 19° Aprilis 1652 circa 3^{am} premeridianam sum Magistri Johannis Maliteau Capellae Sancti Lamberti Pastoris*“. — Uit de Maas-trichtsche collectie. — In oorspr. led. band, waaraan de sloten ontbreken.

404. **Johannes Herolt** (Discipulus), *Sermones de tempore et de sanctis*. Straatsburg [drukker van de Vitas Patrum] 1487. 2o. E. 2o. 300

Typen 1, 2. — H* 8495. — Zie over den drukker: Voulliéme, *Die deutschen Drucker des XV. Jahrh.* (1916) p. 109, 110.

Op bl. 2a: „Bibliothecae P. P. Beggardorum Traiectensium" (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

405. **Johannes Herolt** (Discipulus), *Sermones de tempore et de sanctis*. Straatsburg [Ma. Flach] 1495. 8o. E. 2o. 298

Typen 1, 5. — H* 8505. — BMC I p. 153. — Pr. 702. — Bl. 198 ontbreekt.

Op bl. 2a: „Ex libris Davidis Broeckmans Pastoris in Budinghen". Met andere hand: „Capucinatorum Hasselensium". — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr. XVIe-eeuwschen band, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1845.

406. **Johannes Herolt** (Discipulus), *Sermones de tempore et de sanctis*. Neurenberg, Ant. Koberger 1496. 2o. E. 2o. 299

Typen 14, 17, 21. — H* 8506.

Op het titelbl.: „Jan Vermijten in de Heerstrate". [Sermones....] „Pertinentes Henrico Mortelteere alias fants Capellano in Rotselaer", later bijgeschreven: „in haswijck iuxta mechelen". „Bibliothecae fratrum minorum Recollectorum Trudonensium". — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr. beschadigden led. stempelband. — In den catalogus van 1845.

— Tweede exemplaar. E. 2o. 301

Op het titelbl.: „Sum Gualtheri Mysaei ab Eyndhouia Canonici S. Materni Leodiensis". — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr. beschadigden led. stempelband. — In den catalogus van 1845.

407. **Johannes de Hildesheim**, *Historia trium regum*. [Acc.] **Albertus Magnus**, *Notula de die Epiphaniae*. **Augustinus**, *Duo sermones de epiphania domini*. [Keuren] **Joh. Guldenschaff** 1477. 2o. E. 2o. 1021

Type 1. — H* 9395. — BMC I p. 253. — Holtrop II 248. — MMW II 537. — Pr. 1204. — VK 678. — Zie over den drukker de aantek. bij nr. 21.

Samengeb. met nr. 273. — In den catalogus van 1670.

408. **Johannes de Hildesheim**, *Historia trium regum*. [Acc.] **Albertus Magnus**, *Super Matthaevi evangelium notula de festo die epiphaniae*. **Augustinus**, *Duo sermones de epiphania domini*. [Keulen], **Joh. Guldenschaff** 1478. 2o.

E. 2o. 882

- Type 1. — HC 9396. — BMC I p. 254. — Pr. 1206. — VK 679. — Zie over den drukker de aantek. bij nr. 21.
Samengeb. met nr. 355.
409. **Johannes de Imola**, *Opus in Clementinas*. Venetië, Jac. Le Rouge (de Rubeis) 1475. 2°. L. 2°, 797
Typen 3, 4. — HC* 9143. — Holtrop II 425. — Pr. 4241.
Op het 1e bl.: „Hunc librum legavit magister Anthonius pot canonicus traiectensis”. Anton Pot, kanunnik en klein kameraar van den Dom te Utrecht 1473, † 1500, was arbiter in een geschil met den pastoor van S. Bavo te Haarlem 1497. — Uit het kapittel van S. Maarten (van den Dom) te Utrecht.
410. **Johannes Jacobus de Manliis**, *Luminare majus*. Venetië, Bonetus Locatellus 28 Mei 1496. 2°. N. 2°, 12
Typen 1, 2, 2*?, 4. — Rubr. α, δ. — Init. c, i. — Drukkersmerk III (van Oct. Scotus). — HC* 10712. — Pr. 5070.
Samengeb. met nr. 581. — In den catalogus van 1670.
411. **Johannes de Janduno**, *Quaestiones in libros de anima Aristotelis*. Venetië, Joh. de Colonia en Joh. Manthen 18 Juni 1480. 2°. B. 2°, 1431
Typen 16?, 17. — HC* 7460. — Pr. 4344. — Bl. 35, 42, 52 en 57 in gelijktijdig hs.
Op het titelbl.: „Est bibliothecae fratrum Minorum Montis Lucis” (Maas-tricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — Samengeb. met nr. 238. — In den catalogus van 1845.
- Johannes de Janduno**, *Quaestiones super libro [Averrois] de substantia orbis*. — Zie: **Gaietanus de Thienis**, *Commentaria in Aristotelis libros de anima*.
412. **Johannes Kanne mann**, *Collectio duarum passionum Jesu Christi ex quattuor evangeliorum concordantiis*. [Acc.] **Rabanus**, *Historia seu passio divae virginis sanctae Katharinae*. [Keulen, Joh. Koelhoff c. 1477]. 2°. F. 2°, 1301
Type 4. — HC* 5480. — BMC I p. 221. — MMW II 486. — Pr. 1034. — VK 712.
De *Historia S. Katharinae* is niet van Rabanus Maurus. Zie BHL 1663. — Samengeb. met nr. 154 en hs. 354.
413. **Johannes (Heynlein) a Lapide**, *Resolutorium dubiorum circa celebrationem missarum*. Bazel, Joh. Froben 1492. 8° min. F. 8°, 6943

Typen 1, 4. — HC* 9905. — BMC III p. 790. — Pr. 7756.
Samengeb. met nr. 378, 555 en 735. — In den catalogus van 1845.

414. **Johannes** (Heynlein) a L a p i d e, Resolutorium dubiorum circa celebrationem missarum. Leipzig [Wolfgang Stöckel] 16 Juli 1497. 4o. E. 4o, 522³

Typen 1, 2. — Rubr. α . — Titelhoutsn. (Schr. 4476). — C II 3497.
Samengeb. met nr. 30 en 275.

415. **Johannes** M a r c h e s i n u s, Mammotrectus. [Keulen, Conr. Winters von Homburg] 24 Dec. 1476. 2o. E. 2o, 317

Type 1 (BMC 99). — HC 10556. — BMC I p. 245. — Pr. 1162. — VK 781. — Bl. 1—4, 205 en 206 ontbreken, bl. 204 is defect.

Op bl. 5: „Est bibliothecae fratrum minorum montis lucis" (Maastricht). — Zie over den schrijver: Hurter II-1906 kol. 414, en U. Chevalier, Répertoire des sources historiques du moyen âge, Bio-bibliographie, II-1907 kol. 3016.

416. **Johannes** M a r c h e s i n u s, Mammotrectus. Venetië, Fra. Renner 1483. 8o. F. 8o, 38

Typen 6, 7. — Rubr. (niet bij Häbler). — HC* 10563. — C II² p. 272. — Pr. 4183.

Op het laatste schutbl.: „Ad carthusienses prope traiectum inferius". Op het 2e bl.: „Ex dono Ev. Pollionis". Zie over hem de aantek. bij nr. 49. — In den catalogus van 1608.

417. **Johannes** M a t t h a e u s (F e r r a r i) d e G r a d i b u s, Expositiones super tractatum de urinis et vigesimam secundam Fen tertii Canonis Avicennae. Milaan, Jac. de Sannazaro (Sancto Nazario) 26 Juli 1494. 2o. O. 2o, 133

Typen 1, 3. — H 7839. — Peddie II p. 293. — R. App. II p. 178.

Samengeb. met nr. 418 en Ant. Guainerius, Practica et opera omnia. Venetië 1508.

418. **Johannes** M a t t h a e u s (F e r r a r i) d e G r a d i b u s, Expositiones super vigesimam secundam Fen tertii Canonis Avicennae. Milaan, Jac. de Sannazaro (Sancto Nazario) 17 Nov. 1494. 2o. O. 2o, 132

Typen 1, 3. — H* 7840. — Peddie II p. 293. — Pell. 5286.

Samengeb. met nr. 417 en Ant. Guainerius, Practica et opera omnia. Venetië 1508.

Johannes M a t t h a e u s d e G r a d i b u s (Gradi). — Zie: Dominicus de Sancto Geminiano, Lectura super VI. decretalium. Lyon z. j.

419. **Johannes Meder**, *Quadragesimale novum de filio prodigo*.
 Bazel, Mich. Furter 1495. 8° min. F. 8°, 6961
 Typen 1, 2?, 4, 5 (83, 84 m.M.). — Rubr. β. — Drukkersmerk c. —
 Houtsn. Schr. 4604 (van de 18 houtsn. slechts twee aanwezig). — BMC
 III p. 783.
 Samengeb. met nr. 45.
420. **Johannes Melber**, *Vocabularius praedicatorum latino-ger-
 manicus*. [Straatsburg, Geo. Husner c. 1488—1490], 8°.
 B. 4°, 65
 Typen 1, 5. — HC* 11031. — BMC I p. 141. — Pr. 670. — Datering
 volgens BMC. — Zie over den drukker: Voulliéme, Zur ältesten Buch-
 druckergeschichte Strassburgs (Zentralbl. f. Bibliothekswesen XXXII-1915
 p. 309 vlg.).
421. **Johannes Michael Savonarola**, *Canonica de febris*
etc. Venetië, Bonetus Locatellus 22 Nov. 1498. 2°.
 O. 2°, 162
 Typen 1, 2. — Rubr. β. — Init. b, d, m. — Drukkersmerk III (van Oct.
 Scotus). — HC 14489. — Pr. 5094.
 Samengeb. met nr. 537. — In den catalogus van 1670.
422. **Johannes Nicolaus de Milis**, *Repertorium*. [Keulen] Nic.
 Götz 1475. 2°. J. 2°, 34
 Type 1. — Drukkersmerk. — HC 11153. — BMC I p. 238. — Holtrop
 II 210. — VK 800.
 Op het schutbl.: „S. Joannis" (waarschijnlijk uit het kapittel van S. Jan
 te Utrecht). — Titel achter hoorn.
423. **Johannes Nider**, *Consolatorium timoratae conscientiae*.
 [Keulen, drukker van den Augustinus de fide c. 1473]. 4°.
 E. 4°, 214
 Type 1. — HC* 11808. — Holtrop II 130. — Pr. 1100. — VK 847. — Zie
 over den drukker: Voulliéme, Die deutschen Drucker des XV. Jahrh.
 (1916) p. 31, 32.
 Op de binnenzijde van den band: „Liber monasterii Sancti pauli in tra-
 jecto". — In oorspr. led. stempelband met doppen op het achterplat; de
 sloten ontbreken.
- Tweede exemplaar. F. 4°, 126
 Op het 2e schutbl.: „Iste liber pertinet carthusiensibus extra muros
 traictenses".

424. **Johannes Nider**, *De lepra morali*. [Keulen, Ulr. Zell c. 1470].
4° min. F. 4°, 1731
Type 1. — HC 11814. — BMC I p. 185. — Holtrop II 78. — MMW II 382. — Pr. 845. — VK 866.
Op bl. 1b: „pertinet regularibus in traiecto”. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn afgeb. en beschr. bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 4, 8. — Samengeb. met no. 616 en met hs. 385.
- Tweede exemplaar. F. 4°, 1422
Bl. 103 en 104 (beide □) ontbreken. — Samengeb. met nr. 426.
425. **Johannes Nider**, *De lepra morali*. [Keulen] Conr. [Winters von] Homburg [tusschen 17 Maarf en 20 Sept. 1479]. 4°.
Hs. 232
Type 1. — H* 11817. — BMC I p. 246. — Pr. 1189. — VK 867. — Dateering volgens BMC.
Samengeb. met nr. 310, 618 en hs. 232. — In den catalogus van 1608.
426. **Johannes Nider**, *Manuale confessorum*. [Acc. eiusdem] *dispositorium moriendi*. [Keulen, Ulr. Zell c. 1470]. 4° min.
F. 4°, 1741
Type 1b. — HC* 11835 + * 11828. — BMC I p. 185. — C II 4424. — Holtrop II 81. — MMW II 383. — Pr. 846. — VK 850.
Samengeb. met nr. 395 en 624. — In den catalogus van 1608.
- Tweede exemplaar. F. 4°, 1421
Samengeb. met nr. 424.
427. **Johannes Nider**, *Myrmecia bonorum sive formicarius*. [Keulen, Ulr. Zell c. 1475]. 2°.
E. 2°, 1041
Typen 1a, 2 (115, 116 m.M.) — HC 11831. — BMC I p. 194. — Holtrop II 101. — MMW II 426. — Pr. 897. — VK 848. — Op bl. 44b is de tekst niet in twee kolommen zooals elders, maar aaneengesloten, met grooter bladspiegel en in type 1a gedrukt.
Samengeb. met no. 178. — In den catalogus van 1608.
428. **Johannes Nider**, *Praeceptorium divinae legis*. [Keulen, Ulr. Zell c. 1475]. 2°.
E. 2°, 254
Type 2. — BMC I p. 194. — Pr. 900. — VK 858.
Op het 1e schutbl. en op bl. 28b en 29a: „Liber monasterii sancti pauli apostoli in Traiecto inferiori”. — In oorspr., beschadigden led. band, waaraan de sloten ontbreken.

429. **Johannes Nider**, Praeceptorium divinae legis. Neurenberg, Ant. Koberger 28 Juli 1496. 4o. F. 4o, 118

Typen 14, 21. — HC* 11796. — BMC II p. 442. — Pr. 2109.

In oorspr. band, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1608.

430. **Johannes Nider**, Sermones de tempore et de sanctis cum quadragesimali. Keulen, Conr. [Winters von] Homburg 31 Aug. 1480. 2o. E. 2o, 313

Typen 1, 2. — HC* 11804. — BMC I p. 248. — Holtrop II 224. — Pr. 1168. — Bl. 308 (□) ontbreekt.

Op bl. 1a: „librum hunc sermonum communicavit conventui suo hasselensi frater gerardus tielmanni, doctor et humilis magister sacre pagine promotus in alma facultate sacre theologie florentis universitatis parisiensis orate pro eo deum cuius proprium est misereri semper et parcere". Lager: „Conventus Heremitarum D. Augustini in Hasselt Anno 1601°." Op bl. 307b (in rood): „Istum librum procuravit sacre theologie magister parisiensis de bonis sibi ab superiore suo concessis et pertinet eidem magistri gerardo tielmanni conventus hasselensis ordinis fratrum heremitarum et sancti augustini". — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

431. **Johannes Nider**, Sermones de tempore et de sanctis cum quadragesimali. [Keulen, Joh. Koelhoff c. 1482], 2o. E. 2o, 103

Typen 4, 9. — C II 4416. — Holtrop II 192. — VK 862.

Op bl. 1a: „Hunc librum dedit Magister Johannes modd Ecclesie sancti petri traiectensis Anno domini M cccc LXXXIX circa festum Conceptionis Marie eiusdem ecclesie tunc canonicus". — Jan Modde, kanunnik van S. Pieter te Utrecht 1470, † ald. 1517. — In oorspr., beschadigden led. stempelband met bandplaatjes, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 8, pl. II 18, 19; de sloten ontbreken. Titel op het plat achter hoorn. — In den catalogus van 1670.

Johannes Nider. — Zie: **Innocentius III**, Liber de miseria conditionis humanae.

Johannes de Nigro Monte (Nigremont), Articuli. — Zie: **Innocentius III**, Liber de miseria conditionis humanae.

Johannes Petrus Lucensis. — Zie: **Plutarchus**, Problemata.

Johannes (Peckham) **Pisanus**, Meditatio de sacramento altaris. — Zie: **Bernardus Claraevallensis**, De incarnatione Jesu Christi.

432. **Johannes de Platea** (Piazza), *Lectura super III ll. Codicis Justiniani*. [Toulouse, Joh. Parix, c. 1480]. 2°. L. 2°. 774
 Typen 1, 2. — Rubr. (paragraaf) bij type 1. — H* 13042. — Bl. 1 en 278 (beide □) ontbreken.
 Op het schutbl.: „Ex legato Magistri Martini Grundick Legum doctoris: Canonici huius Insignis ecclesie beate Marie Traiectensis”. Zie over hem de aantek. bij nr. 97.
433. **Johannes** (Müller) **Regiomontanus**, *Epitome in Almagestum*. Venetië, Joh. Hamann-Herzog 31 Aug. 1496. 2°.
 P. 2°. 2002
 Typen 2, 8 en titeltype (4 r. = 112 m.M., niet bij Häbler). — Rubr. δ. — Init. a, b. — Drukkersmerk III. — Houtsneden. — HC* 13806. — Holtrop II 504. — Pr. 5197. — *Kronbäume 652*
 Samengeb. met Joh. de Sacrobusco, *Textus sphaerae etc.* Venetië 1508; en *Euclides, Elementorum opus*, Venetië 1509.
 Geschenk van Dr. G. Moll. Zie over hem de aantek. bij nr. 45.
434. **Johannes de Sacrobusco** (John of Holywood), *Sphaera mundi*. [Acc.] **Gerardus Cremonensis**, *Theorica planetarum*. Venetië, Fra. Renner 1478. 4°. Utenh. 4°. 443
 Type 5. — Rubr. (niet bij Häbler). — Init. a. — Houtsneden. — HC* 14108. — Pr. 4175.
 Legaat van Mevrouw de weduwe J. M. C. baron van Utenhoven te Utrecht 1837.
435. **Johannes**, card. Sancti Calixti, *Tractatus super materia contractuum de censibus annuis et perpetuis*. [Acc.] **Propositiones responsivae ad quaestiones de observantia dominical. dierum et praecipuorum solemnium festorum**. [Keulen, Joh. Koelhoff c. 1473]. 2°. L. 2°. 2643
 Type 1. — C II 3369. — Holtrop II 175. — VK 639. — Bl. 20 en 21 ontbreken.
 Samengeb. met nr. 375 en 739.
436. **Johannes** (Gorus) **de S. Geminiano**, *Dialogus Christi et latronis*. [Antwerpen, Matthias van der Goes c. 1486, 1487]. 4°. min. F. 4°. 3933
 Typen 3, 5. — HMT 101 (48) b 3, c 1. — Init. b. — Rubr. α. — CA* 1039. — C II 2650. — Peddie II p. 280. — Pr. 9430.
 Samengeb. met nr. 168; **Jacobus Goudensis**, *Passio magistralis*, Keulen 1505; en Joh. Gerson, *Sermones de dominica passione*, Straatsburg 1509.

437. **Johannes** (Gorus) de S. Geminiano, Summa de exemplis et similitudinibus rerum. [Deventer, Rich. Paffroet c. 1477]. 2 dln. 2°. Q. 2°, 22, 23
 Type 1. — HMT 64 (110) a. — Rubr. β (bij type 1). — CA* 1040. — C II 2649. — MMW II 68. — Peddie II p. 280. — Pr. 8955.
 Op het voorste en achterste schutbl. van dl. I: „Pertinet regularibus in traiecto” en „liber canonicorum regularium in traiecto ordinis sancti Augustini episcopi”; op bl. 1b van dl. II: „liber fratrum cartusiensium domus nove lucis prope traiectionem inferius” (doorgehaald), „ex testamento domini theodrici huesden et pertinet regularibus in traiecto”. Zie over Dirk van Heusden de aantek. bij nr. 4. — Dl. I in modernen half led. band. Dl. II in oorspr., herstelden led. stempelband, waaraan de sloten ontbreken.
438. **Johannes** (Gorus) de S. Geminiano, Summa de exemplis et similitudinibus rerum. [Keulen, Joh. Koelhoff c. 1485]. 2°. E. 2°, 327
 Typen 7, 9 (94 m.M.), 13 (93, 94 m.M.), 15?. — HC* 7542. — Holtrop II 188. — Peddie II p. 280. — Pr. 1061. — VK 686. — Bl. 190, 191 en 522 (□) ontbreken.
 Op bl. 1a: „Bibliothecae fratrum Minorum Tongris”. — In den catalogus van 1835.
439. **Johannes** de S. Laurentio, Postillae evangeliorum dominicalium. Brussel, [Broeders des gemeenen levens] 4 Oct. 1480. 2°. E. 2°, 97
 Type 1b. — HMT 62 (74) b. — HC 9410. — CA* 1041. — Pr. 9332.
 Op het schutbl.: „Co[r]nelus Traclisis”. — In den catalogus van 1608.
440. **Johannes** (Parvus) Sarisberiensis (of Salisbury), Polycraticus sive De nugis curialium et vestigiis philosophorum. [Brussel, Broeders des gemeenen levens c. 1480]. 2°. B. 2°, 652
 Type 1. — HMT 62 (74) b. — HC* 9430. — CA 1045. — Bl. 33—36 ontbreken.
 Samengeb. met nr. 240.
- Johannes** de Schoonhoven, Defensio dictorum Joh. Ruysbroeck contra Gerson. — Zie: Johannes Gerson, Opera. 1488.
441. **Johannes** Sinthius (Zinthius, Syntheim), Dicta super secunda parte Alexandri. [Keulen, Joh. Koelhoff, c. 1486]. 4°. X. 4°, 742

172 bl. 34, 35, 37 r.; sign. a—v⁸x+y⁸. — Typen 12, 13, 16 (van bl. 98 af treedt type 13 in de plaats van 12). — Rubr. α β bij type 16. (volgens Voulliéme, Die Typen der Kölner Buchdrucker, GfT. VI-1912). — Door Reichling, Das Doctrinale des Alexander de Villa Dei (Berlin 1893) blz. LCXXXVII, No. 39 (II) en in aansluiting aan hem door Proctor, Tracts on early printing III (London 1897) blz. 25 wordt deze druk ten onrechte aan Rich. Paffroet te Deventer toegeschreven. — Bl. 1a (titel): Dicta Sinthis super secunda/ parte Alexandri/. Bl. 1b \square . Bl. 2a: Incipit glosa super secūda parte doctrina/lis ī hoc opusculū diligēt̄ collecta que vt scho/larib⁹ n̄cāria sic eē īfo2mato2ib⁹ ac īstructo2ib⁹/ eo2um erit vt̄ilis-sima Incipit plogus/. Bl. 171b r. 26: frater: et cetera://// Finitur hic Glosa super Secunda parte/ Magistri Alexand2i per Johanne2 Synthis col-lecta ꝛc̄/. Bl. 172 \square . — Met aantekeningen in hs. Samengeb. met nr. 16. — In den catalogus van 1835.

Johannes Soldus. — Zie: Sallustius, Opera.

Johannes Stoll. — Zie: Dominicus de Sancto Geminiano, Lectura super VI. decretalium, voor of in 1479.

442. **Johannes de Tambaco,** De consolatione theologiae. [Straatsburg, drukker van den Henricus Ariminensis (of Würzburg, Geo. de Spira?)] z. j. 2o. E. 2o. 77

Type 4. — HC* 15236. — BMC II p. 484. — C II² p. 288. — Holtrop II 863. — Pr. 338. — Zie over dezen druk: Voulliéme, Die deutschen Drucker des XV. Jahrh. (1916) p. 106. — BMC schrijft hem toe aan Georgius de Spira (Geo. Reyser) te Würzburg.

Op bl. 1a: „hic liber est cartusianorum vltraiectensium a. D. gherardo boel datus“. Gerardus Boell komt van 1527 tot 1555 voor als vicaris van het kapittel van S. Maarten (van den Dom) te Utrecht.

443. **Johannes Tortellius,** Orthographia. Venetië, Herm. Lichtenstein 12 Nov. 1484. 2o. X. 2o. 1201

Type 10. — HC* 15569. — Pr. 4787.

Op het voormalige schutbl.: „Ex legatione domini Alberti Schuersack quondam canonici et scholastici huius ecclesie Beate Marie Traiectensis“. Zie over hem de aantek. bij nr. 72. — Samengeb. met nr. 480.

444. **Johannes Trithemius** (Heidenberg), Catalogus sive liber scriptorum ecclesiasticorum. Bazel [Joh. Amerbach] 28 Aug. 1494. 2o. H. 2o. 451

Typen 8, 14, 17 en een Grieksch type. — HC* 15613. — BMC III p. 755. — Holtrop II 641. — Pr. 7601.

445. **Johannes Turnhout** (Noyens, Nouts), Casus breves super totum corpus juris civilis. [Memmingen, Alb. Kunne c. 1480]. 2o. L. 2o. 7571

Typen 1, 2. — H* 15686. — BMC III p. 727. — MMW II 304. — Pr. 2770. — BMC stelt dezen druk op den naam van Mich. Wenssler te Bazel. Samengeb. met nr. 373.

446. **Johannes de Turrecremata, Expositio super regulam Benedicti.** Parijs, P. Levet 4 Mei 1491. 2o. F. 2o. 107

162 bl. 2 kol. signat. [*2] a—v⁸. — Typen 1, 2. — Drukkersmerk I. — HC* 15734. — Pr. 8063. — VB II 4737, 10. — Bl. 3a (dit blad ontbreekt in het ex. van Hain): Expositio super regulam bea/tissimi patris Benedicti. Daaronder het drukkensmerk. Bl. 3b □. Bl. 4a_α: Sequitur enz. volgens de beschrijving van Hain. Bl. 159 □. Bl. 160 en 161 de tabula. Bl. 162 □. — De tabula gaat in dit ex. aan den tekst vooraf.

Op bl. 2a en 160a: „Liber monasterii Sancti Pauli In Traiecto Inferiori.“ — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 6, pl. I 10, 13, 15, 16, 19, 21—23, 25, 26; de sloten, het oog voor de ketting en een deel der doppen ontbreken.

447. **Johannes de Turrecremata, Expositio super toto psalterio.** Mainz, Pt. Schöffler 10 Maart 1476. 2o. E. 2o. 52

Typen 1, 5. — Drukkersmerk a. — HC* 15699. — *Broxbourne 349*

Op de binnenzijde van den band en op bl. 1a: „Liber monasterii s. pauli in Traiecto inferiori“. — In oorspr., herstelden led. stempelband, waaraan de sloten ontbreken.

448. **Johannes de Turrecremata, Expositio super toto psalterio.** Straatsburg, [Geo. Husner] 3 Oct. 1487. 2o. G. 2o. 3243

Typen 1, 2, 3. — HC* 15707. — BMC I p. 136. — Pr. 614. — Zie over den drukker: Voulliéme, Zur ältesten Buchdruckergeschichte Strassburgs (Zentralbl. f. Bibliothekswesen, XXXII-1915 p. 309 vlg.). Samengeb. met nr. 76 en 294.

449. **Johannes de Turrecremata, Quaestiones evangeliorum.** Deventer, Richard [Paffroet] 20 Nov. 1484. 2o. E. 2o. 80

Type 2*. — HMT 64 (112) b. — HC 15717. — CA* 1694. — MMW II 79. — Pr. 8951.

Op bl. 1a: „Ad Regulares in Traiecto“. Op bl. 1b: „Istum librum legavit conventui nostro magister Otto tengneegel pastor sancti nycolai“. Otto Tengnagel, pastoor der Nicolaikerk te Utrecht, komt 3 Mrt. 1487 voor in 't Register van de Certificatie- en Procuratieboeken der stad Utrecht. — In fraaien oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 8, pl. II 2; de sloten ontbreken. Afkomstig van dezelfde binderij als Meffreth (Nr. 520).

450. **Johannes de Turrecremata**, *Tractatus contra principales errores Machometi et Turcorum, et VIII alii tractatus diversorum auctorum*. [Brussel, Broeders des gemeenen levens] z. j. 2o. E. 2o. 101

207 bl., 2 kol., 37, 39 r., z. sign. — Type 1a. — HMT 62 (74) b. — CA 1503 a (suppl. III en IV). — Holtrop II 144, 142, 124. — MMW II 46, 476. — Pr. 1133. — Het werk is in 2 typen gedrukt: de tabula op bl. 1b en de laatste twee tractaten met type 1a (95 m.M.) van de Broeders des gemeenen levens (39 r.), de overige tractaten met type 1 van den Daresdrukker te Keulen, vermengd met enkele letters van Veldenaer en van type 1a van de Broeders des gemeenen levens (37 r.). — Bl. 1a □. Bl. 1b α: Tabula lib2o2ū in hoc volumi/ne cōtentoꝝ incipit/ Tractat⁹ reuerēdissī dnī ioh'is/ de turre cremata contra p̄ncipales/ erro2es perfidi machometi ⁊ to2/coꝝ siue sarracenoꝝ /Dyalogus xp̄iani 9tra sarra/cenū a venerabili fr̄e dyonisio ri/kel carthusiēf̄o2dinis cōpilat⁹ /Tractat⁹ cuiusdā iudei noīe sa/muelis. 9tra iudeos. quē arabico/ sermōe 9scripserat. sed in latinū /eūdē frater alfonti⁹ trāstulit/ Questio de p̄batiōe per scriptu/ras a iudeis receptas ⁊ ministeriū xp̄i p̄dictū a lege ⁊ p̄ph'is sit im/pletū. determinata p̄ eximiū doc/to2ē sacre pagine maḡtm nichola/um de lira/ Respōsioēs p̄speri 9tra obiec/tioēs vīcencianas/ Respōsioēs eiusdē ad excerp/ta q̄ de genuēsī ciuitate s̄t missa/ Respōsioēs augustini ad dulci/ciū de octo q̄stioibus ab eo missis/ Liber sancti athanasij habit⁹ /contra hereticos. Sabelli ū Foti/nū ⁊ Arri ū/ Legē da sancti siluestri pape In/qua agi⁹ de 9uersiōe cōstātini ip̄a/to2is. ⁊ de disputatiōe quā idem/sanct⁹ habuit de fide catholica cō/tra iudeosī veteri lege exptissios/ Explicit tabula:/ Bl. 1b β □. Bl. 2a α [(I)⁹] Incipit tractatus cōtra/prīcipales erro2es p̄fi/di machoēti et turco2ū/siue sarāceno2ū festinā/ter copulatus p̄ reuerendissimū do/minū iohanē de turre cremata ro/mane ecclesie tituli scē marie trās/tiberī etc. Bl. 2a α, r. 16: co2ū imp̄atoī [sic]. Cui⁹ tractat⁹ sunt/ capitula que sequūtur. Bl. 2b β r. 10: Vltimū capitulumī quo ponitur/ exhortatio p'ncipū xp̄ianoꝝ ad in/surgēdz cōtra turchū. Bl. 3a α: Incipit tractatus contra prīcipales erro2es perfidi machometi/. Bl. 58a β r. 3: q̄ p̄eparauit de⁹ hijs q̄ dilīg ūt eū// Explicit/. Bl. 58b □. Bl. 59a α: Dyalogus xp̄iani contra sarra/cenū// Cristianus/[(S)⁹] Ic deus dilexit/mūdꝝ vt fili ū su/ū vnige itū darꝝ /. Bl. 93b □. Bl. 94a α: Incipit tractatus 9tra iūdeos [!] a quodā iudeo etc. Zie de verdere beschrijving bij CA 1503 a (Suppl. III). — Bl. 130, 131, 151, 206, 207 (alle □) en 205 ontbreken.

In oorspr., herstelden led. band, waaraan de knoppen en sloten ontbreken.

451. **Johannes Urbach**, *Processus iudicii sive iudiciarius ordo*. Leuven, Joh. van Westfalen [c. 1481—1483]. 2o. L. 2o. 2631

Type 1b. — HMT 49 (87) b. — HC 12362. — CA* 1357. — MMW II 177. — Pr. 9250.

Dit werk is niet van Nicolaus Panormitanus. Zie: Schulte II-1877 p. 301 vlg., en Hurter II-1906 kol. 773. — Samengeb. met nr. 528. — In den catalogus van 1838.

452. **Johannes de Vanckel** (Kölner), *Summarium textuale et conclusiones super Sextum*. [Keulen, Joh. Koelhoff] 1 Febr. 1465 [1485]. 2°. L. 2°. 760
 Typen 5, 13. — HC* 9786 (2). — BMC I p. 226. — Pr. 1064. — VK 693.
 Op het titelbl.: „Sum Johannis a Renesse Decani S. Johannis Trajectensis“ (* 1540, † 1619). — Uit het kapittel van S. Jan te Utrecht.

453. **Johannes de Verdena**, *Sermones de sanctis Dormi secure*. Hagenau [Hei. Gran] 27 Dec. 1493. 4°. E. 8°. 933²
 Typen 47, 5. — Titelhoutsn. (Schr. 4397). — H* 15964 (2). — Bl. 81, 189 en 195 ontbreken.
 Samengeb. met nr. 296.

454. **Johannes Versor**, *Quaestiones super Aristotelis libros de coelo et mundo*. [Keulen, typis Theodorici (Molner) c. 1486]. 2°. B. 2°. 1401
 Typen 1, 3. — H* 16045 (1). — VK 1226. — Met aantekeningen in hs.
 Samengeb. met nr. 246, 454, 477 en 728. — In den catalogus van 1670.

455. **Johannes Versor**, *Quaestiones super parva naturalia et de generatione et corruptione Aristotelis*. [Keulen, typis Theodorici (Molner) impr. Conr. Welker von Boppard] 5 Maart 1488. 2°. B. 2°. 1404, 2
 Typen 1, 2, 3. — HC* 16046. — BMC I p. 297. — C II 618. — Pr. 1455. — VK 1234. — Met aantekeningen in hs.
 Samengeb. met nr. 246, 454, 477 en 728. — In den catalogus van 1845.

Johannes Versor. — Zie: *Aristoteles, Liber oeconomicorum*. Item: *Libri octo politicorum*.

Johannitius, *Isagoge*. — Zie: *Articella*.

456. **Jordanus (Saxo) de Quedlinburg**, *Sermones de tempore*. Straatsburg [Geo. Husner] 1483. 2°. E. 2°. 55
 Typen 1, 2, 3. — HC* 9438. — BMC I p. 131. — Pr. 584. — Zie over den drukker: Voullième, *Zur ältesten Buchdruckergeschichte Strassburgs* (Zentralbl. f. Bibliothekswesen XXXII-1915 p. 309 vlg.).
 Op het schutbl., op bl. 15 en op het laatste bl.: „Liber monasterii Sancti Pauli in Traiecto inferiori“.

Justinianus, Bernardus. — Zie: *Bernardus Justinianus*.

457. **Justinianus Imperator, Codex cum glossa.** Neurenberg, Ant. Koberger 30 Jan. 1488. 2°. L. 2°. 816
 Typen 7, 9, 14?, 17. — Rubr. α . — Houtsneden (de eerste een sierletter, uit de hand gekleurd op gouden grond). — HC* 9609. — BMC II p. 432. — Pr. 2061. — Schr. 4407.
 Op bl. 2a: „Ex legato domini Johannis Hackert presbyteri et vicarii ecclesie barbarę Culemburgensis“. — In XVIIe-eeuwschen led. stempelband.
458. **Justinianus Imperator, Codex cum glossa.** Venetië, Andreas Torresanus 3 Oct. 1489. 2°. L. 2°. 812
 Type 12 en nog een type van den commentaar (80, 81 m.M. met rubr.). — Init. b. — Drukkersmerk V. — HC 9612. — Bl. 2 en 7 ontbreken.
 Op bl. 1a: „Volumen petri de amerongen canonici beate marie traiecentensis“. — Zie over hem de aantEEK. bij nr. 107. — Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht.
459. **Justinianus Imperator, Digestum infortiatum cum glossa.** Venetië, Johannes en Gregorius de Gregoriis 28 April 1484. 2°. L. 2°. 811
 Typen 8, 40?. — Drukkersmerk (rood). — H* 9365. — Bl. 1 ontbreekt, bl. 2 is defect.
 Op bl. 2a: „Johannes Gerhardus Veldtkamp Oldensalia Salius anno 1682 die 16° Martii stylo veteri J. U. doctor anno aetatis 28“.
460. **Justinianus Imperator, Digestum novum.** [Venetië], z. n. 1483. 2°. L. 2°. 813
 Typen 1, 2. — HC* 9584. — Pr. 5684. — Zie over den drukker de noot bij Proctor. — Bl. 1 □.
 Op bl. 3a: „Johan van der Marck, 1682 16 Mert.“ — Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht.
461. **Justinianus Imperator, Digestum novum.** Venetië, Andreas Calabrensis 30 April 1491. 2°. L. 2°. 809
 Typen 9, 10. — Rubr. δ . — Drukkersmerk (rood op wit). — H* 9590. — Pr. 4981. — Bl. 1 (□) ontbreekt. Met geschreven tabula in gelijktijdig hs.
 Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht.
462. **Justinianus Imperator, Digestum vetus.** Venetië, Andreas Torresanus 26 Maart 1491. 2°. L. 2°. 808
 Typen 8, 9. — Drukkersmerk V (wit op rood). — H* 9556. — Pr. 4725. — Bl. 1 ontbreekt, bl. 2 is defect.
 Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht.

463. **Justinianus** Imperator, *Digestum vetus cum glossa*. Venetië, Baptista de Tortis 7 Juli 1492. 2o. L. 2o. 401
 Typen 10, 12. — Init. a, b, c. — Rubr. α , β . — HC 9557. — Fragment bestaande uit 5 bladen.
464. **Justinianus** Imperator, *Institutiones*. Bazel, Mich. Wenssler 31 Mei 1476. 2o. L. 2o. 31
 Typen 1, 2. — Drukkersmerk a. — H* 9500. — BMC III p. 723. — Pr. 7479.
 Op bl. 1a: „Liber monasterii s. pauli In traiecto inferiori, procurante fratre Johanne hattem”. Op bl. 2a: „Liber monasterii sancti pauli in traiecto inferiori. (Een Johannes Lambertssoen van Hattem komt in 1473 voor als priester van „heeren Florenshuys bynnen Deventer” in eene oorkonde van 't S. Margarietenklooster te Amsterdam). — In zeer fraaijen oorspr., herstelden led. stempelband met sloten en met titel onder hoorn. — Samengeb. met nr. 559. — In den catalogus van 1835.
465. **Justinianus** Imperator, *Institutiones*. Venetië, Andreas de Soziis 1484. 2o. L. 2o. 8142
 Typen 1, 2. — Drukkersmerk (wit op rood). — HC* 9514. — Pr. 4937.
 Op het laatste schutbl. achterin: „Me possidet iusto titulo magister Johannes de Worchem”. — Zie de aantek. bij nr. 76. — Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht. — Samengeb. met nr. 471.
466. **Justinianus** Imperator, *Institutiones*. Neurenberg, Ant. Koberger 27 Dec. 1486. 2o. L. 2o. 280
 Typen 7, 12. — BMC 92 (83) 64a. — HC* 9519. — BMC II p. 430. — Holtrop II 568. — Pr. 2055.
 Op het laatste bl.: „Pertinet ad librariam domus sancti Jheronimi in traiecto”. — In fraaijen oorspr., herstelden led. stempelband met sloten. — In den catalogus van 1835.
467. **Justinianus** Imperator, *Institutiones*. Bazel, Mich. Wenssler 1486. 2o. L. 2o. 279
 Typen 10, 11, 13. — H* 9517. — BMC III p. 730. — Pr. 7513.
 Op het schutbl.: „Liber pertinet ecclesie sancti petri Traiectensis Inferioris”. — In den catalogus van 1835.
468. **Justinianus** Imperator, *Institutiones*. Venetië, Reynald van Nijmegen 18 Maart 1490. 2o. L. 2o. 8151
 Typen 11, 12. — Drukkersmerk (wit op rood met het monogram A W en een cirkel met dubbelen rand). — H 9522. — R. App. V p. 160. — Bl. 2 defect.

Op bl. 1a: „Volumen solius petri de amerongen canonici beate marie traiectensis”. (Zie aantek. bij nr. 107). — Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht. — Samengeb. met nr. 472.

469. **Justinianus Imperator, Institutiones cum divisionibus et summariis Angelide Aretino. Textus a commentario circumd.**
Lyon, J. Dupré 20 Juni 1495. L. 8o. 2349

212 bl., 47 regels v. d. commentaar. — Sign. a—z, A—D⁸E⁴. — Typen 6, 11 en nog een type (M⁸², 54 m.M.) — Rubr. η en nog een rubr. — Drukkersmerk III. — Bl. 1a (titel in rood): Instituta cum diuisio/nibus et summa/riis/. Bl. 1b \square . Bl. 2a α (m. sign. aij, tekst rood): ¶ In nomine domini/ nostri Jesu Ch2istia/ Imp2ato2 cesar^b, Fla/ iu^{9c}, Justinian^{9d}... Bl. 2a α (v. d. commentaar): [⁵]N noīe domini/ nīi iesu xpi. Ista rub2ica diuidi/turī q̄ ttuo2 ptes... Bl. 211a β r. 25 (rood): Insigne hoc atqz p2eclarum opus/ Institutionum cum casuu2 summa/rio2um interpositione scd^m moduz/ ac fo2mam famosissimi docto2is do/miini Angeli de Aretino vigilāti cu/ra z diligentia emendatum. Imp2es/sumqz lugduni per magistrū Johā -nem de P2ato felici numine explici/tuz est. Anno dñi M^o.CCCC^o. xcv. xij. k^l. Julij. Bl. 211b en 212a: Tabula. Bl. 212b: Drukkersmerk.

Op het titelbl.: „...magister dominus Theodorus Delaye”. Daaronder: „dominus Petrus Meij Enchusis”. — In oorspr., beschadigden led. stempelband; op het voorplat een plaatstempel voorstellend Maria met het kind in een medaillon, beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 48 N. 6 pl. XXXII 1; op het achterplat een plaatstempel waarvan slechts één paneel over is, dat eenigszins overeenkomt met het bij Hulshof-Schretlen p. 45 N. 2 beschrevene.

470. **Justinianus Imperator, Institutiones. Parijs, Ulr. Gering en Barth. Rembolt 20 Juni 1499. 4o.**
L. 4o. 35

229 bln., 51 regels v. d. commentaar. — Signatuur [*4], a—z, A—E⁸. — Typen 6, 8, 13. — Rubr. γ , ϵ en vier handvormige rubr. (niet bij Häbler). — Init. a, f, g. — Houtsn. 130 bij 148 m.M. — Drukkersmerk. — HC 9540. — Bl. 1a r. 1 (rood met grootere letter): Institutiōes Impiales subiecta cōplexe./ R. 2: Sūmaria rub2a multis additis textui distinctissime immixta/. R. 6: Arbo2em ciuilem cum patenti z breuiuscula elucidatione./ R. 10: Tabulam alteram titulos om̄es alphabeti o2dine cōnectentē./ Daaronder: drukkensmerk (Häbler II p. 296); onder het huismerk een spreukband, waarop: M. RENBOLT. Bl. 2b α : ¶ Johānes chappuis Magistro Bertol/do rembolt Imp2esso2i p2imico... Bl. 3a β r. 18 (rood): ¶ Finis rub2icarum institutio2ū q̄ sunt nu/mero. xcix./ Bl. 4b: houtsn., waaronder in 2 kol.: Sequit̄ Alphabetū grecū grece2 latine/ expositum./ Einde kol. 2, r. 4: Deo gratias/. Bl. 1—4 vormen in het boek een niet opengesneden vel, dat ook als uitslaand blad moet dienen. Wanneer men het blad uitslaat, vindt men daarop dwars in plano gedrukt een Arbor civilis (consanguinitatis, van Joh. Andreae), die op het titelblad (zie boven) als behoorende bij dit werk wordt aangegeven. In het midden van het blad staat de Arbor, samengesteld uit de gebruikelijke cirkels, gegroeped in dezen

vorm: \blacktriangle . Tusschen het 1e en 2e been staat: Arbo2/, tusschen het 2e en 3e been: Ciuilis/. Links bovenaan het blad een tekst, waarvan het zetsel in deze dispositie: ∇ is geplaatst. Regel 1: Familiaris declaratio Ciuilis arbo2is deci-/mū ad gradū descēdētis./ Einde regel 41: frēs du-/os effi-/ciūt g/dus. Rechts bovenaan in deze dispositie: \square : Regel 1: Tertia. Collateraliū in linea inequaliqt sunt p sone [stipite dēpto] tot sūt/ gradus... Regel 14: ere psonas. Hec habent plene. c.ij,xxxv. q.v/ Deo gratias./ — Wanneer het blad in 4° gevouwen is, vormt de Arbor dus bl. 1b, 2a, 3b en 4a van het 1e katern. Zie voor het na den Arbor volgende de beschrijving bij Copinger.

Op het voor- en achterschutbl.: „Pertineo Magistro Cornelio block”, (doorgehaald) „Pertinet ad regulares in traiecto”. Zie over Corn. Block de aanteekening bij nr. 374. — In oorspr. herstelden led. stempelband, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1835.

471. **Justinianus** Imperator, Novellae cum glossa. Venetië, Andreas Calabrensis 10 Mei 1485. 2°. L. 2°, 8141
Typen 1, 2. — HC* 9629. — Pr. 4966.
Samengeb. met nr. 465.
472. **Justinianus** Imperator, Novellae; codicis libri tres. Venetië Geo. Arrivabene 20 Maart 1492. 2°. L. 2°, 8152
Typen 6, 24. — Rubr. β . δ . — Drukkersmerk VI (wit op rood, 110 \times 54 m.M.) — HC* 9632. — Pr. 4920.
Samengeb. met nr. 468.
473. **Justinianus** Imperator, Summaria plana libri institutionum seu elementorum. [Keulen], Joh. Koelhoff 5 Jan. 1482. 2°. L. 2°, 7922
Typen 7, 9. — H 4016 (1). — BMC I p. 224. — VK 1110.
Samengeb. met nr. 302 en 762.
474. **Justinus**, M. Junianus, Epitome historiarum Pompeji Trogi. [Acc.] Lucius Florus, Epitome gestorum romanorum [Venetië, Joh. Rubeus Vercellensis c. 1487]. 4°. 190. C. 32
Type 2. — HC 9655. — Pr. 5120.
Op het voorlaatste bl.: „Maternus Gisberti de Tongris”.
475. **Juvenalis**, Decimus Junius, Satirae. [Editio princeps. Venetië, Wend. de Spira] 1470. 2°. X. 2°, 132
Type 1. — H 9665. — Pr. 4022. — R. App. V p. 162. — Bl. 1 \square . Bl. 64—66 ontbreken.
Op bl. 1a: „Ex legato domini Alberti Schuersack quondam Canonici et

Scholastici huius ecclesie beate Marie Traiectensis". (Zie over hem de aantek. bij nr. 72).

476. **Juvenalis, Decimus Junius, Satiræ.** Venetië, Bapt. de Tortis 22 Juli 1483. 2o. X. 2o. 601

Typen 1*, 2. — HC* 9695. — Pr. 4620.

Op bl. 1a: „Ex libris Everardi Pollionis Ultrajectini". Zie over hem de aantek. bij nr. 49. — Samengeb. met no. 570.

Kannemann, Johannes. — Zie: Johannes Kannemann.

477. **Lambertus de Monte Domini** (van 's-Heerenberg), *Copulata in tres libros de anima Aristotelis.* [Keulen, Hei. Quentell c. 1485]. 2o. B. 2o. 1403

Typen 3, 5. — HC* 11583. — BMC I p. 274. — Pell. 1209. — Pr. 1385. — VK 720. — Met marginale aantekeningen in hs.

Samengeb. met nr. 246, 454, 455 en 728. — In den catalogus van 1845.

— Tweede exemplaar. F. 2o. 3022

Samengeb. met nr. 79 en 127. — In den catalogus van 1845.

478. **Landriucht** (Freeske). Z. n., pl. en j. 4o. min. J. 8o. 11121

Type M⁹¹ 97 m.M. — HMT 124 (18). — CA* 1085. — C II 3482.

Dr. F. Buitenrust Hettema hield over dezen incunabel een voordracht in de Mij. v. Ned. Lett. te Leiden 1920, waarin besproken wordt de inhoud, de herkomst en de vermoedelijke verzamelaar. (Zie Verslag in de N. Rott. Ct. van 7 Febr. 1920 Ochtendblad A). — In XVIIIde-eeuwschen band. — Samengeb. met nr. 698.

479. **Lanfranchus de Oriana, Repetitiones.** Keulen, Joh. Koelhoff 1488. 2o. L. 2o. 7702

Typen 15, 17, 18? — H* 9882. — VK 733.

Samengeb. met nr. 96 en 526.

Largellata. — Zie: Petrus de Argellata.

Laudívio Zacchia. — Zie: Mahomet II, Epistolae.

480. **Laurentius Valla, Elegantiarum libri sex.** [Leuven, J. Velde-ner niet voor 1476]. 2o. X. 2o. 1202

Type 3. — HMT 48 (27) 2a. — H 15799 = HC 15805. — CA 1701a (2e

Om onsen lieue heer deuotelic te
dienen suldi v seluen hier na pinē te
regieren en te oefenen alsoe veer alst
v moghelic en noot is a's ghi in dese
sen boeckhyn bescreuen sult vinden

O Ereren der heyligher
driengudicheyt ede di
ouerscheydenre een-
heyt des vaders ende
des soens . en des heylighen
gheestes . En tot stichticheyt
ende tot salicheit alre goeder kerste
menschen . soe heb ick arme sondaer
onghenoemt dese nauolghede corte
leeringhe wt den scrifturen di heyligher
leeraers en niet wt myns selfs
beuoelen . simpellic en cortelic bide ge

A I

suppl.) C II² 5936. — Pr. 9205. — De dateering volgens Proctor. — Bl. 192 tot het slot (veryolg van het register) ontbreken.
Samengeb. met nr. 443.

Laurentius Valla. — Zie: **Aesopus. Michael Psellus,**
De Victus ratione. Sallustius Opera.

481. **Leeringhe** (Corte) wt der scrifturen der heyliger leeraers. [Gouda, Ger. Leeu c. 1482]. 8o. F. 8o. 1734¹

Type 2. — Houtsn. bl. 62b (Mis van S. Gregorius). — HMT 67 (52) 2. — CA 1089a (2de suppl.). — C II 3529.

Uit het Karthuizerklooster te Utrecht. — Geschenk van de gemeente Utrecht in 1882. — In slappen perkamenten band met overslag. — Samengeb. met nr. 692.

Lenda, Jacobus de. — Zie: **Jacobus de Lenda.**

482. **Leo I, Sermones.** [Keulen, Barth. von Unckel c. 1475]. 2o. E. 2o. 1571

Type 1. — HC 7947 (2). — BMC I p. 241. — C II 3543. — Holtrop II 235. — MMW II 518. — Pr. 1138. — VK 739.

Samengeb. met nr. 259.

483. **Leo I, Sermones.** [Holl. druk]. Z. pl., n. en j. 4o. 179. A. 39

138 bl. 37 r., gotisch type (M⁶¹ 109), geen sign. — HC 10015. — CA 1104. — Pr. 3248. — Bl. 1a: [¹] Ncipit liber Beati Leonis pape Sermonum Et Sermo primus de ordinacione sua sequitur. // [⁷] Audem domini loquatur os meum: et nomē / sanctum . . . Bl. 138b, r. 15: . . . scelus per patris exitum uoluit intulisse. Jhesus Christus Maria. — Zie het facs. op blz. 122.

Op het schutbl. een ex-libris met symbolische voorstelling, waaronder monogram A S dooreengevlochten. Daaronder: „Aus der Bibliothek der Dominicaner zu Breslau“. Het 1e bl. draagt den stempel: Ex bibliotheca Regia Berolinensi.

484. **Leo Neapolitanus, Historia Alexandri Magni de proeliis.**
Straatsburg [Geo. Husner] 26 Mei 1490. 2o. Hs. 215

Typen 1, 3. — H* 783. — BMC I p. 144. — Peddie I p. 26. — Pell. 449. — Pr. 628. — Zie voor den drukker: Voulliéme, Zur ältesten Buchdrucker-geschichte Strassburgs (Zentralbl. f. Bibliothekswesen XXXII-1915 p. 309 vlg.).

Samengeb. met nr. 304 en met hs. 215.

485. **Leonardus Brunus** (Bruni), **De studiis et literis ad Baptistam de Malatestis.** [Acc.] **Vergilius, Moretum.** [Keulen, drukker van den Dictys, c. 1470]. 4o. min. X. 4o. 82²

Amplosum. Nam Rex David cuius secundum carnem semper
 est Christus. diem crucis domini mille et plusquam centum anno
 rum etate precessit. et nichil eorum suppliciorum que sibi
 memorat illata est passus. Sed quia per os eius ille la-
 quebatur. qui carnem passibilem ex ipsius stirpe eart sumptu-
 rus: merito sub ipsius persona permittitur hystoria crucis:
 qui in se gerebat corpoream originem saluatoris. Vere enim
 in Christo David est passus. quis uere David in carne Iesus
 est crucifixus: Cum ergo omnia que in Christo iudaea adma-
 sit impietas tanto ante predicta sunt: ut non tam de presen-
 tibus propheticus sit sermo contextus: quod aliud nobis
 quam sempiternarum dispositionum dei incommutabilis ordo
 referatur. apud quem et discernenda iam diiudicata et
 futura iam facta sunt: Cum enim et qualitates nostra-
 rum actionum et effectus omnium uoluntatum scientia diuina pue-
 niat. quantomagis deo nota sunt opa sua et recte placuit quasi
 facta recoli que non poterat omnino non fieri. Unde et Apосто-
 li spiritu dei pleni. cum inimicorum Christi minas seueritatis pate-
 centur. concordiam ad deum uoce dixerunt. Conuenerunt enim uiri
 in ciuitate illa aduersus patrem tuum Iesum quem unxisti Hero-
 des et pontifex Pilatus cum gentibus et populis Israel face-
 re: que manus tue decesserunt fieri. Numquid iniquitas ple-
 nitudinem Christi. ex dei est omnia consilio: et illud facinus quod om-
 nium maius est crimine manus diuine preparationis sermavit. non
 hoc plane de summa iusticia sciendum est. quia multum diuer-
 sum multumque contrarium est id quod in Iudeorum malignitate
 precognitum. et quod in Christi est passione dispositum: Non
 inde precessit uoluntas interficiendi. ad moriendi. nec de uno
 extitit spiritu atrocitas sceleris et tollerantia redempto-
 ris. Impias furentium manus non immisit in se dominus. sed ad-
 misit. nec presciendo quod faciendum esset. coegit ut fieret. cum
 tamen ad hoc carnem suscepisset ut fieret: denique inter cruci-
 fixum. et crucifigentes tam dispares cause sunt. ut quod non Christo
 susceptum est non possit resolui. et quod ab illis commissum posset ab-
 oleri. qui enim uenit peccatores saluos facere ipse quidem in-
 terfectoribus suis misericordiam suam non denegauit: sed impe-
 rorum malum in bonum credentium commutauit: ut mirabilior

Type 1. — H 1571. — Peddie I p. 53. — Pell. 1123. — VK 290. — Zie over den drukker: Voullième, Die deutschen Drucker des XV. Jahrh. (1916) p. 30.

Samengeb. met nr. 2, 620 en 673.

486. **Leonardus Brunus** (Bruni), De studiis et literis ad Baptistam de Malatestis. Padua, Matth. Cerdonis 2 Maart 1483. 4o. min. B. 4o. 2242

8 bln., waarvan de vier eerste gepagineerd, z. sign., 32 regels. — Type 1. — Init. a (25 × 25 m.M.). — H 1574. — Peddie I p. 53. — Bl. 1a: Leonardi aretini poete. de studiis ⁊ litteris ad illustrem dominā baptistam/ de malatestis: Incipit.// C⁶Ompulsus creb2o rumo2e admirabiliuz vir/tutū.... Bl. 7b r. 27 ...ad/ gloziam coho2tari. Vale.// Hic modus imponitur libello. ⁊ sequit̃ epitaphiū. Bl. 8a: Leonardi Aretini epitaphium ab/ Enea Siluio. Senensi poeta editum./ Onder het epitaphium, r. 19: Hic adest finis huius opusculi quod/ edituz fuit ab preclarissimo poeta Le/nardo Aretino de studendi modo in/ humanitatis studiis: Impressus Pa/due a magistro Matheo Cerdonis/ de vuindischgrez. Die scd'a Marcii; Anno domini. 1483./ Bl. 8b □.

Samengeb. met nr. 147.

Leonardus Brunus. — Zie: Aristoteles, Liber de moribus.

487. **Leonardus** (Matthaei) de Utino, Quadragesimale aureum. [Deventer, Rich. Paffroet c. 1480]. 2o. E. 2o. 2131

Type 2*. — HMT 64 (112) b. — HC 16125. — CA* 1698. — Pr. 8966.

Samengeb. met nr. 297 en 503.

488. **Leonardus** (Matthaei) de Utino, Sermones aurei de sanctis. per totum annum. [Keulen, Ulr. Zell] 1473. 2o. 422. A. 402

Type 2 (115 m.M.). — BMC I p. 192. — MMW II 416. — Pr. 882. — VK 740. — Fragment bestaande uit 3 bladen.

489. **Leonardus** (Matthaei) de Utino, Sermones aurei de sanctis. Lyon, Joh. Trechsel 10 Maart 1495 [96]. 4o. min. E. 4o. 175

Typen 3, 5. — Drukkersmerk II. — HC* 16138. — Pr. 8606 B.

Op het titelbl.: „Frater Guillelmus Antwerpianus vivit post funera...” „Frater Jacobus (later veranderd in: Lambertus) Bercheijk ordinis predicatorum conventus Ultraiectensis”. „Ex donatione Hub. a Buechel”. (Zie over hem de aantek. bij nr. 91.) Op bl. 222a: „Ad usum fratris Judoci de Curia alias Wtenham”. Op bl. 222b: „Hic liber concessus est fratri Johanni de Zutphania a suo con...nativo Traiectensi 1521”. — In oorspr. band, waaraan de sloten ontbreken.

490. **Leonardus** (Matthaei) de Utino, Sermones quadragésimales de legibus. [Keulen, Conr. Winters von Homburg c. 1475]. 2°. maj. E. 2°. 5
Type 1. — H* 16116. — Pr. 1179. — VK 744.
Op bl. 311b en bl. 312a: „Pertinet ad cartusienses prope traiectum inferius”. — In den catalogus van 1718.
491. **Leopoldus** de Bebenburg (Babenberg), Germanorum veterum principum zelus et fervor in christianam religionem Deique ministros. Bazel, Joh. Bergmann 15 Mei 1497. 2°. H. 2°. 2431
Typen 1, 3, 4. — HC* 2725. — BMC III p. 796. — Peddie I p. 92. — Pell. 2015. — Pr. 7777.
Samengeb. met Eusebius, Historia ecclesiastica, Hagenau 1506.
- Libellus** de regimine rusticorum. — Zie: Rolevinck, Werner.
492. **Liber** de proprietatibus terminorum Ciceronis iuxta ordinem alphabeti. [Keulen, Ulr. Zell c. 1470]. 4°. min. A. 4°. 3315
Type 1b. — HC 5348. — BMC I p. 189. — MMW II 403. — Peddie II p. 181. — Pell. 3705. — Pr. 830. — VK 333.
Volgens Dibdin, Bibliotheca Spenceriana, IV-1815 p. 488 en Cicero, Opera... ex recens. J. C. Orellii, IV-1861 p. 1064, niet van Cicero. — Samengeb. met nr. 80, 176, 334, 670, 671 en 672.
493. **Liber** poenitentialis. [Leuven, Joh. van Westfalen c. 1485]. 2°. E. 2°. 822
Type 1b. — HMT 49 (87) b. — H* 13154. — CA* 1426. — Pr. 9248.
De toeschrijving aan Rabanus Maurus is zeer twijfelachtig. Little, Initia (1904) p. 55 noemt een werk van Th. Cobham, Summa de poenitentiae casibus, dat met hetzelfde initium begint. — Samengeb. met nr. 35, 366 en 740.
- Liber** poenitentialis. — Zie: Articuli fidei.
494. **Livius**, T., Decades historiae romanae. Venetië, Barth. de Zanis 20 Juni 1498. 2°. X. 2°. 45
Type 2. — Init. a. — H 10142. — C II p. 271. — Pr. 5340.
Op bl. 1a: „Ex donatione E. Pollionis”. Zie over hem de aanteek. bij nr. 49. — In den catalogus van 1718.
- Lochmair**, Michael. — Zie: Michael Lochmair.
495. **Lucas** de Tollentis (Sebenicensis), Litterae indulgentiarum anni iubilaei causa. [Brussel, Broeders des gemeenen levens] 1478. 2°. H. 2°. 374

Type 1a. — HMT 62 (74) b. — CA 1555. — C II² 5511. — MMW II 38. — Pr. 9328. — Einblattdrucke 873. — 1 bl. op perkament aan één zijde bedrukt.

496. **Lucianus Samosatenensis**, Dialogus inter Charonem et Mercurium, in latinum per Rainutium translatus. [Deventer, Jac. van Breda c. 1498], 4°, min. X. 4°, 896

6 bln. Sign. A^o. — Typen 3, 4, 8. — HMT 66 (84) d 1, f 2. — Rubr. α . — B p. 361. — CA* 1179. — C II 3657. — Pr. 9108. — Bl. 1a: Luciani inter Charonem/ et Mercuriū dialogus./ Bl. 1b: ¶ Luciani dialogus qui inscribitur maio2 Charon latin⁹/ per pheniciū denuo factus ad reuerendū pr2ēm dñm Joan/nem Cardinalem mozinensem Incipit fēliciter./ ¶ P2ologus./ Bl. 2a (sign. A ij): ¶ Dialogi argumentum./ Bl. 6b, r. 29: ciunt nullum.// ¶ Luciani dialogus q̄ inscribitur maio2 Charon latinus/ per Phyniciū denuo factus ad reuerēdissimū patrem dñm/ Joannem Cardinalē episcopū Mozinēsem finit fēliciter./ — Deze beschrijving wijkt eenigszins af van die van Campbell.

Samengeb. met nr. 91, 180, 209 en 507, Leo I, De epiphania. [Deventer] 1503; en Hesiodus, Liber georgicorum per Nic. de Valle e graeco translatus, Deventer 1502.

497. **Lucretius Carus**, De rerum natura. Verona, Pau. Friedenperger 28 Sept. 1486. 2°. X. 2°, 82

Type 1. — HC 10282.

Bl. 1a: „B. Aezii”. Bl. 95a: „Castigatus fuit hic codex cum codice Pomponino a reverendo patre domino Sebastiano Priolo, protonotario apostolico ac Sanctissimi domini nostri referendario et secretario, necnon a Francisco Cerreto Parmensi ejusdem adscripticio. Romae mense Octobris 1492 anno primo pontificatus Alexandri VI”. Zie over deze collectie en over de geschiedenis van dit boek: G. A. Evers, De Lucretius-druk van 1486 in de Utr. U. B. Met facs. (Het Boek V-1916 p. 81—84). Seb. Seemiller merkt in zijn Bibliothecae acad. Ingelstadiensis Incunab. typogr. 1787—92 facs. III p. 57 naar aanleiding van het colophon: „Die vigesimo octavo septembris Calen. Octobris” op: Notam diei et mensis pariter non intelligo. Forte ex typographi negligentia omissa est vox *tertio* Calen(das), quamvis haec diei notatio est infrequens”.

498. **Ludolphus de Saxonia** (Carthusiensis), Expositio in psalterium. [Acc.] Fra. Petrarca, Psalmi confessionales. [Spiers, Pt. Drach na 1 Jan. 1491]. 2°. 110. F. 26

Typen 10, 11, 13. — HC* 10304. — BMC II p. 497. — Holtrop II 747. — Pr. 2381.

Op het titelbl.: „Monasterii S. P. Augustini Mosae Traiecti” en „bibliothecae augustinianae mosae traiectensis”. Daaronder: „Lucas Constantinus.

Dominus mihi adjutor" ... Daaronder (in rood): „J. F. Joynge". Daaronder: „Superiorum permissu me utitur fr. Aegidius Graven conventus Traiectensis".

499. **Ludolphus de Saxonia** (Carthusiensis), *Meditationes vitae Jesu Christi*. P. I. Keulen, Nic. Götz 30 April 1474. 2o.

F. 2o, 278

Type 1. — H* 10291. — BMC I p. 238. — MMW II 512. — Pr. 1108. — VK 760. — Bl. 236—238 ontbreken.

Op bl. 1a: „Ex legatione domini Hugonis". „Pertinet sororibus Inclusis cristi virginum In traiecto superiori". „Nunc ad fratres Eremitarum S. Augustini. 1642". Op bl. 2a: „Bibliothecae augustinianae mosae traiectionensis" en „Monasterii S. P. Augustini Mosae Traiectensis". — In oorspr., beschadigden led. stempelband. — Waarschijnlijk uit de Maastrichtsche collectie.

500. **Ludolphus de Saxonia**, (Carthusiensis), *Meditationes vitae Jesu Christi* [Hollandsch], Delft, [Chr. Snellaert] 22 Mei 1488. 2o.

H. 2o, 383

Type 1. — HMT 82 (105) f 2. — Houtsneden (Conway p. 121). — CA* 1182. — C II 3672. — Pr. 8881. — Bl. 1 en 2 ontbreken. — Zie de afb. op blz. 127.

In oorspr. band, zonder sloten met herstelde hoeken. — In den catalogus van 1835.

501. **Ludolphus de Saxonia**, (Carthusiensis), *Meditationes vitae Jesu Christi*. Neurenberg, Ant. Koberger 14 Aug. 1495. 2o.

H. 2o, 445

Typen 14, 15?. — HC* 10296. — BMC II p. 440.

Op het titelbl.: „Pro Bibliotheca fratrum minorum Weertensium (doorgehaald) R: O B S [= Regularis Observantiae] maseykensium". — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

502. **Ludovicus Pontanus sive Romanus**, *Singularia juris*. [Utrecht, drukker van het Speculum, c. 1469—1470]. 2o.

H. 2o, 504

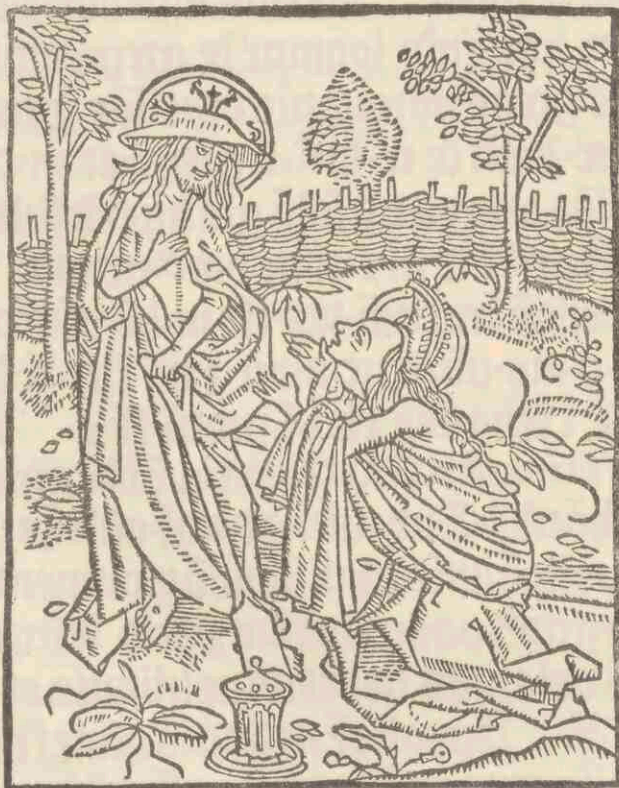
Fragment bestaande uit een stuk van blad 2. — Type 4. — Pontanus- of Donatustype (Zedler, blz. 39). — HMT 23 (1). — Bradshaw p. 269. — CA 1186.

Genomen uit den band van hs. 735, dat afkomstig is uit het Regulierenklooster te Utrecht. Zie over de beteekenis van dit en van de andere fragmenten van Costerianen (nr. 636) uit boekbanden van dit klooster voor de vraag, waar de eerste Nederlandsche drukplaats is gevestigd geweest: A. Hulshof, Een en ander over de bibliotheek van het Regulierenklooster te Utrecht (Tijdschrift voor Boek- en bibliotheekwezen VIII-1910, p. 23—26).

503. **Ludovicus Pontanus sive Romanus**, Tractatus juris canonici. [Utrecht, drukker van het Speculum c. 1469—1470].
2o. E. 2o. 2133

Fragment bestaande uit één blad. — Type 4. — Pontanus- of Donatustype (Zedler, blz. 39, 54 vlg., 92). — HMT 23 (1). — Bradshaw p. 269. — CA 1186a (2e suppl.). — C II 4813. — Zie het facs. op blz. 128.

Samengeb. met nr. 297 en 487.

Nr. 500. Ludolphus de Saxonia. 1488.

504. **Ludovicus (Pruthenus) de Prussia**, Trilogium animae. Neurenberg, Ant. Koberger 6 Maart 1498. 4o. F. 4o. 116

Typen 14, 19, 25?. — Rubr. α . — Titelhoutsn. en andere houtsn. (Schr. 4555). — B p. 456. — HC* 10315. — BMC II p. 444. — Pr. 2119.

Op bl. 2a en 353b: „Liber monasterii s. pauli apostoli In Traiecto Inferiori”. — In oorspr., beschadigden band, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1835.

Magni, Jacobus. — Zie: **Jacobus Magni.**

Sacre pagine appellōe an etiā veniat ius cano-
 ni. Dic qd sic scdm do. anto. m. c. sup. spectā de p. uile
 per nōta i. e. eā te. c. penf. de eta. et qua. Itē lratūra
 equiparat dīgintati. ita dicit glo. m. c. plectis. x. p. di
 de hoc tex. est. c. glo. m. l. puidē dū. C. de postulā. et in
 c. de multa de pben. Gregis appellōe. x. oues con-
 tinētur. et hoc qndo loqimur de grege ouiu. si vero
 loqrem de grege porcorū tūc appellōe ggis. v. porci
 cōtinentur. Insti de re. di. s. si gregē. et in. c. i. de elec
 Appellōe armorū nō solū gladij. sed fustes et lapi-
 des cōtinētur. ff. de vi. et vi. ar. l. m. s. armis. Malca
 venit appelloē fructuū. tex. est m. l. si usufructuarij
 messē. ff. q. mo. usufruc. amir. et no. spe. ti. de dec. s. i
 v. si. Et idē i. feno. tex. est i. l. pratu. ff. e. Appelloē
 ouiu non qntinent custodia. debent. n. studē agriculfe nō
 publicis hōnibz. C. de culti. ad nul. obsequz. euocē. p.
 to. Appelloē miserabiliū psoāz cōtinent pupillz
 vidua. pegrin. paup. auxilio pprio destitut. v. rō
 ne morbi vel etatis vel expōne libtatis et similibz
 lxxij. di. c. ij. Appolloē neccitatis qntinet mortis ar-
 ticul. v. infirmitas. v. inimicia. v. puilis aut senlis
 etas. fragilitas sex. aut alia corporis ipotēcia. et
 gnālit qdiz aliud canomai ipedimētuz. puta qd non
 est sui iuris. v. immū debilis ā delicat. v. leu. v.
 official epī. aut alien. v. qd est mbris destitut. aut
 valitudin. no. spe. ti. de leu. s. v. autē. v. illud autē

505. **Mahomet II**, Epistolae interprete **Laudivio**. Brescia, Bern. Misinta z. j. 4°, min. X. 8°, 1533
 Typen 2, 8?. — Rubr. α . — Init. a. — H* 10503.
 Samengeb. met A. Cornazanus, De proverbiorum origine. Milaan z. j. [16e eeuw], en Sannazaro, Libro pastorale... Milaan 1504. — In den catalogus van 1835.
- Malogranatum**. — Zie: **Gallus Cisterciensis**.
- Mammotrectus**. — Zie: **Johannes Marchesinus**.
- Mancinus, Dominicus**. — Zie: **Dominicus Mancinus**.
- Manilius, Marcus**, Astronomicorum libri V. — Zie: **Scriptores astronomici veteres**.
- Manliis, Johannes Jacobus de**. — Zie: **Johannes Jacobus de Manliis**.
506. **Manuale confessorum metricum**. Keulen, Herm. Bungart 21 Maart 1498. 4°. F. 4°, 89
 Typen 1, 3, 4, 5, 6 (BMC 145, 96, 81, 79, 65). — Rubr. β, γ, δ . — Drukkersmerk c (Schr. 4560). — HC* 10718. — B p. 364. — BMC I p. 301. — Holtrop II 334. — MMW II 564. — Pr. 1470. — VK 773. — Bl. 181, 182 (lijst van errata) ontbreekt.
 In oorspr. slappen perkamenten band. — In den catalogus van 1608.
507. **Maphaeus Vegius**, (Maffeo Vegio) Antoniados seu de vita et laudibus S. Antonii. Deventer, Jac. van Breda [c. 1498]. 4° min. X. 4°, 892
 Typen 3, 4b (104 m.M.), 8. — HMT 66 (114) d 1, f 2. — Drukkersmerk. — HMT 66 (114) f 1 (Conway p. 160). — Rubr. α . — CA* 1713. — C II 5959.
 Samengeb. met nr. 91, 180, 209, 496, Leo I, De epiphania. [Deventer] 1503, en Hesiodus, Liber georgicorum per Nic. de Valle e graeco translatus, Deventer 1502.
508. **Marcellus**, Passio Petri et Pauli apostolorum ac disputatio eorundem contra Simonem magum. [Keulen, Conr. van Zierikzee c. 1500]. 4°. Hs. 114
 Typen 1, 2, 3. — HC* 12454. — BMC I p. 306. — Holtrop II 30. — Pr. 1503. — VK 780.
 Op het 2e schutbl. en op het titelbl. van het 1e stuk van dezen bundel: „Liber monasterii sancti pauli in trajecto inferiori”. — Samengeb. met nr. 242 en met hs. 114. — In den catalogus van 1670.

Marchesinus, Johannes. — Zie: Johannes Marchesinus.

509. **Marcus Maroldus**, Sententia de veritate humanae redemptionis. [Rome, St. Planck na 25 Maart 1481]. 8o. min.

195. G. 23

Type 2. — H* 10778. — BMC IV p. 81. — Pr. 3627.

Maroldus, Marcus. — Zie: Marcus Maroldus.

510. **Marsilius Ficinus**, De triplici vita. Apologia quaedam. [Bazel, Joh. Amerbach niet na 1498]. 4o. min. F. 4o. 1659

Typen 25, 26. — HC* 7063. — BMC III p. 759. — C II² p. 260. — Peddie II p. 257. — Pr. 7650. — Zie voor de dateering de aantek. bij BMC III p. 759.

Samengeb. met nr. 177, 385, 388, 391, 392, 393, 394 en 396.

Marsilius Ficinus. — Zie: Plato, Opera. Plotinus, Opera.

Marsus, Petrus. — Zie: Petrus Marsus.

Martinus Dumiensis (Bracarensis), De quattuor virtutibus. — Zie: Ambrosius, De officiis ministrorum. 1480—1481.

511. **Martinus de Magistris** (Martin le Maitre), Quaestiones de fortitudine. P. I. Parijs, Joh. Higman (voor Wolfg. Hopyl) 1 Dec. 1489. 2o. Y. 2o. 15

Type 1. — Drukkersmerk. — HC 10458. — Holtrop II 627. — Pr. 8128. In den catalogus van 1608.

512. **Martinus** (Strzepski) **Polonus**, Margarita decreti seu tabula Martiniana. [Keulen, Joh. Koelhoff] 2 Juni 1481. 2o.

E. 2o. 793

192 bl., 2 kol., 38 regels, typen 6, 8, geen signat. — H 10842. — Bl. 1a α: Incipit tabula/ sup margarita/ decreti secūdū/ ordinem apha/beti et numerū/ foliorū recolle/cta/ Item plogus. Bl. 6b βr. 38: Explicit/. Bl. 7a α (met nr. I): [(I)*]Nter alia quecumq[ue]/ ad fidelium[us] cristi do-/ctrinam scripta sunt/. Bl. 191 (met nr. C.lxxxv) b βr. 20: xxij. q. i. ante finem// Explicit Margarita decreti. Liber perutilis sacerdotib[us] et p[ro]p[ri]e-/dicato[rum] ac alijs in p[re]ceptis/ et consilijs p[ro]ficere volentib[us].// Anno domini. M.cccc.lxxxi. die/ vero sabbati secunda men[se] Junij de quo laudetur deus glo[ri]osus in secula seculor[um]. Bl. 192 □.

Samengeb. met nr. 316 en 376.

513. **Martinus (Strzepski) Polonus**, *Margarita decreti seu tabula Martiniana*. [Spiers, Pt. Drach c. 1485]. 2°. maj. L. 2°. 52²
 Typen 1, 7. — H* 10838. — BMC II p. 494. — Pr. 2358.
 Samengeb. met nr. 254.
514. **Martinus (Strzepski) Polonus**, *Margarita decreti seu tabula Martiniana*. Straatsburg, [Geo. Husner] 13 Juni 1489. 2°.
 L. 2°. 759²
 Typen 1, 5. — HC* 10845. — BMC I p. 139. — Pr. 650. — Zie over den drukker: Voulliéme, Zur ältesten Buchdruckergeschichte Strassburgs (Zentralbl. f. Bibliothekswesen XXXII-1915 p. 309 vlg.).
 Samengeb. met nr. 300.
515. **Martinus (Strzepski) Polonus**, *Margarita decreti seu tabula Martiniana*. Straatsburg, [Geo. Husner] 1493. 2°. L. 2°. 149²
 Typen 1, 4. — HC* 10847. — BMC I p. 160. — Pr. 704. — Zie over den drukker: Voulliéme, Zur ältesten Buchdruckergeschichte Strassburgs (Zentralbl. f. Bibliothekswesen XXXII-1915 p. 309 vlg.).
 Samengeb. met nr. 185.
516. **Martinus (Strzepski) Polonus**, *Margarita decreti s. tabula Martiniana*. Straatsburg [Geo. Husner] 1499. 2°. F. 2°. 235¹
 Typen 5, 6 (BMC 156, 80). — H* 10851. — BMC I p. 162. — Holtrop II 724. — Pr. 745. — Zie over den drukker: Voulliéme, Zur ältesten Buchdruckergeschichte Strassburgs (Zentralbl. f. Bibliothekswesen XXXII-1915 p. 309 vlg.). — Bl. 106 □.
 Samengeb. met nr. 28 en 240.
517. **Martinus (Strzepski) Polonus**, *Sermones de tempore et de sanctis*. Straatsburg, [Joh. Grüninger] 1488. 4°. E. 4°. 171
 Typen 2, 9, 10. — H* 10856. — BMC I p. 105. — Pr. 451.
 Uit het Regulierenklooster te Utrecht, zooals uit de bandversiering blijkt. Zie de aantek. bij nr. 10. — In oorspr., herstelden led. stempelband zonder sloten, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 4, 5, 8, 9.
- Matthaeus Grabow**, *Conclusiones de vera religione et revocatio earundem*. — Zie: Johannes Gerson, Opera, 1488.
518. **Matthaeus Silvaticus**, *Liber pandectarum medicinae*. [Modena], Joh. Burster (Vurster) 1474. 2°. O. 2°. 155
 Typen 1, 2. — H* 15195. — Pr. 7189.
 Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht.

519. **Matthaeus Silvaticus**, Liber pandectarum medicinae.
[Straatsburg, Ado. Rusch] z. j. 2o. O. 2o. 172

Type 2. — HC* 15192. — BMC I p. 64. — Pr. 251. — Geteekende initialen met randslingers.

Op bl. 1a: „liber pandectarum Johannis liberhant medicine doctoris phisici et cancellarii regis poloniae”. Daaronder met andere hand: „Emi 1834 de bibliopola Ratislaviensi Ernst. Ernestus Mayer. e.”. — In oorspr., herstelden led. stempelband, waaraan de sloten ontbreken.

Matthias Doringk. — Zie: Biblia latina. 1485. Nicolaus de Lyra, Postilla in bibliam c. 1485.

Mayer, Adam. — Zie: Adam Mayer.

Mayno de Mayneri. — Zie: Dialogus der creaturen.

Meditationes de vita Jesu Christi. — Zie: Thomas a Kempis.

520. **Meffreth**, Sermones de tempore (pars hiemalis) et de sanctis.
[Bazel, Nic. Kessler voor 11 Juli 1486]. 2o. E. 2o. 81

Typen 1, 3. — HC* 10999. — BMC III p. 764. — Pr. 7656. — Zie over den drukker: Voulliéme, Die deutschen Drucker des XV. Jahrh. (1916) p. 22.

Zie over den naam Meffreth: J. A. Glonar, „Paratus” und „Meffreth” — zwei vermeintliche Autoren als Beispiele bibliographischer Missverständnisse (Zeitschr. f. Bücherfreunde N. F. IX, 2-1918 p. 233 vlgg.). — In fraaien, oorspr. led. stempelband, waaraan de sloten ontbreken, beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 8, pl. II 2, 5. — Afkomstig van dezelfde binderij als nr. 449.

521. **Meffreth**, Sermones de tempore et de sanctis. Neurenberg, Ant. Koberger 14 Febr. 1487. 2o. E. 2o. 311

Typen 9, 14, 17?. — HC* 11004. — BMC II p. 431. — Bl. 317—322 zijn ingevoegd na bl. 386.

Op het schutbl. (doorgehaald): „Pertinet domino Gerardo de Zoudenbalch thesaurario ecclesie Traiectensis”. Hij was in 1477 kanunnik en thesaurier ten Dom, † 7 Nov. 1524, en hij was broeder van Evert van Z., den stichter van het vermaarde „huis Zoudenbalch” in de Donkerstraat te Utrecht. Daaronder: „Sum Can: Reg: Hagę Marianę”. Marienhage was het klooster der Reguliere Kanunniken te Woensel bij Eindhoven, later te Weert, zie J. G. R. Acquoy, Het klooster te Windesheim en zijn invloed, III (1880) p. 80 vlgg. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr., herstelden led. band, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1845.

522. **Meffreth**, *Sermones de tempore et de sanctis*. Vol. III. De sanctis. Bazel, Nic. Kessler 24 Mei 1488. 2°. E. 2°. 3102
 Typen 1, 2. — Drukkersmerk. — HC* 11006. — BMC III p. 766. — Bl. 11—14 en 173 ontbreken. Vele bladen zijn met inkt bevlekt. Samengeb. met nr. 524.
523. **Meffreth**, *Sermones de tempore et de sanctis. Pars hiemalis et pars aestivalis*. [Bazel, drukker van de *Sermones Meffreth*] z. j. 2°. E. 2°. 309
 Typen 1, 2. — BMC III p. 779. — C II 3962 (pars hiemalis). — Pr. 7715. — Zie over den drukker: Voulliéme, *Die deutschen Drucker des XV. Jahrh.* (1916) p. 22. — Bl. 1 (□), 9, 19 en 478 (□) ontbreken.
 Op bl. 2a: „Est bibliotheca fratrum Minorum Recollectorum Montis Lucis” (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — In XVIIe-eeuw-schen led. stempelband, waaraan de linten ontbreken. — In den catalogus van 1845.
524. **Meffreth**, *Sermones de tempore et de sanctis*. Vol. II. Pars hiemalis. Z. n., pl. en j. 2°. E. 2°. 3101
 H* 11000.
 Op het titelbl.: „Pertineo Theodorico Gwey de helmont presbytero”. Daaronder met latere hand en op het titelblad van het tweede stuk van dezen bundel: „Bibliothecae fratrum Minorum Tongris”. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr., zeer beschadigden doch herstelden band, waarvan de stempels zijn afgeb. bij Hulshof-Schretlen pl. VI 1, 3, 4, 6, 8; de sloten ontbreken. — Samengeb. met nr. 522. — In den catalogus van 1845.
- Melber**, Johannes. — Zie: Johannes Melber.
525. **Methodius**, *Revelationes*. Bazel, Michael Furter 5 Jan. 1498. 4°. min. E. 4°. 2382
 Typen 1, 3, 4. — Titelhoutsn. en ander houtsn. (Schr. 4648). — Init. i, 17. — HC* 11121. — BMC III p. 785. — Pr. 7738. — VK 577. — Bl. 3, 6, 26 en 28 ontbreken.
 Volgens Hurter I-1903 kol. 109 zijn deze „revelationes” onecht. — Samengeb. met nr. 326.
- Methodius**, *De regnis gentium etc.* — Zie: Bonaventura, *Regimen conscientiae*.
526. **Methodus** *utriusque juris*. [Leuven] Egidius van der Heerstraten 23 Febr. 1488. 2°. L. 2°. 7703
 Type 2. — HMT 55 (93) h. — Rubr. (niet bij Häbler). — HC* 11126. — CA* 1243. — MMW II 196. — Pr. 9310.
 Samengeb. met nr. 96 en 479.

527. **Michael de Carcano**, Quadragesimale de decem praeceptis. Venetië, Joh. en Greg. de Gregoriis 1492. 4o, min.
E. 4o. 4722
Typen 21, 22, 24. — Rubr. μ . — HC* 4504. — Peddie II p. 154. — Pell. 3297. — Pr. 4528. — Bl. 114 en vlg. ontbreken.
Samengeb. met nr. 46. — In den catalogus van 1845.
528. **Michael de Dalen**, Casus summarii decretalium Sexti et Clementinarum. Keulen, Pt. in Altis von Olpe 18 Dec. 1476. 2o,
L. 2o. 2632
Type 1. — H* 4657. — Peddie II p. 160. — VK 788. — Zie over dezen drukker: Madden 4e S.-1875 p. 267 vlg.
Samengeb. met nr. 451. — In den catalogus van 1670.
529. **Michael de Hungaria**, Sermones Biga salutis de sanctis. Hagenau, Hei. Gran 27 Juli 1497. 4o.
E. 4o. 170
Typen 4, 5. — HC 9054. — BMC III p. 684. — Pr. 3188.
Uit het Karthuizerklooster bij Utrecht, zooals blijkt uit de bandversiering. — In oorspr., herstelden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 7, pl. I 20, 24; de sloten ontbreken.
530. **Michael de Hungaria**, Sermones Biga salutis de tempore. Hagenau, Hei. Gran 28 Sept. 1499. 4o.
E. 4o. 476
Typen 4, 5. — HC* 9053. — BMC III p. 687. — Pr. 3200. — Bl. 7 ontbreekt.
Op het titelblad en op blad 2a: „Pro bibliotheca fratrum minorum weertensium”. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr., beschadigden led. stempelband, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1845.
531. **Michael de Hungaria**, Sermones dominicales de tempore. Hagenau, Hei. Gran 22 Jan. 1498. 4o.
E. 4o. 157
Typen 4, 5. — HC* 9052. — BMC III p. 685. — Holtrop II 895. — Pr. 3192.
Op het titelbl.: „Pertinet ad cartusienses prope Traiectum inferius”. Daaronder: „Ex parte domini Isbrandi Dobbii Amsterodami”. Ysbrand Dobbiius, † 1549, begraven in het Karthuizerklooster Nieuwlicht of Bloemendaal buiten Utrecht. Zie: Het necrologium, uitgeg. door L. van Hasselt (1886) blz. 233. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 7, pl. I 20, 24; de sloten ontbreken.

532. **Michael Lochmair**, Sermones de sanctis cum viginti tribus sermonibus **Pauli Wann**. Hagenau, Hei. Gran 25 Juli 1497. 2°. E. 2°. 307

Typen 4, 8. — HC* 10173. — BMC III p. 684. — Pr. 3187.

Op het titelbl.: „Fratrum Capucinatorum Mosecanorum“ (Maaseyck). Daar- onder: „Sum Wilhelmi Iosten, anno domini 1620, emptus a cognato suo per Petrum Renckens Breijen“. Op bl. 2a: „Sum Petri renckens breyen 1628“. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr., herstelden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 13, pl. VII 5, 10, 14, 16; de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1845.

533. **Michael Lochmair**, Sermones de sanctis cum viginti tribus sermonibus **Pauli Wann**. Hagenau, H. Gran 24 Maart 1500. 2°. E. 2°. 214

Typen 4, 8. — HC* 10174.

Op het 2e schutbl. en op het laatste blad: „Liber monasterii Sancti pauli In Traiecto inferiori“. — In oorspr., beschadigden led. stempelband, waarvan de stempels beschr. en afgeb. zijn bij Hulshof-Schretlen p. 6, pl. I 10, 13, 15—18; de sloten ontbreken.

534. **Michael Psellus**, De victus ratione, [latine] interprete **Laurentio Valla**. Erfurt, Wolfg. Schenck 1499. 4°. min. O. 4°. 219

Type 1. — Drukkersmerk. — H 13535. — Choulant p. 148.

Milis, Johannes Nicolaus de. — Zie: **Johannes Nicolaus de Milis.**

535. **Modus intellectus orationum et contemplationum.** [Keulen, Nic. Götz c. 1475]. 2°. F. 2°. 821

Type 1 (109, 110 m.M.). — C II² 3301a (p. 312). — MMW II 514. — Peddie I p. 71. — Pell. 1594. — VK 811.

Op het schutbl.: „pertinet ad carthusienses prope traiectum inferius“. — Dit werk komt in de catalogi ook voor onder de volgende titels: Intellectus et modus orationum et contemplationum; De actualitate divinarum dignitatum; Augustinus, Flores seu excerpta ex libris b. Augustini, zie de aantek. bij M. E. Krönenberg, Catalogus van de incunabelen in de Athenaeumbibliotheek te Deventer (1917) p. 195. — Samengeb. met nr. 732.

Modus legendi abbreviaturas in utroque jure. — Zie: **Johannes Ebernhäusen.**

Modus promerendi indulgentias. — Zie: **Raymundus Peraldus.**

536. **Modus vacandi beneficiorum.** [Acc.] Modus acceptandi. Rome, Joh. Besicken z. j. 4°. min. H. 4°. 3532
 Typen 1, 5?. — Init. g. — Rubr. α . — H* 11523.
 Samengeb. met: Paulus III, Bulla indictionis sacrosancti generalis concilii. [Rome 1536]. — Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht.
537. **Mohammed Rhazes, Liber ad Almansorem, tractatus I—X,** [latine] a Gerardo de Cremona etc. Venetië, Bonetus Locatellus impensis Oct. Scoti 7 Oct. 1497. 2°. O. 2°. 161
 Typen 1, 2, 4, 9?. — Rubr. β, δ . — Init. b, d, e, m, n. — Drukkersmerk III (van Oct. Scotus). — HC* 13893. — Choulant p. 343. — Pr. 5082.
 Samengeb. met nr. 421. — In den catalogus van 1670.
- Mohammed Rhazes, Aphorismi.** — Zie: **Moses Maimonides, Aphorismi medici.**
538. **Mollenbecke, Petrus, Tabula in libros veteris et novi testamenti Nicolai de Lyra.** [Keulen, Joh. Koelhoff niet vóór 1480]. 2°. 106. G. 5
 Typen 7, 9. — HC* 11541. — BMC I p. 223. — Holtrop II 181. — Pr. 1046. — VK 824. — Dateering volgens Proctor.
 Op het schutbl.: „liber carthusiensium prope traiectum inferius ex legatione magistri christofori de aemstel apud nos sepulti“. Zie over hem de aanteeck. bij nr. 19. — In oorspr. band, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1718.
- Montanus, Jacobus.** — Zie: **Jacobus Montanus.**
539. **Morticellarium aureum.** Antwerpen, Ger. Leeu 20 Febr. 1484. 4°. E. 4°. 185
 224 bl. Sign. a⁰b—p⁶q⁸A—N⁶O⁸P—T⁶U⁸. — Typen 4, 5. — HMT 102 (57) a. — Init. c, f. — Rubr. α . — Titelhoutsn. (Conway p. 332). — Drukkersmerk. — HMT 105 (60). — HC* 11619. — CA* 1270. — MMW II 24. — Pr. 9394.
 Op het voorste schutbl.: „Liber Regularium In Traiecto“. Op het achterste schutbl.: „Pertinet Regularibus In Traiecto“. „Liber canonicorum regularium in traiecto“. — In oorspr., beschadigden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 4, 8; de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1670.
540. **Moses Maimonides, Aphorismi medici una cum aphorismis Johannis Damasceni et Rhazis** [latine]. Bologna, Fra. (Plato) de Benedictis 29 Mei 1489. 4°. O. 4°. 75
 Typen 2, 3?. — Rubr. α . — HC* 10524. — Choulant p. 379. — Pr. 6588. — In den catalogus van 1718.

541. **Nepos, Cornelius**, *De vita illustrium virorum*. [Milaan, Leon. Pachel en Ulr. Scinzenzeler c. 1484]. 4°. min. X. 4°. 170¹
 Type 8. — H 5731. — MMW I 56. — Peddie II p. 197. — Pr. 5953. —
 Bl. 7 ontbreekt.
 Op bl. 1a: „Est Johannis Baptistae Salvatorini et amicorum”. Daaronder:
 „Iste mei liber est baptiste Salvatorini et hius(?) Eumenides fures tar-
 tara ad atra ferant”. — Samengeb. met nr. 644. — In den catalogus
 van 1608.
542. **Nicolaus a b Auximo** (Ausmo, Osimo), *Supplementum sum-
 mae Pisanellae*. [Acc.] *Canones poenitentiales fratris Asten-
 sis [Astesani de Ast]*. Keulen, Conr. [Winters] von
 Homburg 24 Dec. 1479. 2°. E. 2°. 344
 Typen 1, 2. — HC 2160. — BMC I p. 248. — C II² p. 243. — Peddie I
 p. 73. — Pell. 1634. — Pr. 1166. — VK 222. — Bl. 1 en 504 (beide □)
 ontbreken.
543. **Nicolaus a b Auximo** (Ausmo, Osimo), *Supplementum sum-
 mae Pisanellae*. Reutlingen, Mich. Greyff 5 Jan. 1482. 2°.
 F. 2°. 108
 Type 1. — HC* 2163. — BMC II p. 577. — Peddie I p. 73. — Pr. 2701. —
 Zie over den drukker: BMC II p. 573.
 Op de binnenzijde van den band: „Pertinet ad regulares in traiecto”. —
 In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb.
 bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 4, 8.
544. **Nicolaus a b Auximo** (Ausmo, Osimo), *Supplementum sum-
 mae Pisanellae*. [Acc.] *Canones poenitentiales fratris Asten-
 sis [Astesani de Ast]*. [Keulen, Ulr. Zell] 21 Febr. 1483.
 2°. E. 2°. 256
 Typen 2, 3. — BMC I p. 197. — C II 785. — Holtrop II 114. — Pell.
 1637. — Pr. 904. — VK 223. — Bl. 352—354 defect.
 Op bl. 1b en 342a: „Worchem”. Zie over hem de aantEEK. bij nr. 76.
545. **Nicolaus Cusanus**, *Opuscula varia*. [Straatsburg, M. Flach]
 z. j. 2 dln. (1 bd.) 2°. B. 2°. 112
 Typen 1, 5. — Houtsneefiguren. — HC* 5893. — BMC I p. 157 (I). —
 Holtrop II 687. — Peddie II p. 204. — Pr. 727, 728.
546. **Nicolaus de Hanapis**, *Virtutum vitiorumque exempla ex
 S. Sriptura*. [Straatsburg, H. Eggestein] z. j. 2°. Hs. 336
 Type 5. — H* 3534. — BMC I p. 72. — Peddie I p. 119. — Pr. 283.
 Op het eerste schutbl.: „pertinet domui clericorum sancti iheronimi in

traiecto". Op het laatste bl.: „Pertinet fratribus domus s. iheronimi in traiecto". — Dit werk wordt ten onrechte toegeschreven aan Bonaventura, o.d.t.: „Auctoritates utriusque testamenti". Zie Victor Le Clerc, Nicolas de Hanapis, patriarche de Jérusalem, in: *Histoire littéraire de la France*, XX-1842 p. 51 vlg., en Hurter II-1906 kol. 412. — In oorspr. herstelden band, waaraan de sloten ontbreken. — Samengeb. met hs. 336 en met nr. 759.

547. **Nicolaus de Lyra**, *Postilla in universam bibliam*. Rome, Konr. Sweinheim en Arn. Pannartz 18 Nov. 1471—14 Jan. 1472. 5 dln. 2o. 108. A. 2—6

Type 2. — HC* 10363. — BMC IV p. 14. — MMW I 94. — Pr. 3321—3325. Bl. 2 en 401 van dl. III (beide □) ontbreken.

Op bl. 1a: van Dl. I, III, IV, V: „Ex legato Magistri Martini Grundick legum doctoris canonici ecclesie beate Mariae Trajectensis". (Zie over hem de aanteeek, bij nr. 97). Op bl. 2a van dl. I, II, IV, V en bl. 3a van dl. III: „liber monasterii sancti pauli apostoli in traiecto inferiori". — In oorspr. fraaie led. banden waaraan de sloten ontbreken, beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 11—12, pl. IV.

548. **Nicolaus de Lyra**, *Postilla in bibliam cum expositionibus Guil. Britonis et additionibus Pauli Burgensis et correctoriis editis a Matthia Doringk*. Dl. I, IV (in 2 stkn.) [Keulen, Ulr. Zell c. 1485]. 8o. 113. F. 10—12

Typen 2, 3. — Houtsneden (Schr. 4844). — HC* 10368. — Holtrop II 108 (IV, 1). — VK 833. — Bl. 1 (□) van dl. I ontbreekt. — Van dl. IV² is bl. 249 (sign. B 9) gedeeltelijk afgescheurd, en ontbreken bl. 263 (sig. D 4) en bl. 303—306 (sign. H 5—8).

Op bl. 2a: „Monasterii S. P. N. Augustini Mosae Trajecti". Op het schutbl. van dl. IV¹: „Iste liber post mortem mei Johannis Lateur erit apud Cartusienses extra traiectum et fuit quondam magistri petri de Sluysa pastoris Delffis". Deze Pt. van der Sluys was pastoor der Ursulakerk te Delft in 1455.

549. **Nicolaus de Lyra**, *Postillae morales seu mysticae super libros sacrae scripturae*. Keulen, Joh. Koelhoff 1478. 2o. 108. B. 10

Type 6 (106, 107 m.M.) — HC 10374. — BMC I p. 222. — Pr. 1039. — VK 834. — Bl. 284 (□) ontbreekt.

Op bl. 2a: „Pertinet regularibus in traiecto". Titel op het plat achter hoorn. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 4, 8.

Nicolaus de Lyra. — Zie: *Biblia latina*. 1485. 1492. 1493. 1498.

- Nicolaus de Lyra**, *Quaestio de probatione per scripturas a iudeis receptas*. — Zie: **Johannes de Turrecremata**, *Tractatus contra principales errores Machometi et Turcorum*.
550. **Nicolaus de Orbellis**, *Compendium de consideratione naturalium*. Bologna, Hendrik van Haarlem 1485. 4°. P. 4°, 92
Typen 1, 2. — H 12042. — Pr. 6558c. — R. App. III p. 122. — Bl. 1, 4 en 104 (dit □) ontbreken, bl. 2, 3, 5 zijn defect.
551. **Nicolaus de Orbellis**, *Expositio XII librorum metaphysicae Aristotelis*. Bologna, Hen. van Haarlem en Matth. Crescentini 31 Maart 1485. 4° min. Y. 4°, 44
Typen 1, 2. — H 12049. — Pr. 6558a. — R. App. III p. 122. — Bl. 1 (□), 89 en 94 ontbreken.
552. **Nicolaus (de Tudeschis) Panormitanus**, *Lectura super primo secundo decretalium*. Neurenberg, Ant. Koberger 2 Dec. 1485, 11 Maart 1486. 2 dln. 2°. L. 2°, 410¹, 806
Typen 8, 9. — H* 12314.
Het 1e dl. samengebonden met nr. 42. — In de catalogi van 1835 en 1845.
553. **Nicolaus (de Tudeschis) Panormitanus**, *Lectura super primo, secundo (pars 1, 3), tertio libro decretalium cum repertorio Alphonsi de Montalbo*. Bazel, Joh. Amerbach 1487—1488. 4 dln. 2°. L. 2°, 818
Typen 4, 11. — HC* 12315. — BMC III p. 749. — Holtrop II 832 (II). — Pr. 7573—7575 (I, II¹, 2). — Dl. II¹ 264 bl., sign a-y⁸, 1—11⁸ (BMC 256 bl.) Dl. II³ bl. 1 en 162 (beide □) ontbreken.
Op bl. 2a van alle dln.: „Est bibliotheca fratrum Minorum Montis Lucis” (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.
- Nicolaus (de Tudeschis) Panormitanus**. — Zie: **Johannes Urbach**, *Processus judicii*, aanteekening.
- Nicolaus Pergamenus**. — Zie: *Dialogus der creaturen*, aanteekening.
554. **Nicolaus Perotti**, *Rudimenta grammaticae [latinae]. Eiusdem oratio pro Romanorum regis Friderici jocunda receptione Bononiae*. [Leuven] Egidius van der Heerstraten [c. 1486]. 4°. X. 4°, 180¹

Type 1. — HMT 55 (93) a. — CA 1380. — C II² 4679. — Bl. 1 (□) ontbreekt.

Samengeb. met nr. 14 en Andr. Guarna, Bellum grammaticale. [Deventer] 1514.

555. **Nicolaus Salicetus** (Wydenbosch), *Antidotarius animae*. Straatsburg, Joh. Grüninger 9 Juli 1489. 8o. min.

F. 8o. 6941

Typen 9, 15. — HC* 14156. — Holtrop II 700.

Samengeb. met nr. 378, 413 en 735. — In den catalogus van 1845.

556. **Nicolaus Salicetus** (Wydenbosch), *Antidotarius animae*. Straatsburg, Joh. Grüninger 6 Sept. 1490. 8o. min.

E. 8o. 932

Typen 15, 17? — H 14159. — C II² p. 285. — Bl. 9, 81 en 82 ontbreken. Op het titelbl.: „Godefridus Meissen me possidet“. Daaronder „Hunc librum ad perpetuam rei memoriam dedit Ulricus Nollens Gasparo Henrici Anno 1602“. Daaronder „Frater Joannes Ropertinck Cosfeldiensis Carmelita Coloniensis me habet“. Op de keerzijde: „Donauit Capucinis R. D. Joannes Velen Pastor S. Joannis Baptistae Traiecti 1676“. Op het schutbl.: „Frater Petrus Cleiss Coesfeldiensis Carmelita Coloniensis me habet“. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In zeer beschadigden led. stempelband zonder sloten met het jaartal 1557. — In den catalogus van 1845.

557. **Nicolaus Salicetus** (Wydenbosch), *Antidotarius animae*. Delft, Chr. Snellaert 14 April 1495. 8o.

E. 8o. 934

Typen 7, 8. — HMT 84 (107) c 1, 2. — Rubr. ε. — HC 14167. — CA 1498. — C II² p. 285. — Pr. 8891. — Bl. 1, 63, en 64 ontbreken.

Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

Nicolaus Trivet. — Zie: Augustinus, *De civitate Dei*, 1489.

Nider, Johannes. — Zie: Johannes Nider.

558. **Nigel Wireker**, *Speculum stultorum*. [Utrecht, Nic. Ketelaer en G. van Leempt c. 1473]. 2o.

X. 2o. 962

Type 1. — HMT 37 (38) 1. — HC* 16214. — CA* 1727. — MMW II 215. — Pr. 8851.

Op het 1e schutbl.: „Pertinet regularibus in traiecto“. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 5, I 4, 8. — Samengeb. met nr. 47. — In den catalogus van 1838.

Niger, Franciscus. — Zie: Franciscus Niger.

559. **Obertus de Horto (Orto), Consuetudines feudorum.** [Het 1^e boek door Gerardus Cacapistus]. [Straatsburg, Hei. Eggestein] z. j. 2°. L, 2°, 32

Type n. 5. — BMC I p. 74. — C II 4447. — Pr. 274.

Samengeb. met nr. 464. — In den catalogus van 1670.

Oceanus. — Zie: Hieronymus, Liber adversus Helvidium.

Origenes, Homiliae. — Zie: Gregorius I Magnus, Homiliae, 1475.

560. **Otto von Passau, Boeck des gulden throens.** Utrecht, G. t. 30 Maart 1480. 2°. E, 2°, 1531

Type 1. — Houtsn. (Conway p. 20, 21). — Drukkersmerk I. — HMT 44 (42) 1e. — HC 12131. — CA* 1342. — Holtrop I 46. — MMW II 224. — Pr. 8861. — Versierde beginletters. — Bl. 52, 55, 58 en 62 ontbreken.

Op het schutbl.: „Dit boec hoort den convent der nonnen in iherusalem ende is ghecomen van onse moeder truiden ende tyman haer soen". Het klooster Jeruzalem lag te Venray. — In oorspr. fraaien stempelband, waarvan de stempels, die waarschijnlijk zijn gesneden door Jan Veldenaer, zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 10, pl. III 1—3, 9, 10, 13—16, 20—22. — Samengeb. met nr. 764.

Bronboume 622

561. **Ovidius Naso, P., Heroides cum commentariis Antonii Volsci et Ubertini Clerici Crescentinatis.** [Acc.] Eiusdem Sapphus epistola et liber in Ibin, cum comment. Domitii Calderini. Venetië, Martinus de Lazarionibus et Christophorus de Quietis 14 Dec. 1492. 2°.

X, 2°, 342

2 typen: Q/u (comment.: 80 m.M.; tekst 108 m.M.) — H 12206. — R.App. VI p. 105.

Samengeb. met nr. 563.

562. **Ovidius Naso, P., Opera.** Venetië, Jac. Le Rouge [voor 1 Dec.] 1474. 2°. X, 2°, 33

Type 1* (Qu/ en Q/u 113/114 m.M.). — HC 12138. — MMW I 241. — Pr. 4237. — Dateering volgens Proctor. — De Metamorphosae met marginale aantek. en inhoudsopgave in gelijktijdig hs.

Op het schutbl.: „S. Joannis." (vermoedelijk uit het kapittel van S. Jan te Utrecht). — In oorspr., beschadigden led. band, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1670.

563. **Ovidius Naso, P.**, Opera. Venetië, Lazarus de Soardis 3 Maart,
1 April 1492. 2 dln. (1 vol.) 2o. X. 2o. 341
Type 1. — Drukkersmerk I. — HC 12146. — Pr. 5882. — Bl. 10 en 11
defect.
Op bl. 1a: „Ex libris Jacobi Voortij”. Op bl. 1a van het 2e stuk van dezen
bundel: „Frater Symon Lindenfels brackenheim professus Mulbront....”
(Brackenheim en Maulbrunn zijn plaatsen in Württemberg, beide in den
Neckarkreis). — Samengeb. met nr. 561. — In den catalogus van 1718.
564. **Pamphilo Sasso**, Epigrammata, disticha etc. Brescia, Bern.
Misinta 6 Juli 1499. 4o. X. 4o. 712
Type 1 en een Grieksch type (104 m.M.). — Rubr. α. — H* 12300. —
Pr. 7045.
Op het titelbl.: „Liber Bernardi Breuynck emptus Bremis pro grossis
10”. — Samengeb. met: Ausonius, Opera. Venetië 1501; met op het titelbl.:
„Grossos XVIII”. — „Liber Bernardi Breuynck”. Daaronder: „Theodori
moltzani liber”. — In den catalogus van 1670.
- Passio Petri et Pauli.** — Zie: **Marcellus**.
- Passionael.** — Zie: **Jacobus de Voragine**.
- Paulus Burgensis.** — Zie: **Paulus a S. Maria**.
565. **Paulus de Castro**, Consilia et allegationes. Neurenberg, Ant.
Koberger Oct. 1485. 2o. L. 2o. 7731
Typen 8, 9. — HC* 4641. — Peddie II p. 159.
Samengeb. met nr. 103.
- Paulus (Warnefridus) Diaconus.** — Zie: **Homiliarius
doctorum**.
566. **Paulus a S. Maria (Burgensis)**, Scrutinium Scripturarum.
Straatsburg, Joh. Mentelin [c. 1474]. 2o. E. 2o. 85
Type 5. — H* 10762. — BMC I p. 58. — MMW II 734. — Pr. 223a. —
Dateering volgens BMC.
Op het schutbl.: „liber magistri christofori de aemstel ex traiecto inferi
oriundi”. Daaronder: „Liber fratrum carthusiensium domus nove lucis
prope traiectum ex donatione magistri christofori de aemstel”. Zie over
hem de aantek. bij nr. 19. Op bl. 1a: „Sum carthusianorum prope Tra-
iectum”.
- Paulus a S. Maria.** — Zie: **Biblia latina 1485, 1493**.
Nicolaus de Lyra, Postilla in bibliam, c. 1485.

567. **Paulus Wann**, Sermones de tempore. Hagenau, Hei. Gran 1497. 2o. E. 2o. 281

Typen 4, 8. — HC* 16145. — BMC III p. 685. — Holtrop II 893. — Pr. 3191. — Bl. 7, 12 (□) en 31 ontbreken.

Op het 1e bl.: „Est conventus et bibliotheca fratrum Minorum in Lichtenberch”. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 13, pl. VII 5, 10, 14. — In den catalogus van 1845.

568. **Paulus Wann**, Sermones de tempore. Hagenau, Hei. Gran 16 Oct. 1499. 2o. E. 2o. 305

Typen 4, 8. — H* 16146. — BMC III p. 687. — Holtrop II 896.

Op het titelbl.: „Jacobus Franco utitur”. Op bl. 2a: „Bibliothecae fratrum Minorum weertensium”. — „Frater Judocus Doveren”. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

Paulus Wann. — Zie: **Michael Lochmair**, Sermones de sanctis.

569. **Pelbartus Temesvariensis**, Stellarium coronae benedictae Mariae. Hagenau, Hen. Gran 2 Mei 1498. 2o. F. 2o. 3001

Typen 4, 8. — HC* 12563. — BMC III p. 686. — Pr. 3194.

Op het schutbl., bl. 2a en het laatste blad b: „Liber monasterii S. pauli in Traiecto inferiori”. Op het titelbl.: „dono R. A. P. Joannis Mathiae missionarii Bibl. Augustinianae Breanae frater I. Broeckmans Prior 1709”. Zie over Johannes Matthiae de aantek. bij nr. 23. — In oorspr., beschadigden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 6, pl. II 12—16; de doppen en sloten ontbreken. — Samengeb. met nr. 649. — In den catalogus van 1718.

Perotti, Nicolaus. — Zie: **Nicolaus Perotti**.

570. **Persius Flaccus, Aulus**, Satirae cum commentario **Barth. Fontii**. Venetië, Renaldus van Nijmegen 24 Dec. 1482. 2o. X. 2o. 602

Typen 4, 5. — HC* 12722. — Pr. 4444.

Samengeb. met nr. 476. — In den catalogus van 1670.

571. **Petrarca, Fra.**, Bucolica. Keulen, Arn. Therhoernen 1473. 2o. X. 2o. 952

Type 1. — Drukkersmerk. — HC 12825. — Holtrop II 147. — Pr. 933. — VK 908.

Samengeb. met nr. 181 en 743.

572. **Petrarca, F r a.,** Bucolica. Deventer [Rich. Paffroet] 8 Jan. 1499. 4o min. X. 4o, 734
 Typen 3*, 6. — HMT 64 (112) e 2. — HC 12828. — CA* 1384. — C II² p. 280. — Pr. 9019.
 Samengeb. met nr. 152, 639 en 744. — In den catalogus van 1718.
573. **Petrarca, F r a.,** De vita solitaria. [Straatsburg, Ado. Rusch niet na 1473]. 2o. Y. 2o, 102
 Type 1. — H* 12796. — BMC I p. 61. — Pr. 232. — Dateering volgens Hain.
 Samengeb. met nr. 576.
574. **Petrarca, F r a.,** Epistola ad Johannem [Boccaccio] poetam de historia Griseldis. [Keulen, Ulr. Zell c. 1470]. 4o. min. E. 4o, 1138
 Type 1b. — HC* 11813. — BMC I p. 186. — MMW II 384. — Pr. 876. — VK 909.
 Samengeb. met nr. 3, 77, 125, 157, 617, 619 en 621.
575. **Petrarca, F r a.,** Res memorandae. [Acc.] Ejusdem Epistola de studiorum suorum successibus ad posteritatem. H a y m o, De christianarum rerum memoria. [Leuven, Ru. Loeffs c. 1485]. 4o. B. 4o, 36
 Type 1. — HMT 54 (95) c. — HC* 12807. — CA* 1391. — Holtrop I 136. — MMW II 193. — Pr. 9297.
 Op bl. 1a: „In tortelio 32 quaterniones". Daaronder met andere hand: „S. Johannis" (waarschijnlijk uit het kapittel van S. Jan te Utrecht). Op het achterschutbl.: „Amelgardus canonicus et lambertus de haerlem dederunt ecclesie". — In den catalogus van 1670.
576. **Petrarca, F r a.,** Secretum sive de contemptu mundi. [Straatsburg, Ado. Rusch niet na 1473]. 2o. Y. 2o, 101
 Type 1. — H* 12800. — BMC I p. 61. — MMW II 738. — Pr. 231.
 Op het schutbl.: „Ex donatione Pollionis". (Zie over hem de aantek. bij nr. 49). — Samengeb. met nr. 573. — In den catalogus van 1608.
- Petrarca, F r a.,** De vera sapientia dialogi. — Zie: Plutar-
 c h u s, Dicteriae.
- Petrarca, F r a.,** Psalmi confessionales. — Zie: Ludolphus
 de S a x o n i a, Expositio in psalterium.

577. **Petrus de Alliaco** (d'Ailly), *Quaestiones super libros sententiarum*. Straatsburg, [Geo. Husner] 15 April 1490. 2°.
F. 2°, 105
Typen 1, 5. — HC 841. — BMC I p. 139. — Peddie I p. 28. — Pell. 544. — Pr. 654.
In den catalogus van 1670.
578. **Petrus de Alliaco** (d'Ailly), *Quaestiones super primo, tertio, quarto sententiarum*. Lyon, Nic. Wolff 8 Aug. 1500. 4° min.
E. 4°, 470
Typen 1, 5. — Drukkersmerk I. — H* 844. — Peddie I p. 28. — Pell. 545. — Pr. 8678.
Op het titelbl.: „Conventus Eremitarum D. Augustini in Hasselt. Anno 1601°“. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In fraaien oorspr., herstelden led. band, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 13, pl. VI 12—14, 16, 19; de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1845.
579. **Petrus de Alliaco** (d'Ailly), *Tractatus et sermones*. [Brussel, Broeders des gemeenen levens, niet na 1483]. 2°.
F. 2°, 258
Typen 1a, 2. — HMT 62 (74) c; 63 (75) a 1. — HC 850. — CA* 148. — C II 388. — Peddie I p. 28. — Pell. 527. — Pr. 9342.
580. **Petrus de Alliaco** (d'Ailly), *Tractatus et sermones*. Straatsburg, [Geo. Husner] 1490. 2°.
F. 2°, 2222
Typen 1, 5. — HC* 848. — BMC I p. 141. — Peddie I p. 28. — Pell. 528. — Pr. 660. — Zie over den drukker: Voulliéme, Zur ältesten Buchdruckergeschichte Strassburgs (Zentralbl. f. Bibliothekswesen XXXII-1915 p. 309 vlg.).
Uit het Regulierenklooster te Utrecht, zooals blijkt uit de bandversiering. Zie de aantEEK. bij nr. 10. — In oorspr., beschadigden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 1, 3—5; de sloten ontbreken. — Samengeb. met: Florentius de Trajecto [Hadrianus VI], *Quaestiones quodlibeticae*. Leuven 1515. — In den catalogus van 1608.
581. **Petrus de Argellata**, *Chirurgia*. Venetië, z. n. 12 Sept. 1499. 2°.
N. 2°, 11
Typen 1, 2 (volgens Proctor). — Rubr. bij het kleinste type. — Initialen van 2 grootten (35 × 32 en 14 × 9 m.M.). — H 1639. — C II² p. 241. — Peddie I p. 55. — Pr. 5703.
Samengeb. met nr. 410. — In den catalogus van 1835.
582. **Petrus Aureoli** (d'Auriol), *Breviarium bibliorum*. [Straatsburg, Geo. Husner] z. j. 2°.
F. 2°, 944

Type 1. — H* 2141. — BMC I p. 83. — Holtrop II 680. — Peddie I p. 72. — Pell. 1613. — Pr. 351. — De bl. 19, 32, 37 en 40 zijn met gelijktijdige hand bijgeschreven.

Samengeb. met nr. 8, 78 en 117. — In den catalogus van 1608.

583. **Petrus Berchorius** (Berthorius, Bersuire), *Repertorium morale*. Deventer, Rich. Paffroet 1477. 2o. E. 2o, 91

Type 1. — HMT 60 (112) a. — HC 2796. — CA 286. — Peddie I p. 95. — Pell. 2058. — Zie over het type: M. E. Kronenberg, *Catalogus van de incunabelen in de Athenaeumbibliotheek te Deventer* (1917), de aantek. op bl. 140 in voce Paffroet.

Op de binnenzijde van den band en op blad 2a: „liber monasterii S. Pauli in traiecto inferiori“. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 6, pl. I 13, 15, 16; de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1670.

584. **Petrus Bergomensis**, *Tabula operum Thomae Aquinatis*. [Sequitur] *tabula auctoritatum veteris et novi testamenti quas Thomas in summis suis exponit*. Keulen, Arn. Therhoernen 14 Maart 1473. 2o. F. 2o, 53

Type 1 (met rubr., niet bij Häbler). — Drukkersmerk. — H* 2817. — Peddie I p. 95. — Pell. 2073. — Pr. 932. — VK 913.

Op bl. 159a: „Pertinet regularibus in traiecto“. — In den catalogus van 1608.

585. **Petrus Bergomensis**, *Tabula operum Thomae Aquinatis*. [Sequitur] *tabula auctoritatum veteris et novi testamenti quas Thomas in summis suis exponit*. Bazel, Nic. Kessler 1495. 4o. E. 4o, 471

Typen [13], 4, 6. — Rubr. β (bij type 6). — Drukkersmerk. — H* 2819. — BMC III p. 771. — Peddie I p. 96. — Pell. 2075. — Pr. 7688.

Op het titelbl.: „Est bibliothecae fratrum Minorum montis Lucis“ (Maas-tricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr. led. band. — In den catalogus van 1845.

586. **Petrus Bergomensis**, *Tabula operum Thomae Aquinatis*. [Sequitur] *tabula auctoritatum veteris et novi testamenti quas Thomas in summis suis exponit*. Venetië, Joh. Rubeus 11 Mei 1497. 2o. F. 2o, 93

Typen 7, 8, 11 (92 m.M.). — Init. b, g. — Rubr. γ . — Drukkersmerk (niet bij Häbler). — Houtsnede. — HC* 2820. — Peddie I p. 96. — Pell. 2076. — Pr. 5145.

In oorspr., beschadigden led. band, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1670.

587. **Petrus Blesensis** (de Blois), *Epistolae*. [Brussel, Broeders des gemeenen levens c. 1480]. 2o. G. 2o. 2762
 Type 1a. — HMT 62 (74) b. — HC 3240. — CA* 1403. — MMW II 43. — Peddie I p. 110. — Pell. 2418. — Pr. 9338. — VK p. 405.
 Samengeb. met nr. 261. — In den catalogus van 1608.
588. **Petrus Comestor** (Mangeur), *Historia scholastica super Novum Testamentum cum additionibus et incidentiis*. Utrecht, Nic. Ketelaer en G. van Leempt 1473. 2o. E. 2o. 1001
 144 bl., 29, 30, 31 r., z. sign., type 1. — HMT 37 (38) 1a, b. — HC 5540. — CA* 1404. — MMW II 202. — Peddie II p. 188. — Pell. 3879. — Pr. 8839. — Bl. 1 □. Bl. 2a: Secunda pars hysto2ie scholastice: que/ est de nouo testamento. Incipit feliciter.// De cōceptione p2ecurzo2is. Titul^p p2im⁹.// [(F)⁶]Vit autem in diebus herodis regis iudee/. Bl. 143b, r. 18: Explicit secunda pars hysto2ie scholastice: que est de nouo/ testamento. Imp2essa in traiecto inferio2i: per magistros/ Nycholaū ketelaer et Gherardū de Leempt. M⁰.cccc⁰.lxxii⁰. Bl. 144 □. — Zie voor de beschrijving de aantek. bij CA *1404.
 Samengeb. met nr. 199. — In den catalogus van 1670.
589. **Petrus de Crescentiis**, *Opus ruralium commodorum*. Leuven, Joh. van Westfalen [c. 1480]. 2o. R. 2o. 225
 Type 1b. — HMT 49 (87) b. — HC 5827. — CA* 502. — Peddie II p. 201. — Pr. 9244.
 Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht. — In oorspr., herstelden led. stempelband, waaraan het opschriftplaatje en de sloten ontbreken.
590. **Petrus Garcia Xativensis**, *Determinationes magistrales contra Conclusiones Joannis Pici Mirandulae*. Rome, Eucharis Silber 15 Oct. 1489. 2o. B. 2o. 138
 Typen 5, 6. — Rubr. ζ. — HC* 7492. — BMC IV p. 110. — MMW I 150. — Peddie II p. 276. — Pell. 4988. — Pr. 3838. — Bl. 119 en 120 (□) ontbreken. Met kanteekeningen in gelijktijdig hs.
 Op bl. 1a: „Ex legato domini Alberti Schuersack quondam canonici et scholastici huius ecclesie beate Marie Traiectensis“. Zie over hem de aantek. bij nr. 72.
591. **Petrus de Harenthals** (Herenthals), *Collectarius sive expositio psalterii*. Keulen, Corn. (Winters) von Homburg 10 Aug. 1480. 2o. E. 2o. 76
 Typen 1, 2. — HC 8364. — BMC I p. 248. — Holtrop II 225. — MMW II 531. — Pr. 1167. — VK 918.

- Op bl. 1a: „Nicolaus de lavennis Canonicus traiectensis et praepositus leydensis est[?] huius codicis" (Nic. de Lavennis, kanunnik van S. Maarten te Utrecht in 1496, † 1517). — In oorspr., beschadigden led. band, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1608.
592. **Petrus de Harenthals** (Herenthals), *Collectarius sive expositio psalterii*. Keulen, Joh. Koelhoff 1487. 2o. 110. F. 24
 Typen 12?, 15, 17. — HC* 8366. — Holtrop II 196. — Pr. 1072. — VK 920. — Bl. 1 en 262 (□) ontbreken.
 Op bl. 2a: „Ex libris Bibliothecae fratrum Minorum conventus Trudonensis". Zie de aanteek. bij nr. 39. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.
593. **Petrus** (Giuliani) **Hispānus**, *Logicalia duodecim tractatum et tractatus exponibilium cum commento*. Antwerpen, Ger. Leeu 14 Juni 1486. 4o. Y. 4o. 70
 Typen 3, 4, 5. — HMT 102 (57) a. — Rubr. γ. — Init. e, f. — Houtsn. (Conway p. 54, 55). — HC 8698. — CA* 1394.
 Op het titelbl.: „liber monasterii sancti pauli apostoli in traiecto inferiori". — In den catalogus van 1670.
594. **Petrus** (Giuliani) **Hispānus**, *Thesaurus pauperum*. Antwerpen, Thierry Martens 22 Mei 1497. 2o. R. 2o. 168
 Typen 2, 3, 5. — Rubr. α. — HC 8711 = 8712. — CA 1395. — Pr. 9453.
595. **Petrus Lombardus**, *Liber sententiarum*. [Keulen, Hei. Quentell (of Bazel, drukker van den 1484 *Modus legendi abbreviaturas?*)] 13 Aug. 1484. 2o. E. 2o. 257
 Typen 3, 4. — HC* 10189. — BMC III p. 761, I p. 270. — Pr. 1285. — VK 935. — Volgens BMC is dit werk van den drukker van den 1484 *Modus legendi abbreviaturas* te Bazel. — Bl. 1, 113—134 ontbreken.
 Uit het kapittel van S. Maarten (van den Dom) te Utrecht.
596. **Petrus Lombardus**, *Liber sententiarum cum conclusionibus Henrici de Gorinchem*. Bazel, Nic. Kessler 23 Mei 1487. 2o. E. 2o. 370
 Typen 1, 2, 4, 5, 6. — Init. (lombarden 3 en 8 m.M., niet bij Häbler). — Drukkersmerk. — HC* 10194. — BMC III p. 764. — Pr. 7660. — Bl. 152, 276, 292 (alle □) ontbreken.
 Op het titelbl.: „Liber Indensis Monasterii S. Cornelii 1607". (Indo = Cornelimünster, de reeds in de M.E. bekende bedevaartplaats bij Aken).
597. **Petrus Lombardus**, *Liber sententiarum*. [Bazel, Bern. Rihel] z. j. 2o. F. 2o. 521

Typen 2, 4, 5, 6, 7. — H* 10185. — BMC III p. 739. — Pr. 7696. — Proctor schrijft dezen druk toe aan Nic. Kessler te Bazel. Zie de aantek. bij BMC III p. 739. — Bl. 1 ontbreekt.

Op het schutbl. en op bl. 2a: „liber monasterii s. pauli apostoli in traiecto inferiori”. — In fraaijen oorspr. herstelden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 18, pl. XI 6, 9, 10, 12—14; de sloten ontbreken. — Samengeb. met nr. 708.

598. **Petrus Marsus**, Panegyricus in memoriam S. Augustini.
[Rome, G. Herolt] z. j. 8°. 182. F. 52

12 bl. [sign. a⁶b⁶] 27 r., type 1. — Rubr. α . — H 10787. — Pr. 3945. — Bl. 1a: \square Petri Marsi Panegyricus in memoriã sancti/ Augustini Ecclesiae doctoris eximii ad inclytos/ Fernandum & Helisabet Hispaniarum Reges/ Christianissimos./ Bl. 12a, r. 14: ... in/ omne aeuum benedictus: Amen.// Laus Deo Optimo: Maximo α γ. Bl. 12b \square .

Petrus Marsus. — Zie: Cicerò, De officiis.

Petrus Mollenbecke. — Zie: Mollenbecke, Petrus.

599. **Petrus de Monte**, Repertorium utriusque juris. Neurenberg,
Andreas Frisner en Joh. Sensenschmid 7 Oct. 1476. 2°.
L. 2°. 720

Typen 3, 4. — Rubr. α . — Drukkersmerk. — H* 11588. — BMC II p. 408. — Pr. 2200.

Op bl. 2a van het 1e en 2e dl.: „Dionysius Campius J. V. D.”. — In oorspr. zwijnsled. XVIIe-eeuwschen band met rolstempel, waaraan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1670.

600. **Petrus de Natalibus**, Catalogus sanctorum et gestorum
eorum ex diversis voluminibus collectus. Vicenza, Rigo di Ca
Zeno s. de Sancto Urso 12 Dec. 1493. 2°. H. 2°. 449

Type 3. — Init. a, b. — Rubr. α , β , γ . — Drukkersmerk. — HC* 11676. — Pr. 7173.

Op bl. 1a: „Est bibliothecae ff: Minorum montis Lucis” (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr., herstelden led. stempelband. — In den catalogus van 1845.

601. **Petrus de Palude**, Scriptum in librum quartum sententiarum.
Venetië, Bonetus Locatellus 20 Sept. 1493. 2°. E. 2°. 2731

Typen 2, 4, 11. — Rubr. α , δ . — Drukkersmerk III van Oct. Scotus. — HC* 12286. — Holtrop II 494. — Pr. 5047.

Op het titelbl.: „liber fratrum minorum sancti francisci In traiecto”. (Met latere hand): „Est bibliothecae fratrum minorum montis lucis” (Maas-

tricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr., herstelden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 13, pl. VII 2, 3, 12, 13. — Samengeb. met nr. 726. — In den catalogus van 1845.

602. **Petrus de Palude, Sermones thesauri novi de sanctis.**
Straatsburg, z. n., 1486. 2o. E. 2o. 351

2 got. typen: M²¹ (90 m.M.), M⁶⁰ (10 r. c. 90 m.M.). — C II² 5424. — Holtrop II 713. — Zie over den drukker: Voulliéme, Die Inkunabeln... der Stadt Trier (1910) p. III vlg. en Die deutschen Drucker des XV. Jahrh. (1916) p. 109, 110 en BMC I p. 98. — Bl. 137 ontbreekt.

Op bl. 1a: „Liber domini Lamberti Wallraven Sacellani ecclesie sancti Servatii”. Daaronder: „Domino Reverendo et patri pro tempore apud Bongardos oppidi Traiectensis ad Mosam Liberto van den Sande confessorio suo perpetuę memorię et amicitij ergo dono dedit 19^a Januarii 1609 Reinhardt van Gelre”. Op bl. 2a: „Bibliothecae Patrum Beggardorum Trajectensium”. Op het laatste bl.: „Guilelmus Clemp”. — Uit de Maastrichtsche collectie. — Volgens Hurter II kol. 538 zijn niet al deze Sermones van Petrus de Palude. — In den catalogus van 1845.

603. **Petrus de Palude, Sermones thesauri novi de sanctis.**
Straatsburg, M. Flach 1491. 2o. E. 2o. 354

Typen 1, 2. — BMC I p. 151. — C II² 5427. — Pr. 693. — Bl. 12 (□) ontbreekt.

Op bl. 2a: „Capucinatorum Trudonensium”. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

604. **Petrus de Palude, Sermones thesauri novi de sanctis.**
Neurenberg, Ant. Koberger 1496. 2o. E. 2o. 681

Typen 14, 17, 21. — C II² 5429.

Op het titelbl., en op bl. 2a en op bl. 102a van het 2e stuk van dezen bundel: „Liber monasterii sancti pauli Apostoli in Traiecto inferiori”. — In fraaien oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 6, pl. I 10—18; de doppen en sloten ontbreken. — Samengeb. met nr. 611. — In den catalogus van 1608.

605. **Petrus de Palude, Sermones thesauri novi de sanctis.**
Straatsburg, M. Flach 13 Nov. 1497. 2o. E. 2o. 3572

256 bladen, 2 kol. 56 regels, signat. a⁶b—g⁶. s^h—l⁶m—p⁶. s^q—t⁶v⁸x—z⁶
A—D⁸ e⁶f—L⁸ s⁸m⁶n—P⁸. Typen 1, 2. — B p. 400. — C II² 5430. — Bl. 1a: Sermones Thesauri noui de sanctis/. Bl. 1b □. Bl. 2a α: Tabula alphabētica sermonū de sanctis Thesauri noui/. Bl. 10b β r. 52: Finit tabula alphabetica. Bl. 11a α: Tabula alterius/ part} Thesauri noui de sanctis etc. Bl. 11b β r. 18: Ad idem Sermo.clx. Bl. 12 □. Bl. 13a α: Incipiūt sermo/nes notabiles atq; perutiles de sanctis p circa/lum anni.

quibz ab editoꝛe suo doctoꝛe ꝛ p̄di-/catoꝛe famosissimo nomen vt Thesaur⁹
no-/uus intitulen̄ inditum est. Bl. 255a β r. 34: Opus perutile sermonū de
sanctis p̄ circu-/lum anni Thesaurus nouus nūcupatū : im-/pꝛessum Argen-
tine p̄ Martinū flach An-/no dñi. Mccccxcvij. Idus nouembꝛias: Fi/nit
feliciter. Bl. 255b en 256 □.

Samengeb. met nr. 609.

606. **Petrus de Palude**, Sermones thesauri novi de tempore.
Straatsburg, z. n. 1483. 2°. E. 2°. 348

Typen 1, 2 (volgens Proctor). — C II² 5410. — Pr. 419. — Zie over den
drukker: E. Voulliéme, Die Inkunabeln... der Stadt Trier (1910) p. III vlg.
en Die deutschen Drucker des XV. Jahrh. (1916) p. 109 en 110 en BMC
I p. 98.

Op het titelbl.: „Istum librum contulit conventui suo hassellensi Venera-
bilis pater frater iordanus iordani sacre theologie lector ac huius con-
ventus prior, qui obiit a^o 1537 18 September”. — Uit de Maastrichtsche
collectie. — In oorspr., herstelden led. stempelband, waaraan de sloten
ontbreken. — In den catalogus van 1845.

607. **Petrus de Palude**, Sermones thesauri novi de tempore.
Straatsburg, z. n. 1484. 2°. E. 2°. 350

Typen 1, 2 (volgens Proctor). — C II² 5411. — Pr. 421. — Zie over den
drukker: E. Voulliéme, Die Inkunabeln... der Stadt Trier (1910) p. III vlg.
en Die deutschen Drucker des XV. Jahrh. (1916) p. 109 en 110, en BMC
I p. 98.

In den catalogus van 1845.

608. **Petrus de Palude**, Sermones thesauri novi de tempore.
Straatsburg, M. Flach 1491. 2°. E. 2°. 353

Typen 1, 2. — C II² 5417. — Pr. 693. — Bl. 1 en 196 (beide □) ontbreken.
Op bl. 2a: „Bibliothecae Fratrum Minorum Trudonopolis”. Zie de aantEEK.
bij nr. 39. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr. led. stempel-
band, waaraan het opschriftblaadje, de doppen en sloten ontbreken. —
In den catalogus van 1845.

609. **Petrus de Palude**, Sermones thesauri novi de tempore.
Straatsburg, M. Flach 1497. 2°. E. 2°. 357¹

Typen 1, 2. — C II² 5420. — Holtrop II 693.

Op het titelbl.: „bibliothecae augustinianae mosae trajectensis”. „Monas-
terii S. P. Augustini Mosae Trajecti”. — Uit de Maastrichtsche col-
lectie. — Samengeb. met nr. 605. — In den catalogus van 1845.

— Tweede exemplaar.

E. 2°. 359

Op het titelbl.: „Pertinet conventui sororum regularissarum ad sanctam Agnetam in oppido Maeseeyckensi”. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 19, pl. XIII 7, 9, 10. — In den catalogus van 1845.

610. **Petrus de Palude**, Sermones thesauri novi de tempore et de sanctis. Neurenberg, Ant. Koberger 20 Febr. 1487. 2°.

E. 2°. 347

Typen 7 of 8, 9. — BMC II p. 431. — C II² 5415. — Pr. 2058. — Bl. 1, 301—526 (sermones de sanctis) ontbreken.

611. **Petrus de Palude**, Sermones thesauri novi quadragesimales. Neurenberg, Ant. Koberger 1496. 2°. E. 2°. 682

Typen 14, 17, 21. — C II² 5437. — Pr. 2112.

Samengeb. met nr. 604. — In den catalogus van 1608.

612. **Petrus de Palude**, Sermones thesauri novi quadragesimales. Straatsburg, [M. Flach] 1497. 2°. E. 2°. 352

Typen 1, 2. — C II² 5438.

Op bl. 2a: „Bibliothecae fratrum Minorum Trudonopoli”. Zie de aantek. bij nr. 39. — Uit de Maastrichtsche collectie. — Samengeb. met nr. 688. — In den catalogus van 1845.

613. **Petrus de Rivo**, Tertius tractatus de anno, die et feria dominicae passionis atque resurrectionis. Leuven, Joh. van Westfalen 1492. 2°. 226. B. 32

Typen 1b, 2. — HMT 49b, e. — HC 12858. — CA 1407. — Bl. 39 defect. Bl. 40 ontbreekt.

Petrus de Tarentasia. — Zie: **Tractatus de septem sacramentis ecclesiae**.

614. **Phalaris**, Epistolae [latine] Fra. Aretino interprete. Keulen, Joh. Koelhoff [c. 1472]. 2°. Hs. 812

Type 1 (104 m.M.). — HC 12888. — BMC I p. 218. — Pr. 1020. — VK 937.

Op het schutbl.: „Est Johannis de Ameronghen”. Zie over hem de aantek. bij nr. 39. Op het 3e schutbl.: „Bibliothecae Ultrajectinae dono dedit C. Booth 1648”. C. Booth geb. te Utrecht in 1605, † 1678, was de eerste bibliothecaris der Stadsbibliotheek en burgemeester. Zie over hem: J. F. van Someren, De Utr. universiteitsbibliotheek, haar geschiedenis en kunstschaten vóór 1880. Utrecht 1909, p. 26 vlg. — In oorspr. schaapsled. band zonder sloten. — Samengeb. met hs. 812.

Philaretus, Libellus de pulsibus. — Zie: **Articella**.

Philephus, Franciscus. — Zie: **Franciscus Philephus.**

615. **Philippus de Bergamo**, *Speculum regiminis alias Cato moralisatus*. [Bazel, Mich. Wensler] z. j. 2°. Y. 2°, 6

Typen 190, 110, 90* (volgens BMC; 190 = Häbler 4, 90* = Häbler 9). — HC* 4712. — BMC III p. 729. — Holtrop II 701. — Peddie II p. 162. — Pr. 431. — Zie over den drukker: Voulliéme, *Die deutschen Drucker des XV. Jahrh.* (1916) p. 109, en BMC I p. 98.

Op het titelbl. en het achterschutbl.: „pertinet M. lamberto Camerouwer de harlem“. Daaronder: „Pertinet carthusiensibus domus nove lucis in valle florum extra traiectum inferius ex testamento magistri lamberti camerouwer suprascripti“. — In oorspr., beschadigden led. band zonder sloten, met klavieren. — In den catalogus van 1670.

Phocylides, *Poema admonitorium*. — Zie: **Theocritus**, *Eclogae*.

616. **Pius II** (Enea Silvio de' Piccolomini), *Bulla retractationum. De curialium miseria*. [Keulen, Ulr. Zell c. 1470]. 4° min. F. 4°, 1732

Type 1b. — HC* 260 + 194. — BMC I p. 186. — C II 79. — Holtrop II 38. — MMW II 385. — Peddie I p. 9, 7. — Pell. 186, 134. — Pr. 847. — VK 954. — Zie over dit werk: Madden, *1ste S.*-1868 p. 34 vlg.

Samengeb. met nr. 424.

617. **Pius II** (Enea Silvio de' Piccolomini), *Epistola ad Turcorum imperatorem Mahometem*. [Keulen, Ulr. Zell. c. 1470]. 4° min. E. 4°, 1135

Type 1. — BMC I p. 186. — C II 39. — Peddie I p. 6. — Pell. 111. — Pr. 818. — VK 962. — Zie over dezen druk: Madden, *1ste S.*-1868 p. 1 vlg.

Uit de abdij van S. Paulus. — Samengeb. met nr. 3, 77, 125, 157, 574, 619 en 621.

618. **Pius II** (Enea Silvio de' Piccolomini), *Epistola ad Turcorum imperatorem Mahometem*. [Keulen, Ulr. Zell c. 1470]. 4°. Hs. 232

Type 1. — HC* 172. — BMC I p. 191. — MMW II 412. — Peddie I p. 6. — Pell. 110. — Pr. 817. — VK 761. — Zie over dezen druk: Madden, *1ste S.*-1868 p. 1 vlg.

Samengeb. met nr. 310, 425 en met hs. 232.

619. **Pius II** (Enea Silvio de' Piccolomini), *Epistola de arte poetica*. [Keulen, drukker v. d. Dictys c. 1470]. 4°, min. E. 4°, 1137
 Type 1. — BMC 100. — H 186b. — BMC I p. 211. — C II 81. — MMW II 465. — Peddie I p. 6. — Pr. 977. — VK 964. — Zie over den drukker: Voulliéme, *Die deutschen Drucker des XV. Jahrh.* (1916) p. 30.
 Samengeb. met nr. 3, 77, 125, 157, 577, 614 en 621.
620. **Pius II** (Enea Silvio de' Piccolomini), *Epistola sive somnium de fortuna*. [Keulen, drukker v. d. Dictys c. 1470]. 4°, min.
 X. 4°, 824
 8 bl. 27 r. — Type 1. — HC 192. — BMC I p. 211. — Peddie I p. 7. — Pell. 129. — Pr. 978. — VK 957. — Zie over den drukker: Voulliéme, *Die deutschen Drucker des XV. Jahrh.* (1916) p. 30.
 Samengeb. met nr. 2, 485 en 673. — In den catalogus van 1670.
621. **Pius II** (Enea Silvio de' Piccolomini), *Epistola sive somnium de fortuna*. [Keulen, drukker v. d. Dictys c. 1470]. 4°, min.
 E. 4°, 1136
 10 bl. 27 (—28) r. — Type 1. — HC* 187. — Holtrop II 125. — MMW II 464. — Peddie I p. 7. — Pell. 127. — Pr. 976. — VK 958. — Zie over den drukker: Voulliéme, *Die deutschen Drucker des XV. Jahrh.* (1916) p. 30.
 Samengeb. met nr. 3, 77, 125, 157, 574, 617 en 619.
622. **Pius II** (Enea Silvio de' Piccolomini), *Epistolae familiares*. [Leuven, J. Veldener] 1477. 2°. B. 2°, 62
 Type 3. — HMT 47 (28) 4. — HC 149. — CA 22. — Peddie I p. 6. — Pell. 90. — Pr. 9206. — Bl. 98 in fotogr. reproductie.
 Op het schutbl.: „Sum domini Joannis Alberti" (?). — In den catalogus van 1670.
623. **Pius II** (Enea Silvio de' Piccolomini), *Epistolae familiares*. [Acc.] Poggius, *Epistola*. Leuven, Joh. van Westfalen 1483. 2°. B. 2°, 66
 Type 4. — HMT 50 (88) a. — HC* 152. — CA 23. — MMW II 184. — Peddie I p. 6. — Pell. 93. — Pr. 9233. — Bl. 1 (□) ontbreekt.
 Op bl. 2a: „Ex donatione E. Pollionis". Zie over hem de aantek. bij nr. 49. — In den catalogus van 1670.
624. **Pius II** (Enea Silvio de' Piccolomini), *Tractatulus ad regem Bohemiae Ladislaum de puerorum educatione*. [Keulen, Ulr. Zell c. 1470]. 4° min. F. 4°, 1743
 Type 1. — H* 205. — BMC I p. 191. — Holtrop II 91. — MMW II 411. — Peddie I p. 7. — Pell. 140. — Pr. 859. — VK 969.
 Samengeb. met nr. 395 en 426. — In den catalogus van 1608.

- Pius II**, Epistola contra vernandum [!] legisperitum de recommendatione poesis. — Zie: Sallustius Crispus, C., Invectiva contra M. T. Ciceronem.
- Pius II**, Epitaphium Leonardi Aretini. — Zie: Sallustius Crispus, C., Invectiva contra M. T. Ciceronem.
- Pius II**, Versus ad laudem S. Catharinae. — Zie: Catharina de Senis.
625. **Plato**, Opera [latine], interprete Marsilio Ficino. Venetië, Bernardinus de Choris en Simon de Luere 13 Aug. 1491. 2°.
W. 2°, 137
Typen 7, 8, 12. — Rubr. γ. — H* 13063. — Holtrop II 508. — MMW I 299. — Pr. 5216.
Op bl. 1a: „Sum Florentii Thinnii et amicorum a^o 1557". Lager: „Florentius Thinnius E. Pollioni cognato suo". Daaronder: „Ex donat. pollionis". (Zie over Floris Thin de aantek. bij nr. 218 en over E. v. d. Poll de aantek. bij nr. 49). Zie over de vertaling: [J. G. Schelhorn] Amoenitates literariae. I-1730 p. 89, 90. — In oorspr. led. band met herstelden rug, zonder sloten.
626. **Plautus**, T. Maccius, Comoediae. [Editio princeps]. Venetië, Wendelin von Speier 1472. 2°.
X*, 2°, 1
Type 1. — HC 13074. — Pr. 4046.
Geschenk van Jhr. Dr. J. P. Six, hoogleeraar aan het Athenaeum te Amsterdam, *6 Nov. 1824, †17 Juli 1899. — In XVIe-eeuwschen Franschen verguld-led. band.
627. **Plautus**, T. Maccius, Comoediae. Treviso, Paulus Ferrariensis en Dionysius Bertochus 1482. 2°.
X*, 2°, 11
Type 1. — HC* 13076. — Pr. 6503. — Bl. 1, 196 en 244 □, 196 ontbreekt.
Geschenk van Jhr. Dr. J. P. Six. Zie over hem de aantek. bij nr. 626. — In XVIIIe-eeuwschen Engelschen verguld-led. band.
628. **Plautus**, T. Maccius, Comoediae. Venetië, Sim. Bevilaqua 17 Sept. 1499. 2°.
X*, 2°, 2
Typen 18, 23. — Drukkersmerk. — HC* 13082. — Pr. 5412.
Geschenk van Jhr. Dr. J. P. Six te Amsterdam, in 1851. Zie over hem de aantek. bij nr. 626.
629. **Plautus**, T. Maccius, Comoediae cum interpretatione. Jo. Bapt. Pii. Milaan, Ulr. Scinzenzeller 18 Jan. 1500. 2°.
X*, 2°, 10

Typen 3, 4, 10. — Drukkersmerk IV. — HC* 13084. — Pr. 6044. — Met aanteekeningen in hs.

Op het titelbl.: „Collegii Parisiensis societatis Jesu”. Onderaan: „Joannes Cappellanus”. — Geschenk van Jhr. Dr. J. P. Six. Zie over hem de aanteek. bij nr. 626. — In XVIIe-eeuwschen led. band met vergulden rugstempel.

630. **Plinius secundus, Cajus, Historia naturalis.** [Editio princeps]. Venetië, Joh. von Speier 1469. 2o. R. 2o, 1

Type 1. — HC 13087. — Pr. 4018. — Bl. 19 en 358 (□) ontbreken. — Voorin een afschrift in roode letters op perkament van een brief van Plinius aan Macrinus.

1e druk blijkt eens enige Grieksche woorden met latijnsche karakters; zie hierover: Th. F. Dibdin, Bibliotheca Spenceriana II-1814 nr. 361. — In den catalogus van 1670.

631. **Plinius secundus, Cajus, Historia naturalis.** Venetië, Renaldus de Noviomagio 6 Juni 1483. 2o. R. 2o, 226

Type 6*. — HC* 13095. — Pr. 4445. — Bl. 1 (□) ontbreekt. Bl. 356a: Register. Bl. 356b □.

Op bl. 2a: „Joachimus Spudus” (doorgehaald). — Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht.

632. **Plotinus, Opera a Marsilio Ficino latine reddita.** Florence, Ant. Miscomini 7 Mei 1492. 2o. W. 2o, 196

Type 3. — Drukkersmerk (defect). — HC* 13121. — Pr. 6156. — Bl. 1, 28, 441 en 442 ontbreken.

Zie over dezen prachtigen druk: Th. F. Dibdin, Bibliotheca Spenceriana II-1814 nr. 374. — Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht.

633. **Plutarchus, Dictoriae [latine] a Fra. Philelpho.** — Fra. Petrarca, De vera sapientia dialogi. [Utrecht, Nic. Ketelaer en G. van Leempt c. 1473]. 2o. W. 2o, 1411

Type 1. — HMT 37 (38) 1. — HC 13138. — CA* 1423. — MMW II 209. — Met een versierde initiaal op gouden grond.

Zie over dit werk de aanteek. bij MMW II 209. — Samengeb. met nr. 199. — In den catalogus van 1670.

634. **Plutarchus, Problemata latine reddita a Joh. Pt. Lucensi ex recognitione Calphurnii.** Venetië, Dominicus Siliprandus z. j. 8o. W. 8o, 1465

Type 1. — HC* 13137. — Pr. 4454.

Legaat van Dr. C. M. Francken, Hoogleeraar eerst te Groningen, daarna te Utrecht, *1820, †1900. — In verguld led. XVIIe-eeuwschen stempelband.

635. **Plutarchus, Vitae illustrium virorum sive parallelae** [latine].
[Straatsburg, Ado. Rusch c. 1473]. 2°. W. 2°. 125
Type 1. — HC* 13124. — BMC I p. 62. — Pr. 242.
In modernen led. band, met het oude titelplaatje achter hoorn. — In den
catalogus van 1670.
- Poggius (Bracciolinus), Johannes Franciscus.** — Zie:
Pius II, Epistolae familiares.
- Politianus, Angelus.** — Zie: Angelus Politianus.
- Polycarpus, Epistolae.** — Zie: Dionysius (Pseudo-)
Areopagita, Opera.
636. **Porphyrus, Liber quinque praedicabilium.** [Utrecht, drukker
van het Speculum] z. j. 2°. 222. A. 405
5 fragm., bestaande uit gedeelten van bladen, 1 aan één zijde, 4 aan
beide zijden bedrukt. — Type 4. — HMT 23 (1). — Pontanus- of Donatus-
type (Zedler, p. 39, 55).
Genomen uit den band van hs. 226 en van E. 2°. 210 (Santius de Porta,
Sermones de tempore et de sanctis, Hagenau, H. Gran, 1515), beide
afkomstig uit het Regulierenklooster te Utrecht. Zie de aantek. bij
nr. 502.
637. **Privilegia ordinis S. Johannis.** [Straatsburg, Joh. Prüss] z. j. 2°.
H. 2°. 2381
43 bladen, 49 regels, sign. a³b—d⁴e⁵, typen 8, 9. — C II² 4874?. — R. App.
IV 1330. — Bl. 1, 2a: Register. Bl. 2b □. Bl. 3a (sign. a): (gr. l.) [(I)]Nomine
sancte et indiuidue trinitatis patris ꝛ / (kl. l) filij ꝛ spūssancti Amē.
Bl. 43a (sign. e¹⁰) r. 10: Anno domini Millesimoquadringsimo-
nonagesimoquinto. die martis. xvij. mensis/ Martij. Ego frater Henricus
wozmfberg ꝛ feci pponi etc. Bl. 43a r. 39: ...Cum ista/ clausula ꝛ
possint absolui a censuris ab homine a iure vel alias qualitercunꝫ in-
flictis./ Copinger schrijft dezen druk toe aan Joh. Reger te Ulm; Voul-
liéme, Die Inkunabeln der kgl. Bibliothek Berlin (1906) 2389, aan Joh.
Prüss te Straatsburg, Reichling aan H. Quentell te Keulen. — Onderaan
bl. 43a in hs.: Collacionata et auscultata est hec copia litterarum apos-
tolicarum pre-insertarum cum vero originali auditorum camere apostolice
de verbo ad verbum concordant. Quod ego Johannes Neusje publicus
sacrosancta imperiali auctoritate notarius attestor Et in fidem ac testi-
monium hujusmodi cellariorum et austa...orum manu mea propria sub-
scripsi.
Samengeb. met nr. 170, 171, 215 en 282.
638. **Prognosticatio** [Hollandsch. Deventer, Rich. Paffroet c. 1480].
4°. G. 4°. 281

Fragm. bestaande uit 2 bladen, type 2 (107, 108 m.M.). HMT 64 (112) b. sign. aiiiij. — CA 148a (3e suppl.).

Samengeb. met nr. 118.

Prosper, Responsiones contra obiectiones Vincentianas. [Eiusdem] Responsiones ad excerpta, quae de genuensi civitate sunt missa. — Zie: **Johannes de Turrecremata**, Tractatus contra principales errores Machometi et Turcorum.

639. **Prudentius**, Psychomachia. [Deventer, Jac. van Breda c. 1499].
4° min. X. 4°, 733

Typen 3, 5 (105 m.M.), 8. — Rubr. α , β . — CA 1457. — C II² 4909. — Met kantteekeningen in hs.

Samengeb. met nr. 152, 572 en 744. — In den catalogus van 1718.

640. **Psalterium latinum**. Mainz, Pt. Schöffler z. j. 8° min.

222. A. 403

4 fragmenten, type 5. — B. p. 579. — Pr. 137. — Deze fragmenten bevatten: Ps. 79, v. 75; Ps. 80, v. 1—11; Ps. 85, v. 9; Ps. 118, v. 145.

Psellus, Michael. — Zie: **Michael Psellus**.

Ptolomaeus Lucensis. — Zie: **Thomas de Aquino**, Tractatus de regimine principum.

Pythagoras, Aurea carmina, [Grieksch]. — Zie: **Theocritus**, Eclogae.

Quadragesimale novum de filio prodigo. — Zie: **Johannes Meder**.

641. **Quintilianus, M. Fabius**, Institutiones oratoriae. Venetië, Bonetus Locatellus 17 Juli 1493. 2°. X. 2°, 68

Typen 5, 6. — Init. c, k, n. — Drukkersmerk (van Oct. Scotus). — HC* 13652. — Pr. 5045.

Op het titelbl.: „Sum Theodori Jansonii ab Almelveen“. (Deze was hoogleeraar aan het Athenaeum te Harderwijk, * 1657, † 1712, en heeft zijne verzameling uitgaven van Quintilianus aan de stadsbibliotheek van Utrecht vermaakt.) Daaronder (doorgehaald): „Liber Harenii(?) Nijkamer Frisii“. — In den catalogus van 1835.

642. **Rabanus Maurus**, De sermonum proprietate. [Straatsburg, Ado. Rusch] z. j. 2°. E. 2°, 4

Et eadē dei gratia cooperante (p quam omnes ei⁹
 conatus fuerūt adinti) cōtinuamūt suā cōpilationē
 nocte & die orando & postulando sapiētiā a ve
 ra sapiētiā dicēs cū Hieremia. A a dñe de⁹ ecce
 nescio loqui. achi diceret. O omnipotēs sapiētiā.
 o splendor patris. da feruorē in corde. lumē in in
 telligentia. veritatē in eloquentia: qz alias loqui
 nesciam tua secreta misteria. Et tandē grā dei cō
 summante cōplemūt opus suum p̄stante eodē dño
 Iesu Christo cui est honor & gloria in secula se
 culorum Amen.

que sit causa effectiua absolutōis ¶ Ca. p̄mū

absolutō
 ¶ Circa
 absolutō
 nem qua
 tuoz per
 ordinem
 sunt nos
 tanda. s.
 causa ef
 fectiua.
 materia
 suscepti
 ua forma
 debita v̄l

completiua. verba significatiua ¶ Primo circa
 absolutiōnem consideranda est causa effectiua.
 Nam causa absolutōnis a culpa ē duplex. scilicet
 principalis & effectiua. instrumentalis & disposi

Type 1. — HC* 13669. — BMC I p. 60. — Holtrop II 663. — MMW II 737. — Pr. 239.

Uit het Regulierenklooster te Utrecht, zooals blijkt uit de bandversiering. Zie de aantek. bij nr. 10. — In oorspr., herstelden led. stempelband, beschr. bij Hulshof-Schretlen p. 5; de doppen en sloten ontbreken.

Rabanus Maurus. — Zie: *Liber poenitentialis*, aantekening.

Rabanus Maurus, *Historia seu passio divae virginis sanctae Katharinae.* — Zie: *Kannemann, Johannes, Collectio duarum passionum Jesu Christi.*

643. **Rainerius de Pisis**, *Pantheologia.* Neurenberg, Ant. Koberger 12 Febr. 1477. 2 dln. 2o. E. 2o. 1, 2

Type 2 (115 m.M.). — HC* 13018. — BMC II p. 413. — Holtrop II 557. — Pr. 1972. — Op blad 35a eene Duitsche miniatuur van c. 1480 met de voorstelling van den lijdenden Christus en verder kleinere beginletters in vier kleuren. Zie: J. Hintzen, *De geminieerde hss. der Utr. Universiteitsbibliotheek* (Het Boek X-1921 p. 13).

Rainutius (Rinuccini). — Zie: *Lucianus, Dialogus inter Charonem et Mercurium.*

Rampegolus, Antonius. — Zie: *Antonius Rampegolus.*

644. **Raphael Regius**, *Epistolae Plinii enarrationes. Disputatio de quibusdam locis Persii, Valerii Maximi, Tullii de officiis, ac tribus oratoriis quaestionibus [et alia opuscula].* Venetië, Guigl. Anima mia de Cereto 26 Mei 1490. 4o. X. 4o. 1702

Typen 5, 8. — Init. c. — HC* 13810. — MMW I 296. — Pr. 5111.

Samengeb. met nr. 541. — In den catalogus van 1845.

Raymundus (de Vineis) **Capuanus.** — Zie: *Catharina de Senis, Dialogus et orationes.*

645. **Raymundus de Pennaforti**, *Summula sacramentorum metrica ex Summa Raymundi de Pennaforti auctore Adamo Scoto.* Keulen, Hei. Quentell 25 Jan. 1495. 4o. min.

E. 4o. 484

Typen 6, 7, 10?. — Init. f. — Titelhoutsn. I. — H* 13707. — BMC I p. 283. — Pr. 1326. — VK 996. — Bl. 63 en 64 ontbreken.

Op bl. 1a: „Pertinet henrico poelmans presbytero de Wuystkerck [W. Vlaanderen] liber iste anno XL° [1540]. Daaronder: „Ex donatione Johannis Voets aestimo[?] XXX st. Lovanii 1622”. Onderaan: „Bibliothecae fratrum Minorum Tongris”. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In XVIe-eeuwschen led. rolstempelband. — In den catalogus van 1845.

646. **Raymundus de Pennaforti**, *Summula sacramentorum metrica ex Summa Raymundi de Pennaforti auctore Adamo Scotto*. Delft, [Chr. Snellaert] 1497. 4o. F. 4o. 394

Typen 2, 7, 8. — HMT 84 (107) a1, c1, d2. — Rubr. γ , ϵ . — HC 13708. — CA* 1468.

647. **Raymundus Peraudi** (Pérault), *Articuli abbreviati ultimae bullae indulgentiarum s. cruciatæ Innocentii VIII* [Deventer, Rich. Paffroet c. 1489]. 2o. H. 2o. 504

Een blad aan ééne zijde bedrukt, 40 + 41 regels. — Type 3. — Rubr. α . — Niet in Einblattdrucke. — (R. 1) Sequuntur Articuli abbreviati ultime bulle sacratis/simarū indulgētiarū sacre Cruciate cōfirmatiue de/ claratiue et p^o rogatiue dictarū indulgēciarū.// P^oimo vult S^oactissim^o d^o n^os noster q^o in Germa^o Gallia et q^obuscūq^o alijs/ locis sub pena excōis z suspēsiōis a diuis int'dicti z maledcōis et'ne put am-/pli^o in p^omis Irīs desup^o 9fect^o pleni^o cōtinetur publicari libere debeāt..... Colophon (R. 79) ...ac alijs penis in sup^o dictis litteris apostolicis contentis se p^oomptos et fauo^ozabiles in dictarū in/dulgēciarū [!] admisione et publicatione exhibere teneantur.

Omslag van de Rekeningen van S. Pieter, kleine fabriek, 1489. Door het Rijksarchief in Utrecht overgedragen aan de Universiteitsbibliotheek. — Zie voor den inhoud N. Paulus, Raimund Peraudi als Ablasskommissar (Hist. Jahrb. Görres Gesellsch. XXI-1900 p. 662 noot 2).

648. **Raymundus Peraudi** (Pérault), *Modus promerendi indulgentias s. cruciatæ*. [Deventer, Rich. Paffroet. c. 1489]. 2o. H. 2o. 504

Een blad aan ééne zijde bedrukt, 36 + 35 regels. — Type 3. — Rubr. α . — Niet in Einblattdrucke. — (R. 1) Modus p^omerēdi indulgēcias sacre cruciate quo ad tres/ facultates p^ocipales. quarum P^oima est Jubileus.// P^oimo p^o Jubileo et p^omissione plenissima ōniū pccō^oz [!] obtinendis ne/ cessariū est.... (R. 70) ...Cetera suppleant discretionē cōmissariozum. sed hozum nichil/omittant sub penis in bullis cōtentis. — Van blz. 2 is het bovenste stuk afgescheurd.

Omslag van de rekeningen van S. Pieter, groote fabriek, 1501—1503. Door het Rijksarchief in Utrecht overgedragen aan de Universiteitsbibliotheek. — Vgl. voor den inhoud N. Paulus, Raimund Peraudi als Ablasskommissar (Histor. Jahrb. Görres Gesellsch. XXI-1900 p. 644 vlg.).

649. **Raymundus de Sabunde**, *Theologia naturalis*. Straatsburg, M. Flach 21 Jan. 1496. 2o. F. 2o. 3002
 Typen 1, 5. — HC* 14069. — BMC I p. 154. — Holtrop II 692. — Pr. 703.
 Samengeb. met nr. 569. — In den catalogus van 1845.
650. **Regimen sanitatis Salernitanum**. [Acc.] **Arnaldus de Villanova**, *Regimen sanitatis*. Leuven, Joh. van Westfalen [c. 1484]. 4o. 172. F. 39
 Typen 1b, 2. — HMT 49 (87) b, f. — HC*13753. — CA* 1470. — Choulant p. 268. — MMW II 185. — Pell. 1290. — Pr. 9290.
 Op bl. 1a: „Bibliothecę Collegii Atrebatensis“ (indertijd een belangrijk kerkelijk onderwijsinstituut gevestigd te Atrecht). Op het achterschutbl.: „Lib. Coll. Atrebatensis Frayenborch 1623“. — In XVIIIe-eeuwschen Franschen verguld-led. band.

Regius, Raphael. — Zie: **Raphael Regius**.

Regnier, Helias. — Zie: **Helias Regnier**.

651. **Reuchlin** (Capnio), **Joh.**, *Vocabularius breuiloquus cum arte diphthongandi, punctandi et accentuandi* [auct. **Guarino Veronensi**]. [Straatsburg, Geo. Husner] 11 Jan. 1493. 2o. X. 2o. 88
 Typen 1, 5. — Init. a. — C II² 6296. — Holtrop II 734. — Zie over den drukker: Voulliéme, *Zur ältesten Buchdruckergeschichte Strassburgs* (Zeitschr. f. Bibliothekswesen, XXXIX-1915 p. 309 vlg.).
 Op het schutbl. en op het laatste bl.: „Liber monasterii sancti pauli apostoli in Traiecto inferiori“.

Rhazes, Mohammed. — Zie: **Mohammed Rhazes**.

652. **Richardus a Media Villa** (Middleton), *Super quarto libro sententiarum*. Venetië, Cph. Arnold [c. 1478]. 2o. F. 2o. 56
 Typen 2, 3. — HC* 10984. — C II² p. 274. — Bl. 156—161 ontbreken.
 Op het schutbl.: „liber christofori de aemstel ex traiecto inferiori oriundi“. Zie over hem de aantek. bij nr. 19. Daaronder: „Pertinet ad carthusienses prope traiectum inferius“. — In oorspr., beschadigden led. band, waaraan de sloten ontbreken.
653. **Robertus Caracciolus** (de Licio), *Quadragesimale de peccatis* [Straatsburg, Joh. Prüss] 3 Dec. 1490. 8o. E. 8o. 930
 Typen 2, 10, 13? — Rubr. α. — H* 4442. — BMC I p. 128. — Peddie II p. 152. — Pr. 574.

Op het titelbl.: „In usum... D. Theobaldi". Daaronder: „frater Gerardus Montenaken". Daaronder: „Pro bibliotheca fratrum minorum Weertensium". Op bl. 321b: „Frater Gerardus Montenaken A^o 1600". — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr. herstelden led. stempelband, waarvan de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1845.

654. **Robertus Caracciolus** (de Licio), *Quadragesimale de poenitentia*. [Straatsburg, drukker van den Henricus Ariminensis] z. j. 2°. E. 2°. 89

Type 1. — HC* 4418. — BMC I p. 76. — Peddie II 152. — Pr. 303.

Op het 2e schutbl.: „Pertinet regularibus in traiecto". — In oorspr. beschadigden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 4, 8.

655. **Robertus Caracciolus** (de Licio), *Sermones de adventu Christi et de festivitatibus a nativitate usque ad Epiphaniam*. [Straatsburg, M. Schott niet na 20 Sept. 1490]. 2°. F. 2°. 3062

Typen 2, 3. — HC* 4471. — BMC I p. 95. — Peddie II p. 153. — Pr. 405. — Zie voor de dateering: Collijn, Katalog der Inkunabeln der kgl. Universitäts-Bibliothek zu Uppsala (1907) 407 noot; en over den druk: Madden, 4e S.-1875 p. 100 vlg.

In oorspr., herstelden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 12, pl. V 1—7, 9; de sloten ontbreken. — Samengegeb met: *Speculum exemplorum*. Hagenau 1507.

656. **Robertus Caracciolus** (de Licio), *Sermones de laudibus sanctorum*. Venetië, Geo. Arrivabene 7 Juli 1489. 4°. E. 4°. 481

Typen 7, 9. — Rubr. β (bij type 7). — HC* 4477. — Peddie II p. 153. — Pell. 3285. — Pr. 4915. — Bl. 209 en 210 ontbreken.

Op bl. 2a: „Bibliotheca fratrum Minorum Weertensium". — Uit de Maastrichtsche collectie. — In slappen perkamenten band. — In den catalogus van 1845.

657. **Robertus Caracciolus** (de Licio), *Sermones de laudibus sanctorum*. Bazel, Nic. Kesler 28 Febr. 1490. 2°. E. 2°. 74

Typen 1, 2, 4. — Rubr. β . — Drukkersmerk. — H* 4485. — BMC III p. 769. — Peddie II p. 153. — Pell. 3291. — Pr. 7678. — Bl. 91 (□) ontbreekt.

Op bl. 2 en 5: „liber monasterii s. pauli in Traiecto inferiori". — In oorspr., beschadigden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 6, pl. I 10, 13, 16. — In den catalogus van 1608.

658. **Robertus Caracciolus** (de Licio), *Sermones de laudibus sanctorum. Sermo de S. Bernardino*. Antwerpen, G. Leeu 1 Maart 1490. 4°. E. 4°, 158

Typen 3, 8. — Rubr. bij type 3 (niet bij Häbler). — HC* 4481. — CA* 397. — Peddie II 153. — Pell. 3288. — Pr. 9393. — Bl. 1—8 ontbreken. Uit het Karthuizerklooster te Utrecht, zooals blijkt uit de bandversiering. — In oorspr., herstelden led. band, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 7, pl. I 20, 24; de sloten ontbreken.

659. **Robertus Caracciolus** (de Licio), *Sermones tres de annunciatione virginis Mariae, de praedestino numero damnatorum et de catenis*. [Keulen, Joh. Koelhoff] z. j. 2°. S. 2°, 432

Type 1 (97 m.M.) — H* 4487. — Holtrop II 173. — Peddie I 153. — Pell. 3293. — VK 310. — Bl. 1 komt geheel overeen met de beschrijving van Pellechet, die afwijkt van de beschrijving van Voulliéme. Uit vergelijking met het exemplaar der Kon. Bibliotheek blijkt, dat het verschil zich bepaalt tot het 1e bl.

Samengeb. met no. 148 en 241. — In den catalogus van 1718.

Robertus de Euremodio [Envermeuil]. — Zie: *Cato moralissimus*.

660. **Robertus Holcouth**, *Opus super Sapientiam Salomonis*. Bazel [Joh. Amerbach] 1489. 2°. 110. E. 14

Typen 4, 11, 14. — HC* 8758. — BMC III 721. — Pr. 7583.

Op bl. 1a: „Sum Gualtheri Mysei ab Eyndhovia et amicorum Anno 1555 Octobris die sexto“. — Uit de Maastrichtsche collectie. — Een ander exempl. in den catalogus van 1608.

661. **Robertus Holcouth**, *Opus super Sapientiam Salomonis*. Reutlingen, Joh. Otmar 1489. 2°. E. 2°, 96

Typen 7, 8. — Rubr. α , β . — HC* 8760. — BMC II p. 587. — Pr. 2716.

Op het 2e schutbl., op bl. 2a en op het laatste bl.: „Liber monasterii S. Pauli apostoli in Traiecto inferiori“. — In den catalogus van 1608.

662. **Robertus Holcouth**, *Opus super Sapientiam Salomonis*. Hagenu [Hei. Gran] 1494. 2°. F. 2°, 3051

Typen 4, 8. — HC* 8761. — BMC III p. 683. — Pr. 3181. — Bl. 1 ontbreekt. — Bl. 103 en 106 in hs.

Samengeb. met nr. 124.

663. **Robertus Holcouth**, *Quaestiones super IV libros sententiarum*. Lyon, Joh. Trechsel 5, 20 April 1497. 2°. E. 2°, 303

Typen 1, 2, 5*. — Drukkersmerk II. — HC* 8763. — Pr. 8612.

Op het titelbl.: „Est bibliothecae fratrum Minorum montis lucis" (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie.

664. Rodericus Sancius de Arevalo (Zamorensis), Speculum vitae humanae. [Keulen, Ulr. Zell c. 1470], 4°. min. F. 4°. 134

Type 1. (106, 107 m.M.) — HC* 13933. — BMC I p. 187. — Holtrop II 84. — MMW II 388. — Pr. 852. — VK 1025. — Bl. 200a, r. 8: Accipe beatissime . . . Zie MMW II 388, aantekening.

Op het 1e en 4e schutbl. en op bl. 205a: „Pertinet regularibus in traiecto". In oorspr. led. stempelband zonder sloten, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 4, 8.

665. Rodericus (Fernandez) de S. E11a, Oratio habita in die Parasceues 1477. [Rome, St. Planck] z. j. 4°. min. 182. F. 51

Type 2. — Rubr. β. — H* 13931. — BMC IV p. 90. — C II 2456. Pr. 3746.

666. Rolevinck, Werner, Fasciculus temporum. Leuven, Joh. Veldener 29 Dec. 1475. 2°. Hs. 346

Typen 3, 4. — HMT 48 (27) 2a; 47 (28) 3a. — Houtsn. (Conway, p. 17, 18). — Drukkersmerk HMT 47 (28) 3a. — HC* 6920. — CA* 1478. — MMW II 169. — Peddie II p. 251. — Pr. 9204. Schr. 5106b. — Bl. 9—18 ontbreken. — Volgens Leo Bär, Die illustr. Historienbücher des 15. Jahrh. Strassb. 1903, S. 65 zouden de houtsneden door Joh. Veldener zelf vervaardigd zijn. — In oorspr., herstelden led. band zonder sloten. — Samen- geb. met hs. 346. — In den catalogus van 1670.

667. Rolevinck, Werner, Fasciculus temporum [Hollandsch]. Utrecht, J. Veldener 14 Febr. 1480. 2°. S. 2°. 44

Typen 4, 5. — HMT 39 (29) 3. — Houtsn. (Conway p. 22, 23). — Init. a, b. — HMT 40 (24). — Drukkersmerk III. — HC 6946. — CA* 1479. — MMW II 219. — Peddie II p. 252. — Pr. 8858. — Schr. 5122a. — *Rosenbaum 621*

Boven in het drukkensmerk is geschreven: „Harman ten Pothoff [15]57". De wapens zijn uit de hand gekleurd. — In den catalogus van 1670.

— Tweede exemplaar.

S. 2°. 44*

Bl. 1 ontbreekt.

Op het schild van het drukkensmerk op het laatste blad is het wapen van Leiden met de pen geteekend met de inscriptie: „Leydis in hollandia viuat".

668. Rolevinck, Werner, Fasciculus temporum. Memmingen, Alb.

Kunne 1482. 4°.

S. 2°. 1482

Nr. 9: (Pseudo-) Bernardus.

- 10 (Burchardus Urspergensis).** *Hystoria Friderici imperatoris magni.* (Augsburg, Dr. d. Klosters St. Ulrich u. Afra 1472). Folio. 44 (statt 46) Bll. nnum. (ohne d. erste u. letzte weiße Bl.), 38 lin., car.rom., rubriziert. Ldr. d. 19. Jhdts. m. RSch. u. Blindpress. (Rück. berieb). 4800,—

Editio princeps. GW 5737; Hain 8718; Cop. 2589; BMC. II, 340; Goff B-1285; Potthast I, 178: „Höchst seltene Ausgabe!“. Diese berühmte Chronik gehört zu den wichtigsten Quellen der Geschichte der Stauferzeit. Der aus Biberach gebürtige Verfasser war Propst des Klosters Ursberg in Bayr.-Schwaben. Dieses Buch ist eines der ersten Erzeugnisse der Augsburger Klosterdruckerei, wie der „1472“ datierte Rubrikatorenvermerk des Münchner Exemplars beweist. Ergänzend dazu sei erwähnt, daß das zum Druck verwendete Papier von Briquet (III, 11949) in Süddeutschland verbreitet gefunden wurde, am frühesten ab 1471 in Augsburg. — Breitrandiges Exemplar, etwa bis zur Mitte rubriziert. Interessante Marginalien des 16. Jhdts. mit Bezug auf Johannes Eck's „De primatu Petri adversus Ludderum“. Exlibris „James Whatman“ a. Vors.

- 11 Niavis, Paulus (= Paul Schneevogel).** *Latinum ydeoma (sic!) ... pro parvulis editum.* [Augsburg, Johann Schönsperger ca. 1499]. 4to. 12 (statt 14) Bll. nnum., 36 lin., car.got. (fehlen die beiden letzten Bll. = Bl. 13 bedruckt u. Bl. 14 weiß). Mit blattgroßem, mit Ocker getöntem Titelholzschnitt (Magister cum discipulis). 750,—

Hain 11706; Schreiber-Heitz 58; nicht bei BMC, Polain, Goff u. v. a. Außerordentlich seltene Ausgabe des beliebten Schulbuches, das der aus Eger stammende Humanist als Magister an der Schule in Chemnitz zwischen 1485 und 1488 verfaßt und dem dortigen Magistrat gewidmet hatte. In der ADB. (23, 567) werden seine lateinischen Übungsbücher besonders gerühmt: „diese besitzen für uns deshalb hohen Werth, weil sie ihren Stoff mit Witz und Laune der Wirklichkeit entnehmen und die Umgebung der Personen und Zustände, in welcher sich ihr Verfasser befand, in ebenso anziehender als mannigfach lehrreicher Weise abspiegeln. — Den schönen Titelholzschnitt, der nach Schreiber-Heitz in 7 Drucken von etwa 1499 an Anwendung fand, rühmt auch Geldner (in: Die deutschen Inkunabeldrucker, I, S. 147) ganz besonders und bildet ihn sogar auch ab (Abb. 55). — Teils gebräunt bzw. wasserrandig, Blatt b¹ mit Randschäden.

- 12 *Regulae grammaticales antiquorum. Augsburg, Johann Schönsperger (ca. 1498).* 4to. 25 (statt 26) Bl. nnum. (ohne d. erste Bl.), 43—44 lin., car.got. 450,—

Hain 13839; BMC. II, 3717/2; Schreiber-Heitz 22; Zapf II, 240, 116. Seltene Ausgabe des recht verbreiteten Lehrbuches, das seit ca. 1490, vor allem bei Quantell in Köln, immer wieder gedruckt worden ist. — Es fehlt das Titelblatt mit einem „Magister cum discipulis“-Holzschnitt und einer kurzen Vorrede auf der Rückseite. Blatt 8 lose u. mit leichten Randschäden, einige alte Eintragungen, teils fleckig.

- X 13 (Rolewinck, Werner). Fasciculus temporum (hollandice:) die Cronijcken van ouden tijden (cum additionibus). Utrecht, Jan Veldenaar, 14. Februar 1480. Folio. 8 Bl. nnum., 330 Bl. (fehlerhaft) num., 38 lin., car.got, blau u. rot rubriziert. Mit 2 prachtvollen, ganzseit., altkolor. Holzschnitt-Bordüren, 23 altkolor., teils figürl. Holzschnitten, 249 altkolor. Wappen-Holzschn. u. prachtvoller, altkolor. Druckermarke auf Blatt 1 verso, die auf Blatt 338 recto nochmals (unkoloriert) wiederholt ist. Kalblederholzdeckelband im Stil d. Zt. m. Blindpress. (um 1880, Rücken erneuert). 8800,—

Einzig holländische Ausgabe des 15. Jahrhunderts, vollständig, wie hier, sehr selten. Hain-Cop. 6946; BMC. IX, 12; Campbell 1479; Goff R-278; Polain 3379; Schreiber 5122 a; Conway, Woodcutters of the Netherlands, p. 17 ff., 22 ff., 208, 211 f. u. 325; Baer, illustr. Historienbücher, S. 64—68 u. XVIII, 107. Diese Ausgabe der berühmten Chronik übertrifft alle anderen an Umfang, Zahl und Schönheit der Illustrationen. Die künstlerisch bemerkenswerten Holzschnitte stammen von der Hand des Druckers Johann Veldenaar selbst, der aus der Gegend von Würzburg gekommen war und sich zunächst 1473—77 in Löwen aufgehalten hatte. Dort hatte er die ersten 9 Holzschnitte für seine 1475 gedruckte lateinische Ausgabe des Rolewinck geschaffen, die er nun um 12 weitere Illustrationen vermehrte. Diejenigen zur Schöpfungsgeschichte, der Zerstörung von Ninive, Babylons und Jerusalems sind die bemerkenswertesten. Erstmals in dieser Ausgabe erscheint auch die erste Ansicht von London in einem gedruckten Buch (num. Bl. ccxx recto). Auch der Text dieser Ausgabe erfuhr eine beachtliche Erweiterung um die von Blatt 201 bis zum Schluß reichenden Chroniken von Frankreich, England, Brabant, Utrecht, Flaudern, Holland, Geldern, Cleve, Mark und Berg, sowie die Listen der Erzbischöfe und Bischöfe von Köln und Lüttich. Diese sind durch eine große Zahl reizvoller Wappenholzschnitte geschmückt. — Etwas kurzrandig, wie fast alle Exemplare, so daß die beiden Bordüren an den Rändern etwas angeschnitten sind. Einzelne unbedeut. Fleckchen und zeitgenöss. Marginalien, wenige Randeinrisse sauber hinterlegt. Insgesamt ein sehr gutes Exemplar einer der bedeutendsten holländischen Holzschnitt-Inkunabeln.

Siehe Abbildung gegenüber dem Titel!

- X 14 [Synthen. — Johannes de Garlandia]. Composita verborum. [Heidelberg, Drucker des Lindelbach = Heinrich Knobloch? nach 6. Juli 1486]. 4to. 69 Bl. num. „II“—„LXX“ (ohne das erste Bl. = 2 Worte Titel, rückseitig weiß), 30—31 lin., car.got. 1150,—

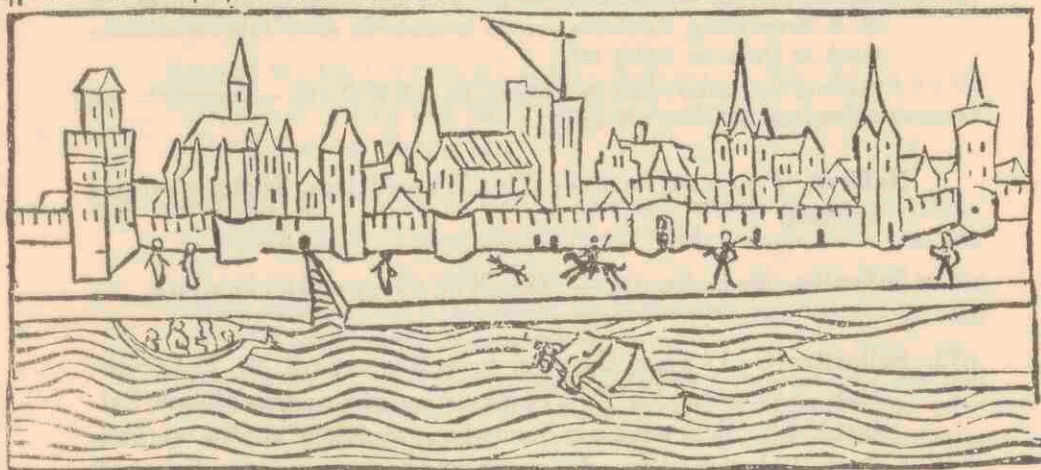
Offenbar früheste erhaltene deutsche Ausgabe, von größter Seltenheit. Hain, Nachtr. 341 (nur 1 Ex. Trier, nicht = Hain 5575); BMC III, 667 (dort doch = Hain 5575 u. 14774). Die Druckgeschichte scheint hier noch nicht restlos geklärt zu sein; BMC. weist auf die interessante Schlußschrift hin, die eine frühere Ausgabe unbekannter Drucker erwähnt, schließt jedoch eine Mystifikation des Herausgebers nicht aus. Der Autor dieser lateinischen Kompositionslehre, eines bald weit verbreiteten Lehrbuches, war nach den Forschungen von L. J. Paetou (in: Univ. of Cal. Memoirs, no. 4, Berkeley, 1927) Johannes de Garlandia, nicht Johannes Synthen, wie bisher angenommen. Synthen, der bedeutende Grammatiker an der berühmten Fraterschule zu Deventer (= 1450—1533) ist aber der Herausgeber und Verfasser des Kommentars. Demnach könnte einer der undatierten Drucke aus der Presse des Richard Pafraet in Deventer am ehesten als Erstdruck in Frage kommen. Von besonderem Interesse im vorliegenden Druck sind die zahlreichen deutschen Übersetzungen lateinischer Ausdrücke, die überall in den Kommentartext eingearbeitet sind und ausgesprochen oberdeutsche Schreibweise zeigen. — Ohne das, rückseitig weiße, Titelblatt, das nur 2 Worte „Composita verborum“ hat. Bl. II m. kl. Randeinriß, etwas fleckig, zeitgenöss. Eintragung am Schluß.

Stuttgarter Antiquariat
 Dr. Frieder Kocher-Benzing
 Ant. Kat. 79 (1974)

Typen 1, 3. — Houtsneden (Schr. 5114). — HC* 6931. — BMC II p. 602. — Peddie II p. 251. — Pr. 2772. — Bl. 1 □ ontbreekt. — Zie over de houtsnede op bl. 24a (sign. d3): Schr. en BMC.

Op bl. 2a: „Monasterii S. Emmeraemi Ratisbonae". Het klooster van S. Emmeran te Regensburg werd gesticht in 715, opgeheven in 1803. — Op de overblijfselen van het koperen slot: Maria.

Quis auduit vnq̄ simile? Et si sapiat istud ī palato mentis nr̄e. Vide deuotissimam hystoriam Ince primo.
 Marcus agrippa gener Octauiani supra renum ciuitatē Jobannes baptista nascitur quo nemo maior inter natos mulierum.
 agrippinam condidit. que post dicta est Colonia.

Nr. 668. Werner Rolevinck. 1482.

666. **Rolevinck**, **Werner**, Fasciculus temporum. [Keulen, Lu. von Renchen c. 1483]. 2°. S. 2°. 1543

Typen 9, 107. — Houtsn. (Schr. 5116, 5116a). — HC* 6914. — BMC I p. 269. — C II 2436. — MMW II 560. — Peddie II p. 251. — Pr. 1284. — VK 1033.

In gelijktijdigen slappen hoornen band.

670. **Rolevinck**, **Werner**, Formula vivendi canonicorum. [Keulen, Arn. Therhoernen] z. j. 4° min. A. 4°. 3317

Type 1. — MMW II 448. — Peddie II p. 266. — VK 1034.

Zie over het auteurschap de aantek. bij MMW II 448. — Samengeb. met nr. 80, 176, 334, 492, 671 en 672.

671. **Rolevinck**, **Werner**, Libellus de regimine rusticorum. [Keulen, Arn. Therhoernen c. 1472]. 4° min. A. 4°. 3311

Type 1. — VK 1039.

Ingevoegd: een los blaadje, waarop de aantek. in modern hs.: *Ci devant chapitre de S. Marie*", ofschoon geen der in dezen band zich bevindende stukken in de boekenlijst van dat kapittel van 1836 voorkomt. — Geschenk van de bibliotheek der prov. Utrecht in 1881. — Samengeb. met nr. 80, 176, 334, 492, 670 en 672.

672. **Rufinus, Tyrannius**, *Expositio symboli contra Jovinianum haereticum* [Keulen, Ulr. Zell c. 1470]. 4o. min. A. 4o. 3314
Type 1b. — HC* 8578. — BMC I p. 191. — Holtrop II 66. — MMW II 413. — Pr. 877. — VK 1057. — Zie over de dateering de aantek. bij M. E. Kronenberg, *Catalogus van de incunabelen in de Athenaeumbibliotheek te Deventer* (1917) 141.

Zie over het auteurschap de aantek. bij MMW II 413. — Samengeb. met nr. 80, 176, 334, 492, 670 en 671.

Rufinus, Tyrannius. — Zie: Eusebius, *Historia ecclesiastica*.

Salicetus, Nicolaus. — Zie: Nicolaus Salicetus.

673. **Sallustius Crispus, Cajus**, *Invectiva contra M. T. Ciceronem. Responsio M. T. Ciceronis contra Invektivam Sallustii*. [Acc.] Aeneas Sylvius, *Epistola contra vernandum (!) legisperitum de recommendacione poesis. Leonardi Aretini epitaphium ab Aenea Sylvio editum*. [Keulen, drukker van den Dictys c. 1470]. 4o. min. X. 4o. 823

Type 1. — H 14236. — MMW II 461. — Zie over den drukker: Voulliéme, *Die deutschen Drucker des XV. Jahrh.* (1916) p. 30.

De *Invectiva* en *Responsio* zijn niet van Sallustius en Cicero. Zie: Teuffel, *Geschichte der röm. Literatur I-1916* p. 205, 6. — Samengeb. met nr. 2, 485 en 620.

674. **Sallustius Crispus, C.**, *Opera cum Laurentii Vallae commentario in bellum Catilinarium, et Joh. Soldi in bellum Jugurthinum*. [Venetië, Cph. de Pensis] z. j. 2o.

X. 2o. 392

Typen 3, 7. — Titelhoutsn. — Init. 26 × 21 (niet bij Häbler). — HC* 14228. — Pr. 5255.

Op bl. 1a en 110a en op bl. 4a van het eerste stuk van dezen bundel: „Pertinet Bernhardo de Hairlem canonico Traiectensi". Zie over hem de aantek. bij nr. 134. — In oorspr., herstelden led. band zonder sloten, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 8 pl. II 14, 17, 20. — Samengeb. met nr. 742. — In den catalogus van 1670.

675. **Samuel R a b b i**, Rationes breves sive redargutio contra Judaeorum errores. Keulen [Hei. Quentell?] 1499 [1491?]

E. 4o, 5176

Typen 3, 7. — HC* 14271. — BMC I p. 291. — Pr. 1361. — VK 1063. — Zie voor de dateering: Voulliéme, Miscellen zur ältesten Drucker-geschichte (Zentralbl. f. Bibliothekswesen, XXXVI-1919 p. 212). — Bl. 24 ontbreekt.

Samengeb. met nr. 243 en G. Dorlandus, Viola animae... Keulen 1501; Purgatorium detractorum. Keulen 1509; Nicasius de Woerda, Arborum trium consanguinitatis, affinitatis cognationisque spiritualis lectura. [Keulen 1502?]; en hs. 339.

Samuel R a b b i, Tractatus contra Judaeos. — Zie: **J o h a n n e s de T u r r e c r e m a t a**, Tractatus contra principales errores Machometi et Turcorum.

676. **Sandeus, Felinus Maria**, Lectura super II. decretalium. Venetië, Andr. Torresanus 2 April 1498. 2o. L. 2o. 787

Typen 11, 12. — HC* 14280. — Bl. 1—166 ontbreken. — Tusschen bl. 330 331 is ingevoegd een fragment van een ander werk van Sandeus, gepagin. 459—480 (super titulo de sponsalibus).

Op het schutbl.: „Ex legato Magistri Martini Grundick legum doctoris: canonici huius insignis ecclesie beate Mariae Traiectensis". Zie over Grundick de aanteek. bij nr. 97. — In oorspr., herstelden led. stempelband.

677. **Sandeus, Felinus Maria**, Lectura super titulo de fide instrumentorum. Pavia, Michael de Geraldis impensis Joh. de Legnano, 13 Oct. 1497. 2o. L. 2o. 2811

38 bl., 2 kol., 66 regels, marginale noten, sign. a^ob—j⁴; typen 1, 2 en een type 90 m.M. (niet bij Häbler). — B. p. 412. — HC 14312. — Bl. 1a (rood): Drukkersmerk van Joh. de Legnano. Daaronder (met grotere letter): Singularis ac perutilis lectura domini felini sandei ferrariensis. super titulo de fide instrumentorum nouiter in lucem edita. sine qua tu lector esse noli. q2/ perutilis et necessaria in aduocando. consulendo. et pronunciando. Bl. 1b □. Bl. 2a α (met sign. a ij): Felini Sandei ferrariensis iuris interp2etis emi-/nentissimi. sacriq; palatij apostolici causarū. audi/to2is. Meritissimi aurea cōmētaria in titulo de fide instrumento2ū. feliciter incipit. Rubrica de fide instrumento2ū. [[C]7] Irca Istam rub2icazqueri pōt cur nō pcedat ti. de testibus... Bl. 38a β regel 9: capio rub2icaz sequentem. Finis. Expliciant admiranda cōmentaria super toto/titulo de fide instrumento2um excelsi iuris vtrius-/q; luminis dñi Felini sandei ferrariēsis. et rote cārū/ audito2is meritissimi. Ip2essa ꝛo nouitur ī regia ciui/tate Papie p Michaelē de garaldis. Impēsis do/mini Johānis de lignano mediolanēsis diligētissi-/meq; emendata p Egregiū ꝛ sapiētē iuris vtriusq;/ docto2ē dñz Frāciscū de parona Ciue Papiēsez q/ oē studiū ac diligētū adhibuit vt hoc opus emēda-/tissimū edereēt. Anno a natali xp̄iano. Mccccxcviij.

die. xiiij. octob²is. Finis. Laus deo amen.//... regel 28: ignarus erres. te admonitum esse voluit co²recto²/ operis. Valle. [!] Daaronder: drukkersmerk van Joh. de Legnano (zwart).

Samengeb. met nr. 678 en 679. — Uit het kapittel van S. Maarten (van den Dom) te Utrecht.

678. **Sandeus, Felinus Maria**, *Lectura super titulo de iureirando*. Pavia, Fra. de Guaschis de Stradella impensis Joh. de Legnano, 11 Oct. 1498. 2°. L. 2°, 2813

12 bl., 2 kol., 69 regels; signat. a—d⁴; typen 1, 2. — Drukkersmerk (zwart) van Joh. de Legnano. — Rubr. β. — H 14315. — Bl. 1a: Drukkersmerk. Daaronder (met grootere letter): Singularis lectura. d. Fellini sup^jvtili et quottidiano titulo de iure/ iurando./ Bl. 1b □. Bl. 2a α (met sign. a2): ¶ Felini Sandei Ferrariensis. Juris interp²etis eminentissimi/ sacriq^z palatij audito²is causa^z meritissimi admiranda cōmenta-ria nouiter in lucem edita sup^j eleganti titulo de iure iurando feli-citer incipiunt./ Bl. 16a β regel 28: ¶ Expliciūt admiranda Cōmentaria sup^j titu. de Jureiurando/ dñi Felini Sandei Ferrariensis & rote causa^z audito²is meritissimi. imp²essa vero nouiter in regia ciuitate Papie p^j Francischū/ de Guaschis de stradella. Sub impensis [sic] domini Johannis de/ Lignano Mediolanensis. Sub anno domini. Mccccclxxxvij./ die. xj. mensis Octub²is. ¶ Finis laus deo amen.//... regel 27: eo q^ztenta itaq^z ne ignarus erres. te admonitū eē voluit. Co²recto²/ operis valle. [!] Bl. 16b □.

Samengeb. met nr. 677 en 679.

679. **Sandeus, Felinus Maria**, *Lectura super titulo de sponsalibus*. [Pavia, Fra. de Guaschis de Stradella 1498]. 2°. L. 2°, 2812

Typen 1, 2. — Drukkersmerk (zwart) van Joh. de Legnano. — Rubr. β. — C II 5263.

Samengeb. met nr. 677 en 678.

Sasso, Pamphilo. — Zie: Pamphilo Sasso.

Savonarola, Johannes Michael. — Zie: Johannes Michael Savonarola.

Schedel, Hartmann. — Zie: Hartmann Schedel.

680. **Scriptores astronomici veteres**. [Firmicus Maternus, *Matheseos* ll. VIII. Marcus Manilius, *Astronomicorum* ll. V. Aratus, *Fragmentum phaenomenon Germanico interprete*. Ejusdem *fragmentum phaenomenon Cicerone interprete*. Ejusdem *Phaenomena Rufio Festo Avieno*

interprete. Ejusdem Phaenomena cum comment. Theonis.]
 [Graece et latine]. Venetië, Aldus Manutius Juni, Oct. 1499.
 2°. P. 2°. 28

Typen 2, 7. — Houtsneden. — HC* 14559. — Holtrop II 524. — Pr.
 5570. — Renouard I p. 26. — Bl. 369—376 ontbreken.

In den catalogus van 1718.

Quid est iusticia. nisi nature tacita conuentio
 in adiutoriu multoz inuenta. Et quid est iu
 sticia nisi nostri animi constitutio Sed est diuina lex
 et vinculum societatis humane. In hac non est q
 estinem? quid expediat. expedit tibi quicq̄ illa di
 ctauerit Quisquis ergo hanc sectari desideras. de
 um time pri? & ama. ut ameris a deo. Amabis em̄
 deū si in hoc illū imitaberis ut velis omnibz pdesse
 & nulli nocere. & tūc te iustum viz appellabunt. ō
 nes sequentur. venerabūtur & diligent. Iust? em̄
 ut sis non solū non nocebis. sed etiam nocentes p
 hibebis. nam nil nocere non est iusticia. sed abstinē
 tia alieni est. Ab his ergo incipe ut non auferas.
 ut ad maiora pueharis & alijs ablata restituas.
 Raptores q̄z ipsos ne alijs timendi sint castiga &
 cohibe Ex nulla vocis ambiguitate p̄trouerfiā cōie
 ctes. sz animi qualitātē specularē Nihil tibi interficit
 an affimes an iures. De fide & religione scias agi
 vbi cūz de veritate tractatur. nā si iurefurādo de?
 inuocetur & nō inuocāti testis ē. tū non trāsties ve
 ritatē. ne iusticie trāleas legē. q̄ si aliqū coerteris
 uti mendacio. vtere non ad falsi. sz ad veri custo
 diam. & si contigerit fidelitatem mendacio redimi

681. **Seneca, L. Annaeus**, De moribus. Liber de forma honestae vitae vel de quatuor virtutibus cardinalibus. [Zwolle, Pt. van Os c. 1486]. 4o. E. 4o. 346²
Type 5. — HMT 90 (82) a. — CA 1512. — C II² 5360. — Zie het facs. op blz. 169.
Samengeb. met nr. 287.

— Zie: **Ambrosius**, De officiis ministrorum, c. 1480—1481. Aanteekening.

682. **Seneca, L. Annaeus**, Epistolae. [Straatsburg, Ado. Rusch] z. j. 2o. X. 2o. 91
Type 1 (BMC 103). — HC* 14597. — BMC I p. 62. — MMW II 740. — Pr. 243. — Bijgevoegd op 2 bl. in gelijktijdig hs.: een tabel der brieven in 2 kol.
Het exlibris op bl. 215a is onleesbaar gemaakt. — In oorspr., herstelden led. band, waaraan de sloten ontbreken.

Sententiae monostichi ex variis poetis. — Zie: **Theocritus**, Eclogae.

Sententiae septem sapientum. — Zie: **Theocritus**, Eclogae.

683. [**Sequentiae.**—] Textus sequentiarum. [Hagenau, Hei. Gran] 1489. 4o. F. 4o. 396
Typen 1, 3, 11. — HC* 14687. — BMC III p. 682. — Holtrop II 905. — Pr. 3170.
Op het 3e schutbl.: „Jacobi Liechtenbergii“. Op het titelbl.: „Iste liber pertinet boeswino Hannarts presbitero de Zoenn...“ (?). — Uit de Maas-trichtsche collectie.

684. [**Sequentiae.**—] Textus sequentiarum. [Straatsburg, Joh. Prüss 1489]. 4o, min. F. 4o. 348¹
Typen 6, 10 en een geïnterlineëerd type: M⁸⁸, 10 r. = 60—69 m. M. — Rubr. α , β , γ . — HC* 14683. — BMC I p. 129. — Pr. 578.
Samengeb. met nr. 325 en 327. — In den catalogus van 1845.

685. **Sermones compositi super particulis antiphonae Salve regina.** Aalst, Thierry Martens 9 Juli 1487. 4o. E. 4o. 219⁴
Typen 2, 3. — HMT 46 (6) b. — Rubr. α . — CA* 1534. — C II² 5404. — Pr. 9194.
Samengeb. met nr. 123, 192, en 232. — In den catalogus van 1835.

Sermones de sanctis Dormi secure. — Zie: **Johannes de Verdena**.

686. **Sermones parati de tempore et de sanctis.** Straatsburg, [Geo. Husner] 1 Sept. 1487. 2°. E. 2°. 279
 Typen 1, 2, 3. — HC* 12411. — BMC I p. 136. — Pr. 613. — Zie over den drukker: Voulliéme, Zur ältesten Buchdruckergeschichte Strassburgs (Zentralbl. f. Bibliothekswesen XXXII-1915 p. 309 vlg.). — Bl. 1, 2, 121 en 122 ontbreken.
 Zie over den naam Paratus: M. E. Kronenberg, Catalogus van de incunabelen in de Athenaeum-bibliotheek te Deventer (1917) 242, en J. A. Glonar, „Paratus" und „Meffreth" — zwei vermeintliche Autoren als Beispiele bibliographischer Missverständnisse (Zeitschr. f. Bücherfreunde N. F. IX, 2-1918 p. 233 vlg.). — In den catalogus van 1845.
687. **Sermones parati de tempore et de sanctis.** Neurenberg, Ant. Koberger 23 Dec. 1496. 2°. E. 2°. 339
 Typen 14, 19. — H* 12413. — Bl. 166 (□) ontbreekt.
 Op het titelbl.: „Pro bibliotheca Fratrum Minorum Weertensium." en op bl. 2a: „Bibliothecae fratrum minorum Weertensium". — Uit de Maas-trichtsche collectie .
688. **Sermones parati de tempore et de sanctis.** [Spiers, Pt. Drach] z. j. 2°. E. 2°. 3522
 Typen 15, 16, 17. — H* 12399. — Pr. 2390.
 Samengeb. met nr. 612.
689. **Sermones quattuor novissimorum.** Antwerpen, Mt. van der Goes 21 Juni [14]87. 4° min. E. 4°. 1143
 Typen 3, 4. — HMT 101 (48) b, d. — Rubr. α. — Drukkersmerken HMT 141 (48) b 1, 2. — CA* 1537. — C II 5405. — Pr. 9415.
 Over den schrijver zie M. E. Kronenberg, Catalogus van de incunabelen in de Athenaeumbibliotheek te Deventer (1917). — Samengeb. met nr. 329 en 379. — In den catalogus van 1608.
- Sermones thesauri novi.** — Zie: Petrus de Palude.
- Servius, Maurus Honoratus.** — Zie: Vergilius, Opera.
- Sibilla, Bartholomaeus.** — Zie: Bartholomaeus Sibilla.
- Sidonius, Apollinaris.** — Zie: Apollinaris Sidonius.
690. **Sielentroest.** [Delft, H. Eckert van Hombergh c. 1498], 2°. F. 2°. 46

Type 2. — HMT 85 (108) a. — Init. b. — Titelhoutsn. (Conway p. 88). — Drukkersmerk HMT 85 (108) b 3. — Rubr. α . — CA 1549. — C II 5334. — Bl. 105 en 109 ontbreken. — Tusschen bl. 101 (XCV) en 102 (XCVI) zijn bl. 106—108 ingevoegd.

In den catalogus van 1718.

Silvaticus, Matthaeus. — Zie: **Matthaeus Silvaticus.**

Silvester I, Legenda, in qua agitur de conversione Constantini. — Zie: **Johannes de Turrecremata, Tractatus contra principales errores Machometi et Turcorum.**

691. **Simon (Fidatus) de Cassia, Expositio evangeliorum.** [Straatsburg, Joh. Prüss c. 1484—1487]. 2o. E. 2o. 326

Type 2, 3. — HC* 4557. — BMC I p. 120. — Peddie II p. 157. — Pell. 3334. — Pr. 528.

Op bl. 2a: „Ex libris Bibliothecae fratrum Minorum conventus Trudonensis”. Zie de aantek. bij nr. 39. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr., herstelden stempelband, waaraan de doppen en sloten ontbreken. — In den catalogus van 1845.

692. **Simon van Venlo, Devote oefening ende bedudenis der missen.** [Acc.] Een devote vermaninghe des soeten brudegoms der zielen tot een yeghelike devote siel [door den auteur van Corte leeringhe]. [Gouda, Ger. Leeu c. 1482]. 4o min. F. 8o. 17342

Type 2. — HMT 67 (52) 2. — B. p. 488. — C II 5465. — CA 1551a (2e suppl.).

Op het laatste bl. is het merk geteekend van het Regulierenklooster te Utrecht: een door twee pijlen doorboord hart. — Samengeb. met nr. 481.

Sinthius, Johannes. — Zie: **Johannes Sinthius.**

Soccus. — Zie: **Conradus de Brundelsheim.**

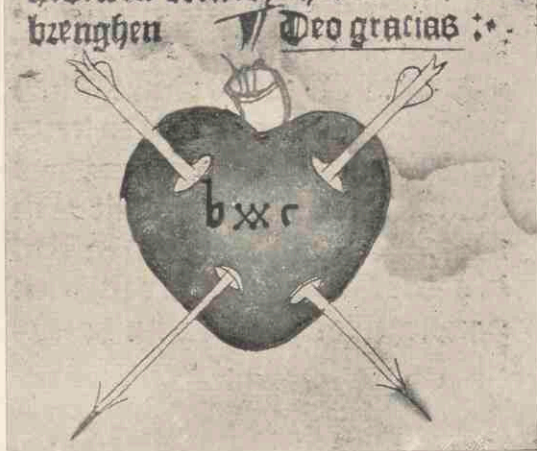
Soliloquium animae. — Zie: **Thomas a Kempis.**

693. **Solinus, Cajus Julius, De memorabilibus mundi.** Venetië, [Joh. Rubeus] 10 Maart 1498. 4o min. X. 4o. 771

Typen 3, 7. — HC* 14885. — Pr. 5146.

Samengeb. met [M. Ilacomilus,] *Cosmographiae introductio* ... [Saint-Dié 1507]. — In den catalogus van 1718.

den volmaect sijn soe suldi oec veel
grote meesters ende clercken in con-
tten en in heyligheden te bouen gaen
¶ In desen voersyden boeck set al
v toenerlaet want hier suldi hoo-
nichvlopende soeticheyt in vinden
Ende daer om latet ander stomme
boecken varen die dicwyl veel ydel-
heden en verstroytheden inden sin
brenghen ¶ Deo gracias :*

Nr. 692. Simon van Venlo. c. 1482.

694. **Speculum exemplorum.** Straatsburg, [Geo Husner] 4 Maart 1487. 2°. 224. B. 35
 Typen 1, 2 (90 m.M.), 3. — HC* 14917. — BMC I p. 135. — Pell. 1617. — Pr. 609. — Bl. 1—34, 76, 118, 284, 307, 312—318 ontbreken. — Door vuur en vocht beschadigd.
695. **Speculum exemplorum.** Straatsburg, [Geo. Husner] 1 Maart 1490. 2°. H. 2°. 246
 Typen 1, 5. — H* 14918. — BMC I p. 139. — Holtrop II 689. — Pell. 1618. — Pr. 653. — Zie over den drukker: Voulliéme, Zur ältesten Buchdruckergesch. Strassburgs. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen, XXXII-1915 p. 309 vlg.).
 Op het titelbl.: „Liber canonicorum Regularium In Traiecto“. — Aegidius Aurifaber is niet de verzamelaar. Zie: B. Kruitwagen, Het „speculum exemplorum“, in: Bijdragen v. d. geschied. v. h. bisdom van Haarlem, XXIX-1905 p. 329 vlg., en Tijdschr. v. boek- en bibliotheekwezen, II-1904 p. 277 vlgg. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 4, 8; de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1608.
696. **Speculum morale.** [Straatsburg, Joh. Mentelin niet na 6 Nov. 1476]. 2°. B. 2°. 100
 477 bl. (1, 5 en 477 □). — Type 8. — BMC I p. 58. — C II² 6253. — Pr. 214. — Zie voor den datum de aantek. bij: A. G. Roos, Catalogus der incunabelen van de bibliotheek der Rijksuniversiteit te Groningen (1912) 187. — Bl. 477 ontbreekt.
 Bl. 475b: „Pertinet ad librariam domus sancti Jheronimi In traiecto“. — Dit werk wordt ten onrechte toegeschreven aan Vincentius Bellovacensis. Zie: Hurter II-1906 kol. 334; en R. Galle, Inkunabelverzeichnisse u. literar. Wissenschaft, in Zentralbl. f. Bibliothekswesen, XXV-1908 p. 145.
- Speculum sermonum b. Mariae super salutatione angelica.** — Zie: Conradus de Saxonia.
697. **Spiegel** (Die) van Sassen. Gouda, Ger. Leeu 5 Sept. 1482. 4°. L. 4°. 183
 Type 2. — HMT 67 (52) 2. — Drukkersmerk I. — HMT 68 (53) 2, 3a. — HC 14090. — B. p. 468. — CA* 1593.
 Zie over de verhouding van dit werk tot Eike von Repkow's Sachsen-spiegel de aantek. bij MMW II 106.
- Spycker, Henricus.** — Zie: Henricus Spycker.

698. **Statuta provincialia et synodalia Trajectensia.** Z. pl. [Drukker van het Freeske Landriucht], z. j. 4° min. J. 8°. 11122
Een type met M⁹¹, 97 m.M. — HMT 124 (18). — CA* 1598. — C II² 5624.
Samengeb. met nr. 478. Zie de aanteeek. aldaar.
699. **Statuten des broederscaps van S. Franciscus en S. Antonius.**
Gouda, [drukker van den aflaatbrief van 1486 c. 1486]. 2°.
H. 2°. 504
Een blad aan ééne zijde bedrukt, 47 regels. — Type 2. — HMT 78. — Kontur-Lombard (c. 18 × 18 m.M.) niet bij Häbler. — Niet in Einblatt-drucke. — (R. 1) D⁴It sijn al sulcke graciën eñ pzeuilegien als die ghene sullen hebben eñ ghebzukē die/ hē laten in scriuē eñ ontfangē worden in die Eerwaerdighe b²oed'scap vā sinte Frā /ciscus. ende sinte Anthonis vā padua gesticht binnē parijs in dat deuote cloester d' /minreb²oeder oerden/. (R. 46) fundaciën ende bulle.// (R. 47) Dit sijn die statutē des b²oed'scaps vā sinte Frāciscus eñ sinte Anthonijs vā padua/.
Omslag der Rekening van de presentiegelden der vicarissen van den Dom over 1502, door het Rijksarchief in Utrecht overgedragen aan de Universiteitsbibliotheek.
700. **Stella clericorum.** [Deventer, Jac. van Breda c. 1494].
4° min. F. 4°. 3953
Typen 3, 4, 5, 8. — HMT 66 (114) e 1, 2. — Rubr. α, β. — Drukkersmerk HMT 66 (114) f 1 (Conway p. 160). — H* 15060. — CA 1611. — C II 5656.
Samengeb. met nr. 288, 328, en [Jac. Montanus Spirensis,] De passione ac morte Christi... Deventer 1511.
- Stellarium coronae Mariae.** — Zie: Pelbartus Temesvariensis.
- Stephanus.** — Zie: Articella, aantekening.
701. **Suidas.** Lexicon graecum. Milaan, Demetr. Chalcondylas, Joh. Bissolus en Bened. Mangius 15 Nov. 1499. 2°. W. 2°. 85
Typen 1, 2, 3. — Drukkersmerk II. — HC* 15135. — Holtrop II 548. — MMW I 62. — Pr. 6077.
In den catalogus van 1835.
— Tweede exemplaar. W. 2°. 94
De onderste helft van bl. 516 is geplakt op bl. 1b.
In den catalogus van 1835.
702. **Sulpicius Severus,** Vita S. Martini episcopi. [Zwolle, Pt. van Os c. 1480]. 4° min. E. 4°. 209
Type 3 (90 m.M.) — CA 1541a (1e suppl.). — C II² 5684.

Dit sijn al sulcke graciën en preuuegient als die ghene sullen hebben en ghebruikē die hē laten in scriuē en ontfangē worden in die Eerwaerdighe broederscap vā sinte Frāciscus . ende sinte Anthonis vā padua gesticht binnē parijs in dat deuote cloester s minrebroeder oerden

Inden eersten soe bleuen die gardiaen principael vicarius . vaderē en meesters des voerscreuen cloesters alle den ghenē die in dese broederscap comē dat si gebrucken sullen in ewichepde alle priuilegiē en vryhepde . en deelachtich wesen alle missen . mettē . getidē . preke . vasten . wakinghe en disciplijn En alle and goede werckē diemē oner alle die weerelt ind minre broed oerde bep de mānen en vrouwē cloesterē ind ewicheit doen sal

Item als daer pemant vā desen broederē ofte susteren in dese tegherwoerdige broederscap gestoruen is . en ons harē doot te kēnen gegheue wort Soe geloue wij Gardiaen . vicarius . vaderē en meesters voerscreuē den gestorue broeder ofte suster tē begaen mit eenre wtuaert . vigilien . zielmissen . ghebeden en diensten alst ghewoentlic is

Item noch gunnē en ordinerē wij dz alle die ghene die in onse voerscreuē broederscap ontfā ghen sijn . dat si en alle haer ouderē vriendē en maghē die gestorue sijn deelachtich wesen sullen in ewicheit alle missen . mettē . getidē . predikē . vastē . en alle and goede werckē die i desen voer genoemden cloester in ewicheit ghedaen sullen werden

Item voert soe gunnē en ordinerē wi dz alle die ghene die in dese broederscap wille comē It dat si sijn vorsten . Greesē . Bārgheren . Bisscopē . Abden . Priores Cōmenduers Abdissen . of ā der gheestelike prelatē . prelatissen hoe idel dz si sijn En oer and wel gebozē mānen die als edele mānen leuen sullen gheue tot haer int comē elc nadie weerde vā sinē goede en na inicheit sijn deuocien en toenepghinge haerre hartē En alle and personē vā gemepnē staet . als man en wijf en kind gerekent te sinē voer haer incomē dootscout en brief sellē geue . vij . stuiuers . en die arm sijn sullen gheue na die discret vāden cōmissarius gedeputeert .

Item voert soe ordineren en willen wi dat alle die ghene die in dese broederscap sullen comen dat si haer namen en toenames in onse broederscaps boeck sullen laten tephenen en daer inne scriuen

Item noch bouē dese onse ordinācie soe gheeft onse heplighe vad die paeus Innocēcius teghenwoerdich . dat alle die ghene die onse broederē en susterē geworden sijn / dat si en alle haer ouderen vrienden en maghen en naeste die gestorue sijn mede deelachtich sullen wesen Alle missen / mettē / ghetiden / prekighe / vigilien / waken / vasten . en alle and doerchdelike werckē die tot ewighen daghen in die heel ganse weerelt inder hepligher kercken daghelics gheschien en noch gheschien sullen

Item noch daer bouē soe ordineren wi dat alle broederen en susteren voerscreuen sullen moghen kiesē enen bequamen biechtuader weerlijc of gheordent / die welcke hem luden soe dicke si biechten absolueren mach van al haren sonden . misdaden . en ouertredinghe . welke deri soel van Romen niet ghereferueert en sijn En voert van allen anderen sonden hoe groot si sijn . daermeu oer den soel van Romen om soude mbeten verloeken etms in haer leuen En oer inder vren haers doots absolneren mach Met alle priesteren of clercken die haer ghetiden of gods dienst achter ghelaten en slupmt hebbē te lesen . en dese broederscap in gaen / moghen van deser slumpinghe absolueert worden en vā alle ādren sonden als voerscreuē is .

Item noch soe verlekeren wi allen die onse broederen en susteren werden . dat wi van die ghelden die van haer in comen ontfanghen worden en van brieuen . onse cloester binnen parijs mede vertimmeren sullen En om kelcken . ornamenten En ander dinghen tot den dienst goods in onse broederscap van node wesen . de legghen en keren sullen na verwisinghe onser fundaciën ende bulle .

Dit sijn die statuten des broederscaps vā sinte Frāciscus en sinte Anthonijs vā padua

Summa collationum ad omne genus hominum. — Zie: J o h a n n e s G u a l l e n s i s.

703. **Summa** rudium. Reutlingen, Joh. Otmar 1487. 2o. F. 2o, 220³
Typen 6, 7 (BMC 170, 81). — HC* 15172. — BMC II p. 586. — Pr. 2712.
Samengeb. met nr. 43 en 274.

704. **Terentius** Afer, Publius, Comoediae. [Keulen, Ulr. Zell
c. 1475]. 2o. X. 2o, 98
Type 2 (123 m.M.). — C II² 5738. — VK 01125.
Op het schutbl.: „liber carthusiensium domus nove lucis prope traiectum
inferius ex testamento magistri christofori de aemstel". Zie over hem de
aanteek. bij nr. 19. — Met klavieren.

705. **Theocritus**, Eclogae. Genus et de inventione bucolicorum.
[Acc.] Cato, Sententiae paraeneticae distichi. Sententiae septem sapientum. De invidia. Theognis, Sententiae elegiacae. Sententiae monostichi ex variis poetis. Pythagoras, Aurea carmina. Phocylides, Poema admonitorium. Sibylla erythraea [Herophile], Carmina de Christo Jesu. Differentia vocis. Hesiodus, Theogonia. [Eiusd.] Scutum Herculis. [Eiusd.] Georgicon. [Omnia graece]. Venetië, Aldus Manutius Febr. 1495, 1496. 2 dln. 2o.
W. 2o, 156
Typen 1, 2 (146 m.M.) 6. — Init. b, c, g. — HC* 15477. — Holtrop II 520. — MMW I 309. — Pr. 5549. — Renouard I p. 11—15.
In den catalogus van 1718.

Theodoricus de Susteren. — Zie: Thomas de Aquino,
Summa de veritate.

706. **Theodorus** Gaza, Grammatica introductiva. [Editio princeps].
[Eiusdem] De mensibus. [Acc.] Apollonius Dyscolus,
De constructione libri IV. Herodianus, De numeris.
[Omnia graece]. Venetië, Aldus Manutius 25 Dec. 1495. 2o.
Hs. 1532
Typen 1, 5 (145 m.M.), 6. — Init. b, c, g. — HC* 7500. — MMW I 308. —
Pell. 5002. — Pr. 5548. — Renouard I p. 8—10.
Op het schutbl.: „Collat. cum MS. Lazari Bassani quod notatur litera A
manu Amerbachii ut in fine hujus codicis manu docta adscripsit". Op het

ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ ΘΥΡΣΙΣ Ἡ ὩΔΗ
 ΕἶΔΥΛΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.
 ΘΥΡΣΙΣ Ἡ ὩΔΗ.

Δύτι γὸ φιθύεσμα καὶ αἰπί-
 τυς αἰπόλι τήνας,
 Ἄπτι ταῖς παλαισσι μελίσ-
 δεται· αἰδὺ δὲ καὶ τὴ
 Συείσδεις· μετὰ πάντα γὸ δού-
 τερον ἄθλον ἀπρισθῆ.
 Αἶκα τὴν Θ' ἔληκτορῶν τῶ

γον· αἶγα τὴ λαφῆ.
 Αἶκα δ' αἶγα λάβη τήνος γέρας· ἐς τὸ καταρῆσθῆ
 Ἀχίμαρος, χιμάρω ἡ καλὸν κρῆς ἔσεκα μέλξης
 Αἶ· Ἄδορ ὦ πριμᾶν τὸ τρον μέλος ἢ γὸ καταχεῖ
 Τὴν αἰπόλι πᾶς πῆσας καταλείβει ὑψόθεν ὑδωρ.
 Αἶκα τὰ μῶσαι τᾶν οἰῖδα δῶρον ἀγρονται.
 Ἀρνα τὴ σακίταν λαφῆ γέρας· αἰδὲ λαρέσκη
 Τήνας ἄρνα λαμῆν· τὴ δὲ τᾶν οἶν ὑσερον ἀξείγ.
 Θ· Λῆς πρτὶ τᾶν νυμφᾶν λῆς αἰπόλι τῆδε καθίζας
 Ὡς γὸ κάταρτις τοῦτο γέωλοφορᾶτε μνεῖκαι.
 Συείσδεν, τὰς δ' αἶγας ἐγὼν ἐν τῶδε νομισῶ;
 Αἶ· Οὐ θέμις ὦ πριμᾶν γὸ μεσαμβρινῶ, ὄθιμις ἀμμι
 Συείσδεν· γὸν πάντα δεδύκαμωσ· ἢ γρῶ αἰπᾶ γρας
 Τὰρ ἱκα λεκμακῶς ἀμπαύεται ἐντίγε πικρὸς
 Καί οἱ αἰεθριμεῖα χολὰ ποτὶ ξινὶ κάθηται.
 Ἀμὰ τὴ γρῶ δὴ θύροι τὰ δάφνιδος ἀλγῆ αἰεθε
 Καὶ πῶς βωκολικᾶς ὦλῆ γὸ πλέον ἴκειο μῶσης.

Α· Α κ

titelbl.: „Sum Amerbachiorum“. Op het achterste schutbl.: „Quartus liber Theodori revisus et diligenter castigatus est Ex aldi Romani libro impresso, et lazari bassani scripto, ubi inveneris λ significat liber λαζαροῦ“. In oorspr. led. band met rolstempels, waaraan de sloten ontbreken.

Theodorus Gaza. — Zie: **Fortunatianus**, Rhetoricorum libri III.

Theognis, Sententiae elegiacae. — Zie: **Theocritus**, Eclogae.

Theon Alexandrinus. — Zie: **Scriptores astronomici veteres**.

Theophilus Protospatharius, Libellus de urinis. — Zie: **Articella**.

Tholomaeus Lucensis. — Zie: **Thomas de Aquino**, Tractatus de regimine principum.

707. **Thomas de Aquino**, Commentaria in II. perihermenias et posteriorum Aristotelis et eiusdem fallaciarum opus. **Dominicus de Flandria**, Quaestiones in libros posteriorum Aristotelis et in fallacias S. Thomae de Aquino. Venetië, Ot. de Luna, impensis Alex. Calcedonii, 28 Sept. 1496. 2o.

E. 2o, 374

Typen 1, 2, 3. — Rubr. α, β. — Houtsneefiguren. — Uitgeversmerk van Alexander Calcedonius. — HC 1495. — Peddie I p. 51. — Pell. 1078. — Pr. Suppl. IV 5590a. — C II² p. 241. — Zie de afb. op blz. 179.

Op het titelbl.: „Monasterii Zarensis pr. F. N. M. Inscriptus catalogo Librorum Anno 1689“. Daaronder: „Joannes Michael Bernhold Phil. et Med. Doctor Physicus supremarum Praefectararum Ufenhemensis et Creglingensis 1791 d. 6 April. — Constitit pretio 5 f. 48. .“. Bl. 2a: „Inscriptus Cath. libr. Monasterii Zarensis 1689“.

708. **Thomas de Aquino**, De veritate catholicae fidei. Venetië, Nic. Jenson 13 Jan. 1480. 2o.

F. 2o, 522

Typen 6, 7. — HC* 1389. — Peddie I p. 47. — Pell. 989. — Pr. 4125.

Samengeb. met nr. 597. — In den catalogus van 1608.

709. **Thomas de Aquino**, Expositio in epistolas Pauli. Bazel, Michael Furter 16 Oct. 1495. 2o.

113. E. 20

Typen 1, 3, 4, 5. — Rubr. α β. — HC* 1339. — BMC III p. 783. — Peddie I p. 46. — Pell. 942. — Pr. 7727. — Bl. 83 (sign. oiii) ontbreekt.

Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht. — In den catalogus van 1608.

710. **Thomas de Aquino**, *Opuscula*. Venetië, Herm. Lichtenstein
7 Sept. 1490. 4o. E. 4o. 24

Typen 127, 13. — Rubr. γ. — HC* 1541. — Holtrop II 470. — Peddie I p. 51. — Pell. 1093. — Pr. 4793.

Op het 1e schutbl.: „pertinet ad carthusienses prope traiectum inferius”; op bl. 1a: „Sum cartusianorum prope vltraiectum”; op bl. 2a: „hoc volumen est cartusianorum prope Traiectum”. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 7, pl. I 24; de sloten ontbreken.

Sc̄tis Thomas de Aquino.

Nr. 707. Thomas de Aquino. 1496.

711. **Thomas de Aquino**, *Opuscula*. Z. n. pl. en j. 2o. F. 2o. 15

C II 574. — Holtrop II 910. — Peddie I p. 51. — Pell. 1091.

Op bl. 1a: „liber monasterii S. Pauli in traiecto inferiori”. — In oorspr., herstelden led. stempelband, waaraan de sloten ontbreken.

712. **Thomas de Aquino**, *Quaestiones de duodecim quodlibet*.
Keulen, Arn. Therhoernen 1471. 2o. F. 2o. 55

Type 1 (BMC 100). — Drukkersmerk. — HC* 1401. — BMC I p. 203. — Holtrop II 123. — MMW II 440. — Peddie I p. 48. — Pell. 1005. — Pr. 928. — VK 1146.

Uit het Regulierenklooster, zooals uit de bandversiering blijkt. Zie de aantEEK. bij nr. 10. — In oorspr., beschadigden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 4, 8; de sloten ontbreken. — Titel achter hoorn. — In den catalogus van 1608.

713. **Thomas de Aquino**, Quaestiones disputatae. [Venetië, Cph. Arnold niet na 1478]. 2°. E. 2°. 70

Typen 2, 3. — HC* 1416. — Peddie I p. 48. — Pell. 1015. — Pr. 4217. — Dateering volgens Proctor.

Op bl. 1a en bl. 2a: „Liber monasterii S. Pauli in traiecto inferiori“. — In fraaiien oorspr., beschadigden led. stempelband zonder sloten, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 15, pl. IX, 11, 12. — In den catalogus van 1608.

714. **Thomas de Aquino**, Quaestiones disputatae. Keulen, Hei. Quentell 7 Mei 1500. 2°. E. 2°. 272^z

Typen 5, 6, 9, 10. — Init. a. — Rubr. γ . — HC* 1418. — BMC I p. 292. — Peddie I p. 48. — Pell. 1017. — Pr. 1365. — VK 1145.

Samengeb. met nr. 719. — In den catalogus van 1608.

715. **Thomas de Aquino**, Scriptum in quartum librum sententiarum. Venetië, [Joh. Herbort] 21 Juni 1481. 2°. F. 2°. 21

Typen 5?, 6, 9?. — Drukkersmerk (rood). — HC* 1484. — Holtrop II 418. — Peddie I p. 50. — Pell. 1071. — Pr. 4880.

Op het schutbl. en bl. 1a: „liber monasterii s. pauli in traiecto inferiori“. — In den catalogus van 1608.

716. **Thomas de Aquino**, Scriptum in quartum librum sententiarum. Venetië, Bon. Locatellus 23 Mei 1497. 2°. E. 2°. 277^z

Typen 2, 2*, 4, 11. — Init. d, e, f, l. — Rubr. δ , θ . — Drukkersmerk III (van Oct. Scotus). — HC* 1485. — Peddie I p. 50. — Pell. 1065.

Samengeb. met nr. 717. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845, een ander exemplaar in den catalogus van 1608.

717. **Thomas de Aquino**, Scriptum in tertium librum sententiarum. Venetië, Herm. Lichtenstein 26 April 1490. 2°. E. 2°. 277¹

Typen 5, 6, 10, 11. — Rubr. α , β . — HC* 1480. — Peddie I p. 50. — Pell. 1067. — Pr. 4692.

Op het 1e bl.: „Ex bibliotheca fratrum Minorum Montis Lucis" (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr., herstelden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 13, pl. VII 2, 3, 9, 12; de sloten ontbreken. — Samengeb. met nr. 716. — In den catalogus van 1845, een ander exemplaar in den catalogus van 1608.

718. **Thomas de Aquino**, Summa de articulis fidei et ecclesiae sacramentis. [Keulen, Uir. Zell c. 1470], 4o. E. 4o. 2132
Type 1b. — HC* 1424. — MMW II 369. — Peddie I p. 49. — Pell. 1023. — Pr. 848. — VK 1155.
Samengeb. met nr. 332.
719. **Thomas de Aquino**, Summa de veritate, revisa et commentario instructa a Th. de Susteren. Keulen, Hei. Quentell 7 Maart 1499. 2o. E. 2o. 2721
Typen 6, 7, 9, 10. — Init. f. — Rubr. γ. — H* 1421. — BMC I p. 289. — MMW II 555. — Peddie I p. 48. — Pell. 1020. — Pr. Suppl. IV 1353b. — VK 1160.
Op bl. 1a: „Conventus Weertensis". Op bl. 2a: „Bibliothecae fratrum minorum Weertensium". Daaronder: „Pro conventu fratrum minorum opidi Louaniensis". — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr., herstelden led. stempelband, waaraan de doppen en sloten ontbreken. — Samengeb. met nr. 714. — In den catalogus van 1845.
720. **Thomas de Aquino**, Summa theologica, pars prima secundae partis. Venetië, Andr. Torresanus, B. de Blavis en M. de Paterbonis 1483. 2o. E. 2o. 368
Typen 3, 4?. — Drukkersmerk III (rood). — HC* 1449. C II² p. 240. — Peddie I p. 49. — Pell. 1042. — Pr. 4700.
721. **Thomas de Aquino**, Summa theologica, pars I. Venetië, Ant. de Strata 4 Dec. 1484. 2o. E. 2o. 367
Typen 2?, 7. — HC* 1444. — Peddie I p. 49. — Pr. 4585.
In oorspr., herstelden led. stempelband, waaraan de sloten en doppen ontbreken.
722. **Thomas de Aquino**, Summa theologica, tertia pars. Venetië, Bern. Stagninus 10 April 1486. 2o. E. 2o. 271c
Typen 6, 7?. — HC* 1470. — Peddie I p. 50. — Pell. 1060. — Pr. 4826.
Op bl. 1a: „Ad usum iste liber... fratris Gherardi de echt ministri fratrum traiectionis conventus sancti Bartholomei emptus et procreatus ab eo". Hieronder met latere hand: „Anno domini 1650". Op bl. 2a: „Bibliothecae R. P. Beggardorum Traiectensium". — Uit de Maas-

trichtsche collectie. — In oorspr., beschadigden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 13, pl. VI 1—8. — In den catalogus van 1845.

723. **Thomas de Aquino**, Summa theologica, pars I. Venetië, Ant. de Strata 24 Dec. 1489. 2o. E. 2o. 271

Typen 2?, 7. — HC* 1445. — Peddie I p. 49. — Pell. 1039. — Pr. 4595.

Op het schutbl.: „Ad usum fratris Gherardi de echt ministri fratrum traiecti commorantium conventus s. bartholomei emptus et procreatus ab eo”. Op bl. 1a met latere hand: „Ex libris Bibliothecae R. P. Beggardorum conventus Traiectensis”. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr., zeer beschadigden led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 13, pl. VI 1—8; de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1845.

724. **Thomas de Aquino**, Summa theologica, prima pars secundae partis. Venetië, Th. de Ragazonibus 31 Maart 1490. 2o. E. 2o. 271a

Typen 1, 2. — Rubr. α . — HC* 1450. — Peddie I p. 49. — Pell. 1043. — Pr. 5261.

Op bl. 1a: „Liber . . . Iste emptus et procreatus a fratre gherardo de echt ministro fratrum conventus sancti bartholomei traiecti commorantis ad usum eiusdem dumtaxat”. Op bl. 2a: „Bibliothecae P. P. Beggardorum Traiectensium”. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In oorspr., beschadigden led. band, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 13, pl. VI 1—8; de sloten ontbreken. — In den catalogus van 1845.

725. **Thomas de Aquino**, Summa theologica, secunda pars secundae partis. Venetië, Th. de Ragazonibus 29 Maart 1491. 2o. E. 2o. 271b

Type 1, 2. — Rubr. α . — H* 1465. — Peddie I p. 50. — Pell. 1055. — Bl. 1 (□) ontbreekt.

Op bl. 2a: „Bibliothecae R. P. Beggardorum Traiectensium”. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

726. **Thomas de Aquino**, Summa theologica, tertia pars. Venetië, Bonetus Locatellus 26 Juni 1493. 2o. E. 2o. 2732

Typen 2, 11. — Init. i, l. — Rubr. α , δ . — Drukkersmerk III (van Oct. Scotus). — HC* 1435 (3). — Peddie I p. 50. — Pell. 1034 (3).

Samengeb. met nr. 601. — In den catalogus van 1845.

727. **Thomas de Aquino**, Tractatus de divinis moribus. Tractatus de beatitudine. [Utrecht, Nic. Ketelaer en G. van Leempt c. 1473]. 2o. F. 2o. 1722

Type 1. — HMT 37 (38) 1. — HC 1364. — CA* 1669. — MMW II 210. —
Peddie I p. 47. — Pell. 975. — Pr. Suppl. IV 8849b.

Samengeb. met nr. 121. — In den catalogus van 1608.

728. **Thomas de Aquino**, *Tractatus de ente et essentia*. [Keulen, Joh. Guldenschaff c. 1485]. 2°. B. 2°. 1405

Typen 1, 2. — H* 1500. — Peddie I p. 51. — VK 1169. — Zie over den
drukker de aantek. bij nr. 21.

Samengeb. met nr. 246, 454, 455 en 477.

729. **Thomas de Aquino**, *Tractatus de ente et essentia sive de
quidditatibus rerum. Venetië, Ot. de Luna, impensis Alex.
Calcedonii, 14 Oct. 1496*. 2°. E. 2°. 375

Typen 1 of 5, 2, 3. — Rubr. α, β . — Uitgeversmerk van Alexander Calce-
donius. — HC 1504. — Peddie I p. 51. — Pr. Suppl. IV 5599b.

730. **Thomas de Aquino**, *Tractatus de regimine principum*.
[Keulen, Arn. Therhoernen c. 1472]. 4°. F. 8°. 6241

Type 1 A. — H* 1487. — Holtrop II 126. — Peddie I p. 50. — Pell.
1073. — Pr. 951. — VK 1174. — Bl. 1—4 ontbreken.

Volgens Hurter II-1906 kol. 319 is dit werk slechts tot l. II c. 4 van Thomas
en is het overige van Tholomaeus Lucensis. — Samengeb. met
nr. 18 en 332.

Thomas de Aquino. — Zie: *Tractatus de septem sacra-
mentis ecclesiae*.

Thomas (Pseudo-) de Aquino. — Zie: *Boethius, De
consolatione philosophiae*. 1476. 1493.

731. **Thomas Bricot**, *Textus abbreviatus Aristotelis super
VIII libris physicorum et tota naturali philosophia*. Lyon
[Nic. Wolff] 13 April 1486. 2°. W. 2°. 190

Typen 1, 6 (61, 62 m.M.). — Rubr. $\alpha \gamma$. — HC 3974. — Peddie I p. 136. —
Pell. 2996.

In oorspr. led. stempelband. — In den catalogus van 1845.

732. **Thomas de Cantimprato (Chantimpré)**, *Bonum universale
de proprietatibus apum*. [Keulen, Joh. Koelhoff c. 1479]. 2°
F. 2°. 822

Type 7. — HC* 3644. — BMC I p. 223. — C II² p. 248. — Peddie I
p. 150. — Pell. 3212. — Pr. 1042. — VK 1178.

Samengeb. met nr. 535. — In den catalogus van 1845.

733. **Thomas de Cantimprato** (Chantimpré), *Der bien boeck*. Zwolle, Pt. van Os 15 Jan. 1488. 2°. E. 2°. 1051
Type 5. — HMT 90 (82) a. — Drukkersmerk I. — Houtsn. (Conway 104). — HC 4186. — CA* 1658. — Holtrop I 492. — MMW II 234. — Peddie II p. 150. — Pell. 5213. — Pr. 9131.
Samengeb. met nr. 204.
- Thomas Cobham**, *Summa de poenitentiae casibus*. — Zie: *Liber poenitentialis*, aanteekening.
734. **Thomas de Hibernia**, *Tabula originalium sive Manipulus florum*. Venetië, Joh. Rubeus 2 Dec. [1494?] 4°. F. 4°. 128
Type 2. — Init. e, i (36 × 34 m.M.). — HC* 8543. — Pr. 5137.
735. **Thomas a Kempis**, *Meditationes de vita Jesu Christi*. [Bazel, Joh. Amerbach niet na 1489]. 8°. min. F. 8°. 6942
Typen 6, 9, 15*. — HC* 10992. — BMC III p. 752. — MMW II 317. — Pr. 7636. — Zie voor den datum BMC III p. 752.
Samengeb. met nr. 378, 413 en 555.
— Zie: **Bertholdus**, *Horologium circa vitam Jesu Christi*.
736. **Thomas a Kempis**, *Sermones, epistolae ac devoti tractatus*. [Utrecht, Nic. Ketelaer en G. van Leempt c. 1473]. 2°. E. 2°. 2081
Type 1. — HMT 37 (38) 1. — HC 9768. — CA* 1657. — MMW II 211. — Pr. 8849.
Op het 3e schutbl.: „Iste liber pertinet ad regulares in traiecto”. — In oorspr., beschadigden led. stempelband zonder sloten, waarvan de stemfels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 4, 8. — Samengeb. met nr. 737. — In den catalogus van 1718.
737. **Thomas a Kempis**, *Soliloquium animae*. [Utrecht, Nic. Ketelaer en Ger. van Leempt c. 1473]. 2°. E. 2°. 2082
Type 1. — HMT 37 (38) 1. — CA* 1567. — C II² 5551. — MMW II 212.
Samengeb. met nr. 736.
- Thomas Valois** (Waleys). — Zie: **Augustinus**, *De civitate Dei*. 1489.
738. **Tilmannus Dulmaniensis**, *Tractatulus de vinea spirituali sive de profectu religionis*. [Acc. eiusdem] *Tractatulus de perfectiore institutione novitiorum*. [Keulen, Arn. Therhoernen c. 1476]. 4°. Hs. 258

Type 1. — BMC I p. 209. — C II² 5851. — Pr. 971. — VK 1187.

Op het schutbl.: „pertinet regularibus in traiecto”. — In oorspr. led. stempelband zonder sloten, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 4, 8. — Samengeb. met hs. 258.

Tortellius, Johannes. — Zie: Johannes Tortellius.

Tractatulus de vinea spirituali. — Zie: Tilmannus Dulmaniensis.

739. **Tractatus de contractibus et vitalitiis.** [Straatsburg, drukker van den Henricus Ariminensis c. 1476]. 2°. L. 2°. 2642

Type 1 (BMC 120). — H* 5678. — CA 1265a (suppl. 1). — BMC I p. 78. — Holtrop II 671. — MMW II 769. — Pell. 3965. — Pr. 305. Samengeb. met nr. 375 en 435.

740. **Tractatus de septem sacramentis ecclesiae, sumptus ex scriptis S. Thomae de Aquino ac Petri de Tarentasia** [ed. a Guill. Baufet]. [Leuven, J. van Westfalen c. 148⁵]. 2°. E. 2°. 823

Type 1b. — HMT 496. — CA* 1491, *162 noot. — C II² 5201. — Peddie I p. 52. — Pell. 1097. — Pr. 9252. — Zie over de signatuur de aantek. bij nr. 35 en over Guil. Baufet: F. Lajard, Guillaume de Paris, dominicain, in: Histoire littéraire de la France, tom. XXVII-1877 p. 140 vlg.; B. Hauréau, Guillaume Baufet, évêque de Paris, o. c. tom. XXXII-1898 p. 469 vlg.; en Hurter II-1906 kol. 489.

Samengeb. met nr. 35, 366 en 493. — In den catalogus van 1670.

Trithemius, Johannes. — Zie: Johannes Trithemius.

Trogus, Pompejus. — Zie: Justinus, M. Junianus, Epitome historiarum Pompeji Trogi.

Turnhout, Johannes. — Zie: Johannes Turnhout.

Ubaldis, Baldus de. — Zie: Baldus de Ubaldis.

Ubertinus Clericus Crescentinas. — Zie: Ovidius, Heroides.

Usuardus, Martyrologium. — Zie: Jacobus de Voragine, Legenda aurea. 1490.

Vaderboeck. — Zie: Vitas patrum. 1498.

741. **Valerius Maximus**, *Facta et dicta memorabilia*. Venetië
[Ant. a Moneta] 1 Juli 1478. 2°. X. 2°. 92

Type 1. — HC 15781. — Pr. 4471. — Bl. 1(□), 8, 118 en 121 ontbreken.
In den catalogus van 1670.

742. **Valerius Maximus**, *Facta et dicta memorabilia*. Venetië,
Guigl. (Anima mia) de Cereto 12 Aug. 1491. 2°. X. 2°. 391

Typen 5, 6. — Init. b, d, i. — HC* 15791. — Pr. 5114.

Op het titelbl.: „Ex dono Pollionis”. Zie over hem de aantek. bij
nr. 49. — Samengeb. met nr. 674. — In den catalogus van 1670.

Valla, Laurentius. — Zie: **Laurentius Valla**.

743. **Vegetius Renatus, Flavius**, *Epitome rei militaris*.
[Utrecht, Nic. Ketelaer en G. van Leempt c. 1473]. 2°.

X. 2°. 953

Type 1. — HC* 15910. — CA* 1706. — MMW II 214. — Pr. 8850. —
Beginletters in rood, blauw en groen, kleinere letters in rood en blauw.
Samengeb. met nr. 181 en 571.

Vegius, Maphaeus. — Zie: **Maphaeus Vegius**.

744. **Vergilius Maro, P.**, *Aeneidos liber secundus*. [Deventer, Jac.
van Breda c. 1499]. 4° min. X. 4°. 732

Type 8. — Init. lombarde c. 5 m.M. (niet bij Häbler). — Titelhoutsn. (Ver-
gilius met een boek in zijn linkerhand). — CA 1730. — C II² 6158. — Zie
de afb. op blz. 187.

Samengeb. met nr. 152, 573 en 639. — In den catalogus van 1718.

745. **Vergilius Maro, P.**, *Opera cum Servii, Donati, Cph.
Landini, Domitii Calderini commentariis*. Neuren-
berg, Ant. Koberger 1492. 2°. X. 2°. 84

Typen 22, 23 en een Grieksch type. — BMC II p. 436. — C II² 6070. —
Holtrop II 573. — MMW II 670. — Pr. 2081. — Bl. 329—331 ontbreken.

Op bl. 2a: „Ex dono Pollionis”. Zie over hem de aantek. bij nr. 49. —
In oorspr., beschadigden led. band zonder sloten. — In den catalogus
van 1608.

Vergilius, Moretum. — Zie: **Leonardus Brunus**, *De stu-
diis et literis ad Baptistam de Malatestis*. 1470.

Vermaninghe (Een devote) des soeten brudegoms der zielen. —
Zie: **Simon van Venlo**, *Devote oefening ende bedude-
nis der missen*.

Versor, Johannes. — Zie: **Johannes Versor**.

746. **Vincentius Bellovacensis**, *Speculum doctrinale*. [Straatsburg, Ado. Rusch niet na 1478]. 2°. B. 2°. 101

Type 2. — C II² 6242. — MMW II 745. — Pr. 251 of 253. — De datum volgens Collijn, *Katalog öfver Västerås läroverksbibliotheks inkunabler* (1904) 129. — Bl. 1 en 404 (beidē □) ontbreken. — Met versierde beginletters in rood, blauw en groen, en andere kleinere in rood, grootere in blauw. — Met klavieren.

Op bl. 403a: „Pertinet ad librariam domus sancti Jheronimi In traiecto”.

**Dublij vîrgîlij maronts
liber secundus de exadio
troiano**

Nr. 744. Vergilius. c. 1499.

747. **Vincentius Bellovacensis**, *Speculum historiale*. Vol. I, II. [Straatsburg, Ado. Rusch] z. j. 2°. B. 2°. 104

Type 2. — C II² 6245. — Pr. 254. — Met versierde beginletters in blauw en rood, en andere grootere in blauw, kleinere in rood.

Op bl. 531a: „Pertinet ad librariam domus S. Jheronimi In traiecto”. — Met klavieren. — In den catalogus van 1608.

748. **Vincentius Bellovacensis**, *Speculum naturale*. [Straatsburg, Ado. Rusch niet na 1477]. 2 dln. 2o. B. 2o, 102, 103

Type 2. — BMC I p. 64. — C II² 6256. — Pr. 255. — Voor de dateering zie de aantek. bij A. G. Roos, *Catalogus der incunabelen van de bibliotheek der Rijksuniversiteit te Groningen* (1912) 189. — Het 1e en laatste bl. (beide □) en bl. 121—126 van dl. I ontbreken, bl. 119 en 120 zijn in gelijktijdig hs.

Op het voormalige schutbl.: „legavit hunc librum venerabilis vir dominus heinricus de ruremundis canonicus ecclesie s. lebuini in daventria fratribus domus sancti iheronimi in traiecto”. Zie over hem de aant. bij nr. 267. Op bl. 369b: „Pertinet fratribus sancti Jheronimi in traiecto”.

Vincentius Bellovacensis. — Zie: *Speculum morale*.

749. **Vincentius Ferrer**, *Sermones de tempore et de sanctis per totum annum*. P. II. [Keulen, Hei. Quentell] 1487. 2o.

E. 2o, 318

Typen 3, 5. — H* 7002 (2). — C II 2470 (2). — Holtrop II 275. — Peddie II p. 235. — VK 413 (2). — De bl. 1, 244—249 en 256 ontbreken.

Op bl. 2a: „Bibliothecae fratrum Minorum Tongris”. — Waarschijnlijk uit de Maastrichtsche collectie.

750. **Vincentius Ferrer**, *Sermones de tempore et de sanctis*. Neurenberg, Ant. Koberger 29 Juni, 31 Aug. 1492. 2o.

E. 2o, 322

Typen 9, 18. — HC 7008. — BMC II p. 435. — Peddie II p. 255. — Pr. 2078, 2076.

Op het titelbl.: „Daniel Witvelt huis libri dominus”. Daaronder: „Guilielmus Snoeijen”(?). Op bl. 2a: „Bibliothecae Aug. Breanae frater J. Broeckmans Prior 1709”. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

751. **Vincentius Ferrer**, *Sermones de tempore et de sanctis*. Straatsburg [Geo. Husner] 20 Dec. 1493, 31 Jan. 1494. 3 dln. 2o.

E. 2o, 147—1491

Typen 1, 5. — H* 7009. — BMC I p. 143. — Peddie II p. 256. — Zie over den drukker: Voulliéme, *Zur ältesten Buchdruckergeschichte Strassburgs*. (Zentralbl. f. Bibliothekswesen. XXXII-1915 p. 309 vlg.).

Op bl. 1a van het 1e en op het schutbl. van het 2e dl.: „Liber monasterii sancti pauli apostoli In traiecto inferiori”. — In fraaie, oorspr. led. stempelbanden; die van dl. I en III zijn nog voorzien van looden gefig. doppen, terwijl die van dl. I bovendien koperen sloten bezit. De stempels dezer banden zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 6, pl. I 10, 13, 15, 16. — Samengeb. met nr. 193.

752. **Vitas patrum sanctorum.** Brussel. [Broeders des gemeenen levens c. 1476, 1478]. 2°. E. 2°, 1462
 Type 1a. — HMT 62 (94) a. — HC 8590. — CA* 936. — Pr. 9339. — Bl. 54b □. Bl. 74 in gelijktijdig hs.
 Slechts enkele van deze vitae zijn van Hieronymus. — Samengeb. met nr. 368.
753. **Vitas patrum sanctorum.** Neurenberg, Ant. Koberger 7 Mei 1478. 2°. H. 2°, 440
 Typen 3, 4. — HC* 8595. — BMC II p. 416.
 Uit het kapittel van S. Jan te Utrecht.
754. **Vitas patrum sanctorum.** [Keulen, Conr. Winters von Homburg c. 1480]. 2°. G. 2°, 321
 Typen 1, 3. — BMC I p. 251. — C II 2959. — Holtrop II 218. — MMW II 533. — Pr. 1198. — VK 1254. — Twee bladen met groote inktvlekken.
 Uit het Regulierenklooster te Utrecht, zooals blijkt uit de bandversiering. Zie de aantek. bij nr. 10. — In oorspr. led. stempelband, waarvan de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 4, 7, 8; de sloten ontbreken.
755. **Vitas patrum sanctorum.** Vaderboeck [Hollandsch]. Delft, H. Eckert van Homburgh 1498. 4°. G. 4°, 311
 Type 1. — HMT 85 (108) a 1. — Titelhoutsn. — Rubr. α. — HC* 8630. — CA* 939. — Pr. 8907. — Bl. 144 (drukkersmerk) ontbreekt.
 Samengeb. met Euangelien van allen den sonnendaghen... Schoonhoven 1501.
756. **Vivianus Tuscus, Casus in terminis super digesto veteri.** [Lyon, J. Syber] z. j. 2°. L. 2°, 7691
 82 bl. 2 kol., 70 r. sign. a—g⁸h⁶ik⁸l⁴. — Typen 4, 8. — Rubr. δ (bij type 8). — Bl. 1 (□?) ontbreekt. Bl. 2a α (sign. aij): Casus in terminis sup. ff. veteri dñi Uiuiani docto2is/ bononiensis./ [(O)⁶]Mnem. Casum sic ponas. Domi/nus imperato2 alloquitur/ docto2es legū in hac cōstitutīōe... Bl. 80aβ r. 59: ¶ Expliciunt casus dñi viuiani sup ff. veteri./ R. 60: Register. Bl. 80b, 81, 82 □.
 Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht. — Samengeb. met nr. 227 en 758.
757. **Vivianus Tuscus, Casus longi super Codice.** [Lyon, J. Syber] z. j. 2°. 222. A. 404
 78 bl. 2 kol. 68 r. Sign. A—C⁸D⁶EE⁸E—J⁸. — Typen 4, 8. — Rubr. δ. — VB II 4696, 2. — VT 2228. — Bl. 1a αr. 1: ¶ Incipiūt casus longi dñi Uiuiani legū interptis excel/lentissimi sup Codice./ ¶ De nouo codice

faciendo. Rub.// [(H)¹⁰] Ec que necessario Quatuor² partes ha/bet hec
cōstitutio. Bl. 77b β r. 25: ... ꝛ h^o fi-/lius pemā. sui iuris efficitur: nō per
patris depoztationem.// ¶ Casus longi Codicis finiunt feliciter. Bl. 78 □.
Uit het kapittel van S. Marie te Utrecht.

758. **Vivianus Tuscus**, Casus longi super infortiato. [Lyon,
J. Syber] z. j. 2°. L. 2°. 7692

148 bl. 2 kol., 68 r. Sign. aa—dd⁸ee¹⁰ffgg⁸hh⁶ii—qq⁸rrss⁶. — Typen
4, 8. — Rubr. δ (bij type 8). — Bl. 1a α (sign. aa): ¶ Incipiunt casus longi
dñi viuiani sup infoztato. ¶ Solutio mñimonio quēadmodū dos petat.
Rub./ [(D)¹⁰] Otis causa. ¶ Casus talis/ est. tractatur⁹ de/ repetitiōe dotis
iur. 9sul ponit pzi/mo... Bl. 147 b α r. 67: Et sic est finis casuū in ter-
minis sup toto infoztato. Bl. 147b β en bl. 148 □.

Samengeb. met nr. 227 en 756.

759. **Vocabula bibliorum**. [Deventer, Rich. Paffroet vóór Nov. 1479],
2°. Hs. 336

Type 1. — HMT 64 (112) a. — CA 1747. — C II² 6277. — Zie voor de
dateering de aantek. bij M. E. Kronenberg, Catalogus van de incunabelen
in de Athenaeum-bibliotheek te Deventer (1917) 276. — Bl. 27—31 zijn
defect. — Zie het facs. op blz. 191.

Samengeb. met hs. 336 en met nr. 546. — In den catalogus van 1670.

Vocabularius breuiloquus. — Zie: Reuchlin, Joh.

760. **Vocabularius Ex quo latino-saxonicus**. [Keulen, drukker van
de Elegantiarum viginti praecepta c. 1487], 4°. X. 4°. 84

Type 1. — C II² 6309. — Holtrop II 34. — Zie over den drukker: Voul-
lième, Die deutschen Drucker des XV. Jahrh. (1916) p. 37.

Op bl. 2a: „liber monasterii sancti pauli apostoli in traiecto inferiori”.

761. **Vocabularius juris utriusque**. [Leuven, Joh. van Westfalen
c. 1475], 2°. L. 2°. 754

Type 2. — HMT 49 (87) e. — CA* 1750. — C II² 6357. — MMW II 173. —
Zie over het type de aantek. bij MMW II 173. — Bl. 1—9 en 163, 164
ontbreken.

762. **Vocabularius juris utriusque**. Bazel, [Mich. Wenssler] 20 Aug.
1483. 2°. L. 2°. 7923

Typen 4, 7. — Rubr. β. — C II² 6363. — MMW II 305. — Pr. 7498.
Samengeb. met nr. 302 en 473.

763. **Vocabularius juris utriusque**. [Straatsburg, Geo. Husner] 27 Mei
1500. 2°. L. 2°. 1501

Typen 5, 6. — BMC I p. 163. — C II² 6373. — Pr. 748.
Samengeb. met nr. 374. — In den catalogus van 1670.

Walafridus Strabo. — Zie: Biblia latina. Straatsburg,
Ado. Rusch voor 1479.

Wann, Paulus. — Zie: Paulus Wann.

tanō. i. numeratio. Caplm. v.
Demostenz nomē est cuiusda;
sapientis. Quāq̄. i. quis. Prede-
stino. i. p̄ordio. Caplm. sextuz.
Perstrictus. a. ū. i. leuiter tact⁹
pel sumati dictus. Angustia dicit̄
hic actasio a breuitas que cōpetit
epistole. Hic a hec geometra. tre
dicit̄ mensurator terre. a hic geo
meter. tri. idem. Hic aliptes. tis ē
sanator plagarū. Fullo. omis. qui
parat p̄anos a excādiat Passim
aduerbiū. i. cōmuniter. indifferen
ter et ubiq̄. Vendico. eas. i. appro
prio et v̄si. xpo. Hoc poema. tis. ē
versus. Anus. us. ui. est vetula.
Delirus. a. ū. qui desipit et merite
deficit per etatem. Lira. re. dicit̄
fulcus eciam dicitur instrumentū
consonum. Hoc supercilium pars
quedam tegens oculos. cuius ob
ductio. i. eleuatio notabilis est sig

us. Virgo ponitur pro iusticia in
versibus virgilij. Circulati dicun
tur pueri qui ludunt in circulo de
ponentes aliquid occulte circa ali
quem de sed nabus. Stomachus.
chi. ponitur hic pro indignatione
Caplm. vii.

Videlicet. i. vi. vere licet. aduerbiū
affirmandi v̄l cōiunctio expositiua
Decalogus est sermo a continet de
cem p̄cepta. Exodus. ab ex et o
dos quod est via. Mysticus. a. ū. i.
figuratiuus. Spirant. i. spūaliter
significant. Dec arithmetica. anti
qui dicebant arithmetica ab ares
quod est virtus et richmos nume
rus quia tractat de virtute nume
rorū. Veremus ē desertū. Hoc deu
teronomiū dicit̄ adueteros qd̄ est
sed; a nomos v̄l noma qd̄ ē lex Pē
thateucus est volumē pro quāq̄ li
bis moyfi. Labor. tris est curiare

Nr. 759. Vocabula bibliorum. Vóór 1479.

764. Wech der syelen salicheyt. Utrecht, G. t. 13 Jan. 1480. 2o.

E. 2o. 1532

Type 1 (120 m.M.). — HMT 41 (45) c. — HC 16151. — CA* 1775. —
MMW II 223.

Samengeb. met nr. 560.

Werner Rolevinck. — Zie: Rolevinck, Werner.

765. Wernerus, Liber deflorationum. Bazel [Joh. Amerbach] 1494.
2o. F. 2o. 3041

Typen 1, 11, 12, 19, 22. — H* 16158. — BMC III p. 788. — Pr. 7604.

Op bl. 2a: „Bibliothecae P. P. Beggardorum Trajectensium" (Maastricht).

Dit werk wordt ook toegeschreven aan Guarnerus (Garnier), bijgen. „Homiliarius" (waarschijnlijk dezelfde als Wernerus). Zie Hurter II-1906 kol. 190. — Samengeb. met *Destructorium vitiorum*. [Parijs 1516]. — Uit de Maastrichtsche collectie. — In den catalogus van 1845.

766. **Zacharias Chrysopolitanus**, *De concordantia Evangelistarum*. [Straatsburg, C. W., civis Argentinensis] 1473. 2o.

E. 2o, 7

Type 1. — HC* 5023. — BMC I p. 81. — Peddie II p. 173. — Pell. 3582. — Pr. 339.

Uit het Regulierenklooster te Utrecht, zooals blijkt uit de bandversiering. Zie de aantek. bij nr. 10. — In oorspr., herstelden led. band met fraaie looden doppen waarvan een der middelste ontbreekt evenals de sloten; de stempels zijn beschr. en afgeb. bij Hulshof-Schretlen p. 5, pl. I 4, 8.

REGISTER VAN DRUKPLAATSEN EN DRUKKERS.

Aalst.		2. 3. Thierry Martens. 1474—1492.	
1487	9 Juli.	Sermones compositi super particulis antiphonae Salve regina Zie verder onder Antwerpen.	685
Antwerpen.		1. 3. Matth. van der Goes. 1481—1491.	
1486, 1487	c.	Johannes de S. Geminiano, Dialogus Christi et latronis	436
1487	21 Juni.	Sermones quattuor novissimorum	689
1487	circa.	Augustinus, De virtute psalmodum	69
1487	circa.	Confessionale	186
		2. Ger. Leeu. 1484—1493.	
1484	20 Febr.	Morticellarium aureum	539
1485	circa.	Franciscus Michael de Insulis, Determinatio de veritate fraternitatis rosarii	232
1486	14 Juni.	Petrus Hispanus, Logicalia	593
1487	2 Aug.	Conradus de Saxonia, Speculum sermonum etc.	191
1487	circa.	Bernardus Claraevallensis, Homiliae super evangelio: Mis- sus est angelus Gabriel	123
1490	1 Maart.	Robertus Caracciolus, Sermones de laudibus sanctorum Zie ook onder Gouda.	658
		4. Claes Leeu. 1487—1488.	
1488	17 Mei.	Jacobus de Gruytrode, Colloquium peccatoris et crucifixi Jesu	336
		6. Thierry Martens. 1493—1497.	
1497	22 Mei.	Petrus Hispanus, Thesaurus pauperum Zie ook onder Aalst.	594
		9. Roland van den Dorpe. 1497.	
1497	28 Febr.	Cronike van Brabant	194
Augsburg.		1. Günther Zainer. 1468—1477.	
1473	12 Oct.	Augustinus, Soliloquium de arra animae	78

5. Ant. Sorg. 1475—1493.

1476		Ambrosius Mediolanensis, Expositio evangelii secundum Lucam	20
------	--	---	----

Bazel.

2. Michael Wenssler. 1474—1490.

1476	31 Mei.	Justinianus, Institutiones	464
1478	19 Aug.	Gregorius IX, Decretales	268
1480	circa.	Johannes Turnhout, Casus breves super totum corpus juris civilis (?)	445
1482	5 Sept.	Gratianus, Decretum cum apparatu	253
1483	20 Aug.	Vocabularius juris utriusque	762
1484	5 Febr.	Johannes Gritsch, Quadragesimale	398
1486		Gratianus, Decretum cum apparatu	255
1486		Justinianus, Institutiones	467
z. j.		Bernardus Parmensis, Casus longi super V ll. decretalium (?)	128
z. j.		Gasparinus Barzizius, Epistolae	241
z. j.		Philippus de Bergamo, Speculum regiminis	615

3. Bern. Rihel. 1474—1486.

1476	10 Juni.	Gratianus, Decretum cum apparatu	252
z. j.		Petrus Lombardus, Liber sententiarum	597

5. Joh. Amerbach. 1478—1500(—1514).

1485		Jacobus de Voragine, Sermones de tempore et de sanctis	356
1487—1488		Nicolaus Panormitanus, Lectura super primo, secundo (pars 1, 3), tertio libro decretalium	553
1489	13 Febr.	Augustinus, De civitate Dei	62
1489		" , De trinitate	67
1489		Robertus Holcoth, Opus super Sapientiam Salomonis	660
1489	niet na.	Thomas a Kempis, Meditationes de vita Jesu Christi	735
1489	circa.	Bernardinus Senensis, Quadragesimale de religione christiana	114
1491	niet na.	Johannes Gerson, Alphabetum divini amoris	378
1494	28 Aug.	Johannes Trithemius, Catalogus	444
1494		Wernerus, Liber deflorationum	765
1497		Augustinus, Explanatio psalorum	72
1497		Johannes Cassianus, De institutis coenobiorum etc.	369
1497	niet na.	Anselmus Cantuariensis, Opuscula	30
1498	niet na.	Marsilius Ficinus, De triplici vita	510
z. j.		Augustinus, Explanatio psalorum	73
z. j.		Bernardinus Senensis, Sermones de evangelio aeterno	115

8. Nic. Kessler. 1480—1500.

1486	v. 11 Juli.	Meffreth, Sermones de tempore et de sanctis	520
1487	23 Mei.	Petrus Lombardus, Liber sententiarum	596
1487	9 Oct.	Biblia latina	142
1488	24 Mei.	Meffreth, Sermones de tempore et de sanctis	522
1489	21 Maart.	Johannes Gerson, Opera II, III	382

1489	15 Oct.	Franciscus de Mayronis, Scriptum super primum sententiarum	229
1489	1 Dec.	Guillermus de Parisiis, Postilla super epistolas et evangelia etc.	293
1490	28 Febr.	Robertus Caracciolus, Sermones de laudibus sanctorum	656
1494	1 Dec.	Bernardus Claraevallensis, Epistolae	122
1495		Petrus Bergomensis, Tabulae operum Thomae Aquinatis	585
1496		Gregorius I, Moralia seu expositio in Job	264
z. j.		Annotationes margaritarum decretalium	28
z. j.		Bernardinus Senensis, Sermones de evangelio aeterno	116
z. j.		Petrus Lombardus, Liber sententiarum (?)	597
Drukker van den 1484 Modus legendi abbreviaturas.			
1484	13 Aug.	Petrus Lombardus, Liber sententiarum (?)	595
9. Jac. [Wolf] von Pforzheim. 1489—1500.			
1498		Franciscus de Mayronis, Sermones de laudibus sanctorum	230
Drukker der Sermones van Meffreth. 1489.			
z. j.		Meffreth, Sermones de tempore et de sanctis	523
12. Mich. Furter. 1489—1500.			
1495		Johannes Meder, Quadragesimale novum de filio prodigo	419
1495	16 Oct.	Thomas de Aquino, Expositio in epistolas Pauli	709
1498	5 Jan.	Methodius, Revelationes	525
13. Joh. Froben. 1491—1500.			
1492		Johannes a Lapide, Resolutorium dubiorum	413
1496	n. v. 1 Oct.	Conradus de Media Civitate, Concordantiae bibliorum	190
1498	1 Dec.	Biblia latina	145
1500	1 Juli.	Gratianus, Decretum cum apparatu	256
14. Joh. Bergmann. 1494—1500.			
1497	15 Mei.	Leopoldus de Bebenburg, Germanorum veterum zelus etc.	491
Blaubeuren. 1. Konr. Man cz.			
z. j.		Eusebius Cremonensis, Epistola ad Damasum	217
Bologna. 20. Hendrik van Haarlem. 1485—1488.			
1485	31 Maart.	Nicolaus de Orbellis, Expositio XII ll. metaphysicae Aristotelis	551
1485		Nicolaus de Orbellis, Compendium de consideratione naturalium	550
25. Fra. de Benedictis. 1487—1498.			
1489	29 Mei.	Moses Maimonides, Aphorismi medici	540
Brescia. 11. 12. Bernardinus Misinta. 1492, 1495—1500.			
1496	15 April.	Catharina de Senis, Dialogus et orationes	173
1499	6 Juli.	Pamphilo Sasso, Epigrammata, disticha etc.	564
z. j.		Mahomet II, Epistolae	505
Brussel. 1. Broeders des gemeenen levens. 1476—1487.			
1476	25 Mei.	Arnoldus Geilhoven, Gnotosolitos	55

1476, 1477 c.	Gregorius I, Homiliae in Ezechielem	261
1476, 1477 c.	Johannes Cassianus, Collationes patrum	368
1476, 1478 c.	Vitas patrum sanctorum	752
1478	Lucas de Tollentis, Litterae indulgentiarum	495
1478—1479	Aegidius Carlerius, Sporta fragmentorum	4
1480 4 Oct.	Johannes de S. Laurentio, Postillae evangeliorum dominicalium	439
1480 circa.	Johannes Sarisberiensis, Polycraticus	440
1480 circa.	Petrus Blesensis, Epistolae	587
1481 11 April.	Bernardus Claraevallensis, Epistolae	121
1483 niet na.	Petrus de Alliaco, Tractatus et sermones	579
1484 circa.	Franciscus de Mayronis, Sermones de tempore	231
z. j.	Johannes de Turrecremata, Tractatus contra princ. errores Machometi et Turcorum	450
Delft.		
1. 2. Jac. Jacobsz. vander Meer gedeeltelijk met Mau. Yemantsz. van Middelburg. 1477—1487.		
1477 10 Jan.	Biblia Neerlandica	146
1480 26 Sept.	Guillermus de Parisiis, Postilla super epistolas etc.	292
1482	Johannes Gerson, Boec vanden gheboden Gods	387
1483 13 Jan.	Historie van die seven wise mannen van Romē	312
18 Nov.	Gesta Romanorum	250
1487 26 Jan.	Dionysius Carthusiensis, De quatuor novissimis	208
3. Chr. Snellaert. 1488—1497.		
1488 22 Mei.	Ludolphus de Saxonia, Meditationes vitae Jesu Christi	500
2 Nov.	Dialogus der creaturen	204
1491	Dionysius Carthusiensis, De particulari judicio Dei	207
1495 14 April.	Nicolaus Salicetus, Antidotarius animae	557
1497	Raymundus de Pennaforti, Summula sacramentorum etc.	646
4. H. Eckert van Hombergh. 1498—1500.		
1498	Vitas patrum sanctorum	755
1498 circa.	Sielentroest	690
1499 Aug., 1500	Jacobus de Voragine, Passionael	352
Deventer.		
1, 3. Rich. Paffroet. 1477—1500.		
1477	Petrus Berchorius, Repertorium morale	583
1477 circa.	Conradus de Brundelsheim, Sermones Socci de sanctis	187
1477 circa.	Cyprianus, Epistolae etc.	196
1477 circa.	Johannes de S. Geminiano, Summa de exemplis etc.	437
1479 v. Nov.	Vocabula bibliorum	759
1479	Jacobus de Voragine, Legende aurea	343
1480	Conradus de Brundelsheim, Sermones Socci de tempore	189
1480 circa.	Bernoldus, Distinctiones de tempore et de sanctis	130
1480 circa.	Hugo de Argentina, Compendium theologiae veritatis	317
1480 circa.	Johannes Gerson, Opusculum tripartitum etc.	386
1480 circa.	Leonardus de Utino, Quadagesimale aureum	487
1480 circa.	Prognosticatio	638

1484	20 Nov.	Johannes de Turrecremata, Quaestiones evangeliorum	449
1488	4 Sept.	Guilelmus de Gouda, Expositio mysteriorum missae	287
1489		Gerard van Vliederveen, Cordiale quattuor novissimorum	242
1489	circa.	Raymundus Peraldus, Articuli abbreviati etc.	647
1489	circa.	" " Modus promerendi indulgentias	648
1490	20 Febr.	Guilelmus de Gouda, Expositio mysteriorum missae	288
1490	30 Sept.	Alexander Hegius, Farrago	14
1491	25 Febr.	Gerard van Vliederveen, Cordiale quattuor novissimorum	243
1491	circa.	Cato moralissimus	174
1494	16 Dec.	Gerard van Vliederveen, Cordiale quattuor novissimorum	244
1495	circa.	Jacobus Montanus, Odarum spiritualium liber	341
1499	8 Jan.	Petrarca, Bucolica	572
1500	circa.	Dominicus Mancinus, De passione domini	209
2. 4. Jacobus van Breda. 1485—1500.			
1490		Albertanus Causidicus, De arte loquendi et tacendi	9
1490	circa.	Aesopus, Fabulae	6
1491	circa.	Cicero, De senectute	180
1492		Alanus ab Insulis, Doctrinale altum	7
1494	circa.	Stella clericorum	700
1497	16 Mei.	Baptista Mantuanus, Parthenice	91
1498	circa.	Lucianus, Dialogus inter Charonem et Mercurium	496
1498	circa.	Maphaeus Vegius, Antoniadus	507
1499		Bonaventura, Tractatus de corpore Christi (?)	160
1499	circa.	Prudentius, Psychomachia	639
1499	circa.	Vergilius, Aeneidos liber secundus	744
z. j.		Gerard van Vliederveen, Cordiale quattuor novissimorum	245
Erfurt.			
6. Wolfgang Schenck. 1498—1500.			
1499		Michael Psellus, De victus ratione	534
Esslingen.			
1. 2. Konr. Fyner. 1472—1478, 1483—1488.			
1483		Guilelmus de Ockam, In primum librum sententiarum	289
Florence.			
7. Ant. Miscomini. 1481—1495.			
1492	7 Mei.	Plotinus, Opera	632
19. Lorenzo di Alopa. 1494—1496.			
1496		Apollonius Rhodius, Argonautica	48
Freiburg i. Br.			
1. Kilian Piscator (Fischer). 1490.			
1493	n. na.	Guilelmus Alvernus, Rhetorica divina	282
z. j.		Ephraim Syrus, De compunctione cordis, etc.	215
Gent.			
1. Arend de Keysere. 1483—1485.			
1483	22 Aug.	Guilelmus Alvernus, Rhetorica divina	281
1485	3 Mei.	Boethius, De consolatione philosophiae	151
Gouda.			
1. 2. Ger. Leeu. 1477—1484.			
1480	15 Sept.	Johannes Gerson, Sex lectiones de vita et morte animae	389
1482	23 Aug.	Flavius Josephus, Boec vander destructien van Jherusalem	220

1482	5 Sept.	Spiegel van Sassen	697
1482	circa.	Leeringhe (Corte) wt der scrifturen	481
1482	circa.	Simon van Venlo, Devote oefening ende bedudenis der missen	692
		Zie verder onder Antwerpen.	

4. Drukker van den aflatbrief van 1486. 1486.

1486	circa.	Statuten des broederscaps van S. Franciscus en S. Antonius	699
------	--------	--	-----

Hagenau.

Heinr. Gran. 1489—1500.

1489		Sequentiae	683
1493	27 Dec.	Johannes de Verdena, Sermones de sanctis Dormi secure	453
1494		Robertus Holcoth, Opus super Sapientiam Salomonis	662
1497	25 Juli.	Michael Lochmair, Sermones de sanctis etc.	532
1497	27 Juli.	Michael de Hungaria, Sermones Biga salutis de sanctis	529
1497		Paulus Wann, Sermones de tempore	567
1498	22 Jan.	Michael de Hungaria, Sermones dominicales de tempore	531
1498	2 Mei.	Pelbartus Temesvariensis, Stellarium coronae benedictae Mariae	569
1499	28 Sept	Michael de Hungaria, Sermones Biga salutis de tempore	530
1499	16 Oct.	Paulus Wann, Sermones de tempore	567
1500	24 Maart.	Michael Lochmair, Sermones de sanctis etc.	533

Heidelberg. 1. Drukker van den Lindelbach. 1485—1489.

1485	21 Jan.	Hugo de Pratoflorido, Sermones de sanctis	318
1489	na 6 Juli	Johannes Carthusiensis, Nosce te	367

Keulen.

1. Ulrich Zell. 1466—1491.

1466	circa.	Johannes Gerson, Tractatulus de pollutione nocturna	390
1467	circa.	" " , Opusculum tripartitum	385
1469	niet na.	Antoninus Florentinus, Summa confessionalis	34
1470	circa.	Aegidius de Assisio, Aurea verba de gratia dei	3
1470	circa.	Ambrosius Mediolanensis, De officiis ministrorum	18
1470	circa.	Aristoteles, Liber de moribus ad Eudemium	51
1470	circa.	Augustinus, De vita beata	70
1470	circa.	" (Pseudo-), Epistola ad b. Cyrillum etc.	80
1470	circa.	Chrysostomus, Liber de eo quod nemo laeditur etc.	176
1470	circa.	Johannes Gerson, Tractatulus de pollutione nocturna	391
1470	circa.	" " , Tractatus de meditatione cordis, etc.	394
1470	circa.	" " , Tractatus de mendicitate spirituali	395
1470	circa.	Johannes Guallensis, Summa collationum ad omne genus hominum	401
1470	circa.	Johannes Nider, De lepra morali	424
1470	circa.	" " , Manuale confessorum	426
1470	circa.	Liber de proprietatibus terminorum Ciceronis	492
1470	circa.	Petrarca, Epistola ad Johannem [Boccaccio]	574
1470	circa.	Pius II, Bulla retractationum	616
1470	circa.	" , Epistola ad Turcorum imper. Mahometem	617, 618
1470	circa.	" , Tractatulus ad regem Bohemiae Ladislaum etc.	624
1470	circa.	Rodericus Sancius, Speculum vitae humanae	664

1470	circa.	Rufinus, Expositio symboli etc.	672
1470	circa.	Thomas de Aquino, Summa de articulis fidei etc.	718
1472	niet na.	Isidorus Hispalensis, Speculum de summo bono	332
1473		Leonardus de Utino, Sermones aurei de sanctis	488
1473	circa.	Bernardus Claraevallensis, Speculum de honestate vitae	125
1473	niet na.	Johannes de Bromyard, Opus trivium etc.	364
1475	circa.	Bonaventura, Regimen conscientiae etc.	157
1475	circa.	Chrysostomus, Sermones morales XXV, etc.	178
1475	circa.	Johannes Nider, Myrmecea bonorum	427
1475	circa.	" " , Praeceptorium divinae legis	428
1475	circa.	Terentius, Comoediae	704
1483	21 Febr.	Nicolaus ab Auximo, Suppl. summae Pisanellae	544
1483		Jacobus de Voragine, Legenda aurea	346
1485	24 Jan.	Alexander de Villa Dei, Doctrinale	16
1485	circa.	Nicolaus de Lyra, Postilla in bibliam	548
1488	circa.	Bertholdus, Horologium devotionis etc.	131
z. j.		Chrysostomus, Sermones de patientia in Job	177
z. j.		Johannes Gerson, Quaestio de custodia linguae	388
z. j.		" " , Tractatulus responsionis	392
z. j.		" " , Tractatus de cognitione	393
z. j.		" " , Tractatus de simonia	396
2. Arn. Therhoernen. 1470—1482.			
1470	circa.	Jacobus de Clusa, Tractatus de contractibus etc.	334
1471	8 Febr.	Adrianus Carthusiensis, Liber de remediis utriusque fortunae	2
1471		Thomas de Aquino, Quaestiones de duodecim quodlibet	712
1472	circa.	Bonaventura, Itenerarius mentis in deum	153
1472	circa.	Rolevinck, Libellus de regimine rusticorum	671
1472	circa.	Thomas de Aquino, Tractatus de regimine principum	730
1473	14 Maart.	Petrus Bergomensis, Tabula operum Thomae Aquinatis	584
1473		Petrarca, Bucolica	571
1474	24 Dec.	Albertus Magnus, Sermones notabiles de tempore et de sanctis	12
1475	circa.	Adam Mayer, Sermo capitularis	1
1476	circa.	Tilmanus Dulmaniensis, Tractatulus de vinea spirituali	738
1477	31 Mei.	Gerardus de Schueren, Teuthonista	247
z. j.		Rolevinck, Formula vivendi canonicorum	670
3. Drukker vanden Dictys. c. 1470—1471.			
1470	circa.	Augustinus, Sermo de verbis evangelicis: Non potest filius a se facere etc.	77
1470	circa.	Leonardus Brunus, De studiis et literis etc.	485
1470	circa.	Pius II, Epistola de arte poetica	619
1470	circa.	" " , Epistola sive somnium de fortuna	620, 621
1470	circa.	Sallustius, Invectiva contra M. T. Ciceronem etc.	673
1471	circa.	Hieronimus, Liber adversus Helvidium etc.	310
6. Joh. Koelhoff. 1472—1492.			
1465	[85] 1 Febr.	Johannes de Vanckel, Summarium textuale etc.	452
1472	circa.	Phalaris, Epistolae	614

1473	circa.	Cicero, Rhetorica nova ad Herennium	181
1473	circa.	Johannes, card. Sancti Calixti, Tractatus super materia	
1474		contractuum etc.	435
		Franciscus de Platea, Opus restitutionum, etc.	235
1477		Baldus de Ubaldis, Lectura super quattuor ll. institutionum Justiniani etc.	85
1477	circa.	Bernardus Claraevallensis, De incarnatione salvatoris . . . dulciloquium etc.	120
1477	circa.	Johannes Kannemann, Collectio duarum passionum J. C. etc.	412
1478		Nicolaus de Lyra, Postillae morales	549
1478	circa.	Johannes Contractus, Sermones de tempore et de sanctis	370
1479	11 Dec.	Johannes de Fonte, Fons theologiae etc.	376
1479		Jacobus de Voragine, Legenda aurea	344
1479	circa.	Thomas de Cantimprato, Bonum universale etc.	732
1480	niet voor.	Mollenbecke, Tabula in ll. V. et N. T. Nic. de Lyra	538
1481	2 Juni.	Martinus Polonus, Margarita decreti	512
1482	5 Jan.	Justinianus, Summaria plana ll. institutionum	473
1482	circa.	Henricus de Piro, Super institutiones	302
1482	circa.	Johannes de Capistrano, Tractatus de cupiditate	366
1482	circa.	Johannes Nider, Sermones de tempore et de sanctis	431
1483	19 Jan.	Bartholomaeus Anglicus, De proprietatibus rerum	93
1483	31 Aug.	Johannes Gerson, Opera II	380
1483		" " , Opera III	380
1484	23 Febr.	" " , Opera IV.	380
1485	circa.	Johannes de S. Geminiano, Summa de exemplis	437
1486	24 Dec.	Bonaventura, Libri et tractatus varii	154
1486	circa.	Johannes Sinthus, Dicta super secunda parte Alexandri	441
1487		Petrus de Harenthals, Collectarius	592
1488		Lanfranchus de Oriana, Repetitiones	479
1490	5 Jan.	Jacobus de Voragine, Legende aurea etc.	347
z. j.		Robertus Caracciolus, Sermones tres de annunciatione virginis Mariae	659
7. Drukker van den Augustinus, De fide. 1473.			
1473	circa.	Johannes Nider, Consolatorium timoratae conscientiae	423
8. Drukker van de Flores S. Augustini. 1473.			
1473		Dialogi decem variorum auctorum	203
1473	circa.	Augustinus, Flores ex libris de civitate Dei	74
1473	circa.	Boccaccio, Genealogia deorum gentilium	149
9. Nic. Götz. 1474—1480.			
1474	30 April.	Ludolphus de Saxonia, Meditationes vitae Jesu Christi	499
1475		Johannes Nicolaus de Milis, Repertorium	422
1475	circa.	Hugo de Argentina, Compendium theologiae veritatis	316
1475	circa.	Modus intellectus orationum etc.	535
1480	9 Mei.	Biblia latina. I.	138
13. Barth. von Unckel. 1475—1484 (1486?)			
1475	9 Dec.	Gregorius I, Homiliae in evangelia	259
1475	circa.	Leo I, Sermones	482

1476	6 April.	Guido de Monte Rocherii, Enchiridion sacerdotum	273
1480	circa.	Augustinus, De disciplina christiana	64
1480	circa.	" , De doctrina christiana	65
1480	circa.	" , De moribus ecclesiae catholicae	66
1480	circa.	" , De vita christiana	71
1480	circa.	Jacobus de Voragine, Tractatus de operibus . . . S. Augustini	357
15. Conrad Winters von Homburg. 1475—1482.			
1475	circa.	Leonardus de Utino, Sermones . . . de legibus	490
1476	24 Dec.	Johannes Marchesinus, Mammotrectus	415
1478	20 Aug.	Jacobus de Voragine, Legende aurea	342
1478	circa.	Homiliarius doctorum	313
1478	circa.	Isidorus Hispalensis, Originum sive etymologiarum ll. XX	331
1478	circa.	Jacobus de Voragine, Sermones de tempore	354
1479	17 Mrt.—20 Sept.	Johannes Nider, De lepra morali	425
1479(?)	v. 20 Sept	Gregorius I, Moralia s. expositio in Job	263
1479	20 Sept.	Biblia latina	137
1479	24 Dec.	Nicolaus ab Auximo, Suppl. summae Pisanellae etc.	542
1480	10 Aug.	Petrus de Harenthals, Collectarius	591
1480	31 Aug.	Johannes Nider, Sermones de tempore et de sanctis	130
1480	circa.	Vitas patrum sanctorum	754
1481	circa.	Antonius Rampegolus, Figurae bibliorum	44
16. 18. Petrus in Altis von Olpe. 1476—1478.			
1476	18 Dec.	Michael de Dalen, Casus summarii decretalium etc.	528
17. Joh. Guldenschaff. 1477—1494.			
1477		Johannes de Hildesheim, Historia trium regum etc.	407
1478		" " " , Historia trium regum etc.	408
1480	circa.	Ambrosius Mediolanensis, Hexameron	21
1481	4 Oct.	Gotschalchus Hollen, Praeceptorium divinae legis	251
1484	13 Mei.	Bernardus de Parentinis, Liliium	127
1485	circa.	Johannes Ebernhausen, Modus legendi abbreviaturas	373
1485	circa.	Thomas de Aquino, Tractatus de ente et essentia	728
1490	25 Mei.	Historia nova undecim millium virginum	311
20. 24. Heindr. Quentell. 1479—1500.			
1480	6 Mei.	Destructorium vitiorum	200
1480	circa.	Guido de Monte Rocherii, Enchiridion sacerdotum	274
1484	13 Aug.	Petrus Lombardus, Liber sententiarum	595
1485	circa.	Lambertus de Monte Domini, Copulata in tres ll. de anima Aristotelis	477
1486	circa.	Johannes de Garlandia, Synonyma	377
1487		Vincentius Ferrer, Sermones de tempore et de sanctis II	749
1493	31 Oct.	Boethius, De consolatione philosophiae	152
1494		Guillermus de Parisiis, Postilla super epistolas etc.	295
1495	25 Jan.	Raymundus de Pennaforti, Summula sacramentorum	645
1495	in of na.	Privilegia ordinis S. Johannis (?)	637
1495	circa.	Aristoteles, Liber oeconomicorum	52
1497	4 Juni.	" , Libri octo politicorum	53

1497		Guillelmus de Parisiis, Postilla super epistolas etc.	296
1499	7 Maart.	Thomas de Aquino, Summa de veritate	719
1499	10 Maart.	Hymnarius. Expositio hymnorum	328
1499	7 Mei.	Albertus Magnus, Liber de muliere forti	10
1499	[1491?].	Bonaventura, Tractatus de corpore Christi	160
1499	[1491?].	Samuel Rabbi, Rationes breves	675
1500	7 Mei.	Thomas de Aquino, Quaestiones disputatae	714
23. Ludwig von Renchen. 1483—1500(—1505).			
1483	circa.	Roëvinck, Fasciculus temporum	669
1487		Gallus Cisterciensis, Malo granatum	239
1492	12 Mei.	Breviarium ecclesiae maioris Leodiensis	165
	z. j.	Bartholomaeus Brixiensis, Casus et notabilia decretorum	96
25. Theodoricus (Molner). 1485—			
1485	circa.	Gerardus de Monte Dei, Commentatio circa Thomae Aquinatis de ente et essentia	246
1486	circa.	Johannes Versor, Quaestiones super Aristotelis II. de coelo et mundo	454
1488	5 Maart.	Johannes Versor, Quaestiones super parva naturalia... Aristotelis	455
Drukker van de Elegantiarum viginti praecepta.			
1487	circa.	Vocabularius Ex quo latino-saxonicus	760
29. Herm. Bungart. 1493—1500(—1521).			
1496	27 Oct.	Johannes Herolt, De eruditione christifidelium	402
1498	21 Maart.	Manuale confessorum metricum	506
1500	6 Juni.	Breviarium secundum consuetudinem ecclesiae majoris Coloniensis	166
32. Corn. van Zierikzee. 1419—1500(—1517).			
1500	circa.	Marcellus, Passio Petri et Pauli	508
Leipzig.			
8. Greg. Böttiger. 1492—1497.			
1493	5 Oct.	Bartolus de Saxoferrato, Tractatuli	110
10. Wolfg. Stöckel. 1495—1500(—1526).			
1497	16 Juli.	Johannes a Lapide, Resolutorium dubiorum etc.	414
Leuven.			
1. Joh. Veldener. 1474—1477.			
1473—1474	circa.	Franciscus de Zabarellis, Repetitio super capitulo Perpendimus de sententiis excommunicationis	236
1475	29 Dec.	Kolevinck, Fasciculus temporum	666
1475		Angelus de Gambilionibus, Lectura super titulo de actionibus Institutionum	26
1476	niet voor.	Laurentius Valla, Elegantiarum II. sex	480
1477		Pius II, Epistolae familiares	622
		Zie verder onder Utrecht.	
2. Joh. van Westfalen. 1474—1496.			
1475	circa.	Vocabularius juris utriusque	761
1479	niet na.	Augustinus, De virtute psalmodum	68

1480 circa.	Petrus de Crescentiis, Opus ruralium commodorum	589
1480—1481 circa.	Ambrosius Mediolanensis, De officiis ministrorum	19
1481—1482 circa.	Augustinus, De consensu evangelistarum	63
1481—1483 circa.	Johannes Urbach, Processus iudicii sive iudiciarius ordo	451
1483 vóór.	Gasparinus Barzizius, Epistolae	240
1483	Pius II, Epistolae familiares	623
1483 circa.	Cicero, De officiis ll. III	179
1484 circa.	Regimen sanitatis Salernitanum	650
1485 circa.	Antoninus Florentinus, Summa confessionalis	35
1485 circa.	Antonius de Butrio, Speculum de confessione	43
1485 circa.	Innocentius III, Liber de miseria conditionis humanae etc.	329
1485 circa.	Johannes Gerson, Ll. IV de imitatione Christi etc.	379
1485 circa.	Liber poenitentialis	493
1485 circa.	Tractatus de septem sacramentis ecclesiae	740
1490 circa.	Jacobus de Voragine, Sermones de tempore	355
1492	Petrus de Rivo, Tertius tractatus de anno etc.	613
6. Rud. Loeffs. 1484—1485.		
1485 circa.	Petrarca, Res memorandae etc.	575
8. Eg. vander Heerstraten. 1485—1488.		
1486 19 April	Johannes Beets, Praeceptorium divinae legis	362
1486 circa.	Nicolaus Perotti, Rudimenta grammaticae	554
1488 23 Febr.	Methodus utriusque juris	526
Lübeck.		
1. Lucas Brandis. 1475—1499.		
1476	Johannes Gobius Jr., Scala coeli	397
Lyon.		
6. Joh. Syber. 1481—1500.		
z. j.	Bartolus de Saxoferrato, Lectura super Authenticis	104
z. j.	" " " , Lectura super I et II p. Codicis	165
z. j.	" " " , Lectura super III p. Codicis	109
z. j.	" " " , Lectura super I et II p. digesti veteris	107
z. j.	" " " , Lectura super I et II p. digesti novi	106
z. j.	" " " , Lectura super I et II p. Infortiati	108
z. j.	Franciscus Accursius, Casus longi super digesto novo	227
z. j.	Gregorius IX, Decretales	272
z. j.	Guilelmus Accursius, Casus in terminis super institutis	277
z. j.	Vivianus Tuscus, Casus in terminis super digesto veteri	756
z. j.	" " , Casus longi super Codice	757
z. j.	" " , Casus longi super infortiato	758
13. J. Dupré. 1487—1498.		
1495 20 Juni.	Justinianus, Institutiones	469
17. J. Trechsel. 1489—1498.		
1495 [96] 10 Mrt.	Leonardus de Utino, Sermones aurei de sanctis	489
1497 5, 20 April.	Robertus Holcoth, Quaestiones super IV ll. sententiarum	663

		19. Joh. Fabri (Schmidt). 1485—1494.	
1485	27 Aug.	Guy de Chauliac, Guidon de la pratique en chirurgie	298
		25. J. de Vingle. 1494—1500.	
1495	5 Jan.	Jacobus de Voragine, Legenda aurea	348
		29. Jac. Suigus en Nic. de Benedictis. 1496—1500.	
1497	28 Aug.	Baldus de Ubaldis, Super usibus feudorum etc.	88
		32. J. Pivard. 1498—1500.	
z. j.		Dominicus de S. Geminiano, Lectura super VI decretalium	210
		34. Nic. Wolf. 1498—1500.	
1486	13 April.	Thomas Bricot, Textus abbreviatus Aristotelis super VIII II. physicorum etc.	731
1500	8 Aug.	Petrus de Alliaco, Quaestiones super I, II, III sententiarum	578
Mainz.		3. Peter Schöffer. 1457—1500.	
1470	7 Sept.	Hieronymus, Epistolae	307
1476	9 Jan.	Bonifatius VIII, Liber sextus decretalium	162
1476	10 Maart.	Johannes de Turrecremata, Expositio super toto psalterio	447
1476	19 Sept.	Clemens V, Constitutiones	183
1477	4 Jan.	Decisiones antiquae et novae rotae romanae	197
1479	10 Maart.	Gregorius IX, Decretales	269
1492	6 Maart	Botho, Cronecken der Sassen	164
z. j.		Psalterium latinum	640
Mantua.		7. Joh. Schall. 1479.	
1479	Juli.	Eusebius Pamphilus, Historia ecclesiastica	218
Memmingen.		Alb. Kunne. 1479—1500.	
1480	circa.	Johannes Turnhout, Casus breves super totum corpus juris civilis	445
1482		Rolevinck, Fasciculus temporum	668
z. j.		Bernardus Parmensis, Casus longi super V II. decretalium	128
Milaan.		12. Leon Pachel en Ulr. Scinzenzeller. 1478—1490.	
1484	circa.	Nepos, De vita illustrium virorum	541
		20. Ulr. Scinzenzeller. 1487—1500.	
1489	27 Febr.	Baldus de Ubaldis, Lectura super digesto novo	84
1500	18 Jan.	Plautus, Comoediae	629
		21. Jac. de Sannazaro. 1489—1496.	
1494	26 Juli.	Johannes Matthaeus de Gradibus, Expositiones super tractatum de urinis etc.	417
1494	17 Nov.	Johannes Matthaeus de Gradibus, Expositiones super vi- gesimam secundam Fen tertii Canonis Avicennae	418
		28. Demetr. Chalcondylas, Joh. Bissolus en Bened. Mangius. 1499.	
1499	15 Nov.	Suidas, Lexicon graecum	701

Modena.		1. Joh. Burster. 1474—1476.	
1474		Matthaeus Silvaticus, Liber pandectarum medicinae	518
Napels.		10. Franc. di Dino. 1478—1480.	
1480	8 Oct.	Franchinus Gafurius, Theorica musicae	226
Neurenberg.		2. Ant. Koberger. 1471—1500.	
1476	10 Nov.	Boethius, De consolatione philosophiae	150
1477	12 Febr.	Rainerius de Pisis, Pantheologia	643
1477	30 Juli.	Biblia latina	134
1478	7 Mei.	Vitas patrum sanctorum	753
1478	10 Nov.	Biblia latina	135
1481	2 Aug.	Johannes Herolt, Sermones de tempore et de sanctis	403
1481	11 Aug.	Bartholomaeus de Platina, Liber de vita Christi etc.	100
1481	5 Sept.	Bartolus de Saxoferrato, Lectura super Authenticis	102
1482	23 Aug.	Alexander de Hales, Summa theologiae, P. IV	13
1483	25 Oct.	Johannes Bertachinus, Repertorium juris utriusque, Vol. I, III	363
1484	31 Juli.	Antoninus Florentinus, Opus historiale, P. I, II	32
1485	7 Mei.	Biblia latina, Vol. I, IV	140
1485	29 Juni.	Johannes de Bromyard, Summa praedicatorum	365
1485	10 Oct.	Alphonsus de Spina, Fortalitium fidei	17
1485	Oct.	Paulus de Castro, Consilia et allegationes	565
1485	2 Dec., 1486 11 Maart.	Nicolaus Panormitanus, Lectura super primo secundo decretalium	552
1486	30 Jan.	Antonius de Butrio, Lectura... de translatione praelectorum etc.	42
1486	2 Mei, 2 Juni.	Guilelmus Durandus, Speculum judiciale	286
1486	27 Dec.	Justinianus, Institutiones	466
1487	14 Febr.	Meffreth, Sermones de tempore et de sanctis	521
1487	20 Febr.	Petrus de Palude, Sermones thesauri novi de tempore et de sanctis	610
1488	30 Jan.	Justinianus, Codex cum glossa	457
1488	14 April.	Baptista de Salis, Summa casuum conscientiae	92
1491	10 Jan.	Antoninus Florentinus, Opus historiale, P. III	33
1491	na 2 Maart.	Bonaventura, Quaestiones in IV ll. Sententiarum P. Lombardi	156
1492	10 Febr.	Angelus de Clavasio, Summa casuum conscientiae	24
1492	20 Juni.	Bartholomaeus Anglicus, De proprietatibus rerum	95
1492	29 Juni, 31 Aug.	Vincentius Ferrer, Sermones de tempore et de sanctis	750
1492		Vergilius, Opera.	745
1493	12 April.	Biblia latina	144
1493	12 Juli.	Hartmann Schedel, Liber chronicarum	299
1494	30 Sept.	Guilelmus Durandus, Rationale divinarum officiorum	284
1494		Bruno Herbipolensis, Psalterium	167
1495	14 Aug.	Ludolphus de Saxonia, Meditationes vitae J. C.	501
1496	28 Juli.	Johannes Nider, Praeceptorium divinae legis	429
1496	20 Sept.	Destructorium vitiorum	201
1496	23 Dec.	Sermones parati de tempore et de sanctis	687

1496		Johannes Herolt, Sermones de tempore et de sanctis	406
1496		Petrus de Palude, Sermones thesauri novi de sanctis	604
1496		" " " " " " " quadragesimales	611
1497		Bruno Herbipolensis, Psalterium	168
1498	31 Jan.	Hugo de S. Caro, Postilla super Psalterium	323
1498	6 Maart.	Ludovicus de Prussia, Trilogium animae	504
		4. Joh. Sensenschmidt, 1474—1478.	
1476	7 Oct.	Petrus de Monte, Repertorium utriusque juris	599
		9. Peter Wagner, 1483—1500.	
1495	28 Jan.	Jacobus de Gruytrode, Specula status vitae humanae	337
1495	circa.	Humbertus de Romanis, De predicatione sanctae crucis	326
		11. Georg Stuchs, 1484—1500.	
1489	22 Nov., 1 Aug., 21 Oct.	Johannes Gerson, Opera	383
1496	na 31 Maart voor 1498.	Guilelmus Alvernus, Opera	280
1497	niet na.	Guilelmus Alvernus, De sacramentis etc.	278
1497	niet na.	" " " " " " " De universo	279
		14. Caspar Hochfeder, 1491—1498.	
1491	27 Maart.	Anselmus Cantuariensis, Opera et tractatus	29
		G. van Leempt, c. 1479.	
Nijmegen.			
1479	circa.	Henricus Spycer, Calendarium.	303
		Zie ook onder Utrecht.	
Padua.		11. Math. Cerdonis, 1481—1487.	
1482	29 Mei.	Blancus Cerutus, Declamationum novarum libellus	147
1483	2 Maart.	Leonardus Brunus, De studiis et literis etc.	486
Parma.		10. Angelus Ugoletus, 1486—1499.	
1494	circa.	Franciscus Marius Grapaldus, De partibus aedium	228
Parijs.		1. 2. Ulr. Gering, Mich. Friburger en Mart. Crantz, 1470—1473, 1474—1484.	
1475		Biblia latina	133
		16. P. Levet, 1485—1500.	
1491	4 Mei.	Johannes de Turrecremata, Expositio super regulam Benedicti	446
1497	11 April.	Destructorium vitiorum	202
z. j.		Articuli fidei	57
		20. Georg Mittelhus, 1488—1500.	
1493	4 April.	Bonaventura, Stimulus divini amoris	159
1493		Gerardus de Zutphania, De reformatione animae	248
1497	27 Maart.	Bonaventura (Pseudo-), Diaeta salutis etc.	161
		21. Joh. Higman, 1488—1499.	
1489	1 Dec.	Martinus de Magistris, Quaestiones de fortitudine. P. I	511
1498 [99]	6 Febr.	Dionysius (Pseudo-) Areopagita, Opera	205

	23, 33. Georg Wolf. 1489—1493; 1494—1497.	
1491	Gregorius I, Homiliae in evangelia	260
z. j.	Cassiodor(i)us, Historia ecclesiastica etc.	172
	26. André Bocard. 1491—1500.	
1497 23 Nov.	Johannes Duns Scotus, Expositio super quartum sententiarum	371
1500 20 Juni.	Athanasius, De homousia contra Arium	59
	34. Fel. Baligault. 1492—1500.	
1494 [1495] 6 Mrt.	Jacobus de Lenda, Sermones quadragesimales	339
z. j.	" " " " " de adventu	338
	38. Ulr. Gering en B. Rembolt. 1494—1500.	
1494 [1495] 6 Mrt.	Gregorius I, Dialogorum ll. IV	258
1498 18 Juli.	" " " " " Pastoriale	266
1499 20 Juni.	Justinianus, Institutiones	470
1499	Augustinus, Interpretatio in Pauli epistolas	75
	42. Rob. Gourmont. 1495—1500.	
z. j.	Gerardus de Zutphania, Tractatus de spiritualibus ascensionibus	249
	48. Georg Wolf en Tielman Kerver. 1498—1500.	
1498 17 Dec.	Franciscus Niger, Grammatica	233
Pavia.	5. Franc. de S. Petro. 1478—1481.	
1480 20 Oct.	Bartholomaeus Caepolla, Cautela juris	97
1481 22 Febr.	" " " " " Tractatus de servitutibus	99
1481 14 Maart.	" " " " " Libellus de contractibus emptio- num et locationum etc.	98
	18. Mich. Garaldus. 1493—1500.	
1497 13 Oct.	Sandeus, Lectura super titulo de fide instrumentorum	677
	20. Franc. de Guaschis de Stradella. 1498.	
1498 11 Oct.	Sandeus, Lectura super titulo de iureiurando	678
1498	" " " " " " " sponsalibus	679
Reutlingen.	1. 3. Mich. Greyff. 1478—1499.	
1478 niet na.	Conradus de Brundelsheim, Sermones Socci de sanctis	188
1482 5 Jan.	Nicolaus ab Auximo, Supplementum summae Pisanellae	543
	2. Joh. Otmar. 1479—1495.	
1487	Summa rudium	703
1489	Robertus Holcoth, Opus super Sapientiam Salomonis	661
Rome.	1. Konr. Sweinheim en Arn. Pannartz. 1467—1473.	
1469 12 Mei.	Caesar, Commentarii de bello gallico etc.	169
1469 v. 13 Sept.	Bessarion, Adversus Platonis calumniatorem	132
1471 18 Nov.—1472 14 Jan.	Nicolaus de Lyra, Postilla in universam bibliam	547

	4. Georg Lauer gedeeltelijk met Leon. Pflugl. 1471—1481.	
1472	v. of in. Curtius Rufus, De rebus gestis Alexandri Magni	195
1474	15 Maart. Guilelmus Durandus, Speculum judiciale	285
1479	1 April. Hieronymus, Epistolae. Vol. II	309
	9. Joh. Gensberg. 1473—1474.	
1474	22 Maart. Domitius Calderinus, Commentarius in Martialem	212
	11. In domo Antonii et Raph. de Vulterris, (Sixtus Riesinger). 1473—1474.	
z. j.	Baldus de Ubaldis, Tractatus super pace Constantiae	90
	15. Arn. Pannartz. 1474—1476.	
1476	28 Maart. Hieronymus, Epistolae. Vol. I	309
	26. St. Planck. 1480—1500.	
1481	na 25 Mrt. Marcus Maroldus, Sententia de veritate humanae redemp- tionis	509
1492	9 Mei. Formularium universale	224
1492	na 6 Aug. Bernardinus de Carvajal, Oratio de pontifice eligendo	113
z. j.	Bernardus Justinianus, Oratio in Sixtum IV	126
z. j.	Rodericus de S. Ella, Oratio habita in die Parasceues 1477	665
	27. Eucharius Silber. 1480—1500.	
1489	15 Oct. Petrus Garcia, Determinationes etc.	590
	28. Georg Herolt. 1481—1483.	
z. j.	Petrus Marsus, Panegyricus in memoriam S. Augustini	598
	38. Joh. Besicken. 1493—1500.	
z. j.	Modus vacandi beneficiorum	536
	Onbekende drukker.	
z. j.	Formularium instrumentorum etc.	223
	Spiers. Georg Reyser. ¹⁾	
z. j.	Johannes de Tambaco, De consolatione theologiae (?)	442
	3. Peter Drach. 1479—1491.	
1479	v. of in. Dominicus de S. Geminiano, Lectura super VI decretalium	210
1482	7 Sept. Homiliarius doctorum	314
1482	Azo, Summa extraordinaria super Institutis	82
1484	na 17 Jan. Henricus Herp, Sermones	301
1485	circa. Martinus Polonus, Margarita decreti	513
1488	Angelus de Clavasio, Summa casuum conscientiae	22
1491	na 1 Jan. Ludolphus de Saxonia, Expositio in psalterium	498
z. j.	Guillermus de Parisiis, Postilla super epistolas etc.	297
z. j.	Sermones parati de tempore et de sanctis	688
	Straatsburg. 1. Joh. Mentelin. 1461—1478.	
1470	niet na. Augustinus, Confessiones	60
1474	circa. Paulus a S. Maria, Scrutinium Scripturarum	566

¹⁾ In 442 (blz. 112) moet Würzburg in den titel en in de aantek. vervallen.

1476	n. na 6 Nov.	Speculum morale	696
z. j.		Flavius Josephus, Opera	222
2. A. d. R u s c h. c. 1464—1478.			
1473	niet na.	Petrarca, De vita solitaria	573
1473	niet na.	" , Secretum	576
1473	circa.	Plutarchus, Vitae illustrium virorum	635
1477	niet na.	Vincentius Bellovacensis, Speculum naturale	748
1478	v. 20 Juli.	Johannes Balbus de Janua, Summa quae vocatur Catho- licon	361
1478	niet na.	Vincentius Bellovacensis, Speculum doctrinale	746
1479	voor.	Biblia latina	136
z. j.		Avicenna, Canon de medicina	81
z. j.		Dionysius de Burgo, Commentarii in Valerium Maximum	206
z. j.		Jacobus de Dondis, Aggregator etc.	335
z. j.		Jacobus Magni, Sophologium	340
z. j.		Matthaeus Silvaticus, Liber pandectarum medicinae	519
z. j.		Rabanus Maurus, De sermonum proprietate	642
z. j.		Seneca, Epistolae	682
z. j.		Vincentius Bellovacensis, Speculum historiale. Vol. I, II	747
3. H e i n r. E g g e s t e i n. 1466(?)—1482.			
1472	circa.	Gregorius IX, Decretales	267
z. i.		Nicolaus de Hanapis, Virtutum vitiorumque exempla etc.	546
z. j.		Obertus de Horto, Consuetudines feudorum	559
5. D r u k k e r v a n d e n H e n r i c u s A r i m i n e n s i s. 1475—1478?			
1475	niet na.	Hugo a S. Victore, Opera	324
1476	circa.	Albertanus Causidicus, De arte loquendi et tacendi	8
1476	circa.	Tractatus de contractibus et vitalitiis	739
z. j.		Bernardinus Senensis, Tractatus de contractibus et usuris	117
z. j.		Johannes de Tambaco, De consolatione theologiae	442
z. j.		Robertus Caracciolus, Quadragesimale de poenitentia	654
6. C. W. 1473—1474.			
1473		Zacharias Chrysopolitanus, De concordantia Evangelistarum	766
7. 15. 20. G e o r g H u s n e r. 1473—1479; 1483—1500.			
1478	niet na.	Hugo de Pratoflorido, Sermones dominicales etc.	319
1483	in of v.	Guilelmus Durandus, Rationale divinorum officiorum	283
1483		Jordanus de Quedlinburg, Sermones de tempore	456
1487	4 Maart.	Speculum exemplorum	694
1487	1 Sept.	Sermones parati de tempore et de sanctis	686
1487	3 Oct.	Johannes de Turrecremata, Expositio super toto psalterio	448
1487	circa	Corona Mariae virginis	192
1488—1490	c.	Johannes Melber, Vocabularius praedicantium	420
1489	13 Juni.	Martinus Polonus, Margarita decreti	514
1490	1 Maart.	Speculum exemplorum	695
1490	15 April.	Petrus de Alliaco, Quaestiones super II. sententiarum	577
1490	26 Mei.	Leo Neapolitanus, Historia Alexandri Magni de proeliis	484
1490	31 Dec.	Johannes Gritsch, Quadragesimale	399

1490		Petrus de Alliaco, Tractatus et sermones	580
1491	na 6 Jan.	Guilelmus de Ockam, Quodlibeta septem etc.	290
1491	11 Aug.	Bartholomaeus Anglicus, De proprietatibus rerum	94
1492	10, 27 Aug.	Corona Mariae Virginis	193
1493	11 Jan.	Reuchlin, Vocabularius etc.	651
1493	4 Maart.	Guillermus de Parisiis, Postilla super epistolas etc.	294
1493		Martinus Polonus, Margarita decreti	515
1493	20 Dec.; 1494, 31 Jan.	Vincentius Ferrer, Sermones de tempore et de sanctis	751
1495	18 Dec.	Bonaventura, Libri et tractatus varii	155
1495	31 Dec.	Johannes Gritsch, Quadragesimale	400
1496	12 Mei.	Jacobus de Voragine, Legenda aurea	349
1499	9 Febr.	Compendium juris canonici	185
1499	20—30 Aug.	Johannes Ebernhausem, Modus legendi abbreviaturas	374
1499		Martinus Polonus, Margarita decreti	516
1500	27 Mei.	Vocabularius juris utriusque	763
z. j.		Anselmus, Opuscula	31
z. j.		Boccacio, De casibus virorum illustrium	148
z. j.		Hugo de Prato florido, Sermones dominicales etc.	320
z. j.		Petrus Aureoli, Breviarium bibliorum	582

9. Mart. Schott. 1481—1498.

1490	n. na 20 Sept.	Robertus Caracciolus, Sermones de adventu Christi etc.	655
------	----------------	--	-----

11. Drukker van de Vitas patrum. 1483—1487.

1487		Johannes Herolt, Sermones de tempore et de sanctis	404
z. j.		Hugo de Prato florido, Sermones dominicales	321

12. Joh. Grüniger. 1483—1500.

1884	14 Juli.	Jacobus de Voragine, Sermones de sanctis	353
1884	4 Sept.	Gratianus, Decretum cum apparatu	254
1488	10 Sept. 3 Juli, 6 Sept.	Johannes Gerson, Opera (?)	381
1488		Martinus Polonus, Sermones de tempore et de sanctis	571
1489	9 Juli	Nicolaus Salicetus, Antidotarius animae	555
1490	3 Juli—4 Dec.	Antoninus Florentinus, Summa theologiae moralis	38
1490	6 Sept.	Nicolaus Salicetus, Antidotarius animae	556
1491	14 Febr.	Bonifatius VIII, Liber sextus decretalium	163
1491	19 Maart.	Clemens V, Constitutiones	184
1492	circa	Biblia latina	143
1495	20 Febr.	Antonius de Bitonto, Sermones dominicales	40
1496	6 Maart—4 Sept.	Antoninus Florentinus, Summa theologiae moralis	39
1497	na 13 Aug.	Felix Hemmerlin, Variæ oblectationis opuscula et tractatus	219
1499	19 Aug.	Bartholomaeus Sibilla, Speculum peregrinarum quaestionum	101

14. Joh. Prüss. 1483—1500.

1484—1487	c.	Simon de Cassia, Expositio evangeliorum	691
1486		Biblia latina	141
1488		Helias Regnier, Casus longi Sexti et Clementinarum	300

1488	10 Sept., 3 Juli, 6 Sept.	Johannes Gerson, Opera (?)	381
1489		Sequentiae. Textus sequentiarum	684
1489	circa.	Hymnarius. Expositio hymnorum	327
1490	3 Dec.	Robertus Caracciolus, Quadragesimale de peccatis	653
1498	circa.	Hugo Spechtshart, Flores musicae	325
z. j.		Privilegia ordinis S. Johannis	637

16. Mart. Flach. 1487—1500.

1491	11 Aug.	Augustinus, Opuscula plurima	76
1491	1 Dec.	Angelus de Clavasio, Summa casuum conscientiae	23
1491		Petrus de Palude, Sermones thesauri novi de sanctis	603
1491		" " " , Sermones thesauri novi de tempore	608
1492		Antoninus Florentinus, Summa confessionalis	36
1494	13 Dec., 11 Aug.	Johannes Gerson, Opera II, III en Inventarium	384
1495		Johannes Herolt, Sermones de tempore et de sanctis	405
1496	21 Jan.	Raymundus de Sabunde, Theologia naturalis	649
1496	26 Juli.	Bernardinus de Bustis, Mariale	111
1497	13 Nov.	Petrus de Palude, Sermones thesauri novi de sanctis	605
1497		Bernardus Claraevallensis, Sermones in cantica canticorum	124
1497		Petrus de Palude, Sermones thesauri novi de tempore	609
1497		" " " , Sermones thesauri novi quadragesimales	612
1498	15 Aug.	Bernardinus de Bustis, Mariale	112
1499		Antoninus Florentinus, Summa confessionalis	37
1499		Guido de Monte Rocherii, Enchiridion sacerdotum	275
z. j.		Nicolaus Cusanus, Opuscula varia	545

19. Drukker der Casus breves Decretalium
(Georg Husner?) 1493—1495.

z. j.		Albertus Magnus, Sermones de sacramentis eucharistiae	11
-------	--	---	----

Onbekende drukker.

1481		Jacobus de Voragine, Legenda aurea	345
1483		Petrus de Palude, Sermones thesauri novi de tempore	606
1484		" " " , Sermones thesauri novi de tempore	607
1486		" " " , Sermones thesauri novi de sanctis	602

Toulouse.

2. Joh. Parix. 1479—1481.

1480	circa.	Johannes de Platea, Lectura super III ll. codicis Justiniani	432
------	--------	--	-----

Treviso. 9. P. Ferrariensis en Dion. Bertochus. 1481—1482.

1482		Plautus, Comoediae	627
------	--	--------------------	-----

Tübingen.

Joh. Otmar. 1498—1500.

1499	18 Febr.	Guilelmus Peraldus, Sermones	291
1499	18 Nov.	Gabriel Biel, Sermones. P. II, III	237

Ulm.

4. Joh. Reger. 1486—1499.

1496	24 Oct.	Caoursin, Obsidionis Rhodiae urbis descriptio	170
1496		" , Stabilimenta Rhodiorum militum	171
z. j.		Privilegia ordinis S. Johannis (?)	637

Utrecht.		
1. Drukker van het Speculum. c. 1469—1470.		
1469—1470 circa.	Alexander de Villa Dei, Doctrinale	15
1469—1470 circa.	Ludovicus Pontanus, Singularia juris	502
1469—1470 circa.	" " , Tractatus juris canonici	503
z. j.	Donatus, Des VIII parties doraison	214
z. j.	Porphyrius, Liber quinque praedicabilium	636
2. Nic. Ketelaer en G. van Leempt. 1473—1474.		
1473 circa.	Apollinaris Sidonius, Opera	47
1473 circa.	Augustinus (Pseudo-), De mirabilibus sacrae scripturae	79
1473 circa.	Claudianus, De raptu Proserpinae	182
1473 circa.	Defensorium fidei contra Judaeos etc.	199
1473 circa.	Hieronymus, De viris illustribus	306
1473 circa.	Nigel Wireker, Speculum stultorum	558
1473 circa.	Petrus Comestor, Historia scholastica	588
1473 circa.	Plutarchus, Diecteriae	633
1473 circa.	Thomas de Aquino, Tractatus de divinis moribus	727
1473 circa.	Thomas a Kempis, Sermones, epistolae etc.	736
1473 circa.	" " " , Soliloquium animae	737
1473 circa.	Vegetius, Epitome rei militaris	743
z. j.	Bernardus Claraevallensis, De consideratione ad Eugenium III	119
Voor G. van Leempt zie verder onder Nijmegen.		
6. Jan Veldener. 1478—1481.		
1478 4 Nov.	Epistelen ende evangelien	216
1479 22 April.	Gregorius I, Homiliae	262
1480 14 Febr.	Rolevinck, Fasciculus temporum	667
1480 12 Sept.	Jacobus de Voragine, Passionael	350
7. G. t. c. 1480.		
1480 13 Jan.	Wech der syelen salicheyt	764
1480 30 Maart.	Otto von Passau, Boeck des gulden throens	560
Venetië.		
1. Joh. en Wendelin von Speier. 1469—1477.		
1469	Plinius secundus, Historia naturalis	630
2. Nic. Jenson. 1470—1480.		
1480 13 Jan.	Thomas de Aquino, De veritate catholicae fidei	708
6. Franz Renner. 1471—1483.		
1478	Johannes de Sacrobusco, Sphaera mundi	434
1483	Biblia latina	139
1483	Johannes Marchesinus, Mammotrectus	416
7. Gabr. de Pietro. 1472—1478.		
1475	Augustinus, De civitate Dei	61
9. Cph. Arnold. 1472—1479.		
1478 circa.	Richardus a Media Villa, Super quarto libro sententiarum	652
1478 niet na.	Thomas de Aquino, Quaestiones disputatae	713

		15. Jac. Le Rouge (de Rubeis). 1472—1478.	
1474	v. 1 Dec.	Ovidius, Opera	562
1475		Johannes de Imola, Opus in Clementinas	409
		17. Joh. de Colonia en Joh. Manthen. 1474—1480.	
1474		Domitius Calderinus, Commentarius in Martialem	213
1478	18 Maart.	Astesanus de Ast, Summa de casibus conscientiae	58
1480	18 Juni.	Johannes de Janduno, Quaestiones in ll. de animaes Aristotelis	411
		21. Ant. Miscomini. 1476—1478.	
1476	22 Jan.	Hieronymus, Epistolae	308
		25. Wendelin von Speier. 1476—1477.	
1470		Juvenalis, Satirae	475
1472		Plautus, Comoediae	626
		29. Ren. de Noviomagio. 1477—1496.	
1482	24 Dec.	Persius, Satirae	570
1483	6 Juni.	Plinius secundus, Historia naturalis	631
1483	6 Sept.	Horatius, Opera	315
1486	11 Juli.	Herveus Natalis, Quodlibeta	304
1490	18 Maart.	Justinianus, Institutiones	468
		33. Dominicus Siliprandus. 1477.	
z. j.		Plutarchus, Problemata	634
		37. Ant. a Moneta. 1478.	
1478	1 Juli.	Valerius Maximus, Facta et dicta memorabilia	741
		45. Joh. en Greg. de Gregoriis. 1480—1500.	
1484	28 April.	Justinianus, Digestum infortiatum cum glossa	459
1492	16 Febr.	Antonius de Vercellis, Quadragesimale	46
1492		Michael de Carchano, Quadragesimale	527
1496	12 Nov.	Hugo de S. Caro, Postilla super Psalterium	322
1497, '98	25 Aug.	Hieronymus, Commentaria in Bibliam	305
		47. Ant. de Strata. 1480—1489.	
1484	4 Dec.	Thomas de Aquino, Summa theologica, P. I	721
1489	24 Dec.	" " " , Summa theologica, P. I	723
		53. Baptista de Tortis. 1481—1500.	
1483	22 Juli.	Juvenalis, Satirae	476
1492	7 Juli.	Justinianus, Digestum vetus	463
1500	1 Aug.	Gratianus, Decretum cum apparatu	257
		54. Joh. Herbort. 1481—1485.	
1481	24 Juni.	Thomas de Aquino, Scriptum in quartum l. sententiarum	715
1481	10 Sept.	Gregorius IX, Decretales	270
		55. Andreas Torresanus. 1481—1500.	
1483		Thomas de Aquino, Summa theologica, P. II ¹	720
1489	3 Oct.	Justinianus, Codex cum glossa	458

1491	26 Maart.	Justinianus, Digestum vetus	462
1495		Chrysostomus, De compunctione cordis etc.	175
1498	2 April.	Sandeus, Lectura super II. decretalium	676
		62. Herm. Lichtenstein. 1482—1494.	
1483	29 Maart	Articella	56
1484	12 Nov.	Johannes Tortellius, Orthographia	443
1490	26 April.	Thomas de Aquino, Scriptum in tertium l. sententiarum	717
1490	7 Sept.	" " " , Opuscula	710
		68. Bern. Stagninus. 1483—1500.	
1486	10 April.	Thomas de Aquino, Summa theologica P. III	722
		70. Peregrinus Pasquale. 1483—1494.	
1492	14 April.	Aegidius Romanus, Super primo l. sententiarum	5
		71. Bern. Benalius. 1483—1500.	
1487	25 Febr.	Bartolus de Saxoferrato, Consilia, disputationes, tractatus	102
1496	2 Aug.	Decisiones antiquae et novae rotae romanae	198
1500	20 Maart.	Baldus de Ubaldis, Super usibus feudorum etc	89
		75. Georg Arrivabene. 1483—1500.	
1485	1 Maart.	Baldus de Ubaldis, Lectura super sexto l. Codicis	87
1489	7 Juli.	Robertus Caracciolus, Sermones de laudibus sanctorum	656
1492	20 Maart.	Justinianus, Novellae; codicis II. tres	472
1496		Antonius Rampegolus, Figurae biblicorum	45
		76. Andreas de Soziis. 1484—1485.	
1484		Justinianus, Institutiones	465
		79. Andreas Calabrensis. 1485—1492.	
1485	10 Mei.	Justinianus, Novellae cum glossa	471
1491	30 April.	" " , Digestum novum	461
		85. Bonetus Locatellus. 1486—1500.	
1493	26 Juni.	Thomas de Aquino, Summa theologica P. III	726
1493	17 Juli.	Quintilianus, Institutiones oratoriae	641
1493	20 Sept.	Petrus de Palude, Scriptum in l. quartum sententiarum	601
1496	28 Mei.	Johannes Jacobus de Manliis, Luminare majus	410
1497	23 Mei.	Thomas de Aquino, Scriptum in quartum l. sententiarum	716
1497	7 Oct.	Mohammed Rhazes, Liber ad Almansorem	537
1498	22 Nov.	Johannes Michael Savonarola, Canonica de febribus	421
		89. Guigl, (Anima mia) de Cereto. 1486—1499.	
1490	26 Mei.	Raphael Regius, Epistolae Plinii enarrationes	644
1491	12 Aug.	Valerius Maximus, Facta et dicta memorabilia	742
		90. Joh. Rubeus Vercellensis. 1486—1499.	
1486	23 Oct.	Flavius Josephus, Opera	221
1487	circa.	Justinus, Epitome historiarum Pompeji Trogi	474
1494?	2 Dec.	Thomas de Hibernia, Tabula originalium	734

1497	11 Mei.	Petrus Bergomensis, Tabula operum Thomae Aquinatis	586
1498	10 Maart.	Solinus, De memorabilibus mundi	693
		95. Paganinus de Paganinis. 1487—1499.	
1499	7 Juni.	Angelus de Clavasio, Summa casuum conscientiae	25
		97. Joh. Hamann-Herzog. 1487—1500.	
1491	23 Juni.	Gregorius IX, Decretales cum glossa	271
1491	8 Oct.	Innocentius IV, Commentaria in V ll. decretalium	330
1496	31 Aug.	Johannes Regiomontanus, Epitome in Almagestum	433
1499	14 Febr.	Antonius de Bitonto, Sermones quadragesimales...	41
		98. Bern. de Choris en Sim. de Luere. 1488—1492.	
1491	13 Aug.	Plato, Opera	625
		99. Cph. de Pensis. 1488—1500.	
z. j.		Fortunatianus, Rhetoricorum ll. III etc.	225
z. j.		Sallustius, Opera	674
		100. Th. de Ragazonibus. 1488—1500.	
1490	31 Maart.	Thomas de Aquino, Summa theologica. P. II ¹ .	724
1491	29 Maart.	" " " " , Summa theologica. P. II ² .	725
		103. Lazarus de Soardis. 1490—1495.	
1492	3 Maart, 1 April.	Ovidius, Opera	563
		104. Ph. Pincius. 1490—1500.	
1492	14 Oct.	Franciscus Philelphus, Orationes et alia opuscula	234
1493	30 April.	Apuleius, Opera	49
1497	23 Sept.	Johannes Ant. de S. Georgio, Lectura super titulo de appellationibus	360
1498	30 Maart	Johannes Ant. de S. Georgio, Commentum super usibus feudorum	359
1499	1 Maart.	Johannes Andreae, Novella super sexto decretalium	358
		105. Barthol. de Zanis. 1490—1500.	
1498	20 Juni.	Livius, Decades historiae romanae	494
		112*. Angelus en Jac. Britannicus. 1491.	
1491		Baldus de Ubaldis, Consilia	83
		121. Sim. Bevilaqua. 1492—1500.	
1499	17 Sept.	Plautus, Comoedia	628
		122. Joh. Tacuinus. 1492—1500.	
1496[7]	15 Jan.	Jacobus Brutus, Aurea corona	333
		123. Hier. de Paganinis. 1492—1497.	
1492	13 Dec.	Gregorius I, Pastorale	265
		128. Mart. de Lazaronibus en Cph. de Quietis. 1491—1494.	
1492	14 Dec.	Ovidius, Heroides	561

	134. Aldus Manutius. 1494—1500.	
1495 Febr.; 1496	Theocritus, Eclogae	705
1495 25 Dec.	Theodorus Gaza, Grammatica etc.	706
1497—'98.	Aristoteles, Opera. Vol II—V	54
1498 15 Juli.	Aristophanes, Comoediae IX	50
1498 Juli.	Angelus Politianus, Opera omnia	27
1499 Juni, Oct.	Scriptores astronomici veteres	680
	138. Otinus de Luna. 1496—1500.	
1496 28 Sept.	Thomas de Aquino, Commentaria in II. perihermenias... Aristotelis etc.	707
1496 14 Oct.	Thomas de Aquino, Tractatus de ente et essentia	729
	140. Sim. de Luere. 1497—1500.	
1497 2 Dec.	Johannes Duns Scotus, Quaestiones super II. posteriorum	372
	Onbekende drukkers.	
1483	Justinianus, Digestum novum	460
1499 12 Sept.	Petrus de Argellata, Chirurgia	581
Verona.	6. Paul Friedenperger. 1486.	
1486 28 Sept.	Lucretius, De rerum natura	497
Vicenza.	9. Rigo di Ca Zenas. de S. Urso. 1480—1499.	
1486 21 Sept., 16 Oct.	Gaietanus de Thienis, Commentaria in Aristotelis II. de anima	238
1493 12 Dec.	Petrus de Natalibus, Catalogus sanctorum	600
Zwolle.	1. 2. Peter van Os. 1479—1500.	
1479	Bonaventura, Sermones de tempore et de sanctis	158
1480 circa.	Sulpicius Severus, Vita S. Martini episcopi	702
1486 28 Oct.	Bernardus Claraevallensis, De consideratione ad Eugenium papam	118
1486 circa.	Seneca, De moribus	681
1488 15 Jan.	Thomas de Cantimprato, Der bien boeck	733
1490 1 Sept., 18 Nov.	Jacobus de Voragine, Passionaal	351
	Onbekende drukkers.	
1489 16 Febr.	Baldus de Ubaldis, Lectura super secunda parte digesti veteris	86
z. j.	Guido de Monte Rocherii, Enchiridion sacerdotum	276
z. j.	Landriucht (Freeske)	478
z. j.	Statuta provincialia et synodalia Trajectensia	698
z. j.	Leo I, Sermones	483
z. j.	Meffreth, Sermones de tempore et de sanctis. Vol. II	524
z. j.	Thomas de Aquino, Opuscula	711
	Drukker van het Liber Alexandri de proeliis (Hollandsch).	
z. j.	Johannes Ebernhause, Modus legendi abbreviaturas in utroque jure	375

REGISTER VAN HAIN- EN COPINGER-NUMMERS.

(De getallen in de tweede rij van iederen kolom verwijzen naar de nummers van dezen catalogus.)

HC* 67	227	HC* 1134	29	HC 1504	729
HC* 96	2	H* 1135	31	HC* 1541	710
HC* 105	3	HC* 1136	30	H 1571	485
HC* 125	5	HC* 1159	32	H 1574	486
HC 149	622	H* 1160	33	HC 1613	26
HC* 152	623	HC 1162a	34	H 1639	581
HC* 172	618	HC 1168	35	HC* 1656	50
H 186b	619	HC* 1200	36	HC* 1657	54
HC* 187	621	HC* 1205	37	HC* 1764	51
HC 192	620	HC* 1248	38	H* 1869	56
HC* 194	616	HC* 1249	39	HC* 1893	58
H* 205	624	HC* 1286	47	H* 1906	59
HC* 260	616	HC* 1292	48	HC* 1950	76
HC 379	7	H* 1317	49	H* 1958	65
H* 394	8	HC* 1339	709	H* 1960	70
HC 407	9	HC 1364	727	H* 1963	64
H* 433	316	HC* 1389	708	HC* 1975	72
HC* 436 (1, 2)	317, 130	HC* 1401	712	HC 1978	69
H* 452	11	HC* 1416	713	HC* 1980	63
H* 465	10	HC* 1418	714	HC 1983	75
HC 475	12	H* 1421	719	H 1993a	77
H* 643 (4)	13	HC* 1424	718	H* 2021	78
HC 649	200	HC* 1435 (3)	726	H* 2030	60
HC* 652	201	HC* 1444	721	HC 2037	67
HC 653	202	HC* 1445	723	HC* 2052	61
H* 783	484	HC* 1449	720	HC 2064	62
HC 841	577	HC* 1450	724	HC 2075	79
H* 844	578	H* 1465	725	H* 2097	71
HC* 848	580	HC* 1470	722	HC* 2108	66
HC 850	579	HC* 1480	717	H* 2141	582
H* 873	17	HC* 1484	715	HC 2160	542
H* 900	20	HC* 1485	716	HC* 2163	543
H* 901	21	H* 1487	730	H* 2197	81
HC* 905	18	HC 1495	707	HC* 2231	82
H* 1080	358	H* 1500	728	HC* 2251	361

HC* 2271	85	HC* 3169	143	HC* 4504	527
H* 2283 (I—V)	87	HC* 3170	144	HC 4513	4
H* 2310	84	HC* 3172	145	H* 4543	113
H* 2324	88	HC* 3173	136	HC* 4557	691
H* 2325	89	HC* 3184	237	HC 4561	368
H* 2329 (I, II, V)	83	HC* 3218	40	HC 4564	369
HC 2373	91	HC* 3223	41	HC* 4570	172
H 2471a	96	HC 3240	587	HC* 4641	565
H* 2504	93	HC 3317	149	H* 4657	528
HC* 2509	94	HC* 3338	148	H* 4664	277
HC* 2510	95	HC* 3370	150	HC* 4693	173
H* 2568	107	HC* 3384	152	HC* 4712	615
H* 2621	104	HC 3400	151	HC 4716	174
HC* 2627	103	H* 3464	154	HC 4815	298
H* 2636	110	H* 3468	155	HC 4834	99
HC* 2655	102	HC 3480	159	HC 4854	98
HC 2668	240	HC* 3498	157	H 4863	97
HC* 2675	241	HC* 3509	160	H* 4889	147
HC* 2725	491	HC 3512	158	HC* 4990	164
HC* 2736	362	H* 3534	546	HC 5004	194
HC 2796	583	H* 3540	156	HC* 5023	766
H* 2817	584	HC* 3593	162	HC 5024	177
H* 2819	585	HC* 3617	163	H* 5041	178
HC* 2820	586	HC* 3644	732	H 5044	175
H* 2827	115	HC 3974	731	HC 5052	176
H* 2828	116	H* 3994	365	HC 5063	181
HC* 2834	114	HC* 3996	364	HC 5269	179
HC* 2835	117	H* 4012	167	HC 5348	492
HC* 2859	124	HC* 4013	168	HC 5377	182
HC 2864	123	H 4016 (1)	473	HC* 5386	22
HC 2871	121	HC* 4026	333	H* 5391	23
HC* 2872	122	HC* 4103	206	HC* 5395	24
HC 2889	118	H* 4161	111	HC* 5401	25
HC* 2901	125	H* 4162	112	HC* 5421	183
HC* 2929	128	H* 4173	42	H* 5444	184
H* 2930	129	HC 4186	733	HC* 5480	412
HC 2954	262	HC* 4212	169	HC 5540	588
H* 2982	363	HC* 4235	212	HC* 5558	185
HC 2995	131	HC* 4236	213	H* 5633	190
HC* 3004	132	HC 4364	171	HC 5676	370
HC 3058	133	H* 4369	170	H* 5678	739
HC* 3065	134	HC 4376	366	HC 5697	245
HC* 3069	135	HC* 4418	654	HC* 5705	242
H* 3071	137	H* 4442	653	HC 5706	243
HC* 3089	139	HC* 4471	655	HC* 5708	244
HC* 3095	141	HC* 4477	656	H 5731	541
HC* 3100	142	HC* 4481	658	HC* 5746	192
HC 3160	146	H* 4485	657	H* 5748	193
HC* 3166	140	H* 4487	659	HC 5827	589

HC 5879	195	HC* 7542	438	H 8169	274
HC* 5893	545	HC* 7592	359	HC 8175	273
HC 5894	196	HC* 7595	360	H 8212	275
HC 5899	332	H* 7621	380	HC 8256	292
H* 6047	197	HC* 7622	381	H 8270	293
H* 6054	198	HC* 7623	383	HC* 8281	294
HC* 6083	199	HC* 7624	382	HC* 8285	295
H* 6107	203	HC* 7625	384	HC* 8300	280
HC 6137	204	HC* 7628	394	HC* 8303	282
HC* 6233	205	HC* 7633	378	HC* 8306	281
HC 6243	208	HC 7653	385	HC* 8316	278
HC 6244	207	HC 7657	387	HC* 8319	279
HC* 6246	337	HC 7666	390	H* 8323	291
H* 6395	335	HC* 7668	392	HC* 8362	281
HC 6431	371	HC 7674	389	HC 8364	591
H* 6448	372	H* 7675	395	HC* 8366	592
H* 6469	283	H* 7682	388	HC* 8424	219
H* 6497	284	H* 7692	393	H* 8482	403
H* 6508	285	HC* 7694	390	H* 8495	404
H* 6512	286	H* 7696	391	H* 8505	405
HC* 6597	215	H* 7707	396	H* 8506	406
HC 6648	216	HC* 7830	288	HC 8522	402
H* 6711	218	H 7839	417	HC* 8527	301
H* 6718	217	H* 7840	418	HC* 8530	304
H* 6719 (2)	80	HC 7868	228	HC* 8543	734
H 6761	232	H* 7888	252	H* 8554	307
H* 6779	327	HC* 7896	253	HC 8555	309
H* 6793	328	HC* 7901	254	HC* 8556	308
HC* 6914	669	HC* 7903	255	HC 8568	80
HC* 6920	666	H* 7918	256	HC 8575	310
HC* 6931	668	H* 7919	257	HC* 8578	672
HC 6946	667	HC* 7927	263	H* 8581	305
H* 7002 (2)	749	H* 7934	264	HC 8590	752
HC 7008	750	HC 7944	261	HC* 8595	753
H* 7009	751	HC 7947 (I)	259, 482	HC* 8630	755
HC* 7063	510	HC* 7950	260	HC 8698	593
HC* 7173	325	HC* 7964	258	HC 8711	594
HC* 7305	225	HC* 7986	265	HC 8712	594
HC 7349	191	HC* 7989	266	HC 8738	312
HC 7399	273	HC* 7996	267	HC 8745	311
HC 7404	226	HC* 7998	272	HC* 8758	660
H* 7440	401	HC* 8004	268	HC* 8760	661
H* 7451	239	H* 8006	269	HC* 8761	662
HC* 7460	411	HC* 8011	270	HC* 8763	663
HC* 7471	377	HC* 8027	271	HC 8789 (II)	313
HC* 7492	590	HC* 8070	398	HC* 8790	314
HC* 7500	706	H* 8075	399	HC* 8882	315
HC 7514	55	HC* 8078	400	H* 8972	322
HC* 7530	210	H 8166	251	HC* 8973	323

H* 8996	320	HC 10009	339	HC 11153	422
H* 8997	319	HC 10015	483	HC 11488	374
H* 9002	321	H 10142	494	H* 11523	536
HC* 9007	318	HC* 10173	532	HC* 11541	538
HC* 9022	324	HC* 10174	533	HC* 11583	477
HC* 9029	326	H* 10185	597	H* 11588	599
HC* 9052	531	HC* 10189	595	HC* 11619	539
HC* 9053	530	HC* 10194	596	HC* 11676	600
HC 9054	529	HC 10213	329	HC* 11796	429
HC 9083	379	HC 10282	497	HC* 11804	130
HC* 9143	409	H* 10291	499	HC* 11808	423
HC* 9193	330	HC* 10296	501	HC* 11813	574
HC* 9271	331	HC* 10304	498	HC 11814	424
HC* 9281	332	HC* 10315	504	H* 11817	425
HC 9296	336	H* 10332	230	HC* 11828	426
HC 9342	334	HC* 10363	547	HC 11831	427
H* 9365	459	HC* 10368	548	HC* 11835	426
HC 9373	220	HC 10374	549	H* 11941	290
HC* 9389	367	HC 10458	511	HC* 11945	289
H* 9395	407	HC* 10471	340	H 12042	550
HC 9396	408	H* 10503	505	H 12049	551
HC* 9405	397	HC* 10524	540	HC 12131	560
HC 9410	439	HC* 10529	231	HC 12138	562
HC* 9430	440	H* 10535	229	HC 12146	563
HC* 9438	456	HC 10556	415	H 12206	561
HC 9449	222	HC* 10563	416	HC* 12286	601
HC* 9454	221	HC 10638	209	H* 12300	564
H* 9500	464	HC* 10712	410	H* 12314	552
HC* 9514	465	HC* 10718	506	HC* 12315	553
H* 9517	467	H* 10755	28	HC 12362	451
HC* 9519	466	H* 10762	566	H* 12399	688
H 9522	468	H* 10778	509	HC* 12411	686
HC 9540	470	H 10787	598	H* 12413	687
H* 9556	462	H* 10838	513	H* 12419	127
HC 9557	463	H 10842	512	HC* 12454	508
HC* 9584	460	HC* 10845	514	HC* 12563	569
H* 9590	461	HC* 10847	515	HC* 12722	570
HC* 9609	457	H* 10851	516	H* 12796	573
HC 9612	458	H* 10856	517	H* 12800	576
HC* 9629	471	HC* 10984	652	HC* 12807	575
HC* 9632	472	HC* 10992	735	HC 12825	571
H* 9644	126	HC* 10999	520	HC 12828	572
HC 9655	474	H* 11000	524	HC 12858	613
H 9665	475	HC* 11004	521	HC 12888	614
HC* 9695	476	HC* 11006	522	HC* 12924	234
HC 9768	736	HC* 11031	420	HC* 13018	643
HC* 9786 (2)	452	HC* 11121	525	HC 13037	235
H* 9882	479	HC 11124	157	H* 13042	432
HC* 9905	413	HC* 11126	526	HC* 13047	100

H* 13063	625	HC* 14108	434	HC* 15236	442
HC 13074	626	HC* 14156	555	HC* 15477	705
HC* 13076	627	H 14159	556	HC* 15569	443
HC* 13082	628	HC 14167	557	HC* 15613	444
HC* 13084	629	H* 14181	92	H* 15686	445
HC 13087	630	HC* 14228	674	HC* 15699	447
HC* 13095	631	H 14236	673	HC* 15707	448
HC* 13121	632	HC* 14271	675	HC 15717	449
HC* 13124	635	HC* 14280	676	HC* 15734	446
HC* 13137	634	HC 14312	677	HC 15781	741
HC 13138	633	H 14315	678	HC* 15791	742
H* 13154	493	HC 14489	421	HC 15799	480
HC* 13218	27	HC* 14508	299	HC 15805	480
H 13535	534	HC 14513	247	HC* 15910	743
HC* 13652	641	HC* 14559	680	H* 15949	46
HC* 13669	642	HC* 14597	682	H* 15964 (2)	453
H* 13677	44	HC* 14683	684	H* 16045 (1)	454
HC* 13686	45	HC* 14687	683	HC* 16046	455
H* 13707	645	HC* 14720	101	H 16056	53
HC 13708	646	HC 14825	189	H* 16116	490
HC* 13753	650	H* 14829	188	HC 16125	487
HC* 13806	433	HC* 14885	693	HC* 16138	489
HC* 13810	644	HC* 14917	694	HC* 16145	567
H* 13842	300	H* 14918	695	H* 16146	568
HC* 13893	537	H* 15060	700	HC 16151	764
H* 13931	665	HC* 15135	701	H* 16158	765
HC* 13933	664	HC* 15172	703	HC* 16214	558
HC* 14069	649	HC* 15192	519	H 16262	236
HC 14090	697	H* 15195	518	HC 16292	248

		819	85	2558	224
		876	96	2577	232
		976	119	2649	437
COPINGER II 1.		1008	131	2650	436
39	617	1025	138	2662	246
79	616	1077	149	2675	386
81	619	1195	153	2689	393
105	6	1281	165	2760	287
303	16	1356	302	2782	259
388	579	1397	43	2786	28
574	711	1637	180	2862	297
618	455	1744	186	2871	296
634	53	2101	214	2873	282
636	52	2436	669	2956	306
703	57	2456	665	2979	754
741	73	2470 (2)	749	3369	435
744	68	2550	376	3430	14
773	74				
785	544				

3482	478	5429	604	6519	351
3497	414	5430	605	6520	352
3529	481	5437	611	6540	354
3542	338	5438	612	6541	355
3543	482	5465	692	6545	356
3657	496	5511	495	6551	353
3672	500	5546	187	6557	357
3962 (1)	523	5551	737	6612	236
4312	375	5624	698		
4314	373	5656	700	COPINGER II Addenda	
4350	341	5684	702	[vgl. de hiermede over-	
4416	431	5738	704	eenkomende nummers van	
4424	426	5824	238	bovenstaand Hainregister)	
4427	233	5825	238	475	12
4447	559	5851	738	1162a	34
4447	559	5936	480	1449*	720
		5959	507	1495	707
		6070	745	1639	581
COPINGER II 2.			744	2160	542
4679	554	6158	746	3218*	40
4813	503	6242	747	3301a	535
4874?	637	6245	696	3593*	162
4909	639	6252	748	3644*	732
5201	740	6256	759	4161*	111
5263	679	6277	651	6244	207
5334	690	6296	760	7063*	510
5360	681	6309	761	7399	273
5397	1	6357	762	7668*	392
5404	685	6363	763	7901*	254
5405	689	6373	344	10142	494
5410	606	6416	345	10563*	416
5411	607	6423	346	10984*	652
5415	610	6434	347	12828	572
5417	608	6453	348	14159	556
5420	609	6465	349	14167	557
5424	602	6467	350	15236*	442
5427	603	6510			

REGISTER VAN PLAATSEN VAN HERKOMST,
VROEGERE EIGENAARS EN PERSONEN
IN DE INSCRIPTIES GENOEMD.

- Ackermans, Joh., 25.
Adam de Craenleyde, 307.
Adriaanse, Jan (Joh. Adriani), 129.
Aegidius Bruxellensis, 333.
Aezius, B., 497.
Aken, Steph. de, 32.
Alberti, Joh., 622.
Allenberch, Symon de, 186 (276).
Almeloveen, Theod. Jansonius ab, 641.
Altenborch, Joh. ab, 143.
Altheer, Joh., 48.
Amberg, Franciscanen, 278 (279).
Amelgardus, 92, 575.
Amerbach, 706.
Amerongen, Jac. van, 107.
" , Joh. van, 39, 614.
" , Pt. van, 94, 107, 300, 458,
468 (472).
Amersfordia, Joh. de, 56.
Amstel, Christ. van, 19, 121 (727), 148
(241, 659), 181 (571, 743), 197, 206,
308, 538, 566, 652, 704.
Annonius, Joh., 50.
Antwerpen, Will. van, 489.
Arnhem, Vinc. de, 332 (718).
Ascha, Laur., 144, 348.
Atrecht, Collegium Frayenborch, 650.
Auer, Reyner van der, 164.
Augustijnen. Zie Bree, Hasselt, Maas-
tricht.
Bassanus, Lazarus, 706.
Beggarden. Zie Maastricht.
Beieren-Pfaltz-Lützelstein, 309.
Belleus, Walter, 223.
Bentler, Pancr., 164.
Bercheyk, Jacobus (veranderd in
Lambertus), 489.
Berck, Henr. de, 154.
Bergomum(?), Conventus S. Stefani,
173.
Berlijn, Bibliotheca Regia, 483.
Bernardus de Haarlem, 134, 192, 218,
674, 742.
Bernhold, Joh. Mich., 707.
Bertken (zuster), 349.
Bilderbeek, Joh. van, 142.
Blijdensteijn, Jan, 164.
Block, Corn., 374 (763), 470.
Bloemendaal. Zie Utrecht.
Boelhouver, Joh. Nic., 193.
Boell, Ger., 442.
Boeswinus Hannarts, 683.
Booth, C., 614.
Brackenheim, Symon Lindenfels, 563.
Bredewald, Bibliotheca, 164.
Bree. Augustijnerklooster, 23, 111,
569, 750.
Breslau. Dominicanen, 483.
Breunck, Bern., 564.
Breijen, Pt. Renckens, 532.
Broeckmans, David, 405.
" , J., 23, 111, 569, 750.

- Bruchsius, Pt., 50.
 Brussel, Aeg. van, 333.
 Buchel, Arend van, 225.
 „ , Hubert van, 91 (180, 209, 496, 507), 256, 295, 489.
 Buser, Ant., 56.
 Bussche, Ev. ten, 42 (552), 257, 268.

 Camerouwer, Lamb., 615.
 Campius, Dion., 599.
 Capucijnen. Zie Hasselt, Maastricht, S. Truien.
 Cassander, 369.
 Cerretus, Franc. 497.
 Christophorus van Amstel, 19, 121 (727), 148 (241, 659), 181 (571, 743), 197, 206, 308, 538, 566, 652, 704.
 Cleiss, Petr., 556.
 Clemp, Guil., 602.
 Colmont, Franc., 140.
 Constantinus, Lucas, 498.
 Cornelimünster. Zie Indo.
 Cornelius Cornelii, 49 (234).
 Craenleyde, Adam de, 307.
 Cranevelt, Herm. de, 154 (412).
 Cruciferi. Zie Maastricht.
 Crucigeri. Zie Maastricht.
 Crutsschen, Pt. de, 45 (419).
 Curia alias Utenham, Judocus, 489.

 Decanus S. Johannis, 316 (376, 512), 452(?).
 Delaye, Theod., 469.
 Dendermonde. Klooster van S. Brigitta, 141.
 Dirk van Heusden, 4, 70, 153, 437.
 Dobbius, Ysbrand, 531.
 Dominicanen. Zie Breslau.
 Dominicus, 143.
 Donck, Henr., 323.
 Dordrecht, Wilh. Adriani de, 343.
 Doveren, Judocus, 348, 568.
 Dozy, Laur., 140.

 Ebelen, Theobaldus, 142.
 Echt, Ger. de, 722, 723, 724.
 Endegeest, M., 139.
 Enschedé, J., 250.

 Foyt, Joh., 156.

 Franciscanen. Zie Amberg, Heinsberg, Maaseyck, Nijmegen, S. Truien, Tongeren, Weert.
 Franciscus Cerretus, 497.
 Franciscus de Oesterwyck, 25.
 Francken, Prof. Dr. C. M., 634.
 Franco, Jac., 568.
 Frayenborch. Zie Atrecht.

 Gaesbeek, Mart. de, 299.
 Gasparus Henrici, 556.
 Gelre, Reinhardt van, 602.
 Gerardus de Echt, 722, 723, 724.
 Gerardus Montenaken, 653.
 Gerardus Tielman, 22, 398, 430.
 Gerardus Venlo, 154.
 Ghijsbertus Godefridius (Gijsb. Goeyertss.), 49 (234).
 Gisbert, 162.
 Gisbertus, 136.
 Godefridus Jacobus de Gravia, 23, 264.
 Gomarus, Franc., 283.
 Goeyertss. (van Ewijck), Gijsb., 49 (234).
 Graven, Aegidius, 498.
 Graven, Joh., 24.
 Gravia, Godefr. Jac. de, 23 264.
 Groenenberch, Hugo de, 23.
 Grundick, Mart., 97 (98), 99, 103 (565), 210, 254 (513) 270, 363, 432, 547, 676.
 Guillelmus Antwerpianus 489.
 Gwey de Helmont, Theod., 524 (522).
 Gijsbert Goeyertss. (van Ewijck), 49 (234).

 Haarlem, Regulierenklooster 119 (259).
 Haarlem, Bern. de, 134, 192 218, 674, 742.
 Haarlem, Lamb. Theodorici van, 92, 575.
 Haarlem, Steph. Petri de, 108.
 Haastrecht. Klooster 200.
 Hackert, Joh., 457.
 Hammersleben. Zie Paderborn.
 Hannarts, Boeswinus, 683.
 Hasselt. Augustijnerklooster 5, 22, 37, 45 (419), 398, 430, 578, 606. Capucijnerklooster 405.
 Hasselt, Joh. de, 343, 402.

- Hattem, Joh. 464 (559).
 Heinsberg. Klooster der Minderbroeders Observanten (Recollecten) 284.
 Helden Bongardensis, J. Joseph, 299.
 Helyas de Noerd, 26 (236), 128.
 Hender, Th., 45 (419).
 Henrici, Gasp., 556.
 Henricus de Berck 154.
 Henricus de Ruremondís 267, 748.
 Herentals, Joh. Pistoris de, 223, 224.
 Herman de Cranevelt 154 (412).
 Herman de Pasch 362.
 Heusden, Dirk van, 4, 70, 153, 437.
 Hoorn. Regulierenklooster 40.
 Horst, Timannus, 256.
 Hugo 499.
 Hugo de Groenenberch 23.
 Hullekens, Ludwich Leonaert, 330.
- Indo. Monasterium S. Cornelii 596.
- Jacobi, Simon, 49 (234).
 Jacobus van Amerongen, 107.
 Jacobus Franco, 568.
 Jacobus Liechtenbergius, 683.
 Jansonius ab Almelveen, Theod., 641.
 Jaspas. 301.
 Jeruzalem. Zie Venray.
 Jezuieten. Zie Parijs.
 Johannes Adriani (Jan Adriaanse), 129.
 Johannes Alberti, 622.
 Johannes ab Altenborch, 143.
 Johannes van Amerongen, 39, 614.
 Johannes de Amersfordia, 56.
 Johannes Annonius, 50.
 Johannes Michael Bernhold, 707.
 Johannes Bilderbeccensis, 142.
 Johannes Cappellanus, 629.
 Johannes de Hasselt, 343, 402.
 Johannes Hattem, 464 (559).
 Johannes Matthiae, 23, 111, 569.
 Johannes Pistoris de Herentals, 223, 224.
 Johannes a Renesse, 316 (376, 512) (?), 452.
 Johannes (de) Worchem, 76, (294, 448), 465 (471), 544.
 Johannes de Zutphania 489.
- Jordanus Jordani, 606.
 Josten, Wilh., 532.
 Joyngne, J. F., 498.
 Jutfaes, Wed. Floris van, 220, (312, 387).
- Karthuizers. Zie Roermond, Utrecht.
 Keller, Leonhard, 283.
 Keller, Wolfgang, 283.
 Keteler, Wilh., 130.
 Kleef. Klooster Marienboom (ad arborem Sanctae Mariae), 247.
 Köler, Aegidius, 314.
 Kruisheeren. Zie Maastricht.
 Lambertus Theodorici van Haarlem, 92, 575.
 Lambertus Wallraven, 602.
 Lateur, Joh., 548.
 Laurentius Ascha, 144, 348.
 Lavennis, Nic. de, 591.
 Lazarus Bassanus, 706.
 Leiden. Klooster van S. Catharina, 49 (234). Regulieren Kanonikessen-zusterklooster Sint Marienpoel, 146.
 Leipzig. Klooster, 110.
 Leuven. Minderbroederklooster, 719.
 Liberhant, Joh., 519.
 Lichtenberg. Zie Maastricht.
 Liechtenberg, Jac. van, 683.
 Lindenfels Brackenheim, Symon, 563.
 Iucas Constantinus, 498.
 Maaseyck. Klooster der Reguliere zusters van S. Agneta, 609. Capucijnerklooster, 403, 532. Klooster der Minderbroeders Observanten, 501.
 Maastricht. Augustijnerklooster, 140, 143, 144, 498, 499, 548, 609. Beggardenklooster, 25, 112, 122, 404, 602, 722, 723, 724, 725, 765. Capucijnerklooster, 24, 38, 556. Domus beatae Catharinae 25. Kruisheerenklooster. 32, 127 (79, 477), 156, 223 (224), 369. Klooster der Minderbroeders Observanten (Recollecten) Lichtenberg, 13, 101, 115, 124 (62), 144, 155, 163 (184, 271), 188, 229, 238, 278 (279), 280, 284, 285, 301, 320, 333, 380, 384, 411 (238), 415, 523, 553, 567, 585, 600, 601, 663, 716, 717. Sorores inclusae Christi virginum 499.

- Maliteau, Joh., 403.
 Marbays, Ger. de, 140.
 Marck, Joh. van der, 460.
 Marienboom. Zie Kleef.
 Marienhage. Zie Woensel.
 Marienpoel. Zie Leiden.
 Martinus Teodori, 137.
 Maternus Gisberti de Tongris, 474
 Matthiae, Joh., 23, 111, 569.
 Mayer, Ernst, 19.
 Medaldus Goudanus, 119 (259).
 Meissen, Godefr., 556.
 Meldert, Arn., 37.
 Meman, Jac., 261 (587).
 Menten, Joh., 37.
 Mey, Pt., 469.
 Meyeraert, Lieuijn, 167.
 Milaan, Joh. de, 151.
 Minderbroeders. Zie Heinsberg, Maas-
 eyck, Maastricht, Nijmegen, S.
 Truien, Tongeren, Weert.
 Modde, Joh., 431.
 Moll, Prof. Dr. Ger., 45 (419), 433.
 Moltzanus, Theod., 564.
 Moltzer, Prof. Dr. H. E., 250.
 Mondo, Joh., 167.
 Montenaken, Ger., 653.
 Mortelteere, Henr., 406.
 Moudwyck, Beert van, 204.
 Mysaeus ab Eyndhovia, Gualtherus,
 406, 660.

 Nabbe, 24.
 Neostadt, 193.
 Neusje, Joh., 637.
 Nicolaus de Lavennis, 591.
 Nicolus Petri, 321.
 Nieuwlicht. Zie Utrecht.
 Noerd, Helyas de, 26 (236), 128.
 Nollens, Ulr., 556.
 Nijkamer, Harenius, 641.
 Nypezeele, Pt., 251.
 Nijmegen. Minderbroederklooster, 154.

 Oestbroick. Klooster van S. Marie en
 S. Laurens, 76, 145.
 Oosterwyck, Franc. de, 25.
 Opheleus, Corn., 202.
 Os, Pt. van, 193.

 Paderborn. Klooster van Hammers-
 leben, 164.
 Parijs. Jezuietencollege, 629.
 Pasch, Herm. de, 362.
 Petri, Nic., 321.
 Petrus van Amerongen, 94, 107, 300,
 458, 468 (472).
 Petrus de Crutsschen, 45 (419).
 Petrus Marci (Petrus Nypezeele), 251.
 Petrus van Os, 193.
 Petrus de Sluysa, 548.
 Pilliart, Mart., 403.
 Pistor, Joa. Georg., 217.
 Pistoris de Herentals, 223, 224.
 Poelmans, Henr., 645.
 Poll, Ev. van de, 49 (234), 76, 83, 90,
 134, 152 (572, 639, 744), 192, 203,
 211, 218, 219, 233, 298, 335, 351, 358,
 416, 476 (570), 494, 576, 623, 625,
 674, 742, 745.
 Pot, Ant., 409.
 Pothoff, Harman ten, 667.
 Potter, Corn., 256.
 Potter, Jac. de, 145.
 Prigge, Jean Adolph, 164.
 Priolus, Seb., 497.
 Puntschet, Joh., 283.
 Rede, Ger. van, 164.
 Regensburg. Klooster van S. Emmeran,
 668.
 Regulieren. Zie Haarlem, Hoorn, Leu-
 ven, Utrecht.
 Reinhardt van Gelre, 602.
 Renckens Breijlen, Pt., 532.
 Renesse, Joh. a, 316 (376, 512) (?), 452.
 Rheinbach, Conventus Sanctissimi No-
 minis Jesu, 299.
 Roermond. Karthuizerklooster, 243
 (675).
 Roermond, Henr. de, 267, 748.
 Ropertinck, Joa., 556.
 Roijaards van den Ham, Mr. W. J., 146.

 Salvatorini, Joh. Bapt., 541 (644).
 Sande, Libertus van den, 602.
 Schuersack, Alb., 72, 315, 380, 443
 (480), 475, 590.
 Schyllynx, Jac., 296 (453).
 Sebastianus Priolus, 497.

Sigler, Val., 314.
 Simon de Allenberch, 186 (276).
 Simon Jacobi, 49 (234).
 Simon de Slusa, 136.
 Simon de Traiecto, 310 (425, 618).
 S. Agneta. Zie Maaseyck.
 S. Bernard. Conventus S. Bernardi, 141.
 S. Brigitta. Zie Dendermonde.
 S. Catharina. Zie Leiden.
 S. Cornelius. Zie Indo.
 S. Laurentius. Zie Oestbroick.
 S. Martinus. Zie Wezel.
 S. Stephanus. Zie Bergomo.
 S. Truien. Capucijnerklooster, 167, 322, 603. Klooster der Minderbroeders Observanten (Recollecten) 39, 347 (400), 365, 370, 406, 592, 608, 612, 691.
 Six, Jhr. Dr. J. P., 626, 627, 628, 629
 Sluys, Pt. van der, 548.
 Sluys, Sim. van, 136.
 Snoeijen, Guil., 750.
 Spudus, Joach., 631.
 Stephanus de Aken, 32.
 Stephanus Petri de Haarlem, 108.
 Symon. Zie Simon.

 Tegnagel, Otto, 449.
 Teodori, Mart., 137.
 Theobaldus, 653.
 Theodoricus Gwey de Helmont, 524 (522).
 Theodoricus de Huesden, 4, 70, 153, 437.
 Thin, Flor., 218 (192), 625.
 Tielman, Ger., 22, 398, 430.
 Tilborch, Corn., 256.
 Timannus Horst, 256.
 Tongeren. Minderbroederklooster, 289, 319, 354, 438, 522, 524, 645, 749.
 Tongeren. Maternus Gisberti de Tongris, 474.
 Toorn, Ger. van den, 42 (552), 268.
 Traclisis, Corn., 439.
 Traiecto, Simon de, 310.
 Truide, 560.
 Tuleman, Mart., 168 (436).
 Tuleman, Pt., 168 (436).
 Turri, Ger. de, 42 (552), 268.

Tyman, 560.
 Uhlich, Ad. Wilh., 164.
 Ulphardus, 251.
 Usbutensis dominus, 343.
 Utenham, Judocus Curia alias, 489.
 Utenhove, Mevr. de Wed. J. M. C. baron van, 434.
 Utrecht. Benedictijner-Abdij van S. Paulus, 1, 11, 17, 18 (332, 390), 23, 36, 55, 58, 116, 118 (38), 123, (191, 232, 685), 158, 182 (199), 186 (276), 193 (751), 201, 239, 242, 247, 254 (513), 270, 291, 310 (425, 618), 318, 329, (379, 689), 353, 355 (408), 401, 423, 428, 446, 447, 456, 464, 504, 508, 533, 547, 569, 583, 593, 597 (708), 604, 617, 651, 657, 661, 711, 713, 715, 751, 760.
 Fraterhuis van S. Hieronymus, 29, 33, 64 (65, 66, 71, 357), 70, 73, 93, 150 (331), 153, 172, 240 (440), 267, 305, 307, 386 (389), 466, 546, 696, 746, 747, 748.
 Kapittel van S. Jan, 60, 62, 92, 169, 195, 212, 221, 246 (454, 455, 477, 728), 251, 292, 361, 422, 452, 562, 575.
 Kapittel van S. Maarten (van den Dom) 23, 86 (84), 87, 89 (357, 360), 108, 136, 198, 263, 286, 409, 595, 677, 699.
 Kapittel van S. Marie. 63, 72, 75, 82, 85 (103), 94, 96, 179, 226, 227 (756, 758), 299, 302, 330, 363, 382, 460, 461, 462, 465, 468, 518, 536, 589, 631, 671, 709, 756.
 Kapittel van S. Pieter, 257, 431, 467, 647, 648.
 Karthuizerklooster Nieuwlicht of Bloemendaal, 3 (77, 125, 157, 574, 617, 619, 621), 4, 19 (68), 28 (240, 516), 51, 61, 121 (727), 130, 148 (241, 659), 156, 162, 181 (571, 743), 183, 197, 206, 207, 231, 252, 255, 258 (260), 261 (587), 264, 266, 268, 272, 273 (407), 308, 324, 331, 337 (338, 339), 340, 364, 368 (752), 383, 397, 416, 423, 437, 442, 481 (692), 490, 529, 531, 535, 538, 566, 615, 652, 658, 704, 710.

- Regulierenklooster 10, 34, 35 (366, 493, 740), 47 (558), 74, 114, 135, 160, 178 (427), 185 (515), 187, 189, 196, 199 (588), 222, 237, 253, 281, 297 (487, 503), 313, 349, 367, 375, 383, 395, 399, 424, 437, 449, 470, 502, 517, 539, 543, 549, 558, 580, 584, 636, 642, 654, 664, 692 (481), 695, 712, 736, 738, 754, 766.
- Gemeente, 481, 692.
- Stadsbibliotheek, 614.
- Gemeentearchief, 214.
- Rijksarchief, 647, 648, 699.
- Provinciale Staten, 170 (171, 215, 282, 637).
- Veldtkamp, Joh. Ger., 459.
- Velen, Joh., 556.
- Venlo, Ger., 154.
- Venray. Klooster Jeruzalem, 560 (764).
- Vermijten, Jan, 406.
- Vincentius de Arnhem, 332 (718).
- Voetius, Gisb., 50.
- Voets, Joh., 645.
- Voort, Valentijn van der, 90.
- Voortius, Jac., 563.
- Vullenius, Peregrinus, 381.
- Wallraven, Lamb., 602.
- Weert. Minderbroederklooster, 348, 356, 501, 530, 568, 653, 656, 687, 719.
- Wezel. Fraterhuis van S. Martinus, 152 (572, 639, 744).
- Wilhelmus Adriani de Dordracho, 343.
- Wilhelmus Josten, 532.
- Willing, Joa., 283.
- Witvelt, Daniel, 750.
- Woensel. Klooster Marienhage, 521.
- Worchem Joh. (de), 76 (294, 448), 465 (471), 544.
- Zarensis. Monasterium Zarense, 707.
- Zeyne, Wilh., 93.
- Zoudenbalch, Ger. de, 521.
- Zutphania, Joh. de, 489.
- Zuylen van Nyvelt van Schalkwijk, Amilius van, 156.

GEBEZIGDE TITELVERKORTINGEN VAN DIKWIJLS AANGEHAALDE WERKEN.

- B = K. Burger, *The printers and publishers of the XV. century with lists of their works...* Londen 1902. 8°.
- BHL = *Bibliotheca hagiographica latina antiquae et mediae aetatis ed. Socii Hollandiani*. Tom. I, II & Supplementum. Brussel 1898—1911. 3 vol. 8°.
- BMC = *Catalogue of books printed in the XVth century now in the British Museum*. Part I—IV. Facsimiles and Index. Londen 1908—1916. 6 vol. 4°.
- Bradshaw = H. Bradshaw, *Collected papers...* With pl. Cambridge 1889. 8°.
- C = W. A. Copinger, *Supplement to Hain's repertorium bibliographicum...* Part I—II. Londen 1895—1902. 3 vol. 8°.
- CA = M. F. A. G. Campbell, *Annales de la typographie néerlandaise au XVe siècle*. Avec 1er—4e supplément. 's-Gravenhage 1874—1890. 5 vol. 8°.
- Choulant = L. Choulant, *Handbuch der Bücherkunde für die ältere Medicin...* 2te Aufl. Leipzig 1841. 8°.
- Conway = W. M. Conway, *The woodcutters of the Netherlands in the fifteenth century...* Cambridge 1884. 8°.
- DKGW = *Nachträge zu Hain's repertorium bibliographicum und seinen Fortsetzungen als Probe des Gesamtkatalogs der Wiegendrucke* hrsg. von der Kommission für den Gesamtkatalog der Wiegendrucke. Leipzig 1910. 4°.
- Einblattdrucke = *Einblattdrucke des XV. Jahrhunderts*. Ein bibliographisches Verzeichnis hrsg. v. d. Kommission für den Gesamtkatalog der Wiegendrucke. (Sammlung bibliothekswissenschaftl. Arbeiten. H. 35/36.) Halle a. d. S. 1914. 8°.
- H = L. Hain, *Repertorium bibliographicum, in quo libri omnes ab arte typographica inventa usque ad annum MD...* Stuttgart 1826—1838. 2 vol. in 4 pts. 8°.
- HC = L. Hain, *Repertorium & W. A. Copinger, Supplement*.
- HMT = J. W. Holtrop, *Monuments typographiques des Pays-Bas au quinzième siècle*. Collection de facsimilé... 's-Gravenhage 1868. 2°.
- Häbler = K. Häbler, *Typenrepertorium der Wiegendrucke*. Abt. I—III. (Sammlung bibliothekswissenschaftl. Arbeiten. H. 19/20, 22/23, 27, 29/30). Leipzig 1905—1910. 4 Bde. 8°.
- Holtrop = J. W. Holtrop, *Catalogus librorum saeculo XV° impressorum, quotquot in Bibliotheca Regia Hagana asservantur*. 's-Gravenhage 1856. 8°.
- Hulshof-Schretlen = A. Hulshof en M. J. Schretlen, *De kunst der oude boekbinders, XV^{de} en XVI^{de}-eeuwsche boekbanden in de Utrechtsche universiteitsbibliotheek, beschreven en afgebeeld*. Met pltn. Utrecht 1921. 8°.

- Hurter = H. Hurter, *Nomenclator literarius theologiae catholicae*... Ed. 3a. Tom. I, II. Innsbruck 1903, 1906. 2 vol. 8°.
- MMW = Museum Meermannno Westreenianum. *Catalogus van de Incunabelen.* 's Gravenhage 1911, 1920. 2 dln. 8°.
- Madden = *Lettrés d'un bibliographe* [par J. P. A. Madden]. Série I—VI. Avec facs. Versailles 1868—1874, Parijs 1875—1886. 6 vol. 8°.
- Peddie = R. A. Peddie, *Conspectus incunabulorum. An index catalogue of fifteenth century books*... Londen 1910, 1914. 2 parts. 8°.
- Pell. = M. Pellechet, *Catalogue général des incunables des bibliothèques publiques de France.* Parijs 1897—1909. 3 vol. 8°.
- Pr = R. Proctor, *An index to the early printed books in the British Museum: from the invention of printing to the year MD.* With supplement I—IV. Londen 1898—1902. 5 vol. 8°.
- R. App. = D. Reichling, *Appendices ad Hainii-Copingeri repertorium bibliographicum. Additiones et emendationes. Facs. I—VI, Indices & Supplementum*... München 1905—1914. 8 vol. 8°.
- Renouard = A. A. Renouard, *Annales de l'imprimerie des Alde, ou histoire des trois Manuce, et de leurs éditions.* 3e éd. Avec facs., pl. et portr. Parijs 1834. 8°.
- Schr. = W. L. Schreiber, *Manuel de l'amateur de la gravure au bois et sur métal au XVe siècle.* Tom. V contenant un catalogue des incunables à figures imprimés en Allemagne, en Suisse, en Austro-Hongrie et en Scandinavie. Leipzig 1910—1911. 8°.
- VB = E. Voulliéme, *Die Inkunabeln der Königlichen Bibliothek und der anderen Berliner Sammlungen.* (Beihefte zum Zentralblatt für Bibliothekswesen XXX, XLV.) Leipzig 1906, 1914. 2 Bde. 8°.
- VBo. = E. Voulliéme, *Die Incunabeln der Königlichen Universitäts-Bibliothek zu Bonn.* (Beihefte zum Centralblatt für Bibliothekswesen XIII.) Leipzig 1894. 8°.
- VK = E. Voulliéme, *Der Buchdruck Kölns bis zum Ende des fünfzehnten Jahrhunderts.* Ein Beitrag zur Inkunabelbibliographie (Publikationen der Gesellschaft für Rheinische Geschichtskunde. XXIV). Bonn 1903. 8°.
- VT = E. Voulliéme, *Die Inkunabeln der öffentlichen Bibliothek und der kleineren Büchersammlungen der Stadt Trier.* (Beihefte zum Zentralblatt für Bibliothekswesen XXXVIII). Leipzig 1910. 8°.
- Zedler = Gottfr. Zedler, *Von Coster zu Gutenberg. Der holländische Frühdruck und die Erfindung des Buchdrucks.* Mit Taf. u. Abb. Leipzig 1921. 4°.

CORRIGENDA.

- blz. 8, nr. 24, r. 8 lees: l[icentiat].
blz. 22, r. 11 lees: atq; ip̄esa.
blz. 112, r. 9 lees: diligēt.
blz. 112, nr. 442, r. 3 en 7 in plaats van Würzburg lees: Spiers.
blz. 114, nr. 450, r. 23 lees: Sabelliū.
r. 24 lees: Legēda.
blz. 118, nr. 469, r. 8 lees: Fla/ui^{9c}.
blz. 119, r. 6 lees: inequali q̄t.
blz. 160, nr. 647, r. 7 lees: p̄orogatiue.
blz. 190, nr. 758, r. 5 en 8 lees: info2tiato.

VERSCHENEN ZIJN:

Catalogus codicum manu scriptorum bibliothecae universitatis Rheno-Trajectinae.

- I. [Auctore P. A. Tiele.] 1887. (VI et 413 p.) 8° f 3.50
II. [Auctore A. Hulshof.] 1909. (VI et 378 p.) 8° „ 5.—

Pamfletten, niet voorkomende in afzonderlijk gedrukte catalogi der verzamelingen in andere openbare Nederlandsche bibliotheken, beschreven door J. F. van Someren.

- I. (1523—1598). 1915. (XII en 191 blzn. met 8 pltn.) f 4.50
II. (1600—1699). 1922. (VIII en 147 blzn. met 8 pltn.) „ 5.50

De Utrechtsche universiteitsbibliotheek, haar geschiedenis en kunstschatten vóór 1880, door J. F. van Someren. 1909. (VIII en 160 blzn. met 14 pltn. en 7 afbn.) 4° f 17.50

De kunst der oude boekbinders. XVde en XVIde eeuwsche boekbanden in de Utrechtsche universiteitsbibliotheek, beschreven en afgebeeld door A. Hulshof en M. J. Schretlen. 1921. (VIII en 59 blzn. met 40 pltn.) 8°. f 4.50

H